2

1484-92

Innocentius VIII (Hain *9221)

Regule cancellarie apoſtolice: cū eaꝝ notabili ⁊ ſubtiliſſima gloſa: nuper correcta ⁊ emendata, et multis additionibus: non tam nitide q̄ utiliter decorata.

[Straßburg: Joh. Prüss]
nicht Rom

Hain 9221 = Proctor 570

Rubrica

Regule.ordinationes.et cōſti
tutiones Cācellarie Sanctiſſimi

domini:domini Innocentij diuina prouidentia pape.
viij.ſcripte et correcte in Cancellaria apoſtolica

An rubrice auctētice ſint.

¶ Hec Rubrica in quolibet verbo Reuerendiſſime dñe debet ponde/
rari.quia rubrica eſt de textu:ſufficiat.l.Imperator.ff.de in diem adie
ctione Nō curo allegare gloſam in verbo titulis in prohemio.vi.Ideo
valet argumentū a ſignificatione Rubrice.ſufficiat.l.i.§.hec verba.ff.
quod quiſqz iuris Hoc tamē eſt verū niſi in Rubrica decretoꝝ quia nō
ſunt autētice ſm doctores in diuerſis locis ꝛ ſufficiat glo.in Rubrica
c.cathedra.iij.q.ix.qꝺ intelligo verū eſt quādo eſt cōtraria textui vt ibi
alias ſecus Et ſic intelligo glo.in.c.ſacrificiū:de.con.di.ij.et.c.volum⁹
lxxxix.di.Et circa Rubricā poſſem allegare tā de iure canonico ꝙ ciui
li multas glo.et dicta doctoꝝ Sꝫ qꝛ nō faciūt ad ꝓpoſitū pro nūc omit
to Sed hec volui dixiſſe.qꝛ hic ponitur vt diuerſe.ſcꝫ regule:ordinatio
nes ꝛ cōſtitutōes quaꝝ ſignificatōes ſunt diuerſe.licet videātur idē ſi/
gnificare.ar.l.ſi idem.C.de codicillis.cum glo. Nam ciuilia vocabula
que ad inuicem differūt nunꝙ differūt ſine magno miniſterio.vt dicit
Bal.in.l.ex legato.C.de legatis ꝑ dictam.l.ſi idem Et ne ſim longus
omitto pro nūc ¶ Sꝫ ex iſta Rubrica ſequit̄ ꝙ cōſtitutōes hic cōtēte nō
ſolū debent obſeruari in Cācellaria ꝛ in Curia:ſed in vniuerſo orbe.ex
ceptis illis que cōcernūt expeditiones litteraꝝ que nō ſunt dande indi
ſtincte:vt infra dicam Et dicūtur cancellarie id eſt iuſticie:vt latius in/

An iſte regle debeāt ſeruari in vniuerſo orbe

fra ſubmittā Et vnūquodqꝫ verbū hic poſitū deberet ponderari Sed
qꝛ experto loquor nō video fore iuſtum dicere hic iſta que aliqualiter
ſunt puerilia Proteſtor tamē.R.p.ꝙ nolo multa allegare.ſed tantum
aliqua facietia ad caſum ꝛ omittā ſuperflua ꝛ imitabor iuriſcōſultū in

Proteſtatio.

l.ſi quis obrepſerit.ff:de falſis.ꝛ glo.in.c.tales.xxiij.di.et.c.fi.de eta
te ꝛ quali.maxime pro tāto domino pro tantaqꝫ curia vbi verba inter
litteratos dicūtur modica ꝛ compēdioſa ꝛ ſic debet fieri de iure ar.c.
diffinimus.in fi.xviij.q.ij.

L.i.: 400367

Prohemium

¶ Sanctiſſimus in chriſto pater et dñs noſter:dñs Inno/
cētius diuina ꝓuidētia papa.viij.ſuoꝝ p̄deceſſorū veſti
gijs inherēdo normā et ordinē gerēdis dare volēs:in cra
ſtinū aſſumptōis ſue ad ſummi apoſtulat⁹ apicem.vide
licet die.xxx.mēſis auguſti.Anno a natiuitate domini
M.cccc.lxxxiiij.reſeruatōes:cōſtitutōes: et regulas in/
fraſcriptas quas etiā extunc ſuo tp̄e obſeruari voluit.et
quas de eius mādato &c̄.Nos Kodericus miſeratōe di/
uina ep̄s Portueñ.ſancte Romane eccleſie vicecācella/
rius die luna.xiij.menſis ſeptembris in cancellaria apo/
ſtolica fecimus publicari

¶ Hic vnus curioſus.R.P.dubitauit vbi ego nō dubito ſꝫ ꝑ ſimpli
cib⁹ curialib⁹ ſubiūgā ꝙ aut forte eſſet viciū imp̄ſſoris aut viciū ordina
toris hui⁹ ꝓemij.qꝛ papa fuit creat⁹ die dñica.xxix.aug⁹.ꝙ ſequit̄ ꝙ hic
male dr̄ de.xxx.die. Sꝫ certe ſalua au t.D.T.et etiā illi⁹ ꝗ hoc aſſe/
reret bñ poſſumus ſaluare hāc lr̄am.qꝛ ſi dictio videlꝫ hic poſita refera
tur ad illud v̄bū incraſtinū tūc bñ ſtat.q̄ſi dicat ꝙ lꝫ papa fuerit elect⁹
xxix.tñ in craſtinū id ē alia die ſequenti ꝗ fuit.xxx.fecit iſtas regulas: ꝛ
ſic nō eſt viciū imp̄ſſoris nec viciū ordinatoris Sꝫ ſi referat̄ iſta dictio
videlꝫ ad v̄ba ſue aſſumptōis ꝙ ē ꝓxpe.ita ꝙ ſit intellect⁹ ꝙ ea die.xxx.
fuit aſſumpt⁹.tūc eēt mala ſentētia:qꝛ nō fuit fact⁹ niſi die.xxix. ꝛ hoc
eſſet bñ pūctuare.qꝛ dictio videlꝫ ē reſtrictiua termini cui adiungit̄.vt
no.ꝑ glo.Bar.in.l.queſitū.ff.de fundo iſtructo.Et ſꝑ debem⁹ virgula
re ꝛ pūctuare diſpoſitionē ſalua rōne recti ſermonis cū illo v̄bo cui ma
gis cōgruit.vt notāter dr̄ Bal.in.l.i.C.de liberis p̄te.Sꝫ vt euitem⁹
incōgruitatē ſñie meli⁹ eſt pūctuare ꝑmo mō ꝑ iura vulgaria ſufficiat
ꝑ nūc.c.marchion.et baſilides.i.q.i.pur.tñ in regulis Sixti vbi q̄ſi ea
dē v̄ba dicūt̄ dr̄ de.x.die ꝗ fuit electus Sixtus.ꝛ dictio videlꝫ ibi poſi/
ta refert̄ ad v̄bū aſſumptōis:et nō ad v̄bū in craſtinū ibi poſitū. Sꝫ in
hoc nō eſt faciēda vis.qꝛ infinite leges hñt orōnē negatiuā in lr̄a text⁹
et in alijs libris eedē leges hñt v̄ba affirmatiua:ꝛ tñ vtraqꝫ lectura ſal
uat̄.vt ſepe videmus.Ergo ſic in ꝓpoſito nr̄o vtraqꝫ lectura p̄t ſaluari.
Sed ſi ſcđa ſit vera poſſum⁹ dicere ꝙ fuit viciū ſcriptoris ſiue viciū im
preſſoris.qꝛ vbi debebat dicere.xxix.dixit.xxx.et poti⁹ volo hoc dicere
ſcilꝫ fuiſſe viciū ſcriptoris ꝙ ſuꝑbe reprobare conditorē legis ar.c.ego
ſolis.ix.di.Et de hoc nō eſt mirū.qꝛ in multis libris imp̄ſſis eſt iſte er
ror.qꝛ aliqñ ponit̄ in eis aliqđ ſuꝑfluū.aliqñ aliqđ diminutum.vt ſepe
numero videm⁹ maxime in ꝑma imp̄ſſione decreti.ꝛ etiā in feudis ꝛ in
alijs ꝛ circa hoc deberet ꝓuideri.qꝛ infinita mēdacia ſunt in impreſſio/

nſb⁹.tā in grāmatica ꝙ̄ in ſnīa vt etiā i iſtis re. Inno. infra videbimus.
¶ Et licet debem⁹ recurrere ad regiſtrū qn̄ dubitaꝛ̄ de aliq̄ decretali

Si dubitatur de lege recurre ad regiſtrū.

vel de lege. vt d̾ glo. xxix. di. in ſūma. ꝑ. c. vt veterū. ix. di. Et ſi multi
libri hn̄t aliquā legē vel decretalē pſumiꝛ̄ lex vel decretal. vt d̾ glo. pre
dict. Tn̄ hoc intelligo verū qn̄ multi libri ſunt diuerſis tēporibus ſcri
pti vel impſſi. ſecus in vna impſſione: q2 tūc etiā ſi vna lex eſſet in mille
libris impreſſis in vna impſſione nō valeret magis ꝙ̄ ſi in vno libro tm̄
foret faciat glo. notabil̾ in. l. ſi cōuenerint. in. fi. q̄ eſt lex ꝗrta. ff. de pig.
ac. omitto in ſit̾i allegare. glo. canoniſtaꝝ ad hoc ꝛ cū vnico actu impri
manꝛ̄ mille libri error vni⁹ eſt etiā in alijs. ideo nō faciūt ꝗ ad hoc fidē
magis mille ꝙ̄ vnus liber tm̄ ꝑ p̄dicta: ꝛ ꝑ multa alia fundamēta ſal
ua correctōe. D. T. R. ſ3 vtcūq3 ſit pōderāda ſūt ṽba hui⁹ ꝓhemij i h̄

Qn̄ papa d̾ aſſumptus

¶ Ex ꝗbus ſequiꝛ̄ ꝙ papa d̾ aſſumpt⁹ tp̄e electōis: etiā an̄ coronationē
et h̄ vult glo. hic in. c. fi. de con: preb. li. vi. quā notat ibi Dn̄icus. l3 glo.
in data ſexti libri: ꝛ in ꝓhemio cle. voluit ꝯtrariū: tn̄ ꝗ ad iuriſdictiona
lia credo h̄ fore veꝝ de iure. ar. c. i. xxiij. di. vbi ꝓbaꝛ̄ ꝙ ſtatim qn̄ papa
eſt elect⁹ p̄t adminiſtrare ꝛ cōiter teneꝛ̄ in. c. l3 de elec. ꝛ de coronatione
pape ꝙ d3 fieri nō memini me legiſſe alibi ꝙ̄ in dicto. ca. i. xxiij. di. vbi
d̾ de intronizatōe ꝛ ꝗd opeꝛ̄. nō eſt meū ꝓ nūc dicere: ſ3 alibi dico ꝛ ma
xime qn̄ dicaꝛ̄ pōtifex an a tp̄e electōis vel coronatōis: late dico in tra
ctatu iubilei quē direxi dn̄o Sixto quē vtinā nō feciſſem. q2 habui labo
res inuanū vt ſolueret. lx. flor. ꝗs mihi debebat de lectura mea. ꝛ nūꝗ̄
ſoluit: ꝛ ſic ꝑdidi labores ꝛ pecunias. ꝛ cū h̄ ꝓhemio ꝯcordat ꝓhemiu3
Sixti. ſ3 ꝓhemiū Pauli d̾ cōtrariū. ſ. a tp̄e coronatōis ꝛ h̄ eſt vtile ſci
re ꝓpter datas bullaꝝ: q2 l3 papa Inno. fuiſſet coronat⁹. xij. ſepꝛ̄. tn̄ ea
q̄ an̄ ſignauit dn̄t datari tp̄e q̄ ſignauit etiā an̄ coro. ꝛ ſm̄ qd̄ audio ſta
tim cū fuit papa creat⁹ etiā in Cōclaui de nocte qd̄ potuit fieri ar. c. l3.
de elect. tūc ſignauit aliq̄s ſupplicatōes. ꝛ ꝑ p̄dicta dico ꝙ ſi fuit elect⁹
tūc die ſabbati de nocte ꝛ an̄ mediā noctē tūc d̾ aſſumptus die. xxviij.
et ſi poſt mediā noctē tūc d̾ aſſumptus. xxix. ar. l. more romano. ff. de
ferijs. ꝛ. c. ꝯſuluit cū nota. de offi. del. ꝛ extūc deberet poni data. ꝛ ſi da
tarius poneret aliā datā tūc poſſet ꝓbari cōtrariū ꝑ teſtes ibidē exiſtē
tes ad h̄ rogatos faciat glo. ad h̄ quā notat ibi Dn̄icus in. c. duob⁹ de

An ꝯtradata poſſit ꝓbari

reſcrip. li. vi. S3 hodie vſitaꝛ̄ in curia ꝙ nō dataꝛ̄ ſuppli. ſignate etiā in
Cōclaui niſi poſt coronatōem l3 poſſet datari ex tūc ꝑ ea q̄ ſuperi⁹ dixi
et q2 pēdet de facto nūc ſileo: ſ3 certe ſi adheſiſſe3 pape dicerē ꝙ caſſaret
gn̄aliter ꝗcꝗd tūc ſignauit: q2 illud qd̄ tūc facit pre gaudio nō deberet
valere. q2 ē q̄ſi extra mētē. ar. c. vnuſq̄ſq3 iūcta glo. xxij. q. iiij. ꝛ glo. iun
cto textu bn̄ itellecta. inſti. de liberti. §. ſerui ṽo. in ṽbo balneū. de ꝗ di
co lati⁹ in. c. Cardi. ſ3 tūc Car. nō eēnt bn̄ cōtēti in me. tn̄ bn̄ fuit h̄ ſer
uatū: q2 papa an̄ cōclaue ꝓmiſit mihi vnū vacās ꝛ poſtea qn̄ deſcendit
ad ſctm̄ petrū ꝓpe altare dixi. S. ſue ſi recordabaꝛ̄ ṽbi mihi ꝓmiſſi. et
dixit ꝙ ſic ꝛ ꝙ placebat ꝛ oſculat⁹ ſum manū. q2 pedes nō potui ꝛ cum
i ſero iuiſſem cū ſupplica. vt eā ſignaret dixit ꝙ cardi. voluerꝛ̄t hr̄e oīa bn̄
ficia vacā. ꝛ q2 vidi ꝙ mihi ꝓmiſerat p̄ gaudio habui patiētiā in bona

hora. Itē pōderāda hic arbitror illa ṽba ibi q̄s etiā extūc ſuo tp̄e obſer
uari voluit ꝛc. Nā in alijs regul̾ p̄deceſſoꝝ ſuoꝝ dicebaꝛ̄ q̄s etiā ex tunc
ſuo tp̄e duraturas ꝛc. Et iſtud ṽbū duraturas fuit hic cācellatū ꝛ ne
ſcio an fuit pre gaudio vl̾ ex deliberatōe ſ3 credo ꝙ eadē ſit ſnīa. S3 ꝓpꝛ̄
aliq̄ dubia iuuenilia dico breuiter ꝙ ſi illud ṽbū ex tūc referaꝛ̄ ad illud
obſeruari voluit. intelligiꝛ̄ ꝙ a tp̄e cōditōis regulaꝝ icipiūt ligare ꝛ eti
am an̄ publicatōnem ꝛ tūc videreꝛ̄ ꝙ eēt abſurd⁹ intellect⁹ ar. leges. C.
de legib⁹. ꝛ. c. cognoſcētes. ꝛ. c. fi. de cōſti. ¶ Nā lex nō incipit ligare ni

Qn̄ lex īcipiat ligare

ſi poſt duos mēſes vt in aut. vt facte noue cōſti. vel ſaltē poſt publicatio
nē ꝛc. vt iura apte loquūꝛ̄. ſ3 iſte cōſtitutōnes fuerūt facte. xxx. Aug. et
publicate. xiij. ſept. ꝗ ſequiꝛ̄ ꝙ iſte intellect⁹ eēt abſurdus Salua tn̄ diſ
ciplina. D. T. R. dico ꝙ iſtud ṽbū extūc denotat hic maximā ſnīam.
nā l3 regulariter d3 attēdi tp̄s duoꝝ mēſiū vel ſaltē publi. cōſti. vt liget
tn̄ h̄ veꝝ niſi p̄nceps velit ꝙ ſtatim liget. ꝛ h̄ ꝗ ad retractōem act⁹. ſec⁹
quo ad penā. hec vult notāter glo. in ṽbo exnūc in cle. ij. de here. ꝛ h̄ te
net abbas in d. c. cognoſcētes de ꝗ ꝑ Bal. in dicta. l. leges. Et ſic iſte ē ve

Ex tunc

rus intellect⁹ hui⁹ dictōis extūc h̄ poſite. nā vult papa ꝙ ſtatim incipi
ant ligare. ꝛ ex h̄ ſoluo vnā. q. q̄ ē nūc in rota de hyſpania. q2 rl̾a infra. x.
reuocat expectatiuas q̄ aliq̄ mō ſunt ſortite effec. ꝛc. ꝛ vacauit bn̄ficiu3
iſtō die q̄ fuerꝛ̄t cōdite iſte rl̾e. ſ3 nōdū erāt pub. ꝛ vn⁹ amic⁹ me⁹ accepta
uit vigore gr̄e i aliq̄ ſortite effec. dico ꝙ gr̄a ſua ſit reuocata etiā an̄ pub.
reuocatōis ꝛ h̄ ꝑ iſtō ṽbū extūc hic poſitū de ꝗ doleo. ſ3 iſta videꝛ̄ mihi
veritas ꝛ h̄ intelligo veꝝ niſi acceptatio ꝛ ꝓuiſio p̄cederēt etiā ꝑ horaꝝ
hāc cōſti. q2 hec ꝯſtitu. nō extēdiꝛ̄ ad p̄terita. ſ3 tm̄ ad futura. ar. dictorū
iuriū. ſ3 ſi nō cōſtat p̄ſumiꝛ̄ hāc cōſtitutōe3 p̄ceſſiſſe ꝑ potentiā pape ar.
eoꝝ q̄ d̾ Dn̄ic⁹ in. c. ſi a ſede in. ij. col. de p̄bē. li. vi. ꝛ allegat in ſit̾i In
nocen̄. in. c. p̄terea reqſiſti. de ap. Et l3 multa circa h̄ poſſem hic dicere.
tn̄ cā breuitatis omitto maxīe q2 iſta videꝛ̄ mihi veritas. Si vere dici
mus extūc ſuo tp̄e ꝛc. iſte itellect⁹ videreꝛ̄ abſonus. ꝛ q2 h̄ noluit ſentire
cōpilator. ideo nō inſiſto ¶ S3 dubiū facio an ꝑ iſta ṽba durēt iſte cō
ſtitutōes poſt obitū Inno. ꝛ certe dico ꝙ nō. q2 volūtas expirat cū cōdi
tore ar. legis. iij. ff. de reg. iu. ꝛ. c. ſi gratioſe de reſcrip. li. vi. cū cōcordan
tijs. ꝗ ſeqꝛ̄ ꝙ cū hic dicaꝛ̄ ꝙ obſeruare voluit ſuo tp̄e ꝛc. ꝙ eo mortuo ei⁹
volūtas expirat. ꝛ ſic leges iſte etiā expirāt. Ex ꝗ ſeqꝛ̄ ꝙ vtroq3 caſu eſt
male cācellatū illud ṽbū antiquū alioꝝ pōtificum. ſ. ſuo tp̄e duraturas
ꝛc. ꝛ l3 de natura legis ē ꝙ ſit ꝑpetua ar. c. nō d3 de cōſan. ꝛ affini. ꝛ ſic
iſte regule deberēt eē ꝑpetue. ex ꝗ cōdite ſunt a p̄ncipe ꝑ iura vulgaria.
tā papa ponit h̄ ex hūilitate. vel forte facit de neceſſitate ṽtutē. nā no
uus papa reuocabat regulas ſui p̄deceſſoris ꝛc. ſicut facit de expectati
uis. ꝛ vtinā ſic faceret papa ꝗcūq3 de oib⁹ q̄ nō vult facere mature vl̾ ſ
cōſilio cardi. puta tūc de officijs ſollicitatoꝝ ꝛc. ¶ Et ꝓpter iſtud verbū
vidi altercari in curia ſi familiaris cardi. vel pape cui⁹ bn̄ficia ſunt re
ſeruata ꝑ regulas cācellarie. vt infra videbim⁹ mortuo papa anꝗ̄ ali⁹
ſit fact⁹. moriaꝛ̄ etiā in familiaritate cardina. extra curiā. an bn̄ficia ſua
ſint reſeruata Et videbaꝛ̄ ꝙ nō ꝑ iſtud ꝓhemiū ꝛ ꝑ. c. p̄nti p̄mo reſpō.

de offi.le.li.vi.⁊ ibi tenet Dñicus ꝑ illũ textũ.tñ papa Paulꝰ declara/
uit cõtrariũ ꝓpter deciſiones duas in nouis dicẽtes.ꝙ bñficia ſemel af/
Nota fecta ſꝑ manẽt affecta videlꝫ deci.clxxvij.q̃ incipit.Jtẽ ſi bñficia colle to
rũ.⁊.cciiij.q̃ incipit Jtẽ ſi iuxta ordinatõem Gre.⁊c.⁊ ad.c.pñti poſſeꝫ
rñdere ꝙ aliud ẽ qñ legatꝰ reſeruat.aliud ẽ qñ ipemet papa reſeruat .fa
cit qꝺ dr Bal.in.c.naturał ſi de feudo fuerit cõtrouer ia col.x. Jtẽ ꝑ h
ꝓhemiũ practicat rota hodie ꝙ ſi a tꝑe Sixti vacauerit bñficiũ ⁊ expe/
ctãs acceptauit illud ⁊ fecit ſibi ꝓuideri ⁊ infra tres mẽſes ad inſinuan
dũ ſm regulã Sixti vel infra annũ ad experiẽdũ cũ aduerſario mortuus
fuit papa ꝙ nõ tenet inſinuare vł experiri.qꝛ regła expirauit vt hic.⁊ ſic
vidi ꝑmo ꝓnũciari tꝑe Paulꝰ ꝑ dñm Anthoniũ de graſ.q̃ eſt fidelis re
lator ac doctiſſimus ⁊ ſꝑ ſequit vota dñoꝝ anno.lxvi.iij.febrũa.⁊ tunc
practicaui cũ Cafarello maximo aduocato ⁊ dixit mihi totũ oppoſitũ ꝑ
rõnes iuridicas.maxīe qꝛ ex q̃ lex incipit ligare ⁊c.⁊ replicui ſibi ꝙ ro/
ta ea die ꝓnũciauit cõtrariũ.rñdit mihi ꝙ rota aliqñ rotat.tñ iſta ſentẽ
tia rote videt mihi verior de q̃ faciat ꝓ ⁊ contra glo.in ỽbo de cetero. ⁊
qꝺ ibi dr Dñicus in.c.lꝫ canõ.de elec.li.vi.⁊ ibi tenui h legẽdo hic ro/
me.⁊ ad cõtraria rñdeo qꝛ illud ẽ veꝝ ſi incipit ligare cõſti.⁊c.ſi in aliq̃
indiuiduo incipiſſet ligare.ar.leg.furioſum.cũ glo.C.q̃ teſtamẽta face/
re pñt.alias ſecꝰ indiuiduis.vt in iſto caſu.ar.c. vtile ꝑ inutile de reg.
iu.li.vi.⁊ facit glo.ibi cũ ſuis cõcordãtijs.⁊ idẽ dico.ſi vnꝰ tm̃ accepta
uerit ⁊ añ ꝓuiſionẽ ſibi factã moziet papa ꝙ etiã ſi nõ faceret ſibi ꝓuide
ri ꝑ mẽſem poſtea gr̃a eiꝰ nõ eſt nulla ꝑ p̄dicta.nã nõ ẽ tꝑs ſtatutum a
iure expectãti infra qꝺ debeat ſibi facere ꝓuideri niſi ꝑ rłas cãcellarie.
q̃ ⁊c.h dico ſub correctõe.D.T.R.Jtẽ inq̃rtũ hic dr de vicecãcellario
Vicecãcella/ q̃ publi.has regulas in cãcellaria apłica ⁊c.¶Sciẽdũ neceſſariũ puta
rius ꝙ vicecãcellariꝰ ẽ ille q̃ has regulas regit ⁊ ad eiꝰ diſpõnẽ dant in cu/
ria ⁊ extra eã cũ ſubſcriptõibus duoꝝ abbreuiatoꝝ. vt dr vna regula ⁊
ibi videbimus infra ⁊ iſte ẽ iudex in ꝑtinẽtibus ad expeditões iuridi/
cas bullaꝝ.⁊ ẽ in curia maior poſt papã vt dr cardi.in di.cle.ij.de elec.
in.xij.col.in.iiij.q.⁊ vocat de iure antiq̃ Bibliothecariꝰ.lxiij.di.c.adri
anus.lo.ꝑmo.iũcta glo.Et arbitror ꝙ ꝓpterea vocat bibliothecarius.
qꝛ dꝫ cuſtodire ⁊ libros bullaꝝ ⁊ libros regulaꝝ ⁊ extraua.⁊ ex h in cu
ria practicat ꝙ hꝫ de regiſtro bullaꝝ certã ꝑtẽ.qꝛ tenet reddere rõnẽ de
oĩbus ibidẽ contẽtis Jtẽ vocat queſtor de iure cõi.tex.eſt cũ glo.ibideꝫ
in.l.oẽm.C.de peti.bo.ſubla.li.x.⁊ in.l.fi.C.de diuer.reſcrip .⁊ poſſeꝫ
allegare multa iura ad h.ſed de iure ca.ẽ caſus mihi vnicus ꝙ vocetur
queſtor.in ca.forus de ver ſig.⁊ ſic ꝑ p̄dicta iũctis multis iuribꝰ loquẽ/
tibus de queſtore apparet.⁊ ſic infero ꝙ vicecã.poteſt ſtare cũ auditori/
bus rote in deci.cauſaꝝ etiã in pñtia pape Nã ipe ẽ p̄ſes iuſticie in curia
Cãcellariꝰ eſt ⁊ h nomẽ vicecãcellarius nõ repit in decretis nec in decretalibꝰ qꝺ me
p̄ſes iuſticie minerim Sꝫ in ꝓhemio ſexti ſic.tñ repit cãcellaria in ca.ad hec de re
ſcrip.⁊ in.c.cũ dilecta iũcta glo.eo.ti.⁊.c.dura.de cri.fal.⁊. c.porrecta
de cõfir.vti.vł inuti.omitto cle.ij.de elec.⁊.c.ſtatutũ.de reſcrip .li. vi.
vbi bona gloſa Ex q̃ ſequit ꝙ vicecãcellarius debebat appellari cancel/

larius ⁊ nõ vicecãcellarius.tñ zebarellis in dicta cle. ij .dr ꝙ antiq̃tus
cõtẽdebat de paritate cũ papa ſaltẽ de facto ⁊ ꝓpterea vocat vicecãcel/
larius ⁊ allegat Laurẽtiũ ibi.⁊ lꝫ aliq̃ curiales dicãt ꝙ ꝓpter ſctm̃ Lau
rẽtiũ nõ vocat cãcellariꝰ.tñ h nõ ẽ veꝝ ſm cardi.ibi.qꝛ ſctũs Laurẽtiꝰ
nõ fuit camerarius qꝺ apparet ibi cũ dixit tyrãno Theſauros quos q̃/
ris manus paupeꝝ deportauerũt ⁊c.ſm eũ in dict.cle.in.xij co.Ex qui
bus infero ꝙ ſolus papa vocat cãcellariꝰ xp̄i a cãcello.as.i.tollo tollis
ſcꝫ id qꝺ iniuſte petit ⁊ nõ ꝙ tollat bona xp̄i ⁊c.Jtẽ infero cõtra vulga/
res curiales dicẽtes.ꝙ quãdo p̄ſentant bulle vicecancellario ꝙ ꝓpterea
ponit ante vnũ.L.magnũ ad denotãdũ ꝙ gerit officiũ ſcti Laurẽtij .qꝛ
illud eſt falſiſſimũ ꝑ ſupradicta Sed ipe ponit vnũ.L.magnũ ante bul
lam qꝺ ſignificat ꝙ eſt bulla lecta.⁊ poſtea ponit ex alia parte vnũ. R.
magnũ qꝺ ſignificat nomẽ ſuũ.qꝛ vocat Rodericus.vel mandat ꝙ regi/
ſtret ⁊c. Quis tñ ſit maior vel vicecãcellariꝰ vel camerariꝰ pape h dico
latiſſime in tracta.camerariatꝰ quẽ direxi. D.Rothomagẽſim ỽbo tibi
oĩa Et omitto hic inſerere an ptãs vicecãcellarie reſtringat hodie per re
gulas cãcellarie poſitas infra de ptãte vicecãcellarij ⁊ tibi dicã contra
ſomniũ Jo.Frãciſci patauini q̃ dixit ꝙ ſic Jtẽ q̃ iure p̄t vicecãcellarius
hodie derogare regule cãcellarie q̃ cauet ꝙ executoriales dent ſub plũ/
bo ⁊c.alias nõ valẽt Jtẽ q̃uo p̄t dare in forma hũilibus reſcriptum ſine
ſupplicatõe cũ rogatõe.c.ſtatutũ de reſcri. li. vi.§ ad dietas Jtẽ q̃ iure ca
uet ꝙ cãcellaria ponit in bullis decretũ irritatꝰ ⁊ alias clauſulas nõ pe
tatis in ſupplicatõne.⁊ de multis alijs de q̃bus infra aliq̃d dicã ⁊ q̃d ꝑ
ſignaturã ꝑ placet in cõmiſſionibꝰ an ſit neceſſaria vel ſufficeret ptãs vi
cecãcellarij.⁊ an eſſet meliꝰ ꝙ nõ eſſet niſi ptãs vicecãcellarij ⁊ nõ darẽt
alie cõmiſſiones ꝑ placet h dico in tractatu quẽ feci. D.Tiraſoneñ .et
nõ in alio quẽ direxi dño Sixto de futuro cõcilio.⁊ forte aliq̃d dicã in/
fra ſub correctõe.D.T.R.Venio ad primã regulã

Prima regula

¶In primis reſeruationes fecit ſimiles illi que in conſtitu
tione fe.re.Benedicti pape.xij.que incipit ad regimen.
continetur et illas locum habere voluit etiam ſi officia/
les in eadem conſtitutione expreſſi apoſtolice ſedis offi
cia.ante obitum eorum eſſe deſierint quo ad beneficia
que tempore quo officia.erant. obtinuerant.ac reſerua
uit beneficia que per conſtitutionem pie me. Io. pape.
xxij.q̃ incipit. Execrabilis.vacant.vel vacare cõtigerit.
¶ Jſta regula dicit ꝙ papa facit ſimiles reſeruationes illis quas fecit
papa Benedictus duodecimus .in conſtitutione que incipit ad regi/
men:etiã ſi officiales ibi comprehenſi ante obitus eorum officiales eſſe
deſierint ⁊c. Jtem reſeruat beneficia vacantia per conſtitutionem exe/
crabilis ⁊c. Diceret.D.T.R.ad quid fuit facta iſta regula cũ cõſti/

tutio ad regimē ⁊ etiā execrabilis reſeruēt illa bñficia ⁊ ille cōſtitutōes
ſunt ꝑpetue.ꝗ ⁊c. Reſpōdeo qꝛ alias ego q̄ſiui in cācellaria ab abbreui
atoribꝰ de parco maiori ⁊ dixerūt ꝙ illa ad regimen fuit alias regl'a cā
cellarie Sed certe iſtud eſt ſomniū qꝛ illa ⁊ etiā execrabilis.ſunt conſti
tutōes ad ꝑpetuā rei memoriā.vt ibi dꝛ ꝗ ⁊c. Sed vnus aliꝰ dixit mi/
hi ꝙ fuit hoc vſitatū ne viderent̄ ſublate ille extrauagātes ⁊c. ꝓ quo fa
cit ꝙ notat̄ in.c.paſtoralis de fide iſtru.ꝑ doc.⁊ ꝑ Bal.in.l.cū prolatis
.ff.de re iudi.⁊ iſta aliquātulū placet ¶ Sꝫ poſſum dicere ꝙ qn̄ conſti/
tutio noua idem diſponit quod antiqua tn̄ clarius diſponit tūc dicitur
neceſſaria ⁊ nō ſupflua. vt vult angelus in aut. vt oēs obediāt iudici. in
ꝑncipio col.v.pro quo facit glo.in.c.lꝫ de elec.li.vi.⁊ ſic ē hic. ¶ Vel
aliter dico ꝙ lꝫ aliq̄d ſit ſtatutū de iure cōi.pōt iteꝝ ſtatui etiā ab ſta/
tuto particulari vt tollat̄ facultas ſupplicādi. Itē vt magis puniat̄ trāſ
greſſor vt eſt caſus in iure canonico mihi notabilis in.c.nullus.l.v.di.
in ꝑn.⁊ ſic eſt in caſu noſtro Sed nō credo ꝙ lꝫ hic renouētur iſte conſti/
tutōes ꝙ mortuo papa dicātur expiraſſe ille reſeruatōes ibidē contente
cū ſint cōſtitutōes gn̄ales ⁊ ligāt ar.c.i.de cōſti.⁊.l.leges.C.de legi Itē
nec credo ꝙ reſeruatōes ibidem cōtente ſint ſpeciales tanꝗ̄ facte per re
gulas cancellarie ex eo ꝙ hic opprobātur Nā lꝫ reſeruatōes inducte per
regulas cācellarie ſint ſpeciales.tn̄ contēte i extraua.ad regimen ſint ge
nerales.vt dt deci.ro.cccxxiiij:que incipit Itē ſi mādetur mihi ꝓuide/
ri ⁊ idē intelligo de reſeruatōe cōtenta in extrauaganti execrabilis.⁊ lꝫ
Iohānes milis dicat ꝙ hoc veꝝ eſt de cōtentis in extrauagāti ad regi/
men que cōtinent̄ in iure cōi.vt.c.ij.⁊ in.c.p̄ſenti de prebē.li.vi.alias di
cit ꝙ ſunt ſpēales tn̄ ſalua ſui gr̄a.qꝛ deciſio loquit̄ indiſtincte Itē dico
aliud ſi regula dicat ꝙ gn̄aliter reſeruat papa ⁊c.tūc dico illā reſeruati/
onē gn̄alem ꝓpter illud v̄bū gn̄aliter qđ etiā in diſpōne odioſa hꝫ aliq̄d
operari.faciūt notata in.c.cū dilectus de conſuetu. Et lꝫ Iohānes mi/
lis in v̄bo reſeruatio dicat ꝙ eſt gn̄alis ꝗtū ad verba.ſed ſpēalis ꝗtuꝫ
ad reſeruationē mentalē Certe credo ꝙ male dicat ⁊ ſic practicat rota.⁊
hoc facit ad regulā infra poſitā dicētē ꝙ de gn̄ali reſeruatōe debet ſpeci
fica mētio fieri ⁊c. Itē ad p̄dicta facit verbū ſimiles hic poſitū q̄ſi dicat
ꝙ nō tollit papa illas cōſtitutōes ad regimē.⁊ execrabilis.ſꝫ ꝙ facit ſi/
miles ⁊c. Et debet intelligi de nō contētis ibidē ſꝫ de alijs officialibus
Nā nō eſt oino idē qđ habet̄ ꝑ eodē.vt ē glo.notabi.in.l.mercis appella
tione.ff.de ver.ſig.quā allegat Bal.ſepe maxie in.c.i.de cōſue.recti feu
di.col.x.in.ij.co.vbi notat ꝙ nō ē oino idē qđ habet̄ ꝑ eodē.ꝗ ⁊c.vel p̄t
dici ꝙ in eo qđ hic addit̄ videlꝫ ꝙ etiā ſi deſināt eē officiales ⁊c.tūc vi/
det̄ ꝙ iſta cōſtitutio nō ſit ſupflua ex q̄ addit ſufficiat ad h̄ ꝙ etiā nota.
Ange.in dicta auctē.vt oēs obediāt iudi.⁊c.col.v.etiā dt ꝙ ſi cōſtitutō
noua dicēs idē ꝙ antiq̄ ſi addit nō obſtāte ꝓuilegio ⁊c.ꝙ tūc nō dꝛ ſupꝰ
flua.ſꝫ qꝛ vidi poſtea extrauagātē ad regimē.credo ꝙ p̄ma opinio ſit ve
ra.nā reſeruatōes ibi cōtente ſunt tꝑales vſqꝫ ad obitū Bn̄dicti.xij.⁊ h̄
patet ex v̄bis in fine poſitis ibi ordinatōi diſpōni ac ꝓuiſioni noſtre do
nec diuina clemētia nos vniuerſal' eccl'ie regimē poſſidere cōceſſerit ⁊c.

An poſſit ſtatui qđ iure cōmuni ē iā ſtatutum

ibi auct.apl'ica.reſeruamꝰ.⁊ hoc ē claꝝ:ꝑ.c.ſi gratioſe de reſcrip.li.vi.
et ꝑ cōcordātias ibi ⁊.c.⁊ tūc mirādū ē de deciſione rote quā ſupius al
legaui q̄uo loquit̄.ſ.affirmādo ꝙ ſit gn̄alis reſeruatio.ſꝫ q̄ ad extraua/
gātē execrabilis vbi dꝛ ſedis apoſt.diſpoſitōi ⁊c.reſeruamus dicēdū ar/
bitror qđ ſuperius dixi:aliq̄d tamē infra dicā de ambabus

¶ Sequitur ſecunda regula

**¶ Itē reſeruauit ſpēaliter oēs eccl'ias etiā patriarchales ar
chiep̄ales ep̄ales necnō oīa monaſteria viroꝝ valorē du
centorū florenorū auri communi eſtimatione exceden/
tiū quocienſcūqꝫ illis vti voluerit**

¶ In iſta regl'a dt papa ꝙ reſeruat ſpēaliter oēs eccl'ias cathedrales
etiā p̄riarchales ⁊ monaſteria viroꝝ excedētia valorē.cc. flo.auri q̄tiēs
illis vti voluerit ⁊c. Hic poſſet. D.T.R. q̄rere q̄d ē ſpēalis reſeruatio
et q̄d ſonet.⁊ ad hoc ſciēdū arbitror ꝙ ſiue ſit ſpēal' ſiue gn̄al' ampliꝰ or
dinariꝰ ſe nō p̄t intromittere in ꝯferēdo.ſꝫ ſolꝰ papa etiā ſi ignoret ⁊c.
ſufficiat.c.ſi eo tꝑe de elec.li.vi. Sꝫ reſeruatio gn̄al' valet ad h̄ vt in ex
peditōe litteraꝝ fiat expſſa mētio de ea alias nō veniſſet vt ait regl'a in
fra.lxxij. ¶ Sꝫ in ſpēali facta a papa ex q̄ bn̄ficiū ē reſeruatū ſatis eſt ꝙ
papa ſit certꝰ de vacatōe ⁊ ꝓuideat qꝛ tūc nō ē opus ꝙ ponat̄ in bullis
gn̄al' reſeruatio ſꝫ ſpēal'.⁊ h̄ ē ꝙ vult dicere de ſpēali ⁊ de iſtis ſolet pa
pa ꝓuidere cōſiſtorialr̄. Sꝫ ſi ſine cōſiſtorio faceret valeret ar.c.cūcta ꝑ
modū.ix.q.iij.maxime qꝛ nulla cōſtitutōe cauet̄ ꝙ dꝫ fieri ꝓuiſio conſi/
ſtorialiter.tn̄ ex q̄ ſolet fieri an habeat locū in gr̄a ſi neutri.⁊ allegaui ⁊
obtinui in curia ꝙ nō.lꝫ deciſio rote dicat ꝙ oīa q̄ dn̄t ſeruari in gr̄a ſi
neutri.⁊ dixi deciſionē hr̄e locū in ſurreptōe ⁊ ſic loq̄t̄ deciſio de q̄ refe/
ro me ad cōſiliū meū. Itē inq̄tū textꝰ dt hic de excedētibꝰ.cc.flor̄.⁊c.
vidi in curia dubitari an itelligat̄ h̄ etiā de Cathedralibꝰ puta in Ita/
lia q̄ nō valēt cētū flor̄.certe dico ꝙ iſtud adiectiuū excedētia tm̄ dꝫ cō
ſtrui cū monaſterijs ⁊ nō cū cathedralibꝰ.ideo ſm̄ iſtud adiectiuū dꝫ in
telligi de monaſterijs ⁊ nō de cathedralibꝰ.faciat glo.fina.in.c.ſi pa/
pa,de ꝓuile.li.vi.facit qđ dt Bal.in.l.i.C.de liberis p̄te. Ex q̄ infero
ꝙ etiā ſi cathedral' nō valeat niſi.xx.duca.tn̄ cēſet̄ reſeruata ¶ Sꝫ pona
mus ꝙ monaſteriū valet.cc.ſꝫ in camera ē taxatū minus:an cēſeat̄ reſer
uatū.⁊ dico ꝙ ſic:⁊ hoc ꝓpter v̄bū hic poſitū ibi cōi extimatōe. Ex q̄ ſe
quit̄ ꝙ etiā ſi ſit taxatū in camera i.cc.duca.⁊ cōmuni eſtimatiōe nō va
let centū ꝙ nō eſt reſeruatū.vt hic ar.l.de p̄cio.ff.de publici.tn̄ in iſto
ſc̄do caſu dubito ꝓpter ſtilū curie.qꝛ papa dt in bullis ꝙ dudū reſerua/
uerat diſpōni ſue tale monaſteriū ⁊c.⁊ credēdū ē ſibi ꝑ cle.i.de pba.ſꝫ ſi
nō poſuiſſꝫ iſta v̄ba crederē ꝙ dixi ¶ Itē iſta regl'a dt q̄tiēs illis vti vo
luerit ⁊c. Ex q̄ ſeq̄t̄ ꝙ volūtas pape cēſet̄ expiraſſe ꝑ eius obitū ar.c.ſi
gratioſe de reſcrip.li.vi.⁊ facit.l.iij.ff.de regu.iur.vbi dꝛ ꝙ eius eſt vel
le cuius eſt nolle.⁊ ecōuerſo.⁊ ꝙ ſi papa Innocen̄.qui fecit has regulas
morire⁊ ⁊ anteꝗ̄ eligeretur alius pōtifex vacaret epiſcopatus vel mona

Nota queſtionē q̄ttidianā.

Nota.

ſterilẽ de q̃ hic: ꝙ ſi vn⁹ eligeret̃ ⁊ ꝯfirmaret̃ in partib⁹ valeret electio
et cõfirmatio illi⁹ ꝑ iſta ṽba. vel ſi tm̃ eligeret̃ ⁊ anteq̃ cõfirmaret̃ eli
geret̃ ali⁹ ⁊ faceret regłas ꝙ tũc valeret electio. ſ3 cõfirmatio illi⁹ poſtea
ſecuta nõ valeret ꝑ iſta ṽba: vt ẽ caſus notabilis in dicto. c. ſi eo tp̃e de
elec. li. vi. Et ſi dicat̃ ꝙ illa cathedral̃ cẽſet̃ reſeruata ꝑ extrauagãtẽ ad
regimẽ Dico ꝙ nõ eſt vex: q2 illa expirauit mortuo Bñdicto. xij. q̃ fecit
illã. vt ſup̃ dixi in regula ꝓxima. ⁊ h̃ apparet ibi in fine. quin:mo plus
dicerẽ ꝙ ſi vacaſſet ep̃atus vł̃ monaſteriũ tp̃e Innocen̄. ⁊ anteq̃ ꝓuideret̃
de eo morieret̃ papa ꝙ eo mortuo poſſet fieri electio ⁊ cõfirmatio de iure
Queſtio ſin/ tñ. ꝓpter h̃ venit vna regła ĩfra poſita q̃ eſt decima q̃ diſponit ꝙ eo caſu
gularis. cẽſet̃ reſeruatũ cuiuſcũq3 ſit valoris a cõtrario ſenſu h̃ ¶ S3 poſſet du/
bitari q̃d de monaſterio vbi ſunt femine ⁊ viri ꝯmixti de q̃ in. c. indẽni
tatib⁹. §. ſupdicta ꝑ Doc. de elec. li. vi. vbi etiã d2 de vna facetia. l3 de
iure nõ deberẽt eẽ talia monaſteria. vt in. c. diffinim⁹ cũ trib⁹ ſequen̄.
xviij. q. ij. ſ3 ſi fit de facto aliq̃d monaſteriũ tale: an tale monaſteriũ ſo/
ret reſeruatũ vigore hui⁹ regule. ⁊ certe dicẽdũ arbitror ſalua determĩa
tõne. D. T. R. ꝙ ſi regeret̃ ꝑ maſculos ſit reſeruatũ: ſ3 ſi ꝑ feminas ſec⁹
ar. l. hermofroditus. ff. de teſti. canoniſa. ta. iiij. q. iij. ⁊ in. l. querit̃. ff. de
ſta. hoim. l3 in rei veritate foret ſatis dubitãdũ: q2 appellatõe ſimplicis
nõ venit cõpoſitũ ⁊ mixtũ. l. ij. ff. de ver. ob. vbi ꝑ doc. c. ſtatutũ. de elec.
libro. vi. vbi bonus caſus. tñ primũ credo verius maxime: q2 declararet
papa pro ſua reſeruatione

Sequitur tertia regula

Itẽ reſeruat generaliter diſpõni ſue oẽs dignitates ma/
iores poſt põtificales in cathedralibus et Metropolitan̄.
ac principales in collegiatis eccł̃ijs valorẽ. x. floren̄. auri
cõi eſtimatione exceden̄. necnõ prioratus p̃poſituras et
p̃poſitat⁹ ac alias dignitates cõuẽtuales et p̃ceptorias ge
nerales ordinũ quorũcũq3. Sed nõ militiarũ Necnõ que
cũq3 bñficia que ſui et ſancte romane ecclie viuẽtiũ tũc
et qui erũt ſuo tp̃e cardinaliũ familiares cõtinui cõmẽſa
les obtinẽt et in poſterũ obtinebũt eorũ familiaritate du
rãte et in quib⁹ ſeu ad q̃ ius eis cõpetit. etiã ſi ab ipſa fami
liaritate ꝑ obitũ cardinaliũ eorũdẽ vel alias receſſerint

¶ In iſta regła reſeruat papa maiores poſt põtificales dignitates in
cathedralib⁹ ⁊ metropolitanis ⁊ p̃ncipales in collegiatis eccł̃ijs exce/
dẽtes. x. flor̃. aureos cõi eſtimatõe Itẽ reſeruat p̃oratus p̃poſituras ge/
nerales ordinũ q̃rũcũq3 S3 nõ militiax ⁊ bñficia ſuox familiariũ ⁊ car
dinaliũ ⁊c. Et iſta regła h3 tres ꝑtes. ⁊ circa p̃mã ꝑtẽ in qua reſeruãtur
maiores dignitates poſt põtifical ẽ eſt dubiũ que d2 maior dignitas in
eccł̃ia etiã collegiata ⁊ in h̃ deciſio rote laborat. cccc. xliij. que incipit

Item fuit dubitatũ vtrũ p̃poſitura ⁊ Oldra. cõſi. cccxvij. q̃d incipit de
tota themate queſtionis in penul. ⁊ vl. colũ. ⁊ ꝑ Jo. an. ⁊ doc. in. c. de/
liberatõe. de off. le. li. vi. breuit̃ tñ credo ſtãdũ fore cõſuetudini: vt vult
Prima pars. glo. in. d. c. deliberatõe. ⁊ recõpilator deciſionũ in dicta deciſi. ⁊ ſi non
apparet q̃ eſſet maior: tũc ſalua tue. R. P. deliberatõe: crederẽ ꝙ superi
us dixi ꝑ multa iura in ſiti ⁊ ꝑ d. l. ⁊ in hoc q̃ ad p̃ncipalitatẽ d3 atten
di illud q̃d principalr̃ reputat̃ ⁊ nõ acceſſoriũ. faciat glo. iũcto textu in
. c. ſciãt cũcti de elec. li. vi. in. c. ij. de pac. eo. li. Ex q̃ ſequit̃ ꝙ cũ in hyſpa
nia ⁊ in gallia ⁊ credo ꝙ alibi ſunt dignitates hñtes ſub ſe canonicos
in collegiatis tñ hñt ſedes ⁊ in cathedralib⁹ ꝙ iſte dignitates ſunt reſer
uate ex q̃ ſunt p̃ncipales in collegiatis lic3 ſint minores in cathedrali/
bus. ⁊ ſic fuit in rota ꝓnũciatũ in vna abbatia burgen̄. ⁊ inq̃tũ hic nõ
fit mẽtio de patriarchalib⁹ forte nõ cenſet̃ maior dignitas poſt patriar
chalẽ reſeruata. ar. c. q̃uis. i. de preben̄. li. vi. ⁊ in. c. ij: de. pac. e. li.
¶ Quo ad ſcdam ꝑtẽ ego nõ intelligo hãc reſeruatõe3: q2 ſup̃ regła ꝓxi
ma reſeruauit monaſteria valoris. cc. ducatox ⁊ hic p̃ncipales in col/
Scda pars. legiatis ⁊c. niſi intelligat̃ regła ꝓxima de monaſterijs monachox tm̃ ⁊
iſta ſcda pars de monaſterijs fratrũ vł̃ de eccł̃ijs cõuẽtualibus puta le/
ꝓſox vel alteri⁹ cuiuſcũq3 ordinis. ⁊ ꝙ ſit differẽtia inter monachos ⁊
fr̃es plene ꝑ doc. modernos in. c. cauſam q̃ de iudi. S3 ſatis ẽ ꝙ cõuen/
tual̃ d2 vbi collegial̃r viuit̃. vt ait glo. in cle. i. §. cetex de ſta. re. de q̃ ꝑ
doc. in. c. nobis de iure pa. Ex quo ſequit̃ ꝙ p̃oratus ordinis ſancti
Aug. et ſcti dñici ſunt reſeruati: q2 collegialit̃ ⁊ ꝯuẽtualit̃ viuũt fratres
ibidẽ exñtes. ſ3 q2 nõ ſunt bñficia ꝑpetua nõ vident̃ reſeruata. nã bñfi/
cia debẽt eſſe ꝑpetua. c. p̃cepta. lv. di: ⁊ notat̃ in. c. veniẽs de filijs preſ.
et glo. in. c. i. de cap. mo. li. vi. maxime q2 illi fr̃es ſunt mẽdicãtes ⁊ non
hñt bñficia q̃ ⁊c. ⁊ in hoc dico cogitãdũ fore. Tñ circa p̃ceptorias ẽ hic
Quattuor p̃/ notãdũ ꝙ p̃ceptorie ordinis ſancti Jacobi de ſpata nec de alcãtara nec
ceptorie q̃ nõ etiã de calaterba aut ſcti Johãnis hieroſolymitani nõ ſunt reſeruate ex
ſunt reſeruate quo ſunt militiax vt hic. nã ſunt inſtitute cõtra ſaracenos. vt p3 in eox
p̃uilegijs maxime in hyſpania ⁊ circa illud q̃d dixi de p̃poſitura ⁊c. Po
ſtea interrogaui vnũ doctiſſimũ viru3 ⁊ dixit mihi ꝙ erat vex illud q̃d
dixi ⁊ allegauit mihi exẽplũ in fratrib⁹ ſancte Cecilie tranſtyberim ⁊
de ſilibus Et ꝙ p̃oratus ſcti Auguſtini ⁊ ſcti dñici nõ cõprehẽdebãtur
ſub iſta regula: q2 erãt tꝑales Poſtea cõſului dñm Nicolaũ de caſtello
vtriuſq3 cẽſure monarchã ⁊ abbreuiatorẽ bñ ſtilatũ ⁊ reſpõdit mihi in
effectu. ꝙ regula p̃cedens loquit̃ tm̃ de abbatialib⁹ monaſterijs. ⁊ in il
lis ſolet ponĩ in bullis dudũ tali p̃ſidẽti ⁊c. ſpẽaliter reſeruamus ⁊ iſta
loquit̃ de alijs monaſterijs q̃ regũtur ꝑ priores ⁊c. Etiã ſi ſint alijs ſub
iecta vel ꝑ ſe regunt̃ etiã ꝑ abbatẽ ⁊ nõ valerẽt. cc. libras ꝙ nõ eſſent re/
ſeruata nec ꝑ regulã ꝓximã nec ꝑ iſtã Et ita d2 ꝙ ſeruat̃ in cãcellaria: ſ3
certe in rota neſcio ſi ſeruaret̃. q2 iſta regula nõ diſtinguit: q̃ nec nos di
ſtinguere debem⁹. l. iij. cũ glo. ff. de offi. p̃ſi. Ideo oportet cõſulere papã
q2 lex nõ d3 eſſe obſcura. c. erit aũt lex. iiij. di. Et eſt verecundia ꝙ talia
emanent a ſede apoſto. ſalua eius aucto. ſic ſcripſi dicto Nicolao

Tertia pars. ¶Quo ad tertiã ptẽ in qua dr ꝙ reſeruat papa bñficia familiariũ ſuorũ
ꝛ cardinaliũ cõtinuoꝝ cõmẽſaliũ ꝛc. q̃ obtinẽt durãte familiaritate ſup
hac regl'a iũcta ꝓhemio ibi ſuo tpe duraturas ꝛc. vidi valde altercari in
curia ꝛ fuit ſentẽtiatũ ꝓ ꝛ cõtra: videlꝫ ſi anq̃ꝫ eẽt iſta regl'a facta vl' pub
licata vnꝰ familiaris cardinal' receſſerat a familiaritate cardinal'. an bñ
ficia ſua eſſent reſeruata. ꝛ allegebat dictũ dñici in. c. pſenti de. offi. le.
li. vi. ꝙ nõ ꝑ illũ tertũ iũcto ꝓhemio regulaꝝ. tñ papa Paulus declara
uit cõtrariũ: ꝙ bñficia ſemel affecta ſꝑ manẽt affecta: ꝛ incipit illa de//
claratio ad Romani põtificis ꝛc. kalen. ſeptẽbris anno tertio ſui põti
ficatus. ſ. anno. lxvij. Et de hoc ſufficiãt que dixi ſuperius in ꝓhemio.
¶Itẽ quero hic an curialis qui habet certã portionẽ a cardinali vt aſ//
ſociet eũ. nõ tamẽ facit guardiã nec alia ſeruitia familiarium. an bñficia
iſtiꝰ ſunt reſeruata: ꝛ certe poſſet dici ꝙ nõ. qꝛ nõ eſt familiaris cõtinuꝰ
cõmenſalis: vt hic requirit Sꝫ poſſet potiꝰ appellari vaſallus rõne feu
di qd hꝫ ex canapa vel camera iuxta ca. ſciẽdũ. ꝛ qd ibi exponit Bal. de
feudi cognitõe col. x. in ꝟbo ad tẽpus. ꝛ exponit ibi Bal. ad tẽpus ſi de
pane ꝛ vino ꝛc. facit qd dr Bal. in ca. i. primo reſpõſo in veꝝ. q̃d de feu
dis ſcuti feroꝝ ꝛ aduocatoꝝ ꝛ capellanoꝝ. de feudo guardie collatõne
. x. maxime qꝛ reſeruatio ẽ odioſa q̃ ad ordinarios ꝛ q̃ ad curiales. g̃ re
ſtringenda ꝑ regulã odio. de regu. iu. in. vi. ꝑmaxime qꝛ aliud ẽ eſſe de
familia: ꝛ aliud eſſe familiarẽ. vt dr Jo. de milis in ꝟbo familiariũ qui
ſic itelligit. l. pnũciatio. ff. de ver. ſig. Et ſic ego fui cũ dño mõtiſferrati
ꝛ cũ dño Ulixponeñ. ¶Itẽ q̃d de bñficijs familiariũ alioꝝ familiariũ
Queſtio pape aut cardinaliũ an ſint reſeruata. ꝛ ꝑ tex. in. le. i. C. de epis ꝛ cle. ꝛ
ꝑ ea q̃ dr ibi Salicetꝰ reſpõdiſſe papã in cõſiſtorio pub. videt ꝙ ſic Sꝫ
crederẽ de iure iũcta iſta regl'a ꝙ ſi papa vel cardi. daret ſibi expẽſas ſi//
cut patrono tũc eẽnt reſeruata. alias nõ ꝑ hãc regulã maxime qꝛ famili//
aritas nõ eſt niſi q̃dã ſocietas. vt dr Jo. an. in. c. ſicut de ver. ſig. li. vi.
Sꝫ ego habeo ꝙ ſocius mei ſocij: meꝰ ſocius nõ ẽ. vt in. le. nã ſocij. ff. ꝓ
Queſtio ſocio. g̃ ꝛc. ¶Sꝫ ego vnã volo ſubmittere q̃ſtionẽ caſu q̃ bñficia illiꝰ q̃
hꝫ portionẽ a cardinali eſſent reſeruata ſi habeat ꝓ ſe ꝛ vno familiari ꝛ
ipe tenebat tres vel q̃ttuor. an bñficia illoꝝ ſunt reſeruata vel nullius ꝛ
breuiter dico ꝙ nulliꝰ ar. l. duo ſunt ticij. ff. de teſta. tu. ꝛ. l. ſi fuerit. ff.
de rebꝰ dubijs. ꝛ facit gloſa notabil' in. c. nolite recedere. xi. q. iij. q̃ dr ꝙ
ſi vnꝰ eſt interfectꝰ ab vno ex tribꝰ ꝛ neſcit a q̃ ꝙ in dubio pñt oẽs pro
moueri ¶Itẽ hic moueo vnã q̃ſtionẽ q̃ eſt nũc in practica. qꝛ. D. T. R
Queſtio in practica añ cardinalatũ fuit familiaris ſctẽ memorie Pauli. ꝛ poſt cardinalatũ
fert ꝙ habebat expẽſas ab eo an bñficia familiariũ ſuoꝝ dicãt reſeruata
pape ꝛ certe licꝫ Oldradus dicat i cõſi. xlviij. qd icipit ius cõe qd poſui
in ti: de cle. nõ reſi. ꝙ nullꝰ eſt magis familiaris pape q̃ꝫ cardinal'. tñ fa
teor q̃ ad eiꝰ fauorẽ vt ipe ibi loq̃t. ſecus in ſuũ odiũ Itẽ lꝫ ſit familia//
ris: nõ tñ cõtinuꝰ cõmẽſal'. vt hic dr. ꝛ etiã ẽ de iure. c. lꝫ de ꝓui. li. vi. ꝛ
. c. fi. de ꝟbo ſig. eo. l. Itẽ qꝛ etiã ſi fuiſſet. D. T. R. familiaris cõtinuꝰ
cõmẽſal' pape. tñ iſta cõſtitutio nõ cõphẽdit cardinales ex q̃ de eis nõ
facit expſſam mẽtõnẽ ar. c. fi. de offi. dele. li. vi. ꝛ. c. ne aliq̃ de ꝓui. li. vi.

Et dixi latiꝰ in queſtionibꝰ cardinaliũ. q. xvij. ¶Ex q̃ infero ꝙ cũ añ
papa dediſſet. D. T. R. expenſas et etiam tuis familiaribus. tamen
etiã beneficia. D. T. R familiariũ nõ cõphẽdunt ſub iſta regl'a ex q̃ ꝑ
ſona tua nõ cõprehẽdit. ergo nec familiares tui tãq̃ꝫ acceſſorij. argumẽ
to. c. acceſſorium. de regulis iuris. li. vi.

Sequitur quarta regula

¶Itẽ reſeruauit generaliter oĩa bñficia eccleſiaſtica quo
rũcũqꝫ collectoꝝ et vnicoꝝ in quacũqꝫ ciuitate vel dio
ceſi qui ſuo tẽpore eoꝝ officia exercuerint ſub collecto
rũ fructuũ ꝓuentuũ camere apoſtolice debitoꝝ illa vide
licet bñficia dũtaxat que durãte eoꝝ officio obtinuerĩt
et in quibus ſeu ad queuis tũc eis competierit.

¶In iſta regl'a reſeruat papa bñficia collectoꝝ ꝛ ſubcollectoꝝ vnicorũ
Qualiter ſit punctuare debemus in vna ciuitate vel dioceſi ꝛc. Et circa hãc reſeruatõem ſciẽdũ ẽ ꝙ bñfi//
cia collectoꝝ deputatoꝝ ꝑ papã ſunt reſeruata. ꝛ ſic concludit deciſio.
. cciij. q̃ incipit Itẽ ſi iuxta ordinatõem dñi nři Gre. Et tũc dꝫ intelligi
iſta regula ibi q̃ ſuo tpe eoꝝ officia exercuerint. ſ. de ſubcollectoribꝰ tñ
et nõ de collectoribꝰ: ita ꝙ fiat pũctus ibi collectoꝝ. nã debemus pun//
ctuare ſiue ꝟgulare diſpõnes ſalua rõne recti ſermonis. vt dr Bal. in. l.
. ſ. C. de lib. pt. Et iſti ſubcollectores lꝫ debeãt eẽ vnici in ciuitate vl' di
oceſi. vt h̃ dr. tñ ſi vno remoto ſuccedit alter bñficia vtriuſqꝫ ſunt reſer//
uata. vt h̃ vult etiã dicta deci ¶Et circa hãc regulã vidi dubitari i cu
Queſtio ria ꝛ cõſului neſcio tñ q̃d fuit deciſum. ſ. ſi papa ipoſuit ſubſidiũ in aliq̃
regno cõtra thurcos. ꝛ poſuit ibi collectores ꝛ illi deputarũt ſubcolle//
ctores. an bñficia iſtoꝝ ſunt reſeruata. ꝛ tãdẽ poſt multa cõcluſi ꝙ non.
qꝛ iſti fructꝰ vel ꝓuẽtꝰ nõ ſunt debiti camere aplice. ſꝫ in ſubſidiũ ꝛc.
Et qꝛ ꝟba regl'e dñt itelligi ꝓprie ꝛ nõ improprie vl' ficte. l. iij. §. hec ver
ba. de nego. geſt. qꝛ exorbitata in re. c. q̃ ꝯtra ius de reg. iur. li. vi. le. ius
ſiugulare. ff. de legi. g̃ ꝛc. Et ſi dicat ꝙ illud qd ſuccedit loco debiti. ca//
mere dꝫ eſſe eiuſdẽ nature. vt vult Bar. in rub. C. de iure fiſci. li. x. Fate//
or qñ eſſet oĩmoda ſilitudo arg. eoꝝ q̃ dr Jo. an. in regula q̃ ſentit ĩ mer
curiali de reg. iur. li. vi. ꝛ doc. in. c. q̃ꝫto de cen. Si de familiaribꝰ ſubro
gat loco alioꝝ. an gaudeãt eoꝝ ꝓui. ſic cõſului. neſcio tñ q̃d fuerit deci/
ſum ¶Itẽ vidi dubitari ſi papa dedit alicui ꝓui. ꝙ etiam ſi foret colle
ctor vel ſubcollector aplicus ꝙ eiꝰ bñficia nõ forẽt reſeruata. tñ poſtea
fuit collector. an eiꝰ bñficia ſunt reſeruata. ꝛ credo fuiſſe cõcluſum ꝙ ſic
qꝛ iſta regl'a tollit oẽs leges gñales vl' ſpẽales loquẽtes in cõtrariũ. ꝛ fu
it allegatũ tũc dictũ doc. in. c. fi. §. in ꝑbẽdis de cõſue. li. vi. neſcio q̃d fu
it cõcluſum deciſum in vna cã legioneñ. ¶Itẽ notãdũ ẽ ꝙ ſi ſint multi
collectores ſimul in vna dioceſi vl' ciuitate. tñ eoꝝ bñficia ſunt reſeruata
vt hic quorũcũqꝫ ꝛc. Et illud ꝟbũ vnicoꝝ refert ad cõſtructiõem ſuã ꝛ
ibi inferius ſubcollectorum ꝛc.

Itē reſeruauit oīa et ſingula bn̄fi. eccl'iaſti. q̄rūcū̄qȝ curali
um q̄s dū cu. ro. de loco ad locū trāſfert eā ſeq̄ndo dece
der̄ cōtigerit. et ī q̄uis loco q̄tūcū̄qȝ etiā a dicta cu. rēoto

¶ In iſta regula reſeruat papa oīa bn̄ficia quorūcūqȝ curialiū deceden
tiū vbicūqȝ ſequēdo curiā Iſta regl'a etiā cōtinet̄ in extraua. ad regimē
ꝛ venit ad extēſionē. c. p̄ſenti. de pre. li. vi. vbi dr̄ ꝙ bn̄ficia dicūt̄ vacare
in curia cū vacāt infra duas dietas a curia ꝛc. tn̄ hic dr̄ ꝙ vbicūqȝ mori
atur curialis. etiā vltra duas dietas cēſent̄ ei⁹ bn̄ficia reſeruata ſi ſequē
do curiā moriat̄ ꝛc. ꝛ pōdero ibi ꝟbū dū curia ro. de loco ad locū tranſ-
fert̄ eā ſequēdo ꝛc. ¶ Ex q̄ ſequit̄ ꝙ ſi curia romana nō mutat̄ ſȝ tp̄e pe-
ſtis vel alias curial' vadit ad ſolatiū vltra duas dietas ꝛ ibi moriatur
ei⁹ bn̄ficia nō ſunt reſeruata. Nā nō ē recedēdū a ꝟbis hui⁹ regl'e. ar. ꝙ
nō aliter ꝛ: l. ille aut ille. ff. de. leg. iij. maxime q͛ qd̄ nō mutat̄ quare ſta
re ꝓhibet̄. l. p̄cipimus. C. de ap. cū ſi:ilibus. ꝛ ex hoc cōſului ꝙ ſi curialis
recedēs ad ptes in via mortuus fuit vltra duas dietas. ꝙ ei⁹ bn̄ficia po
terāt acceptari vigore expectatiue ar. hui⁹ regule iūcto ca. p̄ſenti de pre-
bē. li. vi. ꝛ in hoc caſu crederē. ſalua tua determinatōe. ꝙ curia dicatur
vbi ē papa ꝛ nō vbi ē audiētia rote ꝛ cōtradictaꝝ. q͛ cle. intelligit̄ tātū
de electōe pōtificis. lȝ ꝟba ibi poſita de curia trāſferēdo ꝛc. tn̄ arbitror
rotā ſic ꝓnūciaſſe tp̄e. Pij. nā ipſe Pius receſſit in eſtate ad balnea ꝛ au
diētia māſit in vrbe. ꝛ curiales tūc ſequētes papā moriebant̄ ibi vel in-
fra dietā. tn̄ viſum fuit gratias expectatiuas nō hr̄e ibi locū ſed regula
iſta egeret tn̄ declaratōe meo videre ¶ Itē inq̄ꝫtū textus dr̄ hic de q̄bu
cūqȝ curialib⁹ ſequit̄ ꝙ etiā intelligat̄ de cardinalib⁹. nā curiales ſunt.
q͛ curia dr̄ a cura ꝛ illi potiſſime curiales dici dn̄t ꝓ quoꝝ curā ꝛ conſi
lia reſpublica expedit̄. tales ḡ ſunt cardinales. ḡ ꝛc. Verba ſunt Oldra
di in cōſilio. ccxi. qd̄ incipit ad ꝓpoſitū fratrū ſcti Anthonij. ver. circa ſe
cundā Et ſi dicat̄ ꝙ bn̄ficia cardinaliū ſunt reſeruata. q͛ ſunt familia-
res. vt vult Oldradus cōſilio. xlviij. qd̄ incipit ius cōe. vbi dr̄ ꝙ cardi-
nales magis ſunt familiares pape q̄ alij. tn̄ q̄ ad reſeruatōem bn̄ficio-
rū nō eſt veꝝ. q͛ regula tertia ſupra nō dr̄ niſi de familiarib⁹ continuis
cōmēſalib⁹ Sȝ cardinales nō ſunt tales. ḡ ꝛc. Et ideo dico ꝙ in benefi
cijs cardinaliū hȝ locū iſta regl'a ſi ſeq̄t̄ papā capiēdo curiā hic. vt dixi
ꝓ loco vbi ē papa. ꝛ ꝓ h̄ ꝟbū quorūcūqȝ hic poſitū qd̄ ē vniuerſale. ḡ eti
am cardinales cōp̄hēdit. ar. c. ſolite de maio. ꝛ ob. ꝛ de h̄ lati⁹ dico in.
xvij. q. cardi. vbi dico iſtā q̄ſtionē. an regl'e cācellarie cōp̄hēdāt cardina
les Sȝ de h̄ etiā clare diſponit extrauagās ad regimē. q̄ reſuāt bn̄ficia
cardinaliū etiā vbicūqȝ decedentiū ꝛ quorūcūqȝ officialiū ſedis ap̄l'ice.

Sequitur ſexta regula.

¶ Itē reſeruauit oīa officia cubicularioꝝ et curſoꝝ ſuoꝝ

¶ Iſta regula dr̄. ꝙ reſeruat papa bn̄ficia cubicularioꝝ ꝛ curſoꝝ ſuorū.
ꝛ dȝ intelligi de cubicularijs extra muros q̄ nō ſunt commēſales ſui. q͛
alias nō eēt dubiū. nā regl'a tertia dr̄ de familiarib⁹ cōtinuis cōmēſali
bus ꝛc. Ex q̄ ſequit̄ ꝙ bn̄ficia officialis pape etiā cā honoris cēſent̄ re-
ſeruata. ꝛ ad h̄ allego gloſam mihi ſingularē iūcto textu in aut. vt ordi

Nota

Cardiales di cūt curiales.

na. p̄fecture. §. i. col. v. ꝓ quaȝ glo. alias dixi ꝙ capellan⁹ honoris pape
eſt exēpt⁹ ab ordinario etiā ſi nō exerceat actu officiū ſuū. ꝛ idē dico de
cubiculario ſuo: vt hic ꝛ h̄ vult deci. ro. in nouis. cciij. q̄ incipit. Itē lȝ
iuxta ordinatōem ¶ Itē ex iſta regl'a iūcta regula tertia ſequit̄ ꝙ nec cu
biculari extra muros nec curſores ſunt cōtinui cōmēſales pape. qd̄ valȝ
ad p̄rogatiuas familiariū cōtinuoꝝ cōmēſaliū ꝛ q̄ ad expectatōem grat.
ꝛ ꝙ valeat. ar. a cōcōiūctōe duoꝝ iuriū vl' duaꝝ regulaꝝ facit glo. in. l.
ꝓſpexit. ff. q͛ a q̄b⁹. ꝛ no: bal. i. l. galli⁹. §. penul. ff. de lib. ꝛ poſtu. ḡ ꝛc.

Sequitur ſeptima regula

¶ Itē reſeruat diſpōi ſue gn̄aliter q̄cūqȝ canonicat⁹ et p̄bē
das ac dignitates ꝑſonat⁹ et officia ni Baſilica principis
ap̄l'oꝝ. et ſcti lo. la. ac be. Ma. ma. de vrbe eccl'ijs necnō
ad collatōem. ꝓuiſionē. p̄ntationē ſeu q̄uis aliā diſpōnē
ſcē ro' eccl'ie cardi. a Ro. cu. abſentiū rōne ſuoꝝ ep̄atuū
cardinalat⁹ et in eoꝝ cardinalatib⁹ eccleſiaꝝ ac tituloꝝ
ſpectātia q̄diu abſentia durauerit canonicat⁹ et p̄bēdas
dignitates. ꝑſonat⁹. adminiſtratōes. vel officia. ceteraqȝ
bn̄ficia eccleſiaſtica cū cura vel ſine cura vacātia et in an
tea vacatura tā in eadē vrbe q̄ in eccleſijs ciuitatibus et
dioceſibus dictoꝝ ep̄atuū cōſiſtētia ac decreuit &c.

¶ Iſta rl'a hȝ duas ptes Pr̄ia dr̄ ꝙ papa reſuat bn̄ficia ſci Iohis late
ranē. ꝛ ſcti Petri ꝛ ſctē marie maioris Scd̄a dr̄ ꝙ reſuat oīa bn̄ficia ſpe
ctātia ad collatōeȝ ꝛc. alicui⁹ cardinal' rōe ep̄at⁹ ſiue cardialat⁹ ꝛ rōne
tituloꝝ ſuoꝝ cardialat⁹ qn̄ cardiales fuerit abſētes a ſuis ep̄atib⁹ vl' a
ſuis titul'. ꝛ apponit decretū ꝛc. Et rō dubitādi ī p̄ma pte ē. q͛ vt dicūt
doc. in. c. fūdamēta. de elec. li. vi. q̄ttuor ſūt eccl'ie p̄riarcha. i vrbe ſicut
in orbe. ſ. ſci Petri ſci Pauli ſci Laurētij extra muros ſctē Marie maio
ris. ꝛ ſci Iohis ē p̄ncipalior ī vrbe. ꝛ ꝓpterea vocāt̄ p̄riarchales ſm̄ ali-
q̄s. q͛ vnaq̄qȝ illaꝝ eccl'iaꝝ ē q̄ſi cathedral' ꝛ fert̄ lȝ iure n̄ fūdet̄ ꝙ null⁹
p̄t celebrari ī altari maiori cuiuſlibȝ ipaꝝ. niſi ſol⁹ papa vl' de ei⁹ ſpēali
mādato pēdēte bulla apd̄ altar̄. iō videbat̄ ꝙ ī iſtis trib⁹ eccl'ijs hn̄tib⁹
archip̄ſbiteꝝ poſſȝ ipe archip̄ſbit̄ ſe itromitter̄ tn̄ papa dr̄ h̄ ꝯtrari. cui⁹
diſpōi ī iſtis marie ſtādū ē ꝛ null⁹ p̄t ei dicer̄ cur ita facis. vt dr̄ glo. mi
hi nota. ī. c. v. de trāſla. ep̄i l' electi. ꝛ n̄ poſuit h̄ d̄ alijs duab⁹. ſ. ſci Pau
li ꝛ ſci Laurētij q͛ ſūt monachoꝝ ꝛ n̄ ſeculariū. ꝛ poſuit h̄ dignitates ꝑ
ſonat⁹ ꝛc. ꝛ tn̄ ī nulla eaꝝ ē aliq̄ dignitas nec ꝑſ. nat⁹ niſi p̄ncipal'. ſ. ar-
chip̄ſbiterat⁹ ꝛ illa cēſet̄ reſuata taq̄ꝫ p̄ncipal' ī collegiata. vt ſup̄ ī rel'a
lib⁹ alijs. alias neſcio ad q̄d poſuit Itē poīt h̄ p̄io eccl'iā ſci Petri q̄ ſci
Iohis Ex q̄ videt̄ ꝙ ſit p̄ncipalior ī vrbe ꝛ ī orbe ab ordīe lr̄e. ar. l. q̄ri
ens de vſu. fructu. c. mādato. de p̄bēn̄. li. vi. ꝛ qd̄ ibi notat̄. ſȝ cōtrariū ē
veꝝ ꝛ cōiter tenetur in dicto. c. fundamēta. et in. c. ij. de preſcriptioni-
bus. li. vi. ꝛ in cle. ij. et de elect: licet. capi. futura. xij. que. i. velit contra

Nota.

nū.z.c.ſctoꝝ.x.q.i.tñ glo.in.d.c.futura vult cōtrariū ſi bñ intelligatur
nā eccl'ia lateranēſis ē pncipalioꝛ in vꝛbe z in oꝛbe.qꝛ pmo fuit fundata
zc.z vltra doc.allego legē ciuilē in.l.cū diuer.ff.de religio.z ſump .fu.
vbi dꝛ q vbi ē caput ibi ē locus religioſus z nō vbi ſunt coꝛpoꝝ mēbra
Sz in ſctō Johāne ſunt capita beatoꝝ Petri z Pauli.ḡ zc.z nō curo
de alia rōne q eccl'ia ſcti Petri ē in dioceſ.poꝛtuēſi zc.qꝛ dico nō eē veꝝ
qꝛ papa dr in bullis datū Rome apud ſctm̄ Petrū zc.z ſi dicat vñ dicit
papa ep̄s.certe poſſet dici q nō hꝫ eccl'iam certā.ſed dꝛ ep̄s rōne oꝛdi/
nis.z cēſet hr̄e dignitatē vꝛbis Rome vel vniuerſal' eccl'ie Nā nō repe/
rit illud qd̄ dicūt vulgares q ē ep̄s eccl'ie laterānēſis qd̄ de iure fundet
Sz bñ reperio q vocet vꝛbis Rome ep̄s vel Ro.eccl'ie pſul vt de primo
dr Anaſtaſi⁹ in ſupſcriptōe in.c.trāſmarinos.xcviij.di.Et de ſcdo gre/
goꝛ⁹ in ſupſcriptōe in.c.aphꝛos.e.di.Sz nūq̄ reperi q vocaret latera
nēſis ep̄s.pt tñ fundari ex ſupꝛadictis qꝛ ſi eccl'ia ſcti Jo.eſt pncipalioꝛ
ḡ zc.z q ſupꝛaſcriptio fit de tex.ſufficiat glo.in.c. ad apl'ice de re iudi.
Illatio. li.vi.in pꝛin.z in cle.ij.de reſcrip.z de iure ciuili in. l.pter inſidias. C.
q̄ accuſa.nō pñt ¶Ex q̄bus ſequit q oīa bñficia vꝛbis de mero iure p
tinēt pape tāq̄ dioceſano ideo hñt locū expectatiue in eis niſi in hac re
ſeruatōe z hec ē rō decidēdi hic Itē eccl'ia ſcti Petri vocat b baſilica z
ſcti Johānis z ſancte Marie vocant eccl'ie z certe de h alias dubitaui
qꝛ baſilica vocat añ cōſecratōem.ſꝫ eccl'ia poſt cōſecratōem ꝓprie.glo.ē
notabil' in.c.i.de religi.do.ḡ ſequit q eccl'ia ſcti Petri nō eſt cōſecrata.
z q dꝫ vocari baſilica p pdicta ex q̄ ſequit q in eccl'ia nō cōſecrata pñt
In eccl'ia non cōſecrata pñt eē bñficia. eē bñficia.Ex q̄ ſequit q cū vba indulgētie dñt intelligi ꝓprie. vt vult
glo.in cle.i.de reliq.q indulgētia illa cōceſſa in die coꝛpis xp̄i audiēti/
bus officia in eccl'ijs q nō intelligat ad baſilicā ſcti Petri.Sꝫ dōm eſt
q aliqñ ponit baſilicā p eccleſia vel ecōuerſo.vt dr Sicul⁹ in Rubꝛi. de
cō.ec.vel al.z in dicto.c.i.z ad hoc allego tex.in.c.oēs baſilice.xvi.q.
vij.iūcto.c.oēs baſilice de conſ.di.i.de q̄ decido lati⁹ in tractatu iubi/
lei in vbo baſilicas vel eccleſias ¶Quo ad ſcdam partē hui⁹ regule fu
it rō dubitādi.qꝛ cardinales ep̄i rōne cardinalat⁹ q̄ ſunt ſex videlꝫ ho/
Scda pars ſtieñ.Poꝛtuēſis Albaneñ.Sabineñ.Peneſtrinus z Tuſculan⁹.z olim
erat ſancte Rufine z fert q illa eccl'ia ē vnita poꝛtueñ.z iſti ep̄i etiam ſi
eſſent abſentes hñt iuriſdictōem ep̄alem z etiā collatōem in dictis ep̄a
tibus ſuis z pñt hr̄e vicarios vt p totū titulū de officio vicarij Itē etiā
alij cardinales hñt titulos ſuos in q̄bus hñt iuriſdictōem tp̄alē z eſt te
xtus vnicus in iure.c.his q̄ de maio.z ob.z ibi doc.z ſic videbatur q
poſſent dimittere vicarios ad cōfitēdū zc.tñ papa vult cōtrariū hic p/
Illatio. pter excellētiā cardinalatus z vt nō ſint abſentes ¶Et ex iſta regula ſe
quit q bñficia illaꝝ eccleſiaꝝ vꝛbis Ro.q̄ nō ſunt de titulis cardinaliū
Illatio q nō ſunt reſeruata.ideo etiā in eis haberet locū gr̄a expectatiua etiā in
pſentia pape qꝛ ipemet eſt q̄ cōfert ḡ zc.Itē ſequit ex vbis iſti⁹ regule q
ſi ſit aliq̄ eccleſia Rome q̄ nō habeat cardinalē p tūc ſꝫ alias ē titul⁹ car
dinalis q bñficia illi⁹ eccleſie nō ſunt reſeruata p hāc regulā ibi a Ro.
curia abſentiū zc.z ideo haberet locū tūc expectatiua puta in eccl'ia ſcti

Laurētij i dama.vbi ſūt boni canonicat⁹.z h maxie ſi papa eēt abſens

Sequitur octaua regula

¶Item voluit q cōceſſa p predeceſſorē ſuū et de ei⁹ man
dato expediantur in forma rationi cōgruit vt moris eſt.
¶In iſta regl'a dꝛ q cōceſſa p Sixtū expediant in foꝛma Rōni congruit
zc.Foꝛma rōni cōgruit ē iſta q ſi papa Sixt⁹ ſignauit vnā grām p illā
grām ē ius q̄ſitū de mero iure.ſufficiat glo.ſingula.iūcto tex.in cle.du.
.§.nos eñ.de ſepul.omitto allegare Bal.in.l.hūanū.C.de legi. z doct.
An ſupplica/tio ſola faciat fidem in pꝛhemio.vi.z Abba.i.c.noſti.de elec.z in.c.in nr̄a de reſcrip .Tñ qꝛ
nō dat fides ſupplicatōi ſine cōfectōe lr̄aꝝ iuxta regulā cācellarie vt in
fra patebit z iuxta ea q̄ dr Bal.in.l.falſus.C.de furtis in rub.q̄ ſucceſ/
ſoꝛes teneāt in pma rub.col.x.z Oldrad⁹ in cōſilio.cccxxiij.qd̄ incipit
factū tale ē in.iiij.co.maxie in his gratijs q̄ tribuūt iuriſdictōem vt di/
cūt dicti doc.iō videbat q ex q̄ bulle nō erāt expedite tp̄e Sixti q am/
pli⁹ nō debebāt expediri qꝛ gr̄a videbat facta vt inde expedirent bulle
vt dr Anthoni⁹ i ſuo cōſilio z etiā Oldradus in vno alio conſilio ſuo.
cccxxvi.qd̄ incipit articuli in.v.co.maxie qꝛ multa cōcedunt z ſtatuunt
cā extoꝛquēdi pecunias īdirecte iuxta notata p Phi.z Jo.an.i.c.ſedes
de reſcrip.vbi dicūt q ē magna liberalitas ſedis apl'ice.qꝛ dat plūbū z
exigit auꝝ z de ſtatutis p ſedē apl'icā poſſem ponere exēplū .in.c.nō dꝫ.
de cōſang.z affi.z in.c.de multa de pbē.z in.c.ſi motu pp̄o.de pbeñ.li.
vi.z in multis alijs zc.Tñ papa vult h vt expediāt iſte ſupplicatōes p
foꝛmā rōni cōgruit.in q̄ dꝛ q rōni cōgruit vt ea q̄ a pdeceſſoꝛib⁹ noſtris
cōceſſa fuerūt ppediēte obitu ipſi⁹ nō fuerūt expedita q̄tenus tñ tp̄ib⁹
nr̄is plenū habeāt effectū z expediant zc.z tūc expediūt p cācellariā ſi/
ne noua cōceſſione vel ſignatura p iſtā regulā .¶Uidi tñ dubitari in cu
Cautela mali ciosa ria z ē nūc in pꝛactica ſi vn⁹ malicioſus tp̄e Sixti expediuit vnā Bullā
ſꝫ nō placuit ſibi in aliq̄ z tp̄e Innocē.expediuit iteꝝ in foꝛma Rōni con
gruit vbi erāt ea q̄ voluit An tal' bulla valeat vel nō.Et certe ego rñdi
q nō ꝓpter pꝛhemiū iſti.d.ſ.rōni cōgruit zc.cui⁹ vba denotāt cām finalē
l.fi.ff.de heredi.iſti.ḡ zc.Itē qꝛ de pma expeditōe dꝫ itelligi z nō de ſe
cūda ar.l.boues.§.h ſermone.ff.de ver.ſig.z.c.nō pt. de pbē.li. vi. z p
hāc rōnē idē poſſet dici de bina expeditōe etiā tp̄e eiuſdē pōtificis z p/
pterea deberēt officiales tp̄e expeditōis in foꝛma iſta cape iuramētum
ab expeditoꝛe q tp̄e alterius pōtificis nō expediuerit p pdicta. ſꝫ h non
ſeruat Et omitto hic dicere an cōceſſiones alioꝝ pōtificū poſſint expedi
ri p hāc foꝛmā z credo q nō.qꝛ hic tm̄ loq̄t regula in ſingulari.ſ.p pde/
ceſſoꝛē nr̄m zc.z ideo opoꝛꝫ hr̄e cōmiſſionē vel mandatū ſignatū ſuper
hoc z dictū fuit mihi q ſic pꝛacticat in cācellaria Itē omitto hic dicere
de vbis regule iſti⁹ tp̄e Pauli q̄ erāt magis plixa z ſapida.ſꝫ nō ſine cā
fuerūt omiſſa a Sixto z h ab Innocētio z foꝛte h dicā i alia regl'a infra

Sequitur nona regula

¶Item declarauit omniū et ſingularū eccleſiaꝝ cathedra

liũ et monaſterioꝝ prouiſiones quas prefatus dominus Sixtus eius p̄deceſſor ordinationi diſpoſitioni ſue nec/non omnia et ſingula beneficia eccleſiaſtica que dictus predeceſſor etiam prefate diſpoſitioni cum interpoſitione decreti reſeruauerat. que quidẽ eccl̃ie et monaſteria necnõ ſic reſeruata bñficia tpe obitus p̄dicti predeceſſores vacabant. aut eccl̃ie et monaſteria hmõi ſic cõmẽdate vel eis adminiſtratores deputati nõ fuiſſent etiã tunc vacaſſent remãſiſſet remanere ꝑ hmõi reſeruatõnem et decretũ affecta nullũq; de illis p̄ter romanũ Pontificẽ ea vice ſe intromittere vel diſponere potuiſſe ſiue poſſe q̄mõ decernẽs irritum et inane ſi ſecus de illis attemptatũ forſan erat tũc vel in poſterũ cõtigerit attemptari

¶ In iſta regl'a dr ꝙ ſi tpe Sixti vacabãt aliq̃ bñficia q̄ ipe reſeruauerat diſpõni ſue ⁊ ipe nõ cõtulit anteq̃ obiret nihilominꝰ remanẽt affecta ⁊ reſeruata ⁊c. Rõ dubitãdi fuit. ca. ſi gratioſe de reſcrip. li. vi. q2 ex quo papa reſeruauerat diſpõni ſue videbat̃ ꝙ erat ꝑſonal' iſta reſeruatio ideo cũ ꝑſona extinguebat̃ ꝑ illud. c. Sz hic decidit̃ cõtrariũ. ⁊ rõ eſt q2 iã erãt affecta iſta bñficia. ⁊ q2 vacabãt nullꝰ aliꝰ ſe poterat intromittere in coꝝ collatõem. q2 bñficiũ ſemel affectũ ſꝑ manet affectũ. vt dicunt deciſi. rote q̃s ſuperiꝰ allegaui ⁊ ſic facit. c. vt nr̃m. de ap. ⁊ c. i. vt eccleſiaſtica bñficia. ⁊ ponit̃ exẽplũ in eccl'ia cathedrali vacãte tpe Sixti Nã per regulã ſcd̃am erat reſeruata quotiẽs illa reſeruatõe vti voluiſſet ſed eius volũtas expirauit ꝑ eius obitũ. q2 ciꝰ eſt velle cuius ẽ nolle. ff. de reg. iuris. eius eſt velle ⁊c. Sed ex quo vacauerat ante obitũ pape videbatur iã affecta. g̃ ⁊c. Ex quo infero a cõtrario ſenſu ꝙ ſi vacaſſet eccl'ia illa poſt obitũ pape ⁊ anteq̃ papa feciſſet reſeruatões eccl'iaꝝ cathedralium fieret electio ⁊ cõfirmatio in forma iuris ꝙ illa valeret ⁊ papa modernus nõ potuit ſe intromittere de illa ampliꝰ. q2 eſſet tollere ius queſitũ qđ nõ poſſet facere de ordinaria ꝑtãte. c. q̃uis de reſcrip. li. vi. ⁊ . c. ſuꝑ eo. de offi. dele. ⁊ nõ obſtat iſta regula q2 loquit̃ q̃n tpe obitus vacabãt bñficia hic poſita. ergo a cõtrario ſenſu ſequit̃ ꝙ ſecus ẽ ſi poſtea vacabãt. id eſt poſt obitũ ar. hic a cõtrario ſenſu ꝙ etiã in regulis iſtis hz locũ. q2 etiã tpe pape q̃ eas fecit faciũt ius cõe. inſticiat. l. i. §. eius rei. ff. de offi. ciꝰ cui man. eſt iuriſdictio. ⁊ c. cũ virũ. de regl'a. ⁊ nõ obſtat declaratio Pauli q̃ vult idẽ quo ad bñficia reſeruata q̃ poſtea vacauerũt. Vt ſuperiꝰ dixi q2 iſta cõſtitutio nõ hz locũ neq; loquit̃ in ep̃atibus vel p̄ncipalibꝰ in collegiatis neq; in monaſterijs. ſz in bñficijs offi. vel familiariũ pape vel cardi. ⁊ h̃ apparet ibi in v̄bo vt ꝑmitti. ibi poſito qđ refert p̄terita tm̃. vt ſunt glo. in. c. cupiẽtes. §. ad h̃. ⁊ §. qđ ſi ꝑ. xx. de elec.

Argumẽtũ a cõtrario ſenſu in iſtis regl'is locũ hz.

li. vi. g̃ ⁊c. ⁊ hãc credo fore veritatẽ iõ ſi ſtarẽ in ꝑtibꝰ ⁊ vacaret ibi eccleſia cathedral' ⁊c. cõſulerẽ ꝙ canonici eligerẽt ⁊ archieps cõfirmaret. q2 tũc forte papa eſſet mortuꝰ ⁊ valeret electio ⁊ cõfirmatio ꝑ p̄dicta. et ſi eſſem ibi canonicꝰ etiã eligerẽ Itẽ q2 in dicta declaratõe Pauli non fit mentio de ep̃atibꝰ g̃ ⁊c. ſufficit glo. in. c. i. de ꝓbẽ. li. vi. Itẽ pz hic ꝙ ꝑ cõmẽdã nõ perimit̃ p̄ma vacatio imo durat vt notat̃ in. c. nemo. de elec. li. vi. ⁊ c. ſi cõſtiterit. de accu. nã cõmẽdare nihil aliud ẽ q̃ deponere vt ait. l. cõmẽdare. de v̄bo ſig. g̃ ⁊c. de q̊. ꝓ nũc me nõ intromitto. ſz latius dicã infra. nã diuerſas ſentẽtias vidi ꝓ ⁊ contra in rota. circa h̃ tñ h̃ qđ dixi tenet̃. ⁊ r̃ndet̃ ad iſtũ textũ ꝙ vex ẽ ꝙ nõ vacãt de facto groſſo mõ ꝓpter appoſitõem manꝰ pape. ſz de iure ſic ꝑ p̄dicta ⁊ idẽ credo in adminiſtratõe ꝑ eadẽ fundamẽta ⁊ hec ſufficiãt ꝓ nũc. Itẽ q2 adminiſtrator nõ hz titulũ in bñfi. vt vult Anto. in cle. ij. de reſcri. ſuꝑ glo. in v̄bo elec. quã allegat Jo. de milis in v̄bo adminiſtrator.

Sequitur decima ragula

¶ Itẽ reuocauit quaſcũq; expectatiuas q̃ in aliqua ſui ꝑte ſunt ſortite effectũ ac reualidatões extẽſiões collatõnes mutatões q̃ſlibet cõcernẽtes necnõ alias q̃; ſuꝑ qbus ꝑ cancellariã apoſtolicã littere in forma ſolita expediri cõſueuerũt reſeruatões da qbuſuis etiã patriarchalibus metropolitanis et alijs cathedralibus eccl'ijs ac monaſterijs et bñficijs vacaturis cũ mãdatis de ꝓuidẽdo et extẽſionibꝰ inde ſecutis ꝑ p̄dictũ Sixtũ p̄deceſſorẽ in fauorẽ quorũcũq; et qbuſcũq; cõceſſas et factas ac facultates nominãdi reſeruãdi et cõferẽdi p̄rogatiuas et indulta q̃ circa grãs et reſeruatões hmõi ab eodẽ p̄deceſſore emanarũt quo ad ea in quibꝰ nõdũ ſunt ſortite effectũ

¶ Iſta r'la dr ꝙ papa reuocat q̃ſcũq; expectatiuas cõceſſas ꝑ Sixtũ q̃ in aliq ꝑte ſũt ſortite effectũ. Itẽ reualidatões ⁊c. Itẽ reſ'uatões de qbuſlibet bñficijs vacaturis i fauorẽ q̃rũcũq; excep. a reſeruatõe ſm quã l'r̃e ſolite ſũt expediri ꝑ cãcellariã Itẽ facultates noiandi reſeruãdi ⁊ cõferẽdi Itẽ ꝓrogatiuas ⁊ indulta circa grãs ⁊c. Et diuidit̃ in tres ꝑtes ꝓut infra dicã. ⁊ circa hãc regu. ẽ notã. ꝙ expectatiue ñ ſũt reuocate ipo facto ꝑ mortẽ ꝯcedẽtis. vt h̃ facit. c. ſi ſuꝑ gra ð reſcri. li. vi. ¶ Et rõ ẽ. q2 expectatia dr ꝑuilegiũ p̄ncipis ⁊ nõ reſcriptũ. vt no. Sicu. in. c. ex ꝑte. lo. i. de dictis doc. de offi. de le. g̃ ſeq̇t ꝙ illud ꝑuilegiũ dz eẽ ꝑpetuũ. c. decet conceſſum a p̄ncipe de reg. iur. li. vi. ⁊ q̇cq̇d emanat a p̄ncipe pt dici priuilegiũ. vt nota. Johan. an. in. c. olim. de v̄bo ſig. ſm Bal. in prelu. ꝯ'ys feudorum. in. viij. col. ⁊ in. c. i. de noua for. fideli. in fi. ⁊ non obſtat. c. ſi. de conceſ. preben. lib. vi. Nam illud. c. non dicit ꝙ ipſo iure re/

Expectatiue dr ꝑuilegiũ nõ reſcriptũ

uocate ſunt expectatiue per mortē Celeſtini. ſed q ipe Bonifacius reuo
cauit ⁊ declarat ille textus qd retineaƚ p illā reuocatōem. ⁊ cōcludit q
ius ad rē. ſꝫ nō ius in re. ⁊ arbitror q ipe fuit pmus q reuocauit expecta
tiuas pdeceſſoꝝ ſuoꝝ. facit. c. ſi is cui. ⁊. c. quodā de prebē. li. vi. ⁊ ſi di/
caƚ q p. c. ſi cui. in ſcdo reſpōſo cēſenƚ reuocate expectatiue vbi dr q ſi mā
daƚ puideri alicui de bnficio vacaturo q expiret mādatū mortuo man/
datore re integra. g ⁊c. Dico breuiter nō curando de ſolutōe glo. ibi ⁊ in
d. c. ſi ſup gra. ⁊ veritas ē iſta. q ꝑpter fulminatōem pceſſus quā fecit ex
ecutor oſtēſa ſibi bulla expectatiua nō dr ampli⁹ res integra. ⁊ ideo illud
c. facit p hac pte dū dr ibi q reuacāƚ mādata de puidēdo re integra ⁊c.
⁊ hoc vult glo. intellecta bn in. c. preſenti. in verbo finiƚ de of. le. li. vi. q
ad hoc allegat dictū. c. ſi cui. alias in legato notificatio in iudicio ⁊ de/
cretū nō perpetuāt iuriſdictōem vt dt glo. ſed in executore pape vult cō
trariū. ⁊ hoc eſt claꝝ de iure q expectatiue nō cenſenƚ reuocate per obi/
tū concedētis. qd intelligi dꝫ veꝝ ſi ante obitū eſt fulminatus pceſſus
vt dixi. ⁊ hoc vult Lapus quē refert dñicus in dicto. c. ſi cui in. ij. co. q
dt q ſi executor eligit pcedere vt iudex. tūc debet citare ad ꝑpetuatōem
iuriſdictōis. aut eligit pcedere vt executor. tūc incipit incipere a proceſ/
ſu q ſufficit ſine citatōne niſi aliud mādareƚ p ſuperiorē obſeruari. Ex q
infero q cū gra expectatiua cōcediƚ abſenti ⁊ de ſtilo cancellarie cōmit/
titur in partibus in forma dignū arbitramur ⁊c. ⁊ ſi anteq̃ veniat ad
manus executoris in partibus. ⁊ anteq̃ fulminet proceſſum papa mori
atur q ipo facto cenſeƚ illa gra reuocata p dictū. c. ſi cui. in fi. ⁊ hoc cir/
ca primā partē hui⁹ regule Circa quā quero Hic dr q reuocat papa ex
pectatiuas q ſunt ſortite effectū aliquē ⁊c. Ponas q nō ſit ſortita. vna
gra expectatiua aliquē effectū a ↄtrario ſenſu. videƚ q nō ſit reuocata vt
hic. ſed nūquid manebit integra ad oia bnficia ibi cōprehēſa vel ſatis ē
q poſtea ſortiaƚ aliquē effectū. ⁊ cū alias fuiſſem in curia de hoc dubio
interrogatus. dixi q nō durabat quo ad oia bnficia ibidē cōprehēſa. ſꝫ
quouſqꝫ ſortiaƚ aliquē effectū ⁊ ad hoc allegebā q lex iſta ſemp loquiƚ.
l. arriani. C. de here. ⁊ in oibus auƚ. incipiētibus ſed hodie vel hodie ⁊c.
g ſequiƚ cū illa gra ſortiaƚ effectū aliquē ſtatim vigore iſtius regule ē re
uocata p predicta ¶ Quo ad ſcdam partē ibi necnō ⁊c. hic ſolebat eſſe
in regulis Pauli ⁊ etiā Sixti etiā ſi ſint ſctē romane ecclie cardinales.
ſed hic nō poniƚ. ⁊ qd nō exprimiƚ hic nō cōprehēditur. vt dt expſſe Jo
an. ⁊ aliqui alij in. c. i. de ſciſmat. li. vi. loquentes de regulis cancellarie
an cōprehēdant cardinales. vnde aliq dicūt ibi ⁊ in. c. fi. de cōceſ. prebē.
li. vi. q etiā illa reuocatoria capitu. fina. gratiaꝝ expectatiuaꝝ nō com/
prehendebat cardinales. de hoc tamen aliquid dicā in alia regula no/
uiter facta infra. qꝛ latiſſime dixi in. xvij. q. cardinaliū in tertia pte. Ibi
ac facultates nominādi reſeruādi ac cōferēdi ⁊c. p hoc verbū cōferēdi vi
di magnas altercatōes in curia an alternatiua cōceſſa ordinario cenſe/
retur reuocata p hāc regulā ⁊ vidi dari dubiū hoc modo an alternatiua
dño epo Tiraſonen. q̃diu ecclie pfuerit cōceſſa p regulā dñi Sixti ſit re
uocata ⁊ i h dubio allegauit Joachin⁹ d Narula aduocat⁹ famoſus. ⁊ te

An expectatiua ſit reuoca. p obitū cōcedentis.

Secda pars

nuit q nō incipit ei⁹ allegatio ad pmū dubiū ⁊c. ⁊ poſſem hic interſere
re ei⁹ allegatōes ſi nō forē lōgus ⁊ in hac cā nō recordor qd fuerit ſen/
tētiatū. ſꝫ de anno. lxxv. datū fuit ſile dubiū p Bartholomeū de Belēti
nis qd ſequiƚ videlꝫ vtrū alternatiua moderni epi Legionē. expirauit p
obitū felicis recordatōis dñi Pauli artēti. ei⁹ vbis ⁊ tenore regule can
cellarie. ⁊ in hoc fuerint allegatōes publice ⁊ p pte affirmatiua tenue/
rūt dñs Coronat⁹ de plāca ⁊ dñs Paulus Tuſcanella tūc auditor. et
tūc aduocatus cōſiſtorialis ⁊ ego cōſului p hac pte. ⁊ cōſiliū meū icipit
Iſtud pmū dubiū qd hic etiā poſſem iſerere pur. tn̄ neſcio an papa ſecre
te declarauerit mētē ſuā auditorib⁹ tn̄. xviij. Januarij anni pdicti dñs
Bartholome⁹ de belētinis auditor pnūciauit p Salineron cōtra Lu/
douicū latores q nō expirauerat. ⁊ fuit rō: qꝛ collatio bnficioꝝ ꝑtine/
bat epo ſoli ſine capitulo. ⁊ ꝓpterea nō videbaƚ reuocata. qꝛ nō erat fa/
cultas. ar. c. cū aliqb⁹. cū glo. de reſcrip. li. vi. Sꝫ certe neſcio qd rñderi
poſſit ad vba alternatiuaꝝ. qꝛ lꝫ in eis dicaƚ dū ecclie tue pfueris ⁊c. tn̄
etiā dr ibi ac ſi noſtre nō exiſterēt expectatiue ⁊c. g ſequiƚ q nō lꝫ p mor
tē cōcedētis nō expirauerit. tn̄ p nouas expectatiuas. ſ. ſucceſſoꝝ dicūƚ
expiraſſe p dicta vba: facit. c. ſi gratioſe in ar. de reſcrip. li. vi. pur tn̄ qꝛ
vba alternatiuaꝝ ſunt varia refero me ad veritatē. ⁊ illud qd tenui in
cōſilio meo tūc teneo nūc ⁊ nō ob. q dr in hac regla ⁊ pūctuaƚ iſto mō p
Joachinū. ſ. cōferēdi. ſ. progatiuas ⁊ indulta ⁊c. qꝛ hoc nō ē veꝝ. immo
dꝫ ibi fieri pūctus cōferēdi tm̄. Nā nunq̃ fuit viſum q papa daret ali/
cui facultatē cōferēdi progatiuas. g dꝫ intelligi de collatōe bnficioꝝ
ar. l. vbū volo. C. de fidei com. ¶ Et qꝛ reuerēdiſſime pr nūc ſup cauda
iſti⁹ regule oriūƚ varie queſtiones. ſ. an progatiue gratiaꝝ q nūdū ſor/
tite ſunt effectū ſunt reuocate. qꝛ a cōtrario ſenſu huius regule videƚ q
nō. tn̄ breuiter agā ⁊ dico q de progatiuis regulaꝝ. ſ. q graduatus nō
graduato ⁊c. ego nō dubitor dico q expirauit p phemiū iſtaꝝ regulaꝝ
et qd ibi dixi. Sꝫ de alijs progatiuis. ſ. cōceſſis familiarib⁹ deſcriptis
⁊ de ſilibus certe reuerēdiſſime dñe in hoc ego dubito ⁊ cōſului vnum
auditorē ⁊ dixit mihi q progatiue cōceſſe collegio nō expirabāt ſꝫ alie
ſic ⁊ poſtea dixit q ex q progatiua erat pars gratie q ex q durabat gra
etiā videƚ durare progatiua. ⁊ nihil mihi allegauit. ego vero ſub corre/
ctione. D. T. R. dico q cū familiaritas nō eſt aliud niſi qdā ſocietas.
vt dt Jo. an. ⁊ doc. in. c. ſicut de vbo. ſig. li. vi. g ſequiƚ q mortuo pōtifi
ce ſoluiƚ iſta ſocietas Inſtitu. de ſocie. §. ſoluiƚ. ex q ſequiƚ q lꝫ remane/
at gra. nō tn̄ remanet progatiua. qꝛ progatiua ē ſepabilis a gra. faciunt
glo. ⁊ iura ibi alle. in. c. vtile. de reg. iu li. vi. ⁊ qd dixi ſup in phemio. g
⁊c. Itē progatiua deſcriptoꝝ ſibi datā p bullā quā vidi ⁊ habui coraꝫ
me dt iuxta finē. ⁊ in medio q in aſſecutōe bnficioꝝ debeāt illi familia
res pferri. ⁊ null⁹ alius pt ſibi rōne priuilegij pferri ⁊c. Ex q ſequiƚ q
iſta qualitas familiaritatis dꝫ adeſſe tpe vacatiōis bnficij. qꝛ qualitas
adiecta verbo dꝫ adeſſe tpe vbi. l. in delictis. §. ſi extrane⁹. ff. de noxa. ſꝫ
hoc eſt impoſſibile q illa qlitas familiaritatis poſſet tūc adeē. g ſequiƚ
q expirauit illa progatiua. maxime qꝛ ſub vno cōſtructo ponuntur illi

An p obitum pape expirent prerogatiue

familiares.ꝛ reguľ ibi a ꝟbo ſint potiores ibi poſito.ꝫ dꝫ intelligi i aſſe
cutōe bñficioꝝ.vt ibi dꝛ ſm doctrinā Bal.in.l.talis ſcriptura.ff.de.l.
Queſtio .i.ꝛ vltra docto.allego.glo.in.c.cū ſpēali.in ꝟbo de recuſatoria.de ap
pel.in ſiľib⁹ ꝟbis.ꝛ ſi obijciaľ mihi de lege ſi cognatis.ff. de reb⁹ dub.
vbi ꝑbaľ ꝙ ſatis ē ꝙ qualitas ſit ꝑe diſpōnis.rñdeo qꝛ qñ q̄litas poniľ
cā demōſtratōis ſatis eſt ꝙ aſſit momēto tꝑis.vt in illa.l.ſꝫ qñ poniľ lo
co finalis cauſe.tūc ſecus ē.qꝛ ceſſante cā ꝛc.hec ſunt ꝟba Bal.in.l.hu
manitatis.in.vi.co.C.de impube.ꝛ alijs ſubſtitutōibus q̄ ſic intelligit
dictā.l.ſi cognatis.ꝛ iſte ē caſus noſter ex q̄ ſequiľ ꝙ mortuo papa vľ re
cedēte familiari deſcripto ab eo cū ceſſat cā familiaritatis ꝙ ſi poſtea va
cet nō ceſſat bñficiū ꝑrogatiua.ꝛ ſic vidi in receſſu familiariū ꝓnūciare
in rota ꝑe Pauli.ꝛ poſtea cōſului.R.P.D.epm.Nucerinū.ꝛ per iſta
mea fūdamēta idē dixit mihi cui credēdū ē.qꝛ ē doct⁹ ꝛ valde expt⁹ in
rota.ꝛ idē dixit.d.coronat⁹ aduo.cōſiſtoriaľ valde doct⁹ ꝛ ſtilat⁹ ꝛ in
ħ etiā ē mecū dñs.Nicola⁹ de caſtello doctiſſim⁹ ꝛ reſolut⁹ doctor ab
breuiator de parco maiori aduocat⁹ cōſiſtoriaľ.ex q̄bus infero ꝙ cū eēt
ꝑrogatiua deſcriptoꝝ ꝙ a fortiori ceſſat ꝑrogatiua ad iſtar eoꝝ.qꝛ vbi
nullꝫ eſt ſubiectꝫ corruit correlatiuū.vt dicit Baldus in.ca.i.de feu.
guar.in co.i.col.x.ꝛ alleg.glo.in.c.i.de fide īſtru. Sed in hoc lꝫ ꝑdi
cti dñi idē dixerit mihi tñ Nicola⁹ de caſtello dicebat cōtrariū.lꝫ ꝙ eēt
ꝑuilegiū deſcriptoꝝ.tñ nō iſtoꝝ ad īſtar.ꝛ allegauit mihi Bal.in.l.ꝑ
uilegia.C.de ſacroſan.eccle.tñ cōtra eū poſſum allegare.glo.iuris cano
nici ꝛ ciuiľ.q̄s omitto cā breuitatis.ꝛ ħ credo veri⁹.ipſe tñ dixit mihi
ꝙ eſſem cā ſi ħ tenerē.ꝙ multi hñtes ad inſtar deſtruereľ.ego tñ dico ꝙ
ſi mea opinio foret ꝟa.ꝓut credo ero cā lucri multoꝝ paupeꝝ q̄ ſunt di
ligētiores in ꝓceſſu.ꝛ qꝛ dixi de ꝑrogatiuis datis collegio ꝙ nō expi
rāt fateor qñ toti collegio danľ ſec⁹.ſi ſingularib⁹ de collegio.ꝛ ſic itel
ligo.l.ſꝫ ſi hac.§.q̄ manumittiľ.ff.de in ius vocā.q̄.§.ē canoniſat⁹.xxij
.q.ij.c.q̄ manumittiľ.ꝛ ħ vult glo.in ſiľi.in ca.cū veniſſent.de reſti.ſpo.
q̄ dt qd collegio daľ nemini daľ.ꝑ illū.§.ſed qꝛ q̄ſtio pēdet cōtra vnum
de certo collegio.ꝓ nūc taceo.ſꝫ de ħ qñ appellatōe ꝑſonaꝝ cōphendaľ
collegiū vľ ne plene dixi in tractatu futuri cōcilij.in ꝟbo vniuerſitatis.
quē direxi Sixto cōtra venetos ꝛ hec ſub correctōne.D.T.R.Et ad
argumētū a cōtrario ſenſu hui⁹ regľe reſpōdeo qꝛ ceſſat hic.qꝛ cōtrariū
fundaľ de iure vt dixi.ſufficiat.c.a nobis.lo.ij.de ſentē.excō.ꝛ nō curo
hic ponere q̄d ē qd hic dꝛ in fine q̄ nōdū ſunt ſortite effectū ꝛc.qꝛ eſſem
lōgus in ſermone.credo tñ ꝙ ſuꝑ hoc exponenľ multe pecunie Quia tñ
aliq̄s poſſet dubitare q̄d vult iſta regľa ibi.necnō alias q̄ꝫ ſuꝑ q̄b⁹ ꝛc.
et breuiter ē intētus regľe.ꝙ reuocanľ reſeruatōes ſpēales exceptis illis
ſuꝑ q̄b⁹ lr̄e in cācellaria ſm ſtilū expediūľ puta ꝑ munus cōſecratōnis.
Itē ꝑ cōtractū matrimonij ꝑ aſſecutōem alteri⁹ incōpatibiľ.vel ꝑ ꝓfeſ
ſionē emittēdā.qꝛ in iſtis ſolet cācellaria ſcribere ſm certū ſtilū.ſ.dudū
ſiq̄dē ꝓuidimus de tali eccľia.Ticio ꝑ mun⁹ cōſecratōis ſperāľ vacare
talia bñficia q̄ donatōi nr̄e reſeruauimus ꝛc.ea tali conferre mandam⁹
ꝛc.tunc ſi ante cōſecratōem illius moriaľ papa nō expirat illa reſerua

tio ꝛ hoc vult dicere illa regľa ꝛ iſte reſeruatōes.lꝫ ſint ſpēales tñ nō re
uocanľ hic etiā ſi ſint ad bñficia vacatura ꝛ ſic rñdit mihi dñs Nicola⁹
de caſtello q̄ fuit cōditor iſtaꝝ regulaꝝ Innocen.viij.ꝛ ſic reſpondit ꝛ
poſuit exemplum

Sequitur vndecima regula.

¶Item rōnabilib⁹ ſuadētibus cauſis ipſe dñs noſter oēs
vniones annexiones et incorporatōes de quibuſuis ca
thedralibus.necnō alijs eccľijs ac monaſterijs dignitati
bus ꝑſonatibus officijs et beneficijs et locis eccleſiaſti
cis qualiacūqꝫ fuerint inuicē vel alijs eccľijs monaſterijs
menſis dignitatibus ꝑſonatibus officijs beneficijs et lo
cis quomodolibet apľica vel alia quauis auctoritate facta
q̄ ſuū ſortite nō ſunt effectū.ac q̄cūqꝫ cōceſſiones et mā
data ſuꝑ.vnionib⁹.annexionib⁹.et incorporatōib⁹ tali
ter faciēdis reuocauit.ceſſauit.et irritauit nulliuſqꝫ de
creuit exiſtere firmitatis nec alicui quaſcūqꝫ clauſulas
vel adiectōes in quibuſuis apoſtolicis etiā q̄ motu pro
prio aut ex certa ſcīa ꝓceſſerāt et emanauerāt lr̄is q̄uoli
bet cotētas aduerſus reuocatōem.caſſationē.et irritati
onē hmōi voluit aliquatenus ſuffragari vnionibus.an
nexionib⁹.et incorporatōibus in fauorē ſctē romane ec
cleſie cardinaliū quas in ſuo rubore ꝑmanere voluit in
his omnibus dumtaxat exceptis

¶Iſta regľa dt.ꝙ reuocat papa oēs vniones.ānexiones ꝛ incorporatio
nes q̄ nō ſunt ſortite effectū etiā ſi motu ꝓprio ꝛc.Rō dubitādi fuit ma
xima.qꝛ ꝑuilegiū ꝑncipis vel ordinarij dꝫ eſſe ꝑpetuū.ar.capi.decet.de
reg.iu.li.vi.¶Sꝫ rō decidēdi eſt clariſſima.qꝛ vt dt Oldra.cōſi.cclx.
qd incipit ꝙ vnio facta ꝑ epm in ꝑncipio vnio duaꝝ eccleſiaꝝ ē contra Unio eſt contra ius
ius cōe ꝛ etiā duoꝝ bñficioꝝ.qꝛ quelibet eccleſia dꝫ habere ꝓpriū recto
rē.c.qꝛ nōnulli.de cle.nō reſi.xxi.q.i.ꝑ totū.ꝛ ħ eſt qd vult dicere Bal.
in.c.i.col.epm vel abbatē.col.x.dicēs ꝙ regulariter vna eccleſia nō eſt
ancilla alteri⁹.ꝛ allegat Io.mo.alias Io.an.in.c.fi.de reſcrip.li.ſexto
Idē intelligo de bñficijs alijs.qꝛ de iure cōi vnuſq̄ſqꝫ dꝫ reſidere in bñ
ficio ſuo etiā.xx.ſolidoꝝ.c.cōquerēte.de cle.nō reſi.ꝫ ꝛc.ideo iſte vnio
nes dicūľ odioſe de iure cōi.qꝛ ꝑ eas minuiľ cultus diuinus.ꝛ dñt re
ſtringi.c.odia.de reg.iu.li.vi.Et ē ſciēdū ꝙ inter iſta vocabula.ſ.vnio
nes annexiones ꝛ incorporatōes ē maxia drña.qꝛ nō ē adeo vocabulꝫ
qd lꝫ videľ vnū ꝛ idē cū alio qd nō habeat drñam aliquā.vt ē tex.cum
glo.in.l.ſi idem eſſet.C.de codicil.ideo dicit Bal.in.le.ex legato.C.

de lega.ꝙ ciuilia vocabula q̄ adinuicē nō differūt ſine magno miſterio
et ideo lꝫ vnio pōt fieri vno de trib⁹ modis ſm glo.c.ꝛ tpis qualitas.
xvi.q.i.ꝛ.c.i.ne ſede vacāte.ꝛ in cle.ꝑ lrās.de ꝑbeñ.ꝛ eſt magna differē
tia inter iſtos modos vt ibi.tñ de incorporatōe pono nūc exemplum qđ
vidi in legatōe dñi Ulixponeñ.nā fuit ꝓpoſita vna ſupplicatio corā eo
ꝙ ecclesia collegiata hñs.iiij.canonicos ꝛ canonicat⁹ nō valebat niſi.v.
duca.ꝛ nō ſeruiebāt canonici ꝙ vnirēt dignitati eiuſdē eccl'ie ꝓpter pau
ꝑtatē ꝛc.ꝛ ego dedi votū cōtrariū ꝑ predicta iura q̄ ſuperius allegauiꝛ
iſta ꝓprie vocat' incorporatio.qꝛ extinguit' bñficiū ꝛ incorporat' alteri in
Qual'r cognoſcitur ꝙ vnio nō eſt ſortita effectum. — eadē eccl'ia.Itē iſta regula hꝫ locū in iſtis.qđ tñ factū ſit in illo neſcio.
qꝛ epi referēdarij tūc erāt cōtra me.Et inq̄ꝫtū iſta regula đr.niſi ſortite
ſint effectū ꝛc.ſuꝑ hoc emanauit vnū extrauagās Martini.v.q̄ decla/
rat iſtā regulā.ſ.qñ nō eſt ſecuta poſſeſſio.ꝛ vult etiā ſentire de poſſeſſio
ne pacifica.ſꝫ ego intelligebā iſtā qñ ſtabat ꝑ aliquē cui⁹ fauore fiebat
vnio quo minus haberet poſſeſſionē qꝛ tūc in ei⁹ odiū cenſet' reuocata il
la vnio.qꝛ forte expectabat pingui⁹ bñficiū ꝛc.iō fraus ꝛ dolus nō dñt
ſibi ſuffragari.l.nemo ex delicto.ff.de.reg.iur.ſꝫ ſi volebat capere poſ/
ſeſſionē ꝛ fecit q̄ꝫtū in ſe fuit ꝛ nō potuit hr̄e ſꝫ tñ executor ſuus ſibi cō/
tulit tūc ſecus.nā in hoc caſu nō credebā hr̄e locū illā extrauagātē ꝑ iu
ra vulgaria.c.imputari.ꝛ.c.nō conſtat ꝑ eū de reg.iur.li.vi.ꝛ qꝛ ꝑ col/
latōem acquirit' ius in re.c.ſi.de cō.ꝑbē.li.vi.ğ cēſet' iſte hr̄e effectū in
tali vnione ꝛ hoc allegaui in rota in vna cā.neſcio qđ fuit determinatū
Et de materia vnionū multa poſſum hic dicere.ſꝫ qꝛ nō facerēt ad ꝓpo
Fraus contra ca.de multa — ſitū omitto ¶ Unū tñ dicā.ꝙ iſte modus vnionū eſt vn⁹ de tribus ad
fraudādū.c.de multa.ꝛ extrauagātē execrabil' de duob⁹ vel trib⁹ in cō
patibilib⁹.qꝛ nō hꝫ locū in bñficio vnico.c.ſuꝑ eo:de prebē.li.vi.alius
Impetrās bñficiū an teneatur facere mē/tionē de annexis illi. — modus eſt ꝑ adminiſtratōem.ꝛ alius ꝑ cōmēdā.c.dudū de elec.ꝛ.c.q̄
plures.xxi.q.i.ꝛ ve nobis cū iſtis fraudib⁹ dū ſteterimus añ tribunal
xpi q̄ eſt ſcrutator cordiū ꝛ cognitor ſecretoꝝ.c.tua de ſimo.ꝛ.c.in ciui/
tate de vſur.ꝛ ſic ſe excuſant cardinales q̄ hñt tres eccl'ias cathedrales
in adminiſtratōem vel cōmēdā vel faciūt vniri ad idē de epis ¶ Item
nō omitto aliud in hoc dicere de annexis.ꝙ impetrās bñficiū ꝛ nō faci
ens mētionē de annexis ſi valorē veꝝ etiā cū annexis expreſſit nō cenſet'
gratia ſurreptitia.vt vult glo.nota.in.ca.gr̄a de reſcrip.li.vi.ꝛ ſic obti
nuit vn⁹ in curia in cuius fauorē allegaui hoc.ſed iſtud intelligo verū
qñ illa annexa erāt acceſſoria ad illud bñficiū impetratū ſecus ſi fuiſſēt
principalia.ſ.qđlibet ꝑ ſe.ad h̄ allegarē glo.in.d.cle.ꝑ litteras de pre/
beñ.ꝛ.c.i.ne ſede vacante.ꝛ in.d.c.ꝛ tpis qualitas.xvi.q.i.Nā ſi tunc
expreſſiſſet nō ita de facili habuiſſet impetrās.ar.c.poſtulaſti.ꝛ qđ ibi
nota.Jo.de lignano.ꝛ Abb.de reſcrip.ğ ꝛc.Iſta ſufficiāt pro nunc ꝛ
omitto dicere quare excipiant' hic cardinales.ꝛ qꝛ ē periculoſum pone/
re os in celū.melius eſt tacere

¶ Sequitur duodecima regula.

¶ Itē predictus dñs noſter oēs et ſingulas ab ipſo Sixto

ꝑdeceſſore infra annū añ diē obitus eiuſdē cōceſſas gr̄e
vel iuſticie lrās tꝑibus debitis eaꝝ executoribus nō ꝑſen
tatas oīno reualidauit et in ſtatū priſtinū q̄ videlicet añ
fuerāt et eos ꝓ q̄bus erāt obtēte q̄ ad hoc plenarie reſti/
tuit ac decreuit ꝑ executores ꝑdictos vel ab eis ſubdele/
gatos ꝑinde ad ipſaꝝ executōem ꝓcedi poſſe et debere
ac ſi executio hmōi tꝑibus ꝑdictis inchoata fuiſſet

¶ Iſta regula đr.ꝙ papa reualidat litteras gratie vel iuſticie emanatas
a Sixto ꝑ annū ante obitū ſuū nō ꝑſentatas executorib⁹ eaꝝ.ꝛ ꝙ man/ — Diuiſio regl'e
dat executores eaꝝ poſſint ꝑinde ꝓcedere ſuꝑ eis ac ſi tꝑe debito fuiſ/
ſent ſibi ꝑſentate ꝛc.Iſta regula hꝫ duas ꝑtes.ꝑmā quo ad litteras gra
tie.ſcđam quo ad litteras iuſticie Quo ad litteras gratie ꝑt poni exem — Prima pars.
plū in reſtitutōe ad appellādū ꝛ in alijs ſilibus cōcernētibus iuriſdictio
nē.ꝛ de h̄ loquit' iſta regl'a.qđ apparet ibi dū loquit' de executorib⁹ ꝛ de
eoꝝ delegatis.ꝛ hoc eſt qđ voluit dicere Bal.in.ca.i.§.ad hec.in.iiij.
col.de pace iuramē.firmā.col.x.vbi q̄rit' an gr̄a facta ſuꝑ iuriſdictione
ꝑt probari ſine ſacris apicibus.ꝛ đr ꝙ nō allegat.le.i.C.de mā.prin.ꝛ.
.l.ꝓbatorias.C.de diuer.offi.li.xij.Nāqꝫ etiā gratia ꝑt fieri ſuꝑ rebus
cōcernētibus iuriſdictōem.nā ꝑnceps videt' facere gratiā in eo ꝙ tenetur
facere etiā naturali rōne.vt ipſe no.in.e.§.viij.col.ꝛ nō loquit' illa regu
la de gratijs expectatiuis ſuꝑ q̄bus dant' executores.qꝛ regl'a alia ſupe
rius dicta reuocat expectatiuas.niſi vellemus dicere ꝙ nō reuocāt' etiā
ille expectatiue.etiā nō ꝑſente executorib⁹ qñ nullū ſunt ſortite effectū.
vt ibi đr.ꝛ ſic intelligi ꝑt etiā iſta regula etiā de gratijs expectatiuis.qꝛ
lꝫ de iure eſſent reuocate ex q̄ res erat integra.vt in.c.ſi cui.§.fi.de ꝑbē.
li.vi.tñ reualidat eas.dū tñ infra annū añ obitū Sixti fuiſſet data ex/
pectatiua Et q̄ ſequit'.ꝙ cū data oīm expectatiuaꝝ fuerit de ꝑmo anno
ſui pōtificatus.de primis ꝛ de ſcđis ſub vna alia data.ꝙ iſta regl'a non
haberet locū in expectatiuis niſi eis q̄ fuerūt date ſub data currēti forte
ꝓpter reſeruatōes ſpēales ꝛc.ꝛ hoc veꝝ in his q̄ fuerūt conceſſe ante an/
nū obitus ipſius.vt h̄ đr Itē nō intelligat' iſta regula de nouis ꝓuiſio/
nib⁹ vel de gratia ſi neutri.qꝛ lꝫ in eis dent' iudices ꝛ executores.tamē
etiā ſint cōceſſe añ annū obit⁹ ſui nihilomin⁹ crederē ꝙ nō cēſent' reuo/
cate.qꝛ ſupra in octaua regl'a đr ꝙ poſſent expediri cōceſſa ꝑ Sixtum in
forma rōni cōgruit ꝛc.ğ ſequit' ꝙ cū de iure fuit acq̄ſitū ius ꝑ ſolam ſi/
gnaturā pape in gr̄a ſi neutri vel in ſola ꝓuiſione iuxta nota.ꝑ doc.in ꝓ — An per ſolam ſignaturā queratur ius
hemio.vi.ꝛ ꝑ glo.ī cle.dudū.§.nos eñ de ſepul.ꝛ superi⁹ dixi ꝙ iſta re
gl'a nō extēdit' ad nonas ꝓuiſiones vel ad gr̄am ſi neutri etiā cōceſſaꝫ añ
annū obit⁹ Sixti Et rō ē.qꝛ cōſtitutio etiā gn̄al'r loquēs cōꝑhēdit in ſe
exceptōes etiā poſitas ī alijs cōſtitutōib⁹.lꝫ ibi nō dicāt'.ꝛ idē etiā ſi ex
primāt' aliq̄ caſus tñ ibidē.vt ē glo.mihi notabil' in.l.ita nobis pudor
et ibi Salicetus.C.de adulte.ꝛ in.le.i.C.de condi.inde ꝛ ſic eſt in caſu

noſtro:q2 iſta conſtitutio generaliter loquēs nō excludit caſus cōprehē
ſos iu alijs regulis.ſʒ in diſpenſatōib9 vel in reſtitutōib9 in integrū vl'in
ſilib9 hʒ locū iſta regula.Quo ad ſcdaʒ ptē iſti9 regule vicʒ de lrīs ꝯcer
nētib9 iuſticiā pt poni exemplū in.c.gratū.de offi.dele.q2 lʒ reſcptū con
cernēs iuſticiā i forma cōqueſt9 vel ſignificauit vel ad audientiā vel i for
ma rōni cōgruit vel aliud ſil'e emanatū a papa Sixto nō pn̄ aū execu
torib9 vel iudicib9 tpe obit9 ſui ē reualidatū h ꝗnimo ſm dictū.c.gratū
ꝯſilia iura etiā ſi fuiſſʒ repntatū:ſʒ iudex nō excitauit an̄ obitū Sixti ipo
facto expirauerat iuriſdictio ſua vt ibi.tn̄ iſta rl'a reualidat talia reſcpta
q̄ ſūt ꝑpetua de iure.vt i.l.falſo.C.de diuer.reſcp.ꝛ veꝝ ē ꝙ limitaṫ.dū
tū res nō ſit itegra iuxta no.ꝑ glo.i.c.ſi aūt.ꝛ i.c.i.ð reſcp.tn̄ i h habuit
papa bonā aduertētiā cū bona eqtate.Et inqntū d2 h de cōceſſis an̄ an
nū obit9 voluit papa notare negligētiā impetrātꝫ.ex q̄ tāto tpe nō p̄ſen
tauit iuxta.c.plerūqʒ.de reſcp.et hec ſufficiāt ꝓ nūc q̄ ad iſtā rl'aʒ:ſalua
correctōe.D.T.R.ꝛ alteri9 melius ſentiētis hec mihi videṫ ꝟa ꝛ ſic ex
p̄dictis reſpōdi h in curia qn̄ obijt Sixt9 ꝙ ſi fuit īpetratū reſcptū eius
tpe q̄ iudex ibi dat9 nō poterat citare eo mortuo:ſʒ cōſului ꝙ expectaret
hāc regl'aʒ q̄ reualidat reſcptū:ꝛ tūc poſſet ꝓcedere alias non.

Sequitur decimatertia regula.

Itē reuocat quaſcūqʒ facultates cōceſſas quibuſuis pa
triarchis archiep̄is ep̄is et alijs p̄latis et perſonis:necnon
apoſtolice ſedis nūcijs ac fructuū et ꝓuentuum camere
apoſtolice debitoꝝ collectoribus de diſpēſando cū qui
buſuis pſonis ſup matrimonio cōtracto vel cōtrahendo
in gradu ꝓhibito ac ſup nataliū et etatis defectibus et de
incōpatilibus eccl'iaſticis bn̄ficijs inſimul retinēdis:nec
nō de notarijs publicis creandis ac alias a p̄miſſis officia
ipſoꝝ nūcioꝝ et collectoꝝ directe nō cōcernentes quo
ad om̄ia in quibus facultates ipſe nō ſunt ſortite effectū
etiam ſi nūcijs eiuſdem dicte ſedis legatis de latere com
petens fuerit conceſſa poteſtas.

In iſta regl'a reuocāṫ facultates date legatꝫ vel q̄buſuis patriarchis
ꝛc.vel officialib9 apl'ice ſedis de diſpēſando in mr̄imonio cōtrahēdo vel
ſup defectu nataliū ꝛc.in oīb9 nō cōcernētib9 coꝝ officiū in his in q̄bus
nō ſūt ſortite effectū ꝛc.Iſta regl'a venit ad limitatōeʒ ꝛ declaratōeʒ ſu
perioris regl'e vbi reualidāṫ lr̄e grē vel iuſticie emanate a p̄deceſſore ſuo
ꝛc.ſʒ hec limitat niſi in caſib9 iſtis h expſſis.ꝛ ſic oportet ꝙ intelligatur
iſta regl'a de facultatib9 cōceſſis a Sixto ꝛ nō ab iſto Innocen:nā alias
cū lex ſemꝑ loqṫ.vt in.l.arriani.C.de here.Videṫ ꝙ etiā facultates con
ceſſe ab Innocen.ſint reuocate:qð nō eſt veꝝ.Nam lex declaratiua vel

interp̄tatiua alteri9 debet intelligi in terminis illius declarate.ſufficiat
glo.in.c.qui cōtra de elec.li.vi.ꝛ ꝙ debeat intelligi de facultatibus cō
ceſſis a Sixto ꝛ nō ab ipo Inno.vtʒ.q2 qn̄ gen9 diſtinguiṫ ꝑ ſpeciē tūc
d2 interp̄tatio ꝛ adiectio.vt notat Bal.in.c.i.de nouo for.fid.col.x.ſed
gen9 regl'e ſupioris diſtinguiṫ ꝑ ſpecies hic numeratas.ḡ ſequiṫ ꝙ h eſt
adiectio ꝛ interp̄tatio ſupioris regl'e.Et q̄ ſequiṫ ꝙ debet intelligi ſm
terminos ſupioris regule.facit:glo.in.c.de multa.quā not.ibi Alb.de
preben.Item quia qn̄ eſt intellectus dubius recurrere debemus ad ra
tionē naturalē:ꝛ ad regulas iuris.de p̄mo in.l.ſcire oportet.§.ꝛ ſi maxi
me.ff.de excu.tu.de ſecūdo notaṫ in.l.om̄es diffini.ff.de re.iu.q̄ iura al
legat Bal.ꝛ in hoc.c.i.de alie feu.in.v.co.Sed iſta eſt ratio naturalis
ergo ꝛc.nec obſtant verba generalia hic poſita:q2 debent intelligi ciui
liter ꝛ ꝓut ratio dictat et nō abuſiue.l.ſi cui.ff.de pig.l.oblatione gene
rali.que iura ad hoc ꝓpoſitum allegat Bal.in.ca.i.in.xi.co.de capita
neo qui cu.vendi.coll.x.ꝛ hoc non dixi ſine cauſa:q2 vnus magnus vir
ꝛ magne ſcientie dicebat contrarium ꝛ forte pendet cauſa:ideo eſt tacen
da.Et inquantū regula dicit ꝙ facultas q̄ nō eſt ſortita effectū quo ad
diſpenſatōem cenſeṫ reuocata.poteſt poni exemplū de diſpenſatōe facta
ꝙ pn̄do ꝯtraheṙ mr̄imoniū i gradu ꝓhibito.q2 lʒ an̄ diſpēſatōeʒ ꝯtra
xiſſēt.tn̄ p9 diſpēſatōeʒ req̄riṫ nou9 ꝯſenſ9 ꝑ notata ꝑ do.in.c.ſup eo:de
condit.appo.ꝛ ſi an̄ iſtā reuocatiōeʒ nō ꝯſenſerūt de nouo cēſeṫ reuocata
iſta diſpenſatio vt hic.Sed non debet intelligi ſic de diſpenſatione ad
duo incompatibilia.quia licet diſpenſatus non habuit iſta duo incom
patibilia:tamen eius diſpenſatio non eſt reuocata:quia iam ſortita eſt ef
fectum ꝑ ſolam ſignaturam:vt ſepe dixi ſuperius.faciat glo.cum tex.in
cle.dudum.§.nos em̄ de ſepul.ꝛ hoc vult dicere iſta regula in hoc ꝙ lʒ
habens facultatem diſpēſandi cū.x.vel ſimpliciter diſpēſat cū octo.ꝙ q̄
ad alios cū q̄b9 nō diſpenſauit eſt reuocata facultas.ꝛ etiam de iure cōi
idē eſt q̄ ad nō incepta ꝑ obitū concedentis.vt ē glo.notabi.in.c.paſto
ralis.iūcto tex.de reſcp.in fi.Item eſt notandū h:ꝙ iſti officiales de
quib9 in regula nō reuocanṫ hic:primo q2 ſunt officiales apl'ice ſedis.vt
hic.ar.c.quoniā abbas.ꝛ qð ibi notaṫ de offi.de.ꝛ.c.ſi gratioſe.de re
ſcrip.li.vi.Itē ptʒ hic ꝛ ibi officia ipoꝝ ꝛc.nō cōcernentes ꝛc.Ex quib9
p̄bis etiā infero ꝙ comes palatinus creatus a Sixto vt poſſet facere do
ctores ꝛ notarios ꝛc.quia eſt officialis apoſtolice ſedis non eſt reuocat9
ꝛ poſt reuocatōem factā hic poteſt facere doctores ꝛ notarios quia hoc
concernit officiū ſuum p̄ncipaliter.ergo nō cenſeṫ iſta facultas hic reuo
cata per predicta verba iſtius regule.

Diſpenſatio ad duo incompatibilia non reuocaṫ ꝑ mortē cōcedentis.

An comes palatin9 ſit reuocatus ꝑ hāc regulam.

Sequitur decimaquarta regula.

Item vt in apl'icis lr̄is cōmittēdi crimen falſi ꝑamplius
occaſio tollatur voluit ſtatuit et ordinauit ꝙ in antea di
ctiones numerales que in dictis lr̄is ante kalendas No
nas et Idus immediate poni conſueuerūt per litteras et

ſillabas extēſe ſcribāt̃.et ille ex p̄fatis lr̃is in q̃bus hmōi
dictōes aliter ſcripte fuerint ad Bullariū nō mittātur

¶ In iſta regula dr̃ ꝙ dictōnes numerales dieꝝ.videlꝫ an̄ kalēdas vel
id⁹.vel nonas ꝛc.dn̄t poni extēſiue ꝑ lr̄as ꝛ ſyllabas ꝛ nō nūeraliter in
lr̄is apl̄icis.alias nō mittāt̃ ad Bullariū.Exēplū pono.qꝛ deberet dici
octauo kalēdas ꝑ ſyllabas.ꝛ nō.octa. kalēdas.vel.viij.nūeral̄r.ꝛ idē d̄
nonis ꝛ idib⁹.vicꝫ.q̄nto nonas martij.ꝛ nō.v.nonas martij Et ad itel-
lectū iſti⁹ regl̄e lꝫ totū ſit.D.T.R.tū qꝛ aliq̄ viſuri candē regulā forte
ignorabāt vocabula.ꝛ ne dicat̃ mihi ꝙ de notorio loquit̃.ꝛ q̄d ſit noto
riū ignoram⁹:vt ait glo.c.manifeſta.ij.q.i.ꝛ facit glo.in.le.ſtipula iſta
hr̄e licere.§.hij q̄qꝫ.ff.de ꝟbo.ob.ideo vidēdū ē q̄d vult regl̄a iſta.ꝛ q̄d
ſunt kalēde.ꝛ q̄d none.ꝛ q̄d id⁹.ꝛ mihi ſciēdū arbitror ꝙ kalēde.arum — Unde dicant̃ kalende
dicūt̃ in q̄libꝫ die p̄mo mēſis cuiuſlibet.ꝛ dicūt̃ a kalo.as.id ē voco.as
qꝛ p̄co aſcēdebat pulpitū ꝛ vocabat oēs hoīes ad nūdinas fiēdas.h̄ di-
cit glo.i.in fi.l.cū biſext⁹.ff.de ver.ſig.ꝛ in data.vi.li.vel dicunt̃ a colo
is.qꝛ illū p̄mū diē reuerebāt̃ antiq̄:vt d̄r glo.i.d.l. Itaqꝫ in q̄libet men
ſe fiebāt nūdine et durabāt ꝑ octo dies.ꝛ inde vocāt̃ nūdine.arū.ꝛ inci-
piebāt regl̄ariter q̄nta die cuiuſlibet mēſis niſi in q̄ttuor mēſib⁹.videlꝫ
in martio.maio.iulio.ꝛ octobri.qꝛ incipiebant ſꝑ in.vij.die.vn̄ ꝟ. Sex
nonas maius october iulius ꝛ mars Quattuor ꝛ reliqui tenent idus q̄
libet octo.vt d̄r glo.in data.vi ꝛ p̄fata.l.cū biſextus.ꝛ poſtea erat diui — Verſus:
ſio nūdinaꝝ.ꝛ vocabat̃ idus.i.diuiſio nūdinaꝝ.vnde gētiles ad euitan-
dū falſitatē computabāt ꝑ antiphraſim.id ē.tot dies ante kalēdas.vel
idus incluſiue in oīb⁹ dieb⁹ q̄ erāt an̄ kalēdas.ꝛ an̄ nonas.ꝛ an̄ idus.ꝛ
illa dictio an̄ ſꝑ ſubintelligit̃ etiā ſi nō exprimat̃.vt volūt glo.in.d.le.cū
biſext⁹.ꝛ in data ſexti.ꝛ Jo.de Jmo.q̄ plene examinat hāc materiā. in.
l.eū q̄ kalēdas.ff.de ꝟbo.ob.cuius ꝟba vel ſentētiā recitaui in.l.i.§.ſi
q̄s ſimpl̄r.ff.de verbo.ob.legēdo hic rome tāq̄ ſubrogat⁹ dn̄i Nicolai
de Caſtello eximij doc.nūc abbreuiatoris de parco maiori ꝛ aduocati
cōſiſtorialis digniſſimi.ꝛ qꝛ nō fui ſolut⁹ de p̄ma paga dimiſi lecturā
Et illa dictio antea ponit̃ incluſiue.ſ.qꝛ includit illū diē in q̄ ponitur.ꝛ
illū ad quē refert̃.ita vult glo.ij.in.d.l.cū biſext⁹.ff.de ꝟbo.ſig.vn̄ in p̄
ma die mēſis martij.vel alteri⁹ dicūt̃ ſimpl̄r kalēde.ꝛ ſcd̄a martij d̄r ſex
to nonas.i.ſexto die an̄ nonas.tertia die dicim⁹ q̄nto nonas.q̄rto die di
cimus q̄rto nonas.q̄nto die dicimus tertio nonas.ſexto die dicim⁹ pri-
die nonas.ſeptima die dicimus nonas ſimpl̄r.octaua die dicimus octa
uo idus.id ē octaua die an̄ idus incluſiue.ꝛ ſic de ſingulis.ꝛ decimaq̄n-
ta dicimus idus ſimpl̄r.ꝛ in oībus alijs diebus cōputādo ꝑ antiphra-
ſim.ſ.decimoſexto die dicimus decimoſeptimo kalēdas aprilis.id eſt
decimoſeptimo includēdo aliā diē ꝛ primā aprilis.vt dixi ꝛ ſic de ſingu
lis.vt pꝫ in diuerſis glo.et idē dicendū de alijs mēſibus q̄bus ſunt no-
ne.v.die.ſed in hoc eſt mirādū.qꝛ de iure reperit̃ ꝙ debemus dicere ſe-
cūdo kalēdas ꝛ ſcd̄o nonas.ꝛ ſcd̄o idus.vt pꝫ in kalēdario cui debem⁹
dare fidē.vt vult glo.in data.in.vi.li.ꝛ hoc apparet.qꝛ ſi dictio ante in-

cludit vtrāqꝫ diē.vt dicit glo.predicte.l.ſequit̃ ꝙ poſſumus dicere ſcd̄o
kal̄.ꝛc.tn̄ Cancellaria nec camera nō ponit niſi pridie kalen.ꝑdie idus
et pridie nonas.ꝛ iſte ſtilus fundat̃ in.l.i.ff.de manumiſſionib⁹.ꝛ inter
rogaui aliquos abbreuiatores ꝛ ſcriptores:quare nō dicimus ſcd̄o kalē
das.Dixerunt mihi quia numerus ſcd̄us preſupponit primū. Sed nō
reperit̃ primo kalendas.ergo.ꝛc.Sꝫ certe iſta ratio nō ſatiſfacit:qꝛ idē
eſſet dicendū de decimo kalendas.ꝛc.maxie cū dictio ante ibi ſubintel-
lecta includit diē kalendaꝝ vt dicit glo.in.d.l.cū biſextus:ideo nō pla
cet mihi illa ratio.ſed hodie ſi diceret̃ ſcd̄o kalendas cōtra ſtilum can-
cellarie ꝛ camere p̄ſumet̃ de falſo ꝓpter ſtilum ar.c.quā graui.et.c.licet.
de cri.fal. Nihilominus tn̄ crederē ꝙ bulle valerēt ꝛ hoc ꝑ ſupradicta.
ꝛ ꝑ hanc regulā que dicit de dictiōe ante kalend̄.tm̄. Judex vero cui p̄-
ſentarent̃ tales bulle deberet conſulere papā anteq̄ obediret eis.ar.c.ſi
quādo de reſcrip.ꝛ iuriū ſupra allegatoꝝ. Et ſic vult dicere iſta regl̄a.ꝙ
ſi forte eſſet data ſupplicatio octauo kalend̄.martij.vel octauo idus mar
tij:vel ſexto nonas martij.ꝙ debet ſcribi ad longū. ſcꝫ octauo kalendas
martij.vel octauo idus martij:vel ſexto nonas martij: ꝑ litteras ꝛ ſylla-
bas ꝛ nō per abbreuiaturas.videlꝫ.viij.kal̄.martij.vel.viij.idus martij
vel vi.nonas martij.ꝛc.ad euitandū falſitatē:quia poſtea poſſet minui a
liquid vel addi qd̄ nō poteſt poni vel addi ſine ſuſpitione ſi ꝑ litteras ꝛ
ſyllabas poneret̃.ad hoc venit iſta regl̄a.ꝛ ratio dubitandi forte fuit:qꝛ
non refert an aliquid fiat vel eius ſimile.ſufficiat.c.ſi.xxxvij.di.cū glo.
ſua.ꝛ ibi ſunt cōcordantie.ꝛ facit glo.ſingularis ſm̄ Angelū ibi in.l.i.
§.q̄ preſens.ff.de verbo.obli.in verbo annuiſſet.q̄ dicit ꝙ humeris fit
obligatio ꝛ etiā capite.ꝛ Jo.de Jmo.dat ſibi ſociā in.l.item quia.ff.de
pactis.et ego do aliā ſociā in.c.penul.in.i.glo.in fi.de ſpō.ergo videbat̃
ꝙ idem eſſet dicere.viij.kalen.ſicut dicere octauo kalendas ꝑ litteras ꝛ
ſyllabas. Sed ratio dicendi fuit:qꝛ in litteris apoſtolicis nulla ſuſpitio
debet eſſe ſed clara debent eſſe omnia.faciunt dicta iura.c.quā graui.ꝛ
c.licet de cri.fal.et.c.inter dilectos.de fi.inſtru.ꝛ maxime qꝛ ꝓpter dul-
cedinē beneficioꝝ ſtudiū eſt faciendi falſitatē.ſicut in ſimili notat Bal.i
c.qꝛ veriſimile.de p̄ſum.qui dicit ꝙ ꝓpter dulcedinē bn̄ficioꝝ ſtudiū eſt
corrūpendi teſtes.ꝛ.ꝛc.Ex p̄dictis tn̄ infero ꝛ ex iſta regl̄a a ꝯtrario ſen
ſu.ꝙ inſtrumēta in q̄bus nō fit extenſio ꝑ lr̄as nec ꝑ ſyllabas etiā ſi pone
rent̃ dies an̄ kalēdas ꝛ idus ꝛ nonas ꝙ valerēt ꝛ nō eſſent ſuſpecta. Itē
ꝑōderandū eſt hic ꝟbū ad bullariā nō mittant̃.qꝛ iſte plūbarius vt arbi
tror eſt plūbator:vel melius forte vicecācellarius q̄ dꝫ bullas expedire. — Quid dicat̃ bulla.
ſꝫ p̄mū magis placet. Nā bulla d̄r plumbū pendēs ſiue ſigillū ſit de au-
ro ſiue de plūbo.h̄ dicit glo.iuncto tex.in cle.i.de iureiu.in verbo aurea
bulla.hoc etiā ꝓbat textus aptus in.c.licet.§.i.de crimi.fal.ibi vt falſa
bulla falſis litteris apponat̃.ꝛc.ꝛ in duob⁹ paragraphis ſequentib⁹.Et
ſic ſequit̃ ꝙ plūbator dicit̃ bullarius:licet text⁹ in eo.c.§.nos.velit etiā
ꝙ vicecācellarius dicat̃ plumbator.ſed ibi etiā pōt capi ꝑ plumbatore:
tamē ſi mitterent̃ forte valerent bulle:qꝛ hic nō annullant̃.ergo.ꝛc.ꝛ nō
ꝫ debemus inducere annullationē niſi in caſibus expreſſis in iure:quia

annullatio eſt pena.glo.in.c.decet.de imuni.eccleſi.li.vi.hoc dicit Ab-
bas in.c.i.vt eccleſiaſtica bñficia:ꝙ pena nõ debet iponi niſi in caſib⁹ iu
re expſſis:niſi ꝑ ſententiã.faciant notata in.c.ſi diligẽti.de.fo.cõ.et in.l.
in criminali.C.de iuriſ.om.iudi.ꝛ p̄dicta volui dixiſſe ad declarationẽ
hui⁹ reglˀe.Et videat.D.T.R.qñ fueris papa dco dãte.an poſſes me
facere datariũ ꝛ ſi veniſſet ad ꝓpoſitũ hic inſeruiſſez de lr̃is ꝛ de cifris ꝛ
de cõtraſignis ꝛ an ſtatutũ loquẽs deportãte lr̃as bãnitoꝝ ad ciuitatem
habeat locũ in portãte cifras vel ↄtraſigna. ꝛ alias dixi ꝙ nõ mlˀta ꝑ iu
ra tã ciuilia ꝗ̃ canonica.Sꝫ qꝛ nõ faciũt ad ꝓpoſitũ omitto ne ſim tedi
oſus.D.T.R.ꝛ ne videar ſupſticioſus.i.inanis glˀie.nec curo allegare
hic aliã glo.de nonis ꝛ idibus ꝛ kalendis in.c.ꝓpter eccleſiaſticas.lo.i.
xviij.di.Nec hic dicere eſt meũ quare ecclˀia approbet iſtũ numeꝝ kalen
daꝝ:nonaꝝ:ꝛ iduũ.cũ obſeruatio kalendaꝝ ſit repbata a iure.vt in.c.nõ
licet.ꝛ.c.ſi qs lraꝉ.et in.c.nõ obſerue.xvi.q.vij.qꝛ nõ facit ad ꝓpoſitũ ra
tionale tã diuinoꝝ aſſignat rationẽ ſi recte memini qd̕ alibi dico.Sꝫ nõ
omittã vnũ ṽbũ qd̕ dicit Bal.in.c.i.§.die lune de pa.cõſt.ꝙ in lr̃is aptˀi
cꝫ ponunꝛ idus lraꝉ.ꝛ none.ꝛc.ad tollendũ dubiũ antiquũ:qꝛ ſi diceretˀ
x.die Janua.dubiũ erat an intelligeretˀ exiſtente Janua.vel incipiente.
ꝛ allegat.§.fi.e.c.

¶Sequitur decimaquinta regula.

Item noluit ꝙ de cõcurrentibus ſuꝑ vacãtibus ſeu certo
modo vacaturis beneficijs illis quibus grẽ motu ꝓprio
cõceduntˀ ceteris ſimili modo gratias nõ habentibus ali-
as graduati nõ graduatis:& īter graduatos magis gradu
ati ac inter equaliter graduatos prius graduati necnõ co-
lorato titulo poſſeſſores nõ poſſeſſoribus:& inter perſo
nas alias in curia p̄ſentes nõ beneficiati beneficiatis ſimi
liter inter abſentes ceteris paribus & oriundus nõ oriun
do:et dioceſanus non dioceſano in reliquis vero ſinguli
qui prius apoſtolicas deſuper litteras eaꝝ executoribus
preſentauerunt alijs in ipſoꝝ de quibus agi contingerit
beneficioꝝ aſſecutione preferatur.

¶In iſta reglˀa dicitˀ ꝙ qñ aliq̃ concurrũt ſuꝑ aliq̃ bñficio vacãte vel cer
to mõ vacaturo:puta ꝑ contractũ matrimonij titij:vel ꝑ ingreſſum reli-
giõis vlˀ ꝑ pmotionẽ.ꝛc.tũc ſi ſunt ſub eadẽ data ille q̃ habꝫ motũ ꝓpriũ
preferꝛ nõ habẽti ꝛ graduatus nõ graduato:ꝛ poſſeſſor nõ poſſeſſori:et
p̄ns in curia abſenti ꝛ nõ bñficiatus bñficiato.ꝛ oriundus nõ oriundo:
ꝛ dioceſanus nõ dioceſano in alijs p̄ferꝛ ille p̄mo q̃ p̄ntauit ſuas lr̃as ex
ecutorib⁹.h̄ dicit.Et certe.R.dñe ad tollendũ dubia hui⁹ reglˀe:vel ſal
tem ad declarandũ ea q̃ practicanꝛ in curia oporteret ſcribere hic vnum
quinternionẽ:ſed ſi ſic facerẽ nõ finirẽ has reglˀas iſto anno.ꝛ ſatis ẽ mi-

hi ꝙ de ſapiẽti cauſam ꝛ ſapiẽtior erit iuxta.c.vides.§.fi.xxiij.q.vi.ſuc-
cincte dicã de q̃libet iſtaꝝ p̄rogatiuaꝝ aliq̃d ꝛ p̄mo dico d̕ motu ꝓprio.
ꝛ in hac p̄rogatiua valde erat dubitandũ:qꝛ mot⁹ ꝓprius nõ operaꝛ de
iure ſcripto:niſi id qd̕ reperiꝛ expreſſuꝫ.h̄ dicit glo.mihi ſingularꝭ bñ in
tellecta in cle.ſi romanus de p̄ben.ꝛ eã allegat ad h̄ Siculus notãter in
c.qꝛ circa.de cõſang.ꝛ affi.ſed nõ reperiꝛ iure cautũ:niſi tollat ſubreptio
nẽ in.c.ſi motu ꝓprio de p̄ben.li.vi.§.ꝛc.maxime qꝛ nec tollit ius tertij
etiã ad rẽ:vt dicũt doct.ꝛ ſequiꝛ dñicus in.c.ſi tibi abſenti.eo.ti.ꝛ li.ſed
nihilominus hic ſtatuiꝛ cõtrariũ.ſ.ꝙ ceteris parib⁹ p̄feraꝛ habẽs motũ
ꝓpriũ alteri nõ habẽti:ꝛ põt eſſe ratio:qꝛ īpinguat gratiã q̃ ad ibidez cõ
p̄henſa:vt fiat interp̄tatio latiſſima.vt in.c.ſi pluribus eo.ti.ꝛ li.§.ꝛc.
Et ſi dicaꝛ ꝙ nõ extendit gratiã fateor vt dicit dñicus ibi ꝛ glo.in cle.ꝑ
lr̃as.e.ti.in ṽbo directas.Et reſpõdeo ꝙ hic nõ ampliat ſꝫ extẽdit q̃ ad
cõtenta in grã.§.ꝛc.et cũ tex.loquaꝛ hic indiſtincte.dico ꝙ etiã ſi habẽs
motũ ꝓpriũ haberet alia bñficia:ſatꝭ eſſet ꝙ illa clauſula tolleret ſibi ſub
reptionẽ:ꝛ nõ daret ſibi p̄rogatiuã huius reglˀe:tñ nihilominus dico qꝛ
etiã hꝫ p̄rogatiuã ex q̃ indiſtincte loquiꝛ iſta reglˀa:§.ꝛc.licet in caſu quo
tolleret diligentiã ꝓceſſus ſm docto.c.duob⁹.d̕ reſcrip.li.vi.dixerim h̄
legendo illud.c.ꝛ dedi inſcriptis ꝙ qñ tollebat ſubreptionẽ nõ tollit di
ligentiã ꝓceſſus tñ in caſu nr̃o huius reglˀe cõtrariũ dico.ꝛ anteꝗ̃ veniã
ad alias p̄rogatiuas:dico ꝙ iſta reglˀa venit ad declarationẽ.c.ſi a ſede.
de preben.li.vi.Ex q̃ ſequiꝛ ꝙ ſi vnus haberet ꝓuiſionem legati motu ꝓ
prio:ꝛ alius eodẽ die a papa ꝙ preferꝛ habẽs motu ꝓprio a legato ꝑ hãc
regulam.¶Nam motus ꝓprius legati idem operaꝛ ſicut motus ꝓprius
pape.vt notat Jo.de imo.in dicta cle.ſi romanus.ꝛ idem crederẽ de mo
tu ꝓprio ordinarij in caſu huius reglˀe qñ exprimiꝛ:qꝛ nõ reperio iure pro
hibitũ ꝙ nõ poſſit cõferre ordinarius motu ꝓprio.nec ꝙ nõ poſſit ſe vo
care ſeruũ ſeruoꝝ dei.¶Sequiꝛ alia p̄rogatiua ibi.graduati nõ gradu
atis.ꝛc.et inter graduatos.ꝛc.h̄ cõcordat cũ iure cõi.ar.c.de multa.de
p̄ben.ꝛ dicerẽ ſalua correctiõe.D.T.R.ꝙ iſta reglˀa intelligaꝛ ſm ius
cõe.ſ.ſi graduati ſint idonei.Nã iura loquẽtia de ꝑſonis loquunꝛ de ido
neis.ſufficiat.l.vt gradatim.in p̄n.ff.de mu.ꝛ ho.ꝛ glo.in.l.C.de ſacro
ſan.eccle.ꝛ in.c.eunuchus.lv.di.¶Ideo ſi vn⁹ doctor eſt factus a comi
te palantino ſine ſciẽtia q̃ dicẽdus eſt dolor potius ꝗ̃ doctor:tũc nõ de-
beret p̄ferri docto viro ſcolari.ꝛ ad h̄ faciat glo.in.l.i.C.d̕ annonis ciui
lib⁹.li.xi.q̃ dicit ꝙ ſcolaris doctus preferꝛ doctori ideote.ꝛ lꝫ abbas in
c.clerici.de iudi.intelligat illã gloſaꝫ in diſputatiõib⁹ ꝛ nõ in honorib⁹
tñ quo ad regimẽ ecclˀie arbitror nõ peccare iudicẽ qui iudicaret ſm hãc
regulã ꝓ ſcolari docto cõtra aſinũ doctorẽ.faciãt que notãt docto.maxi-
me Dominicus in.c.cũ ex eo.de elect.li.vi.Fateor tñ ꝙ ſi cõcurrens ſecũ
etiã eſſet eiuſdem doctrine vel aliqualiter plus ꝙ deberet ſeruari iſta re
gula.¶Itẽ dico ꝙ licet de iure nõ reperiaꝛ gradus in ſciẽtia niſi docto
ratus vel magiſteriũ.vt fundaꝛ in cle.ij.de magiſtrꝭ.ꝛ facit qd̕ dicũt do
cto.in p̄hemio.vi.vbi etiã dicũt de licẽtiato ꝙ potius dr̕ ſcolaris ꝗ̃ do-
ctor.tñ q̃ ad iſtã regulã crederẽ ꝙ etiã Baccalari⁹ maxie fact⁹ in hyſpa

An ꝑ debituz pape expirent p̄rogatiue.

Quõ operaꝛ motus ꝓprius

Scd̕a pars.

Nota.

In ſcientia de iure ñ reperiꝛ g̃dus niſi doctoratus vel magiſterium.

ſta dicaꝛ graduatus cũ ter examinaꝛ antequã fiat baccalarius:ꝗ.ꝛc. facit
l.i.C.de elec.li.x.idẽ dico de licentiato vbiqꝫ:qꝛ in fauorabilib⁹ appel.
doctoris venit licentiat⁹ ſecus in odioſis.vt dicit Domi:in ꝓhemio.vi
ꝛ Bal.in.l.i.ff.ſolu.matri.tñ ſi diſpoſitio loquaꝛ de h.nõ ſufficit eſſe li
centiatũ.vnde ſi poteſtas teneꝛ habere doctorẽ nõ ſatiſfacit ſi haberet li
centiatũ.vt dicit Bal.in.l.penu.ff.de milita.teſta. ¶ Dico tñ ad hãc re
gulã ꝙ ſi licentiatus in iure ĩpetraret bñficia tanquã doctor:ꝙ eius ĩpetra
tio eſt ſurreptica:qꝛ birretũ ꝛ inſignia ponunꝛ ſibi tanquã doctori ꝛ nõ tã
quã licentiato.h dicit Jacob⁹ Rebuſi.in.l.ſtigmata.C.de fabri.li.xi. ideo
dico ꝙ in h caſu etiã ſi cõcurrens ſecũ nõ ſit graduatus preferreꝛ ſibi.li
cet vellet vti licentiatura tantũ cõtra eũ ꝑ predicta. ¶ Venio nũc ad ter
tiã ꝑrogatiuã ibi:colorato titulo poſſeſſores nõ poſſeſſorib⁹.ꝛc.hoc etiã
cõcordat cũ iure cõmuni.videlicet cũ.c.ſi a ſede.i.reſpõſo.de ꝓben.li. vi.
ꝛ in regl'a in prin.de regu.iu.li.vi.ꝛ debet intelligi iſta regula de colla
tiõe facta a diuerſis:qꝛ ſi a papa tñ eſſet facta duplex ꝓuiſio beneficij:vl'
a legato:vel ab ordinario.tũc ſi nõ appareret que eſſet prima nõ valeret
aliqua ipſaꝝ ar.l.duo ſunt titij.ff.de teſtamen.tute.ꝛ hoc dicũt docto
res in terminis illius.c.ſi a ſede.tamẽ Joh.de imo.dicit hoc veꝝ ibi. ſi
nullus poſſideret.ſed ſi aliquis poſſideret dicit cõtrariũ ꝑ illum tex.ſed
Dñicus intelligit hoc veꝝ quo ad hoc vt poſſeſſor abſoluaꝛ ab impetiti
one alterius.alias dicit ſecus ꝗ ad titulum.ar.c.i.de regu. iu.li.vi. ꝛ ſic
videreꝛ in hoc caſu.ſed certe ego dicerẽ ſalua determinatione.D.T.R.
ꝙ in caſu huius regl'e poſſeſſio det titulũ ſicut in caſu dicti.c.ſi a ſede.qꝛ
eſt declaratio ꝓncipis qui põt ius dare:ergo.ꝛc.ſufficiat ſi bñ recordor
vnũ dictũ Jo.an.in.c.ſi tibi cõceſſo.de ꝓben.li.vi.aliud tamẽ dicendũ
putarẽ in caſu regule infra de triennali poſſeſſore.ꝛ hoc ꝑ eius verba ibi
amplius nõ poſſet moleſtari.ꝛc.ꝛ ibi dicã forte. ꝛ ſic ſententiat rota in
caſu illius regl'e.ſed in caſu iſtius regl'e.etiã in collatõe duplici facta du
obus ab vno crederẽ ꝙ ex ꝗ indiſtincte loquiꝛ regl'a ꝙ indiſtincte debet
intelligi.qꝛ vbi lex nõ diſtinguit neqꝫ nos diſtinguere debemus.l.iij.in
fi.cũ glo:ff.de offi.preſi.ar.c.ſi romanoꝝ.xix.diſti. Et ſic dico ꝙ in caſu
hui⁹ regl'e poſſeſſio det titulũ.etiã ſi colorata ſit tantũ alias ꝙ confirmet
titulũ inualidũ vt hic ꝛ in dicto.ca.ſi a ſede. Naꝫ ex ꝗ titulus erat inua
lidus vtriuſqꝫ ratiõe dubij.vt in dicta.l.duo ſunt titij.ꝛ in.l. ſi fuerint.
ff.de rebus du.ſequiꝛ ꝙ ex ꝗ confirmaꝛ ratione poſſeſſionis ꝙ det poſſeſ
ſio in hoc caſu titulum vel cõfirmet.ꝛ ſic beati ꝗ tenebũt:vt dicit gl'.quã
notat ibi Bal.in extractis feudoꝝ.in.c.i.de pace tenen.§.ſi treſ.co.x. ex
ꝗbus infero ꝙ poſſeſſor cadens a poſſeſſiõe in caſu iſtius regl'e põt pete
re beneficiũ a quocunqꝫ poſſeſſore etiã habente titulum qđ nõ poſſet fa
Quarta pars cere in caſu regule de triennali vt practicat rota. ¶ Venio nũc ad quar
tam ꝑrogatiuam:in qua dicitur ꝙ preſentes in curia preferuntur abſenti
bus.ꝛc. Jſta prerogatiua eſt preter ius.ſed tamen toleraꝛ a iure.facit.l.
i.C.de caſtren.omni palentino.pecu.li.xij.ibi:quid em̃ tam ex caſtris eſt.
et ibi nec alicui em̃ ſunt a puluere ꝛ labore caſtroꝝ.ꝛc.et facit illud vul
gariũ is gradus ceteros antecellit.ꝛc.premaxie qꝛ ꝑſentes in curia gra

ues iniurias patiunꝛ a viliſſimis hoibus qđ grauiter ferendũ eſt argu.
autent.habita.C.ne filius pro patre.ꝛ ideo qꝛ regula iſta loquiꝛ indi
ſtincte.crederẽ ꝙ ſi ordinarius in partibus cõtulit beneficia exiſtẽtibus
in curia.ꝛ papa alteri abſenti in partibus ꝛ cõcurrũt eodẽ die ne obſtet
ꝛc.ſi tibi abſenti.de preben.li.vi.vel ordinarius exiſtens in curia cõtu
lit exiſtenti in curia qđ poteſt facere ſm Jnnocen.in.ca.quia diuerſitatẽ
de cõ.preben.in fine.ꝙ tunc ſi eadem die fuit facta collatio ordinarij et
pape preferꝛ ille qui eſt ꝑſens alteri abſenti.etiã ſi habuit bñficiũ a pa
pa per hãc regulam. ¶ Venio ad quintã vbi dr.ꝙ nõ bñficiati beneficia Quinta pars
tis ꝛ inter ꝑſentes ꝛ abſentes ꝛc.iſta particula debet intelligi referẽdo
ſingula ſingulis facit glo.in capitu.ſi quis pecunia iuncto.tex.lxxix. di.
itaqꝫ ſit ſenſus ꝙ inter ꝑſentes tñ preferaꝛ nõ beneficiatus beneficiato.
ꝛ inter abſentes tñ preferaꝛ nõ beneficiatus bñficiato.ꝛ nõ debet intel
ligi ꝙ etiã ſi vnus ſit preſens.ꝛ alter abſens ꝙ ꝑferaꝛ nõ beneficiat⁹ ꝛc.
ideo infero ꝙ ſi preſens in curia ſit beneficiatus.tamẽ abſens nõ eſt be
neficiatus ꝙ etiã preſens debet ſibi preferri ꝑ hãc regulã ¶ Venio ad ſex Sexta pars
tam prerogatiuã ibi.ꝛ ceteris paribus oriũdus nõ oriũdo.ꝛ dioceſanus
nõ dioceſano ꝛc.ꝛ quo ad iſta duo reperiunꝛ iura varia nam in.capi.ſi.
de cler.ꝑegri cũ glo.idẽ quaſi diceret.ꝛ in.c.hortamur.lxxi.di cũ glo.ſꝫ
glo.in.c.ad decorẽ.de inſtitu.vult cõtrariũ.ꝛ abbas tenet ꝓ ſua parte ꝛ
glo.in.c.ſi ꝓponẽte de reſcrip.qđ no.Ab.ibi.ꝛ intricate loqꝛ.ꝛ Antho.
mordet eam.quicquid tamẽ ſit ſatis eſt ꝙ oriũdus oriundo preferꝛ.vt hic
nõ intelligo veꝝ ſi ſit idoneus.vt ſupra dixi alias ſecus.vt vult Ab.in.
d.c.ad decorẽ.idẽ eſt de dioceſano ꝑ iura allegata ſuperi⁹. ¶ Venio ad Septima ps.
ſeptimã ꝑrogatiuã ibi.in reliquis vero.vbi dr ꝙ in oibus alijs quã ſupradi
ctis dꝫ attẽdi ꝑſentatio litteraꝝ.nã ꝗ prior eſt tpe potior ſit iure.c.ꝗ pri
or.de re.iu.li.vi.ꝛ in hoc eſt aduertendũ. qꝛ iſte.§.vult hoc eſſe verum
ceteris paribus.vt ibi reliquis vero ꝛc. Ex quo ſequiꝛ ꝙ oẽs ſuperiores ꝑ
rogatiui tollũt diligẽtiã ꝓceſſus.i.ꝑſentatõem litteraꝝ ꝑ locũ a ſpecia
li.ar.c.ꝑſenti.§.loca cum glo.ſua de prebẽ.lib.vi. ¶ Ex quo infero ꝙ Nota
habens motu ꝓprio collatõem ſibi factã ꝑferꝛ nõ habẽti etiã diligentio
ri in ꝓceſſu ¶ Jtem ab ordine littere dico idem fore de omnibus prero
gatiuis ſuperius noiatis.ex quo etiã infero ꝙ etiã graduatus nõ oriun
dus ꝛ etiã abſens ꝑferꝛ in vacantibus:vel certo mõ vacaturis ꝑſenti in
curia oriundo.ꝛ etiã diligẽtiori in ꝓceſſu ꝑ hãc regulã. lꝫ tria vincula
vincãt vnũ.ar.c.i.de treu.ꝛ pace.ꝛ auꝛ.ſic itaqꝫ.C.cõmunia de ſuc.tñ
iſta regl'a tollit oẽs alias ꝑrogatiuas.ꝛ ſic dico de oib⁹ ꝑrogatiuis ab
ordine littere ſuperius noiatis.ꝛ aduertẽdũ ꝙ omnis nominatiuus hic
poſitus regitur ab iſto verbo preferaꝛ poſito in fi.ergo ex quo ponuntur
ſub vno cõſtructo pariformiter dñt oĩa intelligi iuxta doctrinã Bal.in
.l.tal' ſcriptura.ff.de.l.i.ꝛ in.l.ꝑtor ait.§.critqꝫ differẽtia.ff. vi. bono.
rap.ex ꝗ infero ꝙ quicunqꝫ hic ꝑrogatiuat⁹ ꝑferꝛ nobile nõ prerogatiuato
nã ſi papa voluiſſet facere mentionẽ de nobili expreſſiſſet.c.ar.ad audi
entiã.de deci.nec video ꝙ in iſtis cenſeaꝛ ꝑrogatiua nobilitas de iure.
nam.c.de multa tñ loquiꝛ de diſpẽſatõe faciẽda.ꝗ ꝛc.ꝛ ſic reſpondi:lꝫ

cõtra meſpm ꝗ bis ꝓbaui nobilitatẽ meã in curia ꝛ hec ſufficiant.

¶Sequitur decimaſexta regula.

¶Item ne ꝑ varias ꝗ ꝓ cõmiſſiõibus habẽdis ĩ cauſis ple
rũq; fiũt ſuggeſtiões iuſticia poſtponatur idẽ dñs nr̃ de
creuit et declarauit ſue intentõis fore ꝙ deinceps ꝑ quã
cũq; ſignaturã ſeu cõceſſionẽ ꝓ cõmiſſionibus hmõi ꝑ
ſanctitatẽ ſuã vel de eius mãdato faciendã nulli ſibi ius
queſitum quomodolibet tollatur.

¶In iſta regula dr̃ ꝙ ꝑ quãcũq; ſignaturã nulli tollat̃ ius quomodoli
bet queſitũ. ꝛ hec regula cõcordat cũ iure cõi. q2 ꝓnceps nõ tollit ius q̃
ſitũ alicui ꝑ quãcũq; cõmiſſionẽ. l. i. §. ſi quid a ꝓncipe. ff. ne quid in lo.
publi. ꝛ l. nec auus. C. de emancipa. li. ꝛ ca. ſuis de reſcripti. li. vi. ca. ſi
propter. e. ti. ꝛ li. ego tamen ſolebam limitare hanc regulam vbi verba
ſunt dubia. ſed ſi verba ſunt clara maxime in bñficialibus bene tollitur
ius queſitum. q2 hʒ papa plenã ptãtẽ in bñficialib9. c. ij. de ꝓben. li. vi.
ꝛ cle. i. vt lit. pen. ꝛ ad hoc allegabã glo. mihi in iure canonico ſingula
rẽ in. c. cũ dilect9 in ṽbo nec iuri de cõſuetu. ꝛ alias duas de iure ciuili ĩ
l. nec auus. C. de emãcip. li. ꝛ ĩ. l. reſcpta. C. ſi cõtra ius vel vtilita. pub.
fateor tñ ꝙ ſi papa tollat ius queſitũ in bñficio alicui de plenitudine po
teſtatis ꝙ tenet̃ ſibi ꝓuidere de alio ſili bñficio. vt ſingularit̃ not. Bal. ꝛ
glo. in. c. i. §. ad hec. in. viij. co. de pac. iura. firmã. ꝛ lʒ ꝓhemiũ iſti9 regle
videt̃ innuere ꝙ habeat locũ iſta regla qñ papa importunat̃ ꝑ aliqua cõ
miſſiõe. Et ſic videt̃ ꝙ ſi faceret motu ꝓprio ꝙ valeret etiã ſi tolleret ius
q̃ſitũ ꝑ. l. i. C. de peti. bono. ſubla. li. x. ꝛ ꝑ. l. iij. ff. qḋ quiſq; iuri. in ꝓn.
tñ ſi ſunt ṽba clara cõtrariũ dicerẽ: q2 mot9 ꝓprius nõ tollit ius queſitũ.
tertio ex defectu intentõis ꝓncipis. ſufficiat glo. in cle. ſi roman9 de pre
ben. ꝛ deci. rote. numero. cviij. q̃ incipit. Itẽ dicebãt dñi. ꝛ ſic credo ſen
tẽtiare rotã nũero. vij. ꝛ ꝓbat̃ defect9 intẽtõis ꝛ ḋ iure cõi: vt allegaui ſu
peri9. ꝛ ḋ ſpeciali. vt ĩ hac rl̃a. ad ꝓhemiũ generale dico ꝙ lʒ faciat cau
ſam finalẽ ꝓhemij. vt ĩ. l. fi. ff. ḋ here. inſti. tñ cũ cõſtat de mẽte cõſtituẽ
tis ſec9 ẽ facit qḋ dicit Cin9 ĩ. l. nõ dubiũ. ĩ penul. q. C. de legib9.

Mot9 ꝓprius nõ tollit ius al teri q̃ſitum

¶Sequitur decimaſeptima regula.

¶Itẽ ꝙ ꝓuiſiões aut cõceſſiões vel mãdata de ꝓuidẽdo
de cathedraliũ eccl̃iarꝫ canonicatibus et ꝓbẽdis q̃ ꝓ qui
buſuis ꝑſonis ſi. xiiij. ſue etatis annũ nõ cõpleuerint q̃
modolibet emanauerĩt: niſi eis qui illos ĩ minori etate re
cipe poſſint ꝑ ſedẽ aplicã ſpecialit̃ cõceſſũ fuerit et q̃cũ
q; ĩpetratões de canonicatibus et ꝓben. in collegiatis ec
cleſijs ſi impetrãtes minores. x. annis fuerit et de hoc in
impetratiõibus hmõi expꝛ̃ſſa mentio nõ fiat nullius ſint

roboris vel momẽti et habeantur prorſus ꝓ infectis.

¶In iſta regula dr̃ ꝙ ꝓuiſiões aut cõceſſiones ſiue mãdata de ꝓuidẽdo
de canonicatib9 ꝛ ꝓben. in eccleſijs cathedralibus facte ꝓ illis ꝗ nõ exce
dũt. xiiij. annos nõ valẽt: niſi ſedes apoſtolica ſpecialiter aliud cõcedat.
Item ꝙ ĩpetratio canonicat9 in collegiata eccl̃a facta ꝓ minori. x. annis
nõ valet niſi ſpecialiter fiat mẽtio in impetratõib9 ꝛc. Iſta regula venit
ad declaratõem varietatũ doctoꝝ in. c. ſuꝑ inordinata de ꝓben. ꝛ in. c.
ex rõne. ꝛ ĩ. c. indecoꝝ: de etate ꝛ q̃li. ꝛ. c. ex eo. de elec. li. vi. ꝛ. c. null9. ḋ
tẽpo. or. ꝛ ĩ. c. ſi eo tꝑe de reſcꝑ. li. eo. Nã ḋ iure cõi cõiter tenebat̃ maxie
ꝑ glo. ĩ dictis locis ꝙ maior ſeptẽnio: lʒ minor. xiiij. ãno: pt eſſe canonic9
in eccl̃ia cathedrali. vt hodie ꝓbat tex. in dicto. c. ex eo. tñ papa ſtatuit h
cõtrariũ. ꝛ bñ: q2 ex q̃ canonic9 debet cõſulere ĩ factꝫ eccl̃ie vt ꝑ totũ ti.
de his q̃ fiũt a ma. ꝑte capi. ḡ opʒ ꝙ ad min9 habeat aliquã diſcretõem.
ꝛ q̃ ad ꝓmã ꝑtẽ h9 regl̃e põderandũ eſt ṽbũ hic poſitũ. ſ. nõ cõpleuerint
ꝛc. ex q̃ ſequit̃ ꝙ nõ ſufficit attingere. xiiij. annũ niſi in totũ ſit cõplet9 vt
hic: ꝛ ad h venit deciſio rote: cccxxiij. q̃ incipit. Item ꝙ ſuppoſita ordina
tione Gregorij: q̃ loq̃t̃ in termis h9 regl̃e ſʒ in caſu ſcḋo h9 regl̃e cõtrariũ
videt̃ ibi minores. x. annis ꝛc. ſufficiat. l. i. ff. de ma. vin. de q̃ ꝑ doc. ĩ di
uerſis locis. ſufficiat glo. magr̃a. in. l. iij. §. minorẽ. ff. de mino. ꝑ cano. in
ca. cũ in cũctis. de elec. ꝛ in. c. eũ. xx. de offi. dele. ꝛ in cle. generalẽ. ḋ eta.
ꝛ q̃li. in h tñ de mero iure crederẽ ꝙ tꝑs cõceptõis dʒ etiã cõputari ĩ fa
uorẽ iſti9 canonicandi. vt. l. q̃ in vtero. ff. de ſta. ho. ꝛ bon9 tex. in. l. qḋ di
cim9. ff. de ṽbo. ſig. ꝛ facit glo. in. c. ij. q̃ fi. ſint le. ꝛ ibi dixi legẽdo hic. ſʒ
lʒ h ſit veꝝ de iure: tñ q2 oĩs intellect9 eſt extrane9 q̃ nõ ſonat in auribus
vulgi. vt eſt caſus not. in. c. ex lr̃is. lo. i. de ſpon. ꝛ ad h ꝓpoſitũ allegat. c.
illud Bal. in. c. i. §. oppoſitioni. de pa. cõſtan. in fi. col. x. crederẽ ꝙ rota
nõ interꝓtaret̃ hãc regulã niſi a tꝑe natiuitatis ex vtero: ꝛ h etiam poſſʒ
fundari ꝑ tex. in di. §. minorẽ. ibi: an dies natalis ſui ꝛc. ꝛ ibi an horã in
q̃ nat9 eſt ꝛc. Item ponderandũ mihi puto ṽbũ hic poſitũ ꝑ ſedem apo
ſtolicam ſpecialit̃ cõceſſũ fuerit ꝛc. ex q̃ ſeq̃t̃ ꝙ ordinari9 nõ pt dare cano
nicatũ in eccl̃ia cathedrali minori. xiiij. anno cũ nõ poſſit diſpenſare con
tra iſtã regulã: maxie q2 papa reſeruat ſibi. ar. ca. nuꝑ. de ſen. exco. ꝛ ꝑ h
ṽbũ etiã dico ꝙ nõ ſufficiũt clauſule gñales bullaꝝ. ſ. nõ obſtantib9 qui
buſcũq; cõſtitutõib9 ꝛ ordinatõib9 etiã regulis cãcellarie ꝛc. q2 oportet
ꝙ fiat ſpecialis ꝛ expꝛ̃ſſa mẽtio de hac diſpẽſatiõe. ꝛ nõ dr̃ q̃ ad h ſpecia
lis mentio q̃ includit̃ ſub gñali mẽtõe. vt dicit glo. in. c. ſi eps. de ꝓben.
li. vi. quã notat ad h Dñic9 ibi: ꝛ alia eſt ĩ. c. inq̃ſitores. de here. li. vi. et
doc. ĩ. c. q2 ꝑiculoſũ. ḋ ſen. excõ. li. vi. ꝛ h dico ad cõcludẽdũ diuerſa cõſi
lia q̃ fecit Oldra. ſ. ſi papa pupillo exiſtẽti corã ſe dedit dignitatẽ: an vi
deat̃ ſecũ diſpẽſare ſuꝑ defectu etatꝫ ꝛ ſibi videt̃ cõtrari9. nã ĩ cõſi. cccxxv.
qḋ ĩcipit thema q̃ſtõis ẽ tale. ꝛ ĩ ſeq̃nti videt̃ dicere ꝙ nõ ꝛ ĩ alijs duo.
ſequẽ. tʒ cõtrariũ: q̃ cõſi. poſui ĩ ti. ḋ reſcꝑ. ꝛ ḋ ꝓuil̃. ſʒ ſtãtib9 ṽbis iſti9 rl̃e
crederẽ ꝙ nõ videret̃ papa diſpẽſare. niſi expꝛ̃ſſa fieret mẽtio ꝛc. ꝑ ſupra
dicta de ordinario tñ arbitror ꝙ ſi papa mortuo cõferret ꝓbendã cano

Papa ſi conferat dignitatẽ pupillo coraʒ ſe an videatur diſpenſare.

Singulare dictum

nicalē maiori ſeptēnio ꝙ valeret collatio de iure. ſufficiat dictũ. c. et eo.
de elec. li. vi. ꝛ glo. in dicto. c. ſi eo tp̄e de reſcrip. eo. li. Itē inq̄ʒ tũ iſta re
gula loq̄r de canonicatibꝰ eccl'ie cathedral' infero ꝙ portio q̄ nõ ē cano/
nical'. ſʒ p̄bēda integra p̄t bñ cõferri minori. xiiij. ꝛ maiori. vij. ꝑ p̄dicta
ſufficiat. l. de p̄cio. ff. de publi. ꝛ in h̄ eſſet melioris cõditõis portionari
us q̄ʒ canonicꝰ maxīe cũ habeat tm̄ in redditibꝰ ſicut canonicꝰ in aliq̄/
bus eccl'ijs hyſpanie ¶ Itē põderãdũ puta in hac p̄ma p̄te v̄bũ aut con
ceſſiones qđ nõ erat in regl'a Pauli ſʒ Sixti ſic ex q̄ p̄t inferri ꝙ etiã ex/
pectatiua ꝓ minori. xiiij. annis q̄ ad canonicatũ ꝛ p̄bē. eccl'ie cathedral'
nõ valeat. q2 dʒ attēdi tp̄s date. ſufficiat dictũ. c. ſi eo tp̄e quicq̄d ſomni
ent aliq̄ doc. in. c. ei cui de p̄bē. li. vi. Itē credo ꝙ etiã ſi cõceſſio vel ꝓuiſ
ſio de canonicatibꝰ eccl'ie cathedral' eſſet facta motu ꝓprio nõ valeret ꝓ
minori ꝓpter v̄ba h̄ poſita ꝛ ꝓpter defectũ intētõis pape. Sʒ q̄ ad ſcđm
caſum. ſ. in eccl'ia collegiata ſicqʒ loq̄r de īpetratõibꝰ. ḡ ꝛc. l. i. C. de pe/
ti. bono. ſub li. x. ꝛ. l. iij. ff. ꝙ quiſqʒ iur. in prin. faciãt iura q̄ allegaui in
ſil'i ſupra regl'a ꝓxima. neſcio tñ q̄uo ſentētiaret rota. Itē credo ꝙ etiã ꝙ
ſcđa pars habeat locũ in expectatiuis. q2 etiã expectatiua dr̄ impetratio
ergo ꝛc. ꝛ hec ſufficiant pro nũc.

Sequitur decimaoctaua regula

¶ Item voluit ꝙ ſi quis in infirmitate conſtitutus reſigna
uerit aliquod beneficium ſiue ſimpliciter ſiue ex cauſa
permutationis et poſtea infra. xx. dies de ipſa infirmita
te deceſſerit ac ipſum beneficiũ conferatur per reſigna/
tionem ſic factã collatio hmõi nulla ſit ip̄mq; bñficiũ ꝑ
obitum vacare cenſeatur.

¶ In iſta regula dicit̄ ꝙ ſi vnus infirmus reſignat beneficiũ ſuũ ſimplici
ter vel ex cauſa ꝑmutationis: et infra. xx. dies de ip̄a infirmitate deceſſe/
rit: ꝙ cenſetur illud beneficiũ vacare ꝑ obitum ꝛ nõ ꝑ reſignatõem. Iſta
regula venit ad obuiandum malicijs hominũ maxime curialium· qua ſi
infirmus credebat ſe euadere non poſſe: reſignabat beneficium in fauorē
alicuꝰ: et ſic quodãmodo videbat̄ defraudare expectantes apoſtolicos
vel ordinariũ. ꝛ ꝙ poſſet quodãmodo facere teſtamentũ de bñficijs ſuis
Et ideo p̄nceps qui poteſt facere fictionē ꝓ veritate vt plene ꝓſequitur
Bar. in. l. ſi is qui ꝓ emptore. ff. de vſuca. fingit iſtud bñficium vacare ꝑ
mortem et nõ reſignatõem vt hic. nam licet vere vacet per reſignatiõem
etiam ex cauſa ꝑmutatõis facta vt in. c. de rer. ꝑmu. li. vi. tñ ꝓpter frau/
dem cenſet̄ vacare ꝑ mortem: et collatio facta ꝑ reſignationē nõ valet vt
hic: ſed ꝑ mortē valeret. ꝛ iſta regula venit cõtra. c. ſuſceptũ de reſcp̄. li.
vi. vbi dicit̄ in ſecũdo reſponſo: ꝙ ſi vnꝰ impetrat bñficiũ ꝑ verũ modum

Nota.

vacandi ꝛ aliꝰ nõ: etiã ſi ſit p̄mus: tñ ſecũdus debet habere. Sed hic di
citur cõtrariũ ꝓpter fictionē p̄ncipis que habet̄ ꝓ veritate: vt in. d. l. ſi is
qui ꝓ emptore. et. c. is qui deſponſalibus. Si tñ ille qui interp̄tauit ſm

veritatē id eſt ꝑ reſignationē exp̄meret vel alio quouiſmõ vacauerit: tũc
videbat̄ ꝙ etiã ſi vacet ꝑ obitũ cenſeret̄ bñ impetratũ beneficium nõ ob
ſtante hac regl'a. ꝛ hoc ꝑ glo. in verbo exp̄ſſe in. d. c. ſuſceptũ. in. i. reſpõ
ſo. hoc tñ ego crederē ver̄ ſi nõ appareret de alio impetrãte ꝑ mortē ſm
iſtã regulã. ꝛ hoc ꝓbo ꝑ ea que dicit Lapus ad limitationē dicti. c. ſuſce
ptũ in allegatõe. lxxxix. quã refert Domini. in. d. c. et ſic intelligo deciſi/
onē rote dicentē: ꝙ ſi beneficiũ impetrat̄ exp̄ſſo vno mõ vacandi cũ clau
ſula q̊uis alio mõ vacet: ꝙ etiã ſi non vacet p̄mo modo expreſſo ſed alio
mõ: nihilominus venit ꝑ illã clauſulam quouis alio mõ: dũmodo ꝑ ean
dem ꝑſonã vacet. vt dicit deciſi. xxvij. que incipit. Item ſi mandet̄ alicui
ꝓuideri. q2 hoc eſt ver̄: niſi alius īpetrauerit ꝑ ver̄ modũ vacãdi ꝑ predi
cta. ¶ Et hoc intelligo ver̄ qñ iſte modus īpetrandi. ſ. vel alio quouis

Nota

mõ. ꝛc. ponit̄ in bñficio vacaturo ſm primũ reſpõſum dicti. c. ſuſceptũ ſe
cus de iam vacãti. Pono exemplũ de primo etiã in terminis huiꝰ regl'e

Exemplũ.

ſi beneficiũ vacauit ꝑ reſignationē infirmi: ꝛ tu impetras ꝑ reſignationē
fiendã vel alio quouiſmõ vacauerit que clauſula raro ſolet dari ſm dic/
tam deci. ꝛ ille morit̄ infra. xx. dies ꝛ tunc īpetro ꝑ mortē. dico ꝙ ego de
beo preferri tibi q2 īpetraui ꝑ ver̄ modũ vacandi. etiã ſi tu habeas quo
uis alio mõ vacabat ꝑ dictũ Lap. ꝛ domi. in dicto. c. ſuſceptũ. ꝛ h̄ ideo
q2 erat beneficiũ vacatur̄ ꝛ papa nõ intendebat dare tibi cõtra regulã
iſtã cui ſolet exp̄ſſe derogare. Sed in bñficio iã vacante ſecus eſt. Nam

Aliud exem/plum.

ſi tu īpetras ꝑ mortē Ticij beneficiũ cũ clauſula q̊uis alio mõ ꝛ ego īpe
tro ꝑ eius ꝓmotionē ad cathedralē. Iſte eſt verus modus vacandi. certe
in hoc caſu videret̄ ꝙ tu debeas p̄ferri mihi: ꝛ hoc ideo: q2 qñ genus ve
nit verificandũ in vna re tm̄: tũc dicit̄ ſpecialis gratia ꝛ nõ gñalis ꝛ pre
ſpeciali: ꝛ iſte eſt caſus ſingularis cũ glo. fi. in. c. ex p̄te lo. i. de offi. dele.
ꝛ ibi no. Abb. ꝛ allegat Bar. in. l. queſitũ. ff. de fun. inſtru. ꝛ hoc intelli
go ver̄ ꝑ maxīe qñ nõ poterit verificari p̄ma gr̄a in ſecundo vacaturo a
l'as ſecus ꝛ hoc ꝑ. c. dudũ. cũ glo. ꝛ ibi dicit Dñic. de preb. li. vi. et quo
limitabã aliã deciſionē rote dicentē. ꝙ. c. ſuſceptũ. nõ habet locũ in acce
ptatiõe q2 eſt declaratio voluntatis ꝛc. vt dicit deci. ccxviij. que incipit
Itē licet īpetrãs. q2 hoc hʒ ver̄ niſi appareret aliꝰ nouus ꝓuiſus ꝑ ver̄
modũ vacãdi ꝑ dictũ. c. et ad hoc facit deci. cccxxxvi. q̄ incipit. Itē ſi mã
det̄ mihi ꝓuideri. ꝛ q2 gr̄a iſtius acceptãtis poterat verificari in ſecũdo
vacãti. ideo genus ſuũ nõ prefert̄ ſpeciei. vt dixi ꝑ dictũ. c. dudũ. Et iſte
caſus quotidie fuit in rota practicatus. ꝛ h̄ ego alligaui ꝓ vno. ſ. ꝙ etiã
ſi p̄mus īpetrauit nõ vere cũ clauſula. q̊uis alio mõ. ꝛ in ſcđo mõ ꝑ ver̄
modũ vacãdi ꝙ prefert̄ p̄mus in vacãti ſecus in vacaturo niſi poſſet ſibi
īputari ſuſceptio vel malicia. ꝓpter has cauillatiões ſolet hodie poni in
ſupplicatione clauſula ſiue q̊uis alio mõ vacet ꝑ eandeʒ ꝑſonã vl' alias
ꝛc. neſcio tñ q̄d practicauerit rota. ¶ Itē inherendo v̄bis huiꝰ regule
fui īterrogatus in curia: q̄d ſi vnus fuit ꝑcuſſus: ſʒ nõ erat ſpes mortis ꝛ
reſignauit beneficiũ tandē mortuus eſt īfra. xx. dies: ſʒ nõ ex illa infirmi
tate. ſed q2 forte fecit rē cũ pulchra muliere itaq; medici dicũt ꝙ nõ ex ꝑ
cuſſiõe. ſed ex alia infirmitate mortuꝰ fuit an habeat locũ iſta regula: et

pꝛima facie ego dicebã.ꝙ nõ ꝓpter ꝟba regł'e ibi de ipſa infirmitate ⁊ al
legabã.glo.⁊ doc.in.l.i.C.ð emẽd.ſeruo.⁊ in.c.ij.de clerico ęcu. qꝛ ipſe
nõ deceſſit infra triduũ nec infra bꝛeue tp̃s.ꝙ ⁊c.⁊ in h̃ dicebã ꝙ eſſet ſtã
dũ iudicio medicoꝝ.ar.l.ſeptio menſe.ff.de ſta.ho.⁊.c.ꝓpoſuiſti.de ꝓba
cio.⁊ qð ibi dicũt doc.⁊ i.c.fraternitatꝫ.ð frigi.tñ neſcio an fuerit deci
ſũ.Jtẽ ſciendũ ꝙ ſi hodie ĩ curia vn⁹ eſt infirm⁹ ⁊ vult renũciare bñficiũ
⁊ petit᷑ derogari huic rł'e ⁊ vbi ſunt fauoꝛes papa derogat ſinaũt minie
ĩmo dat᷑ illud bñficiũ vacatuꝝ ꝑ moꝛtẽ illi⁹ futurã.⁊ tũc eſſet dubiũ an
iſte q̃ ſperauit ꝑ reſignationẽ debeat obtinere ſi infirm⁹ ſuꝑuixerit ꝑ.xx.
dies.an ille q̃ ĩpetrauit ꝑ obitũ futuꝝ in cui⁹ fauoꝛẽ papa reſeruauerat
illud bñficiũ.⁊ certe ego dixi ꝙ ille ṗmus:qꝛ ille erat ver⁹ modus vacã
di:⁊ vacauerat tñ ſcða reſeruatio erat ampla:⁊ cũ clauſula q̃uis aliomõ
⁊c.⁊ papa reuocauerat oẽs ꝓuiſiones q̃s fecerat de illo bñficio: ⁊ refero

Viginti dies. q̄liter intelli gãt᷑ ⁊ qualiter currant

me ad bullã ⁊ ad veritatẽ.Jtẽ qꝛ hic dꝛ ſi infra viginti dies moꝛiat᷑. ⁊c.
debet intelligi de die naturali.ſ.xxiiij.hoꝛaꝝ.ar.l.moꝛe romano.cũ glo.
ff.de ferijs.licet dies dicat᷑ quidã ſolarꝫ quidã lunaris ⁊ q̃dam natural᷑.
vt ibi notat᷑ ⁊ multipliciter capiat᷑ dies.vt notat gł'.in.c.ij.ð feri.tñ in h̃
caſu crederẽ ꝙ cõputat᷑ de momẽto ad momentũ.faciat gł'.in cle.ſicut de
ap.⁊ deci.rote deciſiõe.ccvij.q̃ incipit Jtẽ ꝙ terminus octo dieꝝ. ⁊ cre
do ꝙ ſic intelligat rota:⁊ nõ de dieb⁹ artificialib⁹. Et iſta dictio infra
hic poſita includit vtrãqꝫ diẽ de momẽto ad momentũ. faciat gł'.in cle.
quãuis de ap.in verbo infra dictũ.⁊ qð dicit Jo.an.in.c.p̃terea.de ap.
.i. Licet in rei veritate nõ eſſet abſonus intellectus ꝙ intelligeret᷑ ð die ar
tificiali.qꝛ iſta regł'a eſt odioſa ſꝫ credo cõtrariũ pꝛacticari in curia.

¶Sequitur decimanona regula.

Item noluit ꝙ ſi cõtingat ipſuꝫ alicui ꝑſone de parrochi
ali eccleſia ꝓuidere ſeu mandare ꝓuideri vel gratiã expe
ctatiuã cõcedere niſi dicta ꝑſona intelligat et intelligibili
ter loquat᷑ ideoma loci vbi eccleſia huiuſmodi conſiſtit
ꝓuiſio ſeu mandatũ & gratia deſuper quo ad parrochia
lem eccleſiam nullius ſit roboris vel momenti.

¶In iſta regł'a dicit᷑ ꝙ ſi papa cõcedit alicui gratiã expectatiuã vel ꝓui
det ſibi de ꝑochiali ecclł'a.⁊ ipſe nõ intelligat ideoma loci vbi eccleſia
parrochialis exiſtat ꝙ ꝓuiſio ⁊ gratia expectatiua ſit nulla quo ad par
rochialem. Jſta regula facit contra vulgares dicens: ꝙ vnũquodqꝫ re
gnũ habet hãc pꝛerogatiuã:ꝙ nullus poteſt ibi habere gratiã expectati
tiuã nec bñficiũ ſine legitimatiõe regis:qꝛ h̃ eſt vna truſa. nã ſi ſciat loq̃
ideoma intelligibił'r ⁊ ĩtelligat ſatis eſt.Ex q̃ infert᷑ ꝙ in regno hiſpanie
ſiue caſtelle pñt hr̃e ſine licentia regis bñficia:⁊ Aragonẽſes: ⁊ kathala
ni:⁊ poꝛtugalenſes:⁊ etiã ianuenſes ſi intelligãt ideoma:⁊ ſciãt loq̃:etiã
pñt hr̃e ꝑochiales:qꝛ de alijs nõ eſt dubiũ ꝑ hãc regulã.Papa tñ Six
tus dedit vnã bullã motu ꝓꝓꝛio Regi hiſpanie:ꝙ in regno ſuo nullus fo
renſis poſſet tenere beneficiũ ſine eius conſenſu: ⁊ caſſat expectatiuas

impetrationes.⁊c.⁊ nũc eſt pꝛeſentata in vna cauſa canonicatus toleta
ni in tertia inſtantia.Sed foꝛte illa bulla nõ nocet dño ep̃o Aintomill
enſi actoꝛi datario moderno.tũ qꝛ illa bulla nõ fuit deducta in vſuꝫ. im
mo fuit in abuſum.⁊ ſic fuit ꝑdita ꝑ no.i.c.ſuggeſtum.ð deci.⁊ in. c.cuꝫ
acceſſiſſent de cõſt.tũ etiã qꝛ illa eccleſia toletana ⁊ ciuitas nõ eſt de re
gno caſtelle ꝓꝓꝛie ſumpto vocabulo.vñ ⁊ rex vocat᷑ caſtelle ⁊ legionis ⁊
toleti.nam eſt regnũ de ꝑ ſe.ergo ſeparatoꝝ ſeparata debꝫ eſſe ratio.⁊c.
faciat ad hoc.l.ſi eadem.ff.de aſſeſſo. Jtẽ qꝛ qñ aliqð pꝛiuilegiũ dat᷑ ab Nota
ſenti ſi nõ apparet ꝙ habeat gratũ nõ valet ṗuilegiũ ar.ca. ſi tibi abſen
ti.de pꝛeben.li.vi.⁊.c.i.de conceſſiõe pꝛeben.e.l. ſed de hoc nõ apparet
ergo.⁊c.et qꝛ pendet nũc cauſa opꝫ tacere:ſed qð dixi credo verius.Jtẽ
ponderandũ arbitroꝛ verbũ ꝑ ip̃m.⁊c.¶Ex quo ſequit᷑ ꝙ ſi oꝛdinarius
ꝓuideret alicui ð parrochiali eccleſia qui nõ intelligit ideoma.⁊c.ꝙ bñ
valeret ꝓuiſio:qꝛ iſta regł'a eſt penalis ex q̃ annullat.vt dicit gł'. in.c.de
cet.de immu.eccle.li.vi.ergo nõ debet extendi ſed reſtringi.regula in pe
nis.⁊ regł'a odio.de reg.iu.li.vi.⁊ idem de ꝓuiſione facta ꝑ legatũ ꝑ ra
tionẽ ſupꝛadictã:⁊ ratio diuerſitatis eſt:qꝛ oꝛdinarius melius cognoſcit
ꝑſonas q̃bus ꝓuidet de dioce.ſua q̃ꝫ papa.vt dicit glo.in cle.ij.ð of. or.
ergo.⁊c.et ꝑ hoc foꝛte dici poſſet:ꝙ iſta regula nõ haberet locũ qñ papa
ꝓuideret de parrochiali eccleſia:cõtra hãc regulã ex certa ſcientia vł' mo
tu ꝓꝓꝛio:qꝛ tũc ceſſaret dicta ratio.Sed verbũ cõcedere ⁊ verbũ ꝓuide
re hic poſitũ videt᷑ facere in oppoſitũ:tñ ꝓ pꝛecedẽti dicto faceret.l.i. C.
de peti.bonoꝝ ſubla.l.x.neſcio tamẽ quid ſeruaret᷑ in palatio.¶Jtẽ nũc Queſtio
pendet vna queſtio in rota ⁊ cito ſententiabit᷑ deo dãte de qua ſum inter
rogatus. Papa dedit expectatiuã cuidam alemano: etiã quo ad parro
chialem in francia vel alibi:⁊ derogat huic regule.ſed nõ regule penul
time de expectatiuis q ue quo ad expectatiuas idem dicit ꝙ iſta an vide
atur derogare vtriqꝫ.⁊ ego dixi ꝙ ſic. ſed quia pendet nunc in rota non
decido.credo tamẽ ꝙ nõ valet illa derogatio:quia ſublata vna ſeruitu
te vbi ſunt due remanet alia ſufficiat.ca.ex tuaꝝ de auct. ⁊ vſu pa.⁊ ſic
fuit pꝛidie ſententiatũ in rota pꝛout arbi.

¶Sequitur viceſima regula.

Item ſi quis ſupplicauerit ſibi beneficium quodcũqꝫ tan
q̃ꝫ per obitum alicuius licet tunc viuentis vacante proui
deri.& poſtea per obitum eius vacet prouiſio dicto ſup
plicanti per obitum huiuſmõi de nouo facienda nullius
ſit roboris vel momenti.

¶In iſta regł'a dicit᷑ ꝙ ſi quis ĩpetrauerit beneficiũ ꝑ obitũ alicuius q̃
tũc viuit.ꝙ licet poſtea ip̃e moꝛiat᷑ nõ põt ſibi ꝓuideri de eodẽ: ⁊ gr̃a eſt
nulla.Jſta regł'a põt duob⁹ modis intelligi. Pꝛimo:ꝙ vnus ĩpetrauit
bñficiũ viuentis h̃ expꝛeſſo ꝙ viuebat ⁊ mandabat᷑ conferri qñ vacaſſet
⁊c.hoc colligit᷑ ibi:licet tunc viuentis.⁊c. ⁊ iſte intellectus non credo ꝙ
ꝑ oſſit pꝛacticari:quia tũc princeps quaſi ex certa ſcientia videret᷑ tollere

hãc cõſtitutionē.ar.l.quedã cõſulebãt.ff.de re.iu.Scḋo mõ põt intelli
gi ꝙ vnus ĩpetrauit bñficiũ tanqꝫ vacãs ꝑ obitũ vnius ⁊ ille viuebat ⁊
poſtea mortuus eſt:⁊ iterũ ĩpetrauit ꝑ obitũ ipſius ꝙ ꝓuiſio ſua ⁊ grã ni
hil valet.⁊ ratio põt eſſe ne detᷣ materia captãdi id ē cupiendi mortē al
terius.c.i.⁊.ij.de cõ.p̄bē.⁊.c.ij.⁊.iiij.e.t.li.vi. ⁊ in regł̃a pauli ponebatᷣ
etiã ꝙ inhabilitaretᷣ iſte talis ſꝫ qꝛ erat dubiũ ꝑ quē deberet inhabilita
ri:⁊ etiã h̄ eſt de iure saltē q̃ ad illud beneficiũ vt in dictis iuribus ꝓbatᷣ
fuit hic omiſſum.⁊ etiã in regł̃is Sixti. Itē põderandũ puto verbũ ſup
plicauerit hic poſitũ. ¶ Ex quo ſequitᷣ ꝙ ſi ꝓuiſio eſſet facta motu ꝓprio
nõ eſſet nulla nec haberet locũ iſta cõſtitutio ar.l.iij.in.i.reſpõ.ff.q. q̃
qꝫ iuris.⁊ ꝑ hãc regulã vidi dubitari in curia. Si vnus curialis credẽs
beneficiũ alicuiꝰ fore reſeruatũ miſit curſorē ad curiã ad ĩpetrandũ illud
bñficiũ viuẽtis:⁊ cũ tpe ꝓuiſionis papalis nõ fuiſſet mortuꝰ.ſꝫ poſtea in
mẽſe apł̃ico mortuꝰ fuit:⁊ etiã accepit illud vigore grẽ expectatiue ⁊ fe-
cit ſibi ꝓuideri ꝑ ſubexecutorē ſuũ ꝙ illa ꝓuiſio nihil valeat: qꝛ ex q̃ iſta
regula nõ diſtinguit.de qua ꝓuiſiõe debeat intelligi nec nos diſtingue
re debemus.l.iij.ff.de offi.p̄ſi.in fi.ergo.⁊c. Itē iſta regł̃a facit ad tollen
dũ malicias curialiũ.qꝛ cũ ſciũt aliquē eſſe antiquũ in ꝑtibus fingũt ip-
ſum mortuũ ⁊ ĩpetrãt.⁊ ſic in q̃libet menſe ĩpetrãt ſi eſt reſeruatũ aliqḋ
Nota bñficiũ eius quouſqꝫ moriatᷣ.⁊ tũc vltima ĩpetratiõ ⁊ ꝓuiſio etiã ſi vere
vacet nõ valet ꝑ hãc regulã. ¶ Itē hãc regulã vidi practicari in ꝑtibus
h̊ mõ. Epũs ſalamãtinꝰ:⁊ archidiaconꝰ etiã ſalamãtinꝰ cõtendũt de p̄
uentiõe collationis bñficiorũ: ⁊ vnus erat infirmus in articł̃o mortis: ⁊
ep̄us cõferebat vna hora corã ſuo notario ⁊ teſtibus vni.⁊ ſic etiã archi
diaconꝰ demũ totiẽs ꝓuidit vni ꝙ p̄uenit archidiaconꝰ ep̄m. erat dubi
um.nunq̃d illi cui fuit collatũ totiẽs bñficiũ viuẽtis eſſet inhabilis ad
illud bñficiũ:⁊ videbatᷣ ꝙ ſic ꝑ hãc regulã.ſed certe poſſet dici cõtrariũ:
qꝛ quicq̃d ſcribat notariꝰ in ſuo inſtrumẽto.ſ.ꝙ ad ſupplicationē illius
fuit ſibi facta collatio.⁊c.tñ qꝛ in hoc caſu ceſſat ambitio illius cui con-
fertᷣ:ſequitᷣ ꝙ ceſſat tũc iſta cõſtitutio ꝑ iura vulgaria⁊ ſi dicatᷣ ꝙ ſufficit
ita ſcriptũ eſſe.ꝑ.l.ꝓſpexit.ff.q̃ et a quibꝰ ma.li.conſe.dico ꝙ illa lex ca-
ret ſpũ.vt dicit Bal.in.l.ſi quis ſeruo.C.de furtis.ideo ceſſante ratione
naturali cõſiderata ex lege ceſſat ipa lex ſi ceſſet rõ.l.cũ rõ.ff.de bo.dã.
maxīe qꝛ videtᷣ ordinariꝰ hoc feciſſe ꝓ cõſeruatõe iuris ſui. ⁊ nõ reperio
saltē q̃ ad effectũ huiꝰ regł̃e ⁊ ſimiliũ ꝙ ordinarius nõ poſſet cõferre mo
tu ꝓprio etiã h̄ exp̄ſſo.vt dixi ſupra in.xv.regł̃a.iḋo eſſet conſiliũ ꝙ ordi
Queſtio. nariꝰ etiã exp̄meret qḋ facit motu ꝓprio ſuo. ¶ Itez ꝑ ſup̄dicta decidit
vna queſtio de q̃ p̄die fui interrogatus ſub diſciplina. D.T.R. Papa
Sixtꝰ ſuo motu ꝓprio cõtulit vnũ bñficiũ titio qḋ credebat vacare ⁊ nõ
vacabat.demũ illud bñficiũ cõtulit alteri ĩpetrãti tpe debito ⁊ forte cre
debat Papa nõ vacare:qꝛ p̄mo illud cõtulerat titio tandē h̄ cõperto de
clarauit papa ſꝑ ſue intentõis fuiſſe ⁊ eſſe ꝙ ille titius haberet ⁊ mãda-
uit caſſari ſupplicationē alteriꝰ.⁊c. Certe ego rñdi ꝙ ille ſcḋs dꝫ obtine
re ⁊ nõ p̄mus:ꝑ hãc regulã ⁊ declaratio pape nõ extenditᷣ ad hunc caſũ.
allegaui in ſiñ glo.⁊ dñicũ in.c.vnico.de poſtu.p̄la.li.vi.⁊.i.c.i.de cle.

nõ reſi.e.li.⁊ ad p̄dicta facit optime qḋ dicit Bal.in rubri.q̃ ſucceſſores
teneãtᷣ. col.x.in añ penultia ⁊ penul.queſtionibꝰ ſi recte ĩtelligatᷣ.ſi tñ pa
pa velit ex plenitudīe poteſtatis illi ſcḋo auferre bñficiũ põt ar.cle.i. vt
lite.pen.⁊.c.ij.de p̄ben.li.vi.⁊ faciat glo.in.c.p̄ncipalem.ix.q.iij.tñ licꝫ
papa declarauerit ꝓ p̄mo ex certa ſciẽtia nõ credo ꝙ videatᷣ facere ex ple
nitudine poteſtatis.licet glo.ſingularis in.c.ad hoc.ḋ reſcrip.videatᷣ fa
cere cõtra:ſed primũ tene ꝑ ea q̃ dicit Bal.in preludijs feudorũ. ⁊ nõ cu
ro allegare iura vulgaria.ſ.ꝙ papa non vult tollere ius queſitũ. ⁊c. nec
deciſionē rote.⁊ glo.cle.ſi romanus.ḋ preben.ꝙ motus ꝓprius nõ tollit
defectũ intentionis.⁊c.qꝛ neſcio hoc dicere de intentione ſixti.

¶ Sequitur viceſimaprima regula.

Item voluit ꝙ petentes bñficia eccleſiaſtica alijs teneantᷣ
exprimere verũ valorē ſe.cõ.ex cã beneficij vniẽdi ꝙ illi
us cui vniri petitᷣ alioquĩ vnio nõ valeat. Et ſꝑ in vnioni
bus cõceſſio fiat ad ꝑtes vocatorũ quorũ intereſt & idem
voluit obſeruari in confirmatione vnionũ fictarũ.

¶ In iſta regula dicitᷣ ꝙ ſi vnus petit bñficiũ alteri vniri ꝙ tenetᷣ exp̄me
re verũ valorē tam bñficij vniendi qꝫ bñficij cui vnitᷣ alias nõ valet vnio.
⁊ ꝙ in vnionibus ſemꝑ cõmiſſio fiat ad partes vocatis quorũ intereſt ⁊
idem dicit obſeruandũ in cõfirmatiõibꝰ vnionũ fictarũ. ⁊c.ſic iſta regł̃a
dicit tria.vt videt D.T.R. ⁊ ratio dubitandi circa primũ dictũ videtᷣ
eſſe qꝛ de bñficio obtento nõ tenetᷣ impetrãs facere mentionez saltē q̃ ad
valorē:qꝛ hoc nõ reperitᷣ iure cautũ.vt dicit glo.notabilis in cle.i.de p̄
ben.in v̄bo vel alteri ante mediũ.⁊ hoc etiã dicit cõpilator deciſionũ cõ
cluſiue.cclxxxvij.que incipit Item licet ĩpetrans. Sꝫ ratio deciſionis fu
it:qꝛ ex quo petitᷣ vniri vnũ beneficiũ:alteri debet fieri cũ cauſa.ſ.ꝙ illud
obtentũ ſit modici valoris:ſed ſi ſit cõpetens beneficiũ nõ debet ſibi fie-
ri vnio alterius:qꝛ vniones ſunt odioſe de iure.vt dixi ſupra in regł̃a de Vnio eſt odio-
reuocatiõe vnionũ. ideo debet fieri expreſſio vtriuſqꝫ ad hoc vt moueatᷣ ſa.
papa.⁊ forte ira de facili nõ cõceſſiſſet.⁊c.ſufficiat.c.poſtulaſti.de reſcri
ptis.⁊ qḋ ibi notat Siculus.⁊ Io.de Imo. Ex quo ſequitᷣ ꝙ de vtroqꝫ
debet ſolui media annata ſi valor excedat. xxiiij.libras ſm ordinationē
came. Et qꝛ vnio fit tribꝰ modis.vt dicunt gloſe. in.c.i.ne ſede va. ⁊ in
c.et tẽporis qualitas.xvi.q.i.⁊ vult etiã glo.in cle.ꝑ litteras de p̄ben.tñ
qꝛ iſta regula eſt penalis:qꝛ annullat.vt ait glo.in.c.decet.ḋ imu.eccle.
li.vi.ſequitᷣ ꝙ nõ debeat habere locũ niſi quãdo vnũ beneficiũ petitᷣ vni-
ri alteri.vt hic dicitᷣ ⁊ nõ in alijs vnionibus.neſcio tamē an rota recipi-
at hoc:qꝛ in vtraqꝫ vnione eſt eadē ratio:ergo.⁊c.l.illud.ff.ad.l.acquil.
¶ Item ſcḋo dicit regł̃a ꝙ in vnionibus fiat cõmiſſio ad partes vocatis Scḋa pars.
quorũ intereſt. Et ratio dubitandi fuit:qꝛ cle.ij.de rebus eccleſie p̄mo re
ſponſo.vult ꝙ ſi vnio fiat ꝑ epiſcopũ ⁊ capitulũ valet etiã.nõ vocato re-
ctore eccleſie.que vnitur.nam qñ aliq̃d poteſt fieri aliquo inuito.tũc po-
teſt fieri eo ignorante.vt dicit Bal.in.l.ſi.C.qui admi.ad honorũ po. et

ın.l.fı.C.de iure.de.et eſt tex.in.l.q̄ poteſt.ff.de regu.iu.quē nō allegat
Bal.ꝫ.ꝛc.Sed nihilominus eſt bene ſtatutū ꝙ vocent̄ quoꝝ intereſt in
h̄ caſu:ꝛ ad hoc facit deci.rote.cccxvi.que incipit.Itē ꝙ in dimembrati
Tertia pars. one.ꝛc.ccxlv.que incipit.Item ſi abb.maioꝛ.¶Itē tertio dꝛ hic ꝙ idem
fiat in cōfirmationibꝰ vnionū fictaꝝ.ꝛ anteq̄ȝ declarem q̄d intendit iſta
tertia pars.dico dubiū meū foꝛe iſta cauda referat̄ tā ad primū q̄ȝ ad ſe-
cundū reſpōſum.vel tm̄.quo ad ſm.Et videt̄ quo ad ſcdm tm̄.qꝛ relatio
debet fieri ad ꝓxima ꝛ nō ad ſuperioꝛa.l.ſi idem cū eodem.in fi.de iuriſ.
om.iud.ꝛ glo.allegat illā.l.ad hoc ꝓpoſitū.in.l.iij.§.Iteȝ aduerſus ꝓcu
ratoꝛē.ff.de nego.geſt.ergo ſequit̄ ꝙ cū hic dicat̄ ꝙ idem voluit obſerua
ri.ꝛc.ꝙ iſtud relatiuū idem poſitū in ſinglari referat̄ tm̄ ad vocationem
eoꝝ quoꝝ intereſt.ꝛc.ꝛ nō ad expꝛeſſionē valoꝝ.ꝛc.et mitto hic inſerere
ad longū qn̄ clauſula poſita in fine debꝫ referri ad totā diſpoſitionē.vel
ne qꝛ eſſem longus in ſermone.ꝛ qꝛ materia eſt ſubtilis ſꝫ omiſſo intelle
ctu iſtius regle quā credo foꝛe ꝙ extendat̄ ad vtrunq̄ȝ iſta clauſula:tamē
de mero iure crederē ꝙ etiā in cōfirmatiōibus vnionū debet expmi verꝰ
valoꝛ vtriuſq̄ȝ beneficij:alias nō valet ſtāte pmo reſpōſo huiꝰ regle etiā
ſi iſta clauſula nō referat̄ ad illud ꝛ hoc ꝓbo.nam in omibus īpetratio-
nibꝰ ex q̄bus ius antiquū augmentat̄:vel ꝑ quas cōſeruat̄ debꝫ fieri mē
tio beneficioꝝ:ꝛ debet fieri etiā in cōfirmationibꝰ vt dicit glo.notabilis
in verbo p̄ferri:quā ibi notat Dn̄icus in.c.ſi apoſtolice.de pꝛeben.li.vi.
Sed ꝑ iſtā confirmationē ſupplet̄ defectus ſolennitatis ſi ī vniōe facta
fuit omiſſus.ſ.quo ad vocationē partis ꝛ quo ad alia ſubſtantialia q̄ ad
poteſtatē viuētis.ꝛc.vt vult deci.ccxxvij.que incipit Item ꝙ papa cōfir
mando.ꝛc.licet loquat̄ in dimembratōe.ꝛ qꝛ foꝛte fuit facta ex falſa cau
ſa vnio pꝛedicta ideo cenſet̄ nulla.vt vult Oldradꝰ cōſilio.lx.cū duobꝰ
ſequē.qd̄ incipit Quod ꝑ vnionē factā ꝑ epm ꝛ ꝑ confirmationē pape fit
validū illud qd̄ aliter erat inualidū.c.i.de tranſac.Iteȝ qꝛ poſt cōfirma
tionē pape nullus inferioꝛ pōt illud reuocare.c.ij.de cōfirma.vti.vt di-
cit glo.iſta duo in.c.ſi.xi.di.in verbo auctoꝛitate.ꝫ ſequit̄ ꝙ etiā de me-
ro iure debet fieri mentio valoꝝ in cōfirmationibꝰ vnionū ſicut in vniōe
ei ꝓbaui iure iuncta iſta regla in pmo reſpōſo.etiā poſito ꝙ iſta clauſula
nō referat̄ ad primū reſpōſum ꝛ ꝓ ꝛ cōtra ꝙ referat̄ vel ne faciat vltra iu
ra vulgaria.c.eccl̄ia vr̄a.de ele.ꝛ qd̄ ibi no.Abbas.credo tn̄ ꝙ ſi clauſu
la vocatoꝝ quoꝝ intereſt nō ponat̄ in bulla.ꝛ fiat vnio ꝙ valet.ar.cle.ij
de rebꝰ eccle.ꝛ ꝙ annullatio p̄cedentis reſponſi nō extendat̄ ad ſcdm cū
ſit penalis vt dixi:ꝛ iſta v̄ba referunt̄ ad abbꝛeuiatoꝛes:ſed ſi ipſi nō po-
nāt nō viciat̄ bulla ꝑ iura vulgaria.maxime qꝛ tales bulle tranſeūt ꝑ ca
merā apoſtolicā.Item dico ꝙ ſi fieret vnio motu ꝓpꝛio ꝛ nō fieret expꝛeſ
Nota. ſio valoꝛis ꝙ valeret vnio.ar.c.ſi motu ꝓpꝛio.de pꝛebē.li.vi.iūcta hac re
gula ibi ꝙ petentes.ꝛc.faciat.l.i.C.de peti.bono.ſub.li.x.ꝛ hec ꝓ nunc.

¶Sequitur viceſimaſecunda regula.

Item de mendicantibus qui ad alios ordines tranſierint

Pro tempōre voluit conſtitutionē Fe.Re.Mar.pape v.
predeceſſoris ſui deſuper factam etiam in libro cancella
rie ſcriptam firmiter obſeruari.

¶In iſta regla dicit̄ ꝙ in mendicātibꝰ tranſeuntibꝰ ad alios oꝛdines ſer
uet̄ conſtitutio Martini ſcripta in cancellaria:ꝛ vult dicere iſta regla ꝙ
quādo papa dat licentiā tranſeundi ad minoꝛē oꝛdinē alicui mendicāti
ꝙ nō expediat̄ bulla in cancellaria niſi ſeruata foꝛma dicte cōſtitutionis
que dicit ꝙ quicūq̄ȝ religioſus tranſierit ad aliū oꝛdinē minoꝛē vel equa
lem ſua ꝓpꝛia auctoꝛitate ꝙ ſicut apoſtata ſit ipſo facto excōicatus ꝛ ſo-
let poni iſta clauſula.Dū tn̄ tua ꝓpꝛia auctoꝛitate habitū nō dimiſeris:
ꝛ ad aliū minoꝛē oꝛdinē vel equalem tua ꝓpꝛia auctoꝛitate hucuſq̄ȝ non
tranſieris.ꝛc.ꝛ ſi papa dat licentiā trāſeundi derogat̄ illi ꝯſtitutioni ex
pꝛeſſe nō obſtante felicis recoꝛdatiōis Martini pape p̄deceſſoꝛis nr̄i cō
ſtitutōe.ꝛc.ꝛ ſi pꝛacticat cācellaria.¶Et ſciendūȝ eſt ꝙ qn̄ vnus eſt ma
ture etatis ꝛ vult tranſire ſine cā ad minoꝛē oꝛdinē tunc nō pōt h̄ facere
abſq̄ȝ licentia pape.vt dicit glo.Dn̄icus in.c.ſingula.§.ꝓhibemꝰ.de p̄
ben.li.vi.ibi.Dom.qn̄ pōt q̄s trāſire ad aliā religionē ſtrictioꝛē vel eq̄-
lem aut minoꝛē cū licētia ꝛ ſine licētia ſuperioꝛis ꝛ ꝑ glo.ꝛ doc.in.c.licꝫ
de regularibꝰ:q̄ nō inſero hic:qꝛ nō multū faciūt ad ꝓpoſitū.Unū tamē
ſcio ꝙ ꝑ camerā apoſtolicā expediunt̄ multe bulle:vt nō ſeruet̄ illa oꝛdi-
natio Martini maxie tpe Sixti pōtificis q̄ fuit frater:ꝛ ſciebat bn̄ labo
res fratrū:ideo de facili ſecū diſpēſabat etiā de oꝛdine ſcti Iohis hiero-
ſolymitani vel ſcti ſpūs cū crucibꝰ an̄ pectus ita ꝙ vident̄ clerici vel ruſti
ani potius.pur tamē ſolū deū habēt vltoꝛē.ar.li.i.C.de rebꝰ cre.ego tn̄
in iſtis depēdentibꝰ a cōſcientia maxie ex voto nō eſſem ſecurꝰ cū diſpen
ſatiōe papali iuxta glo.ſingu.in.c.nō eſt de voto ꝛ papa eſt excuſatꝰ:qꝛ
credidit conſcientie īpetrantis vbi nulli fit pꝛeiudicium.

¶Sequitur viceſimatertia regula.

Item declarauit idem dominus noſter ꝙ libra Turonen̄.
paruoꝝ et florenus auri de camera pro equali valore in
concernentibus litteras & cameram apoſtolicas compu
tari & eſtimari debeant.

¶Iſta regla dicit ꝙ quo ad cōcernentia litteras apoſtolicas vl̄ camerā
apoſtolicā qd̄ eſt tantū dicere librā Turonenſeȝ quantū ducatū de came
ra:ꝛ ꝓpter hāc regulā ponit̄ in ſupplicationibꝰ qn̄ impetrat̄ beneficiū cu
ius fructus.ꝛc.xx.libraꝝ t.paruoꝝ ſe.cō.exti.ꝛc.Nam aureꝰ ꝛ ſolidus
nūmiſma ꝛ ducatus idē eſt glo.in rub.de nūmiſ.pōt.li.x.et Inſti.de pe
na teme.liti.§.fi.l.q̄tiens.C.de ſuſce.li.x.de qua materia ꝑ canoniſtas
in.c.quāto de iureiu.ꝛ ꝑ legiſtas maxime Bar.in.l.paulus.ff.de ſolu.
ſꝫ interrogaui ī curia canoniſtas vn̄ habuit oꝛtū libra tur̄.paruoꝝ ꝛ vnꝰ
abbꝛeuiatoꝛ magnꝰ dn̄s r̄ndit mihi ad epheſcoꝛ voluit dicere ꝙ ī iſtis
vocabulis recurrendū eſt ad catholicon ꝓ quo facit glo.in rubꝛi.ff.ſolu.

ma[illegible]ue dicit ꝙ diſputatio vocabuloꝝ eſt relinquenda ꝑtinacibus.l. ca
pitoſis.ſed certe ego intelligo illã glo.verã qñ nõ refert multũ qd ſignifi
cet vocabulũ:qꝛ tũc eſſet pertinacia inſiſtere in eiꝰ ſignatiõe alias ſecus
nam oĩs ſcientia incipit a cognitione vocabuloꝝ vt ait Bal.in.l.liber
ti liberteq;.C.de op.li.in.ij.co.ideo oportet videre qd eſſet libratuꝛo ꝑ
uoꝝ ꝓpter ſurreptiones bullaꝝ quo ad valorẽ.tamẽ qꝛ hic declarat̃ ſatis
eſt ꝙ ad nos.ſ; interrogaui vnũ gallicũ qd ẽ iſta moneta.⁊ dixit mihi ꝙ
cũ alias fuiſſet factũ conciliũ in ciuitate Turoneñ.Rex francie q habe/
bat odio Italos ꝓcurauit ꝙ fieret ĩpetratio ſm illam librã Turoneñ.
paruoꝝ que libꝛa valet vnũ ducatũ.⁊ ꝙ nõ fieret per ducatos.⁊ ſic tunc
factũ fuit.ſed credo ꝙ ſit ſomniũ ⁊ ſatis eſt ꝙ ſumus certi quantũ valet
libꝛa Turoneñ.paruo qꝛ valet vnũ ducatũ ſed vidi dubitari quõ intel/
ligit̃ ducatus in impetrationibus an ſcd͂m ꝙ valet in partibus:vl' ſcd͂m
ꝙ conſtat in curia cũ cambio ⁊ allegaui ꝙ ſcd͂m ꝙ valet in curia in cam
bio ⁊ allegaui nota.in.d.c.quãto.⁊ in dicta.l. Paulus de ſolu. que lon
gum eſſet referri hic.vt practicat rota.

Qualit̃ exiſti
met̃ ducatꝰ in
ĩpetratiõibꝰ.

Sequitur viceſimaquarta regula.

Item prefatus dominus noſter papa voluit: decreuit: &
ordinauit, ꝙ quecũq; conceſſionũ gratie et mãdata etiã
motu ꝓprio et cũ derogatiõe huius conſtitutionis q̃ ab
eo ꝓ quibuſcũq; ꝑſonis emanauerit de ꝓuidendo eis de
qbuſuis bñficijs vacaturis ꝑ ꝓmotionẽ quorũcunq; ad
eccleſiaꝝ & monaſterioꝝ regimĩa ſi huiuſmõi cõceſſio
nes et mãdata diẽ ꝓmotiõis ꝓmouendoꝝ ipſoꝝ p̃ceſſe
rint, necnõ quecũq; collatiões et ꝓuiſiones ꝓ tꝑe facien
de de premiſſis: ac quibuſuis alijs bñficijs eccleſiaſticis
ſecularibus ac regularibus que per ꝓmouendos vel per
aſſumendos ad quaſcunq; prelaturas inter illaꝝ vacatio
num & huiuſmodi ꝓmotionũ vel aſſumptionũ tꝑa ſim
pliciter vel cauſa permutationis vbicunq; ſignari vel ali
as dimitti contigerit cum inde ſecutis ꝓ tempore ſint caſ
ſa & irrita nulliuſq; roboris vel momenti.

¶ Iſta regl'a dicit ꝙ mãdata de ꝓuidẽdo ſiue ꝓuiſiões quoꝛũcũq; bñfi
cioꝝ vacaturoꝝ ꝑ ꝓmotiões quoꝛũcũq; ad quaſcũq; p̄laturas:etiã ſi fiãt
motu ꝓprio derogatõe huiꝰ cõſtitutõis. Itẽ ꝓuiſiões ⁊ collatões bñfici
oꝝ illoꝝ q deberet ꝓmoueri q̃ vacãt ꝑ reſignatiõem ſimplicẽ illoꝝ vel ex
cã ꝑmutatiõis etiã ſunt nulle.⁊c.Et rõ huiꝰ cõſtitutiõis q̃ ad ꝑmã ꝑtẽ
fuit iſta:qꝛ qñ vnus debebat ꝓmoueri ad ep̄atũ vl' ad regimẽ monaſterij
tñ erat ĩpoꝛtunatꝰ papa ſuꝑ bñficijs illis vacaturis ꝙ ꝓpt ĩpoꝛtunitatẽ

illa cõcedebat:etiã indignis.ido caſſat papa talia mãdata. ⁊c. Quo ad
ſcd͂az ꝑtẽ fuit rõ:qꝛ ille q ſciebat ſe ꝓmouendũ faciebat reſignatões ſecre
tas vl' ex cauſa ꝑmutatõis ꝑmutabat pinguia beneficia ꝓ vno beneficio
minio qđ põt fieri iuxta doctrinã doc. in.c.cũ venerabilis. de exce. ⁊.c.
cũ vniuerſoꝝ.de re.ꝑmu.⁊ ſic qñ papa volebat cõferre nihil reperiebat̃
uel modicũ in bñficijs ſuis:iõ.⁊c. ¶ Et põderandũ mihi puto id qđ dꝛ
hic:qꝛ dat̃ intelligi ꝙ bñficia vacãtia tam ꝑ ꝓmotionẽ ad eccleſiã cathe
dralem q̃; ad regimẽ monaſterij vacãt in curia.ſ; de iure nõ reperio hoc
cautũ.imo video ꝙ illi ad quos ꝑtinet collatio illoꝝ bñficioꝝ pñt ea cõ
ferre ꝑ manus cõſecratõis ⁊c.c.cũ in cũctis.de elec. Itẽ de iure cõi nõ re
perio cautũ ꝙ ſi vnus h; preſtimonia vel alia bñficia ſimplicia ⁊ ꝓmo/
uet̃ ad regimẽ monaſterij:ꝙ iſta bñficia vacãt ipo facto.ſ; bñ reperio il/
la reſeruata ꝑ extraua.ad regimẽ.ſ; qꝛ illa extraua.expirauit cũ bñdicto
eiꝰ cõditoꝛe vt ex fine eiꝰ apparet.⁊ dixi.s̄.in alia regl'a. Sequit̃ ꝙ ſi pa
pa moꝛiret̃ q has regl'as fecit ſuo tꝑe duraturas vt.s.in ꝓhemio.⁊ fecit
ſil'es reſeruatões in illis cõtentas in extraua.ad regimen:ꝙ tũc ſi anteq̃;
eligeret̃ aliꝰ põtifex:vl' anteq̃; faceret regl'as reſeruationũ vacaret epiſco
patus ⁊ canonici eligerẽt ⁊ archiep̄s cõfirmaret ꝓut pñt facere. vt dixi
ſuperius in ſcd͂a regl'a:ꝙ tũc ille ad quẽ ꝑtineret collatio ipſoꝝ bñficioꝝ
poſſet cõferre de iure ꝑ.d.c.cũ in cũctis. Item ꝙ añ electionẽ illiꝰ vl' cõ
firmationẽ poſſet ille renũciare bñficia ſua ſimpl'r vel ex cã ꝑmutatõis:
qꝛ tũc nõ haberet locũ iſta regl'a ꝑ ꝓhemiũ regulaꝝ. Et iſta val; in ſimi
li ꝓ cõcoꝛdatis alemanie ⁊ ꝓ pꝛagmatica frãcie. ſ; ad tollendũ h̄ dubiũ
papa dicit qñ ꝓmouet aliquẽ ad eccleſiã ꝙ reſeruat bñficia ipſius ⁊ con
fert alij vel mãdat cõferri: ⁊ iſta eſt reſeruatio ſpecialis q̃ ſolet ꝑ cãcella
riam expediri vt dixi ſuꝑ in alia regl'a. Item põderandũ mihi arbitroꝛ
iſtud verbũ qđ ponit̃ hic etiã motu ꝓpꝛio ⁊ cũ derogatõe hmõi cõſtituti
onis.⁊c. Ex q̃ videt̃ ꝙ papa ĩponit ſibiipſi legẽ.⁊ ꝙ etiã ſi appareret bul
la cõceſſa motu ꝓpꝛio ⁊ cũ derogatõe iſtius cõſtitu. ꝙ nõ deberemꝰ obe
dire:ſed h̄ eſt cõtra diſpoſitionẽ iuris cõis: qꝛ ꝑ quãcunq; poteſtatẽ pa/
pa daret alicui:vel quecũq; v̄ba diceret in ꝑuilegijs ⁊ cõſti.nihilominꝰ
maioꝛẽ poteſtatẽ retinet penes ſe ad totũ illud caſſandũ.ca.dudũ.⁊.ca.
q̃ſui s lo.ij.de ꝓhẽ.li.vi. Ergo ſequit̃ ꝙ ſi papa diceret in bulla ꝓuiſiõis
ꝙ motu ꝓpꝛio ⁊ ex certa ſciẽtia h̄ facit: ⁊ ꝙ exp̄ſſe derogat huic cõſtitu.
ꝙ valeret iſta derogatio ꝑ dicta.c.⁊ ꝑ.l.ſi qd in pꝛi.teſti.ff.de le. iij.⁊ il
lud. dicit Bal.in p̄ludijs feudoꝝ in.xiij.col.⁊ in.i.⁊ in.x.co.q feudũ da/
re poſſunt.cola.x.q dicit ꝙ papa ꝑ v̄ba derogatoꝛia põt ſibi ĩponere le/
gẽ ſ; nõ ſucceſſoꝛi ⁊ allegat Io.mo.in.c.i. de cõſtitu.li.vi.eſt vna truffa
Sed mirandũ eſt de tanto doctoꝛe q ſimilia v̄ba dixerit ꝑ p̄dicta iura.
ideo crederẽ ꝙ ſi papa vellet derogare iſti cõſti.faciendo exp̄ſſam menti
onẽ ꝙ poſſet.⁊ ſufficiãt dicta doc.in.c.i.de exce.p̄la.li.vi.⁊ in dicta.l. ſi
qs in ꝓncipio.de le.iij.⁊ ꝑ Bal.in.c.naturales.ſi de feu.fuerit cõtro. in
iij.co.⁊ in.c.i.§.libellariꝰ de pa.cõſtan.⁊ in.l.i.C.de naturalibꝰ. li.vbi
bona glo.⁊ per canoniſtas aliq̃s modernos in.c.nõnulli de reſcrip. veꝝ
tñ eſſet ꝙ in h̄ dꝫ expectari ſcd͂a iuſſio ſi vellet oꝛdinariꝰ.ar.c.ſi qñ de re

Illatio optĩa

ſcrip.ſʒ ſi ordinari⁹ nollet nõ teneť ꝑ p̄dicta.Et ita credo ſententiare ro
tā.Jtē arbitroꝛ ꝙ iſta clauſula mot⁹ ꝓpꝛij:ꝛ cū derogatõe ꝛc. debet etiā
intelligi in ſcdo reſpõſo hui⁹ ꝯſtitutiõis.qꝛ ſub vno ꝯſtructo poniť tota
iſta diſpoſitio.ꝟ pariformiter debet intelligi iuxta doctrinā Bar. in.l.
tal'.ſcriptura.ff.de lega.i.ꝛ in.l.p̄toꝛ ait.§.eritq; dr̃ia.ff.vi bonoꝝ.rap.
ꝛ in iſtis nõ debem⁹ ſeparare caudā a capite:alias eſſet abſonus intelle
ctus.glo.eſt notabil'.in.c.cõſuetudinis.xi.di. q̄ allegat.ca. maioꝛes de
Nota — bap.ꝛ ibi notāt docto.ſʒ oĩs noĩatiu⁹ hic poſit⁹ regiť infra ibi.ſint caſſa
ꝛ irrita.ꝟ.ꝛc.ꝑ p̄dicta.¶Jtē alias fui iterrogatus in curia ſi vn⁹ veriſi
miliť neſciebat ſe ꝓmouendū ꝛ interī renūciauerat aliq̇d bn̄ficiū in fauo
rē ſui familiaris vl' amici:an valebat iſta renūciatio ꝛ dixi me credere ꝙ
ſic etiā ſi poſtea in breui ꝓmoueręť ꝛ rõ eſt qꝛ iſte nõ facit in fraudē legis.
ꝟ.ꝛc.nam aĩa legis eſt rõ legis.l.cū rõ.ff.de bonis dā.ꝛ ſi dicať ꝙ ſuffi
cit ita ſcriptū eſſe.ꝛ ita dʒ ſeruari.l.ꝓſpexit.ff.q̄ ꝛ a q̇.ꝛ.ca. in memoꝛia
xix.di.vt ſepe dixi ſuperi⁹.illa lex caret ſpū.vt dicit Bal.in.l. ſi q̇s ꝟuo
C.de furtis.ꝛ ſic credo fuiſſe vt intellexi ſententiatū in rota.maxie qꝛ ex
multis q̄ no.in.l.ſi ſeruus pluriū.ff.de le.ꝛ ex alijs relatis ꝑ Bal. i.c.i.
§.ꝛ qꝛ vidim⁹ q̇ feu.da.po.in.vij.co.põt colligi intētio ſtatuētis.etiā ſi
nõ expꝛimať.que omitto cauſa breuitatis.hec ſufficiant ꝓ nūc.

¶Sequitur viceſimaquinta regula.

Item voluit ſtatuit & ordinauit idem dn̄s noſter ꝙ iudi
ces in romana curia deputati ꝓ tꝑe etiā ſi ſint romane ec
cleſie cardinales cauſaꝝ pallatij apoſtolici auditores vel
alij quicunq; nõ iuxta ſupplicationū ſignataꝝ ſuper qui
buſuis īpetrationibus vel cõceſſionibus:niſi ſint cõmiſ
ſiones iuſticiā continentes ꝑ placet vel ꝑ ſancte romane
eccleſie vicecancellariū iuxta facultatē ſuꝑ hoc ſibi con
ceſſam ſignate:ſed iuxta litteraꝝ ſuꝑ eiſdem īpetrationi
bus et cõceſſionibus cõfectaꝝ tenores & formas iudica
re debeant:& ſi littere ipſe minus bene per preoccupatio
nem vel alias expedite reperianť ad illoꝝ quoꝝ intereſt
inſtantiam ad apoſtolicā cancellariam remitti poterunt
per eius officiales quibus huiuſmodi tenores & formas
perſtringere conuenit ad formas debitas reducendo.

¶Jſta regl'a dicit ꝙ nullus iudex in curia etiā cardinal' debet iudicare
Per ſolam ſig — ſꝫm tenoꝛē ſupplicatõis cõcernentis gratiā.ſʒ ſꝫm tenoꝛē litteraꝝ expedi
naturā dꝛ gr̃a — taꝝ:niſi ſint cõmiſſiones ꝑ placet vel ſignate ꝑ vicecancellariū ſuꝑ iuſti
perfecta. — cia.ꝛc.ꝛ ſi lr̃e nõ bene ſunt expedite debēt mitti ad vicecancellariū.ꝛc.
Jſta regl'a.R.P.hʒ in ſe equitatē:licet videať p̄ma frõte cõtra ius.nam
oĩs gr̃a pape eſt ꝑfecta de iure ꝑ ſolā ſignaturā:ꝛ ſolo eius verbo eſt gr̃a

facta:etiā ſine expeditiõe bullaꝝ.ſufficiat.tex.cū glo.in.c.inſtitutionis.
xxv.q.ij.et tex.cū glo.in cle.dudū.§.nos em̄.de ſepul.omitto doc.in ꝓ
hemio.vi.ꝛ Bal.in.l.humanū.C.de legi.ꝛ Abb.in.c.in nr̃a.ď reſcrip.
ꝛ in.c.noſti.de elec.tn̄ h̄ nõ obſtante facit ꝓ eq̇tate hui⁹ regl'e.qꝛ multe
falſitates committunť in ſupplicationib⁹ q̄ nõ pn̄t cõmitti in bullis per
maxie qꝛ officiales hn̄t certas regl'as ad expediendū litteras.vt videbi
m⁹ īfra:ꝟ.ꝛc.Nā falſantes lr̃as ap'licas puniunť ꝗuiter de iure.c.ad fal
ſarioꝝ.de cri.fal.ſed ſupplicatio nõ eſt lr̃a ap'lica:qꝛ nõ eſt bullata.ar.c.
licet.et.c.quā graui.e.ti.ergo vt euiteť falſitas aperta ꝛ puniať falſans
ꝛ vt videať tenoꝛ bullaꝝ expeditaꝝ:ideo.ꝛc. ¶Et ex iſta regl'a poteſt
ſumi cõcluſio:etiā de ſtilo ꝛ de iure:ꝙ quelibet gratia pape nõ dicať ꝑ
fecta:niſi reducať in mundū.hoc dicit apte Bal.in.ca.i. in.ij.co.per q̇s
facit inueſtitura.col.x.ꝛ allegat in ar.l.cõtractus.C. de fide inſtru. ꝛ h̄
idem vult Oldra.cõſi.ccxxvi.in.v.co.a quo habuit Bal.ꝛ incipit ꝙ ar
ticuli dati.ꝛ idem dicit Antho.credo cõſi.xij.ꝛ cū eis concoꝛdat iſta re
gula.ꝛ facit etiā q̇d dicit Jo.de milis in ꝟbo gr̃a ap'lica nõ cenſeť q̇ nõ
allegat dictos doc.ſʒ dicit bona ꝟba quo ad pꝛacticā.ꝛ dicit.ꝙ an̄ litte
ras cõfectas nõ diciť quis habere canonicū titulū.ꝛ allegat deci. rote.
ccccxxiiij.ſed foꝛte eſt.ccccxix.cū ſequenti que incipit.Jtē licet ro.curia.
poſt h̄ tollo aliqua dubia curioſoꝝ q̇ volūt ſapere plus q̄ʒ opoꝛtet ſaꝑe
iuxta.c.i.de renū.li.vi.ꝛ dico ꝙ licet.iſta regl'a loquať dē iudicib⁹ in ro
mana curia:ꝛ nõ ſequiť a cõtrario ſenſu:ꝙ extra curiā nõ habeat locum
iſta regl'a qꝛ a foꝛtioꝛi debet hr̃e locū extra eā.ꝛ que ponunť cauſa exem
pli in curia nõ firmāt regulā in curia tm̄.l.i.§.ꝙ vulgo.ff. de vi ꝛ vi ar.
c.i.in pꝛin.iuncta glo.ne clerici vel monachi. Jtē põdero hic verbū car
dinales ꝛc.ꝛ volūt dicere ꝙ iſta cõſtitutio vel alia nõ extenderet ad car
dinales niſi exp̄merenť vt hic. ſed dico ꝙ multa exp̄munť ad cautelam
ꝓpter ſimplices.ideo nõ firmāt regulā.l.fi.C.de indicta vidu.tol. ꝛ.c.i.
de noua foꝛ.fideli.col.x.ſed an cardinales cõpꝛehendanť in quacūq; diſ
poſitiõe loquēte ſimpliciter vel vniuerſaliter vel indefinite:plene dico in
tractatu cardinaliū in.xvij.q. Jtem colligo hic ꝯtra curioſos.ꝙ ſuppli — Dr̃ia eſt iter
catio continet in ſe cõmiſſiones ibi niſi ſint cõmiſſiones.ꝛc.ꝛ ſic ſuppli — ſupplicationē
catio eſt genus:ꝛ cõmiſſio eſt ſpecies.ꝓpꝛie tamē ſumpto vocabulo ſup — ꝛ cõmiſſionē.
plicatio eſt que cõtinet gratiā merā:ꝛ cõmiſſio que continet iuſticiā.Ex
h̄ infero ꝙ ſi papa cõmittit ſignaturā ſupplicationū vni epiſcopo ꝑ pla
cet ꝙ etiā videť ſibi cõmitere ſignaturā cõmiſſionū per placet.ar.huius
regule maxime in pꝛeſentia pꝛincipis q̇ tollerat.ꝛc. q̇d faciat ad tollen
dum dubiū curioſoꝝ an dn̄s Alerienſis q̇ habuit ſignaturā per placet a
dn̄o Sixto cenſereť habere etiā cõmiſſionem. quia.R.dn̄s nouarienſis
cardinalis habuit ſignaturā cõmiſſionū cū referendarijs. ꝛ dixi alias ꝙ
ſic.et nõ opoꝛtet inſiſtere in hoc.ꝙ ipſe habuit bullam de hoc vt audio.
Jtem põderandū eſt hoc verbū ꝑ placet hic poſitū: ꝛ ſic erat in regulis — Signatura ꝑ
Sixti.ſed in regula Pauli:ꝛ quia foꝛte ſimplices curiales pn̄t dubita — placet.
re q̇d eſt iſta ſignatura ꝑ placet:bꝛeuiter dicā aliq̇d ꝛ qꝛ ſuꝑ in ꝓhemio
tetigi an ſufficeret in curia p̄ma cõmiſſio ꝛ non req̇rereť alia cõmiſſio ꝑ

auditoꝛib⁹:ſed ꝙ ipſi pñt vigoꝛe ꝓme cõmiſſiõis facere oĩa q̄ ꝑtinerent
ad negotiũ ꝓncipale expediendũ iuxta.c.p̄terea cũ infinitis ꝺ offi. dele.
Nã cui iuriſdictio mãdata eſt:ea quoqꝫ cõceſſa eſſe videnť ſine q̄bus iu/
riſdictio explicari nõ põt.l.ij.de iuriſ.o.iu.ꝗ videť ꝙ ꝓma cõmiſſio ſuffi
ceret ꝓ auditoꝛib⁹ vt poſſint oĩa facere ſine q̄bus.ꝛc. maxie qꝛ reſcriptũ
ad lites dꝫ largiſſime interp̄tari.vt notãter dicit Inno.in.c.epiſcopi.de
rebus eccleſie ꝛ glo.eſt in.l.iij.ff.de offi.preſi.qꝺ eſt veꝝ q̄ ad vim cõpꝛe
henſiuã:ſecus de extenſiua.vt dicit ibi Abb.ꝛ ꝓ eius dicto facit glo.fi.
quã etiã notat ibi Abb.in.c.edoceri.ꝺ reſcrip.q̄ dicit ꝙ reſcripta debẽt
ſtricte intelligi.ſed cõcoꝛdando dico eã verã q̄ ad mentẽ extenſiuã:ſecus
q̄ ad cõpꝛehenſiuã:alias cõtraria eſſet dicto Inno.vbi ſ̄.Item qꝛ iudex
põt interp̄tari legẽ obſcurã in cauſa coꝛã eo pẽdente.vt vult Inno. notã
ter in.c.cũ ſpeciali de ap.cui⁹ dictũ aꝓbãt doc. etiã legis.maxie bal.in
vſib⁹ feu.in.c.i.§.inter pares.alias eſt.c.de ꝑ ſe.ꝺ.l coꝛradi.in.iij.co.ꝗ.
ſequiť ꝙ ſufficere deberet ꝓma cõmiſſioꝛ nõ eſſent neceſſarie tot cõmiſſi
ones ꝛ tot tribulatiões in curia. Sed ad h̄ ſciendũ eſt ꝙ antiq̄ tp̄e ꝓut
habui a dño meo cardinali zamoꝛenſi ſic fiebat. ꝛ qñ aliqꝺ dubiũ verte
bať inter auditoꝛes:tũc cõſulebãt vicecãcellariũ. ꝛ qꝛ ipſe poterat ꝺ me
ro iure etiã declarare dubia iuris:vt dicã infra in ꝑtãte ſui: foꝛte ipe cõ/
ſulebat ſuos ꝓceres ꝛ dabat cõmiſſiões in q̄bus declarabanť dubia.Sꝫ
qꝛ dignitas pape nõ ap̄p̄ciabať tm̄ ſicut hodie:nã vicecancellari⁹ cõcur
rebat cũ papa in ꝑtãte vt dicit car.in cle.ij.de elec.Itẽ qꝛ aliqñ tã audi/
toꝛes q̄ꝫ etiã vicecãcellari⁹ excedebãt metas ſuas:fuit viſum ꝙ ꝓ cõmiſ/
ſionib⁹ ſimplicib⁹ recurrereť ad vicecãcellariũ:ꝛ ipſe ſignat de mãdato
dñi nr̃i pape.ꝛc.Sed qñ cõcurrit aliqꝺ dubiũ iuris. tũc qꝛ ad ſolũ prin
cipẽ ſpectat declarare illud ꝛ interp̄tari cui⁹ eſt cõdere.faciat.c. inter a/
lia de ſñia excõ.recurriť ad papã ꝓ declaratõe.ꝛ tũc ſi eſſet maximũ du
biũ qꝺ deſiderat equitatẽ ipſemet papa ſignat hoc mõ placet:vľ ſic pla
cet refectis expẽſis:vel placet cõſtito de aſſertis.ſed antiq̄ tp̄e ſignabat
papa ſic:fiat iuſticia.c.i.de offi.de.ꝛ facit qꝺ dicit Bal.in.ca.ij.de offi.
Signatura per fiat le.Sed hodie papa tm̄ in ſupplicatiõibus gratioſis ſignat ſic.ſ. fiat vt
petiť:vel fiat ſimpľr.ꝛ ſignat in cõmiſſarijs.in illis dicit cõceſſum.vt pe
titur.idẽ facit vicecancellarius in ſignaturis bñficioꝝ iuxta foꝛmã regľe
infra in ſui ꝑtãte poſite.ꝛ idẽ facit legatus in ſupplicationib⁹ gratioſis.
ſ.cõceſſum vt petiť vel placet.ꝛc.Ego cõſului dño Vlixbonen̄.ut ſigna
ret ꝑ placet vt eſſet dña interipſm ꝛ Alerieñſem ꝛ vicecã.ꝛ ſic fecit. et iſte
cõmiſſiões aliqñ ꝓponunť in cõſiſtoꝛio publico ꝑ aduocatos cõſiſtoꝛia/
les vt oẽs videat papã facere iuſticiã cũ eq̄tate. ꝛ qñ papa eſt ĩpeditus:
cõmittit iſtã ſignaturã alicui cardinali ꝙ videat cõmiſſiões cũ referẽda/
Si bulla diſcoꝛdat cum ſupplicatione rijs ꝛ ſignet ad maioꝛẽ ꝑtẽ ipſoꝝ vel cõmittit alicui ep̃o ad partẽ ꝛ tũc
iſte di.placet dño nr̃o pape cõſtito.ꝛc. Et ponas exemplũ in hac regľa
Pone ꝙ bulla nõ cõcoꝛdat cũ ſupplica.ꝛ ꝓduciť bulla. tunc qꝛ de iure
nõ reperiť cauſũ ꝙ de eſſentia gr̃e requirať ſupplicatio. iꝺo aduerſarius
velit ꝙ coꝛrigereť ſm̄ tenoꝛẽ ſupplicatiõis ꝛ tũc habꝫ vnã cõmiſſionẽ.et
qꝛ vicecãcellarius nõ põt eã ſignare tũc cõmiſſari⁹ pape ad ſignandũ ꝑ

placet dicit:Placet dño nr̃o pape cõſtito ꝙ nõ cõcoꝛdat bulla cũ ſuppli
catione ꝛ tolliť ius queſitũ.ꝛc.ꝛ ꝓpter hãc cõmiſſionẽ mittiť ad cancella
riũ ꝛ coꝛrigiť.ꝛc.Et p̄dictis infero ꝙ ẽ male vſitatũ qñ ſignať cõmiſſio
ꝑ placet ꝙ ſigneť ꝓut de iure qꝛ ad papã recurriť ad declarandũ ius ꝛ ꝙ
ipſe rñdeat ꝓut de iure idẽ eſſet dicere ſicut ignotũ ꝑ ignotius vt in ſimi
li dicit glo.in.l.i.C. de naturalibus li. ſed certe ceſſante fantaſia multo
melius eſſet ꝙ vna cõmiſſio ſola fieret ꝓ quacũqꝫ cauſa cũ incidentibus
ꝛc.et ꝙ auditoꝛes totũ negotiũ expedirẽt ꝑ predicta. ¶ Sed tũc bene nõ
poſſent viuere curſoꝛes ꝛ notarij ꝛ copiſte ꝛ eoꝝ meretrices ꝛ etiã ꝓcura Nota
toꝛes:ideo trãſeamus cũ erroꝛib⁹ alioꝝ ꝛ nolo referre hic deciſiões rote
dicẽtes ꝙ cõmiſſiones auditoꝝ in curia ſunt ſtrictiſſime in p̄ſentia prin/
cipis. Et qñ intelliganť auditoꝛes oꝛdinarij in cognoſcendo ꝛ delegati
in ꝓnũciando nã multi allegant ꝛ nõ intelligũt etiã maximi viri.Sed h̄
nõ eſt dicendũ hic foꝛte alibi infra dicã ꝛ dixi latius in alijs tractatib⁹.
pur tñ auditoꝛes multa paſſunt facere ſine cõmiſſionib⁹ ꝑ placet que nõ
faciunt ꝓpter aliqua tacenda vnã tamẽ nõ omitto hic qꝛ qñ papa vel ei⁹
cõmiſſarius ſignat ꝑ placet nõ credo ꝙ vicecancellarius põt reſtringere
iſtam ſignaturã.ꝛ ſi reſtringeret potius deberẽt auditoꝛes ſtare ſignatu
re ꝑ placet.qꝛ ex quo papa appoſuit manus inferioꝛ nõ põt ſe intromitte
re.ſufficiat.c.vt noſtrũ.de ap.tamẽ rota tenet cõtrariũ. ꝛ neſcio quo iure
et foꝛte dicã infra in aliqua regľa.Itẽ põderandũ eſt hic verbũ niſi ſint
cõmiſſiones iuſticiã cõcernentes alias cõtinentes ꝑ placet vel per ſancte
Ro.eccleſie.ꝛc. Nam a foꝛtioꝛi debet intelligi de breuib⁹ ac ſupplicatio
nibus intercluſis ꝛ qꝛ caſus nũc pendet dicam hic aliq̄d ꝛ infra in regľa
xxix.etiã tangã ſi papa ꝓuidit vni de vna p̄benda ꝛ cõmiſit ꝑ breue ſuũ
ſupplicationib⁹ intercluſis ꝙ ponereť in poſſeſſiõe verificatis ſupplicati
onib⁹ in ꝑtib⁹ opponiť de iſta regľa:dicendũ puto ꝙ ex q̄ conſtat de vo
lũtate pape ꝙ nõ habeat locũ iſta regľa maxie ꝑ p̄dicta ꝟba a foꝛtioꝛi ꝑ
autẽ.multomagis.C.de ep̄is ꝛ cle.ꝓ nũc nõ decido qꝛ pendet de facto.
Itẽ ꝑ hãc regulã practicať ꝙ lꝫ vn⁹ cõſentiat ĩ cancellaria in certa pẽſio
ne ꝑſoluẽda tñ nihilomin⁹ nõ teneť eã ſoluere niſi bullis expeditis ꝛ ſibi An penſio debeat ſolui bullis ñ expeditꝫ
intimatꝫ.ꝛc.ibi ſm̄ tenoꝛes ꝛ foꝛmas.ꝛc.qꝛ ſupplicatio nõ facit idẽ.Sꝫ
ego dedi cautelã ꝛ ſuaui ĩ facto meo ꝙ ille q̄ cõſentit faciat inſtrumentũ
ad ꝑtẽ ꝙ eſt ꝯtent⁹ ſoluere pẽſionẽ etiã bulľ nõ expeditꝫ ꝛ renũciat huic
regľe qm̄ põt renũciare iuxta.l.ſi q̄s in cõſcribẽdo.C.de pac.ꝛ de ep̄is ꝛ
cle.e.l.ſi q̄s. ꝛ tũc teneť ipe.ſꝫ ꝺ ſucceſſoꝛe credo ꝙ nõ nec cõmittiť aliq̄ ſy
monia ꝑ ea q̄ dixi ſuperi⁹ in ꝓncipio.Itẽ põdero ꝟbũ h̄ ad illoꝝ q̄ꝝ iter
eſt inſtãtia ꝛc.Nã ex h̄ videť ꝙ iudex nõ dꝫ mittere bullã male foꝛmatã
ad cãcellariã coꝛrigendã niſi ꝑs petat ꝑ hũc tex.maxie qꝛ iudex in his q̄
ꝑtinẽt ad vtilitatẽ ꝓuatã nõ põt regľarit̄ ſupplere.ſufficiat.l.iiij.§.h̄ aũt
iudiciũ.ff.de dã.infe.vbi ꝑ Bar.ꝛ gľ.ꝛ doc.in.c.bone.lo.i. ꝺ poſtu.p̄la.
ꝛ ꝑ bar.ꝛ bal.i.l.i.C.vt q̄ deſunt aduo.ſꝫ qꝛ in cã bñficiali iudex põt ſup
plere ex officio ſuo.c.olim ꝺ reſcrip.ꝛ glo.i.ꝺ.c.bone ſequiť ꝙ iudex põt
facere ſi vult ſꝫ nõ aſtringereť.iꝺo eſt bonũ in arbitrijs hr̃e iudicẽ fauoꝛa
bilẽ.vt dicit glo.in regľa in iudicijs de reg.iu.li.vi.ꝛ hec ſufficiãt ꝓ nũc.
E

¶Sequitur.XXVI.regula

Item attendens idem dñs noſter: ꝙ ſuꝑ habendis de cancellaria apoſtolica regulis et cõſtitutionibus mihi deſcriptis faciliter ꝑ illos qui in Ro.curia indiguerĩt ad ipſam cancellariã recurſus dirigi poteſt nec cõſultũ foret ꝙ ſuꝑ earundẽ regularꝝ et cõſtitutionũ quas iuxta occurrentiũ varietatẽ cauſarꝝ et negotiorꝝ aliquotiens ĩmutari cõuenit ꝓbando tenorẽ vel effectũ teſtium plerũqꝫ tenacẽ deſuꝑ memoriã nõ habentiũ depoſitionibus ſtari deberet: voluit/ſtatuit & ordinauit ꝙ deinceps quilibet ex auditoribus cauſarꝝ pallatij apoſtolici: & alijs etiam ſi ſancte Ro.eccleſie ſint cardinales in ipſa curia ꝓ tẽpore deputatis auctoritate apoſtolica iudicibus etiã in cauſis actu pendentibus ſuper huiuſmodi tenore vel effectu ꝓbando duntaxat ſtet fidemqꝫ adhibeat cedule ſiue ſcripture deſuper a duobus de maiori parco ꝙ danda ſit a tergo ſignate. & etiam duobus alijs litterarꝝ apoſtolicarꝝ abbreuiatoribus in ipſa cancellaria auſcultate: & domini vicecancellarij ſeu dictam cancellariam regentis manu ſubſcripte: vt eſt moris. Quicquid autẽ ſecus fieri contigerit nullius ſit roboris vel momenti:

¶In iſta regl'a diſponit ꝙ ꝗlibet iudex in curia Ro.ſtet cedule vel ſcripture duoꝝ abbreuiatoꝝ de parco maiori ſuꝑ tenorẽ cuiuſcũqꝫ regl'e ⁊ retro eam ſignantiũ ꝙ danda ſit illa regl'a ⁊ ſubſcripte manu duoꝝ abbreuiatoꝝ etiã de minori parco qḋ eſt auſcultata ⁊ ſubſcripta a vicecancellario vl' a regẽte cãcellariã alias quicꝗd cõtrariũ factũ fuerit ſit nullũ. Hoc dicit ⁊ rõ dicẽdi fuit hic expreſſa: qꝛ aliqñ mutat' regl'a cancellarie ꝑ varietate tẽpoꝝ.⁊c.c.nõ debꝫ de affi. ⁊ cõſang. iḋo videt' ꝙ legitie fit qḋ hic decidit'. Et rõ dubitãdi fuit: qꝛ ſatis erat ꝙ in pñtia ꝑncipis habere' illa regl'a inter alias regl'as cãcellarie. iḋo nõ deberet fieri fides de ea. qꝛ ex ꝗ reperit' inter alias regl'as ꝓſumit' eſſe de regl'is. ſicut qñ dubitat' an aliꝗ ſit decretal' ſi reperiat' inter alias ꝓſumit' decretal'. ſicut monialis ꝓſumit' reꝑta ĩter alias moniales. vt dicit glo. nota. in ſumma. xix. di. ⁊ ſic videbat' de regul'. ¶Sꝫ ſciendũ ꝙ ꝗdã r'le ponunt' ad iudicandũ bullas ⁊ ille nõ ſunt dande ĩ iure. qꝛ iudex nõ dꝫ iudicare niſi ſm bullas ſã expeditã. ⁊ alie r'le ponunt' ad terrorẽ ꝑ exburſandis pecunijs. vꝫ ꝙ infra ſex mẽſes expediãt' bulle alias ꝙ nõ valeat ſignatura. ⁊ ſil'es regl'e nõ ſunt dãde. alie cõcernũt merũ iudiciũ. vtꝫ regl'a ꝓrima ⁊ r'la infra ꝓxia. ꝗ tales ſunt dãde. ⁊ de iſtis loquit' iſta r'la ⁊ practicat' hodie ſic qñ vnus

indiget regl'a facit ſupplicationẽ ⁊ dat vicecãcellario ⁊ legit' ſi eſt danda ⁊ tũc ponit' ꝓhemiũ regulaꝝ ⁊ vna alia r'la ꝑma ⁊ poſtea ponit' illa ꝗ petit' ⁊ deĩn publicatio regl'aꝝ.⁊c. Et iḋo ponit' ꝓhemiũ ⁊ alia regl'a. vt videat' an ſit de regul' ex ꝗ inter alias reperit'. vt dixi. Sꝫ ſi ẽ talis r'la iã ꝓducta corã vno auditore tũc poſtqꝫ eſt regiſtrata notari⁹ illi⁹ ꝓducit eã in alia cã tua: ſi dederꝫ ſibi duos carlinos ⁊ ſꝑ facit fidẽ: qꝛ iã ſemel eſt ſatiſfactũ huic r'le.⁊c. Et qꝛ hic dꝛ ꝙ iudex ſtet cedule.⁊c.i mo.dũ de ꝗ hic dꝛ an ſit de neceſſitate qḋ hic dꝛ qꝛ videt' h̄ relinquẽdũ arbitrio iudicis ⁊ certe dico ꝙ ſi aliter fieret nõ valeret vt hic dꝛ. nã qñ aliqḋ vbũ qḋ nõ inducit neceſſitatẽ. ponit' in materia dãte regulã vel certã formã tunc ĩportat neceſſitatẽ. vt dicit Bal.in.l.gallus.in.ij.col.ff.ḋ liberis ⁊ poſ⁹. ⁊ allegat gl'.ibi: ex ꝗ infert' ꝙ ſi ſtatutũ dicat ꝙ iudex põt ĩqrere de certis criminib⁹.⁊c. ꝙ tenet' inquirere ⁊ ſui aucto.iudicabit ꝑ ꝓdicta. Itẽ circa hãc regulã ſepe dubitaui quõ poſſet vn⁹ hr̃e regl'as cãcellarie ad ꝑtes vt ibi faciat fidẽ in iudicijs ⁊ certe a cõtrario ſenſu hui⁹ r'le videt' ꝙ nullus etiã in ꝑtib⁹ põt iudicare ſm regl'as cãcel. ex ꝗ nõ ſunt ſignate put h̄ dicit'. ⁊ certe crederẽ ꝙ ſi vn⁹ vellet expẽdere opꝫ hr̃e mãdatũ pape ſpeciale circa h̄ dirigẽdũ vicecãcellario ꝙ ipſe videret eaſdẽ regl'as dãdas ⁊ trãſmitteret ſub plũbo ad ꝑtes: qꝛ iſta r'la nõ dat ꝑtãtẽ illis de parco vel vicecã. niſi hic tm̃: iḋo nõ eſſet magnũ tenere ꝙ ſñia lata in ꝑtib⁹ vigore r'le cancellarie quãtũcunqꝫ note eſſet nulla ꝑ ꝓdicta iũcta iſta r'la. ⁊ interrogaui aliq̃s abbreuiatores dudũ de hac q̃ſtiõe ⁊ qꝛ nõ habebãt in ſuo repertorio vel formulario minutaꝝ neſciuerũt mihi r̃ndere ſed credo qḋ dixi. Vidi tñ regulã cãcellarie dari ſub plũbo videlꝫ illã in ꝗ papa reualidat l'ras gr̃e vel iuſticie ſui ꝓdeceſſoris ꝗ eſt.xij.ꝫ.abſqꝫ cõmiſſiõe pape: licet iſta regl'a loquat' in curia ⁊ cõſti.xxv.carlinos. ſꝫ ſatis eſt tolerãtia pape in h̄. facit qḋ dicit Bal.in.l.cũ ꝓbat' referẽdo ibi Jo.an.in.c.ꝙ trãſlatio nẽ.de offi.le. ſꝫ tũc eſſet dubiũ an illa faceret fidẽ in alijs cauſis: ⁊ credo ꝙ ſic ꝑ ꝓhemiũ regulaꝝ ⁊ ꝑ ea ꝗ dixi. Veꝝ cogitandũ tñ eſſet pur tñ h̄ crederem veꝝ qñ eſſet vna regula inuſitata ꝗ cõiter nõ habet' etiã in ꝑtibus alias ſi cõiter ab alijs haberet' ⁊ teſtes maxĩe curiales dicũt ꝙ viderũt eã practicari ⁊ ſic ſm eã ſentẽtiari credo ꝙ in ꝑtibus valeret ſñia ar. hui⁹ regule ibi faciliter ꝑ eos ꝗ in Ro.curia.⁊c. ⁊ ibi in ipſa curia.⁊c. ⁊ ad h̄ faciũt notata in.c. paſtoralis. de fide inſtru. ⁊ in.l.cũ ꝓlatis.ff. de re iu.ꝑ Bar. Et ſi dicat' in ꝑtibus ꝙ nõ eſt danda in curia ei ꝗ dicit incũbit onus ꝓbãdi.l.ij.ff.de ꝓbati. maxĩe cũ reperiat' inter alias ꝑ ꝓdicta ꝓſertim hoc tpe: qꝛ ſunt ĩpreſſe regule in pñtia ꝑncipis in cuius pñtia nõ ꝓſumit' aliꝗd fraudulenter actũ ar.l.oĩm.C.de teſta. Et põdero iſtã regulã qꝛ etiã loquit' de alijs cõſtitutionib⁹ extrauagãtibus. ⁊ iḋo ꝗ ad extrauagãtes crederẽ diſtinguendũ ꝓut textus ⁊ glo. ⁊ doctores dicũt in c.paſtoralis. de fide inſtru. et Bar.in.l.cũ ꝓlatis.ff.de re iudi. ⁊ Bal.in l.leges ſacratiſſime.C.de legibus in.l. oẽs ꝑpl'i ꝑ Bar.ff.de iuſt. ⁊ iu. ꝙ etiã ſi nõ ſit ĩcorporata vel bullata. ſi tñ eſt notoria ꝙ ſñia lata cõtra eã eſſet nulla vt in extrauagãt. execrabilis. ponit Abb. exẽplũ vt ſup: alias deberet papa cõſuli de ꝗ me remitto ad ꝓdicta loca. tñ i curia oportere

ꝙ fieret in forma hic inſerta ꝑducto corã iudice etiã extrauagan. qꝛ de facili põt haberi recurſus ad cancellariã: vt vult ꝓhemiũ hic alias nõ valeret ſentẽtia. vt hic dicit̃ et ſupra etiã dixi. Itẽ põderandũ eſt verbũ hic regulis ⁊ cõſtitutiõib⁹. ⁊c. Ex q̃ videt̃ arguendũ ꝙ cũ papa mortuo: etiã regule ſue dicunt̃ mortue. vt in ꝓhemio regulaꝝ ꝙ etiã ſi vnus indigeat tp̄e huius põtificis vna reg̃la cancellarie de tp̄e Sixti vel Pauli ꝙ nõ haberet locũ qđ hic dicit̃: qꝛ iam nõ eſt regula ex q̃ mortuus eſt papa vt dixi: tñ in h̃ diſtinguendũ arbitror: qꝛ ſi cauſa pendebat tp̄e Pauli que põt decidi ꝑ vnã regulã Pauli. tũc q̃ ad illam cauſam illa reg̃la ſemꝑ viuit. Ideo põt allegari ⁊ ꝑduci ſine metu falſitatis. vt dicit Bal. in fi. ff. de falſis. ⁊ Jo. de imo. h̃ tenet latiſſime in. c. i. de cõſt. ⁊ allegat auẽ. vt cũ de app. cognoſcit̃. col. viij. in pri. ⁊. §. i. et ſic deberet hodie fieri in curia ꝑ cancellariã. ſꝫ ego vidi ſuꝑ vna reg̃la Calix. hic valde altercari: ⁊ ſine noua cõmiſſione pape ꝑ placet nunq̃ꝫ potuit haberi. ⁊ rõ eſt qꝛ ẽ mortua vt dixi. Sꝫ certe male fit ex q̃ illa lex q̃ ad caſus p̄teritos nõ eſt mortua ꝑ p̄dicta. Sꝫ aliter diis viſum. Dñatio tñ. T. R. habuit vnã cõmiſſionẽ in fauorẽ ſcolaſtici borgeñ. circa h̃ ⁊ bene: ⁊ ſic neſcio nũc quõ fieret ⁊ hoc ꝓ nũc: ⁊ nõ curo inferre hic q̃ dicant̃ abbreuiatores de parco maiori ⁊ de minori. ¶ Et ſciendũ ꝙ parcus ci. vel parcũ ci. eſt tẽperamentũ. vñ dicit Saluſtius in cathilinario ꝙ romani in ſacrificiis deoꝝ erãt magnifici ⁊ dñi parci. i. tẽperati. ⁊ ſic debẽt eſſe illi q̃ iudicãt bullas tẽperati q̃ ad iudiciũ vt nõ excedant metas ſupp. ⁊ regulaꝝ. ⁊c. et ſic infero ꝙ male dꝛ parcus. i. auarus a vulgo: qꝛ parcus dꝛ temperatus. ⁊ auarus eſt q̃ tenet tenenda: ⁊ nõ tenenda. vt dicit glo. in. c. ex ꝑte de cõſuetu. q̃ põit diffinitionẽ auari ⁊ ꝓdigi ⁊ largi melius q̃ꝫ videri de iure canonico: ſed nõ ponit de parco. dico hec ſub correctiõe. D. T. R. vnũ tñ nõ omitto hic notare: qꝛ tenor cõſtitutiõis ſiue reg̃le põt ꝓbari ꝑ teſtes: ⁊ h̃ clare dicit ꝓhemiũ hui⁹ reg̃le. ⁊ licet Jo. an. in mercurialib⁹ in reg̃la nemo põt. videt̃ dicere contrariũ. tamẽ de iure h̃ cõiter tenet̃: ⁊ ſufficiat ad h̃ deci. ro. x. cclxiiij. que incipit. Item ꝙ conſtitutio ſiue ſtatutum.

Unde dicat̃ parcus.

¶ Sequitur vicemaſeptima regula.

Item idem dñs noſter litium ſuccindere cupiens amfractus & ne noui collitigantibus aduerſarii dent̃ ꝓuidere voluit ſtatuit et ordinauit ꝙ quotiens deinceps aliquẽ ſuper quouis eccleſiaſtico beneficio collitigantẽ in iure vel ad ius ſi qđ forſitan eius aduerſario ĩ dicto beneficio cõpetierit ſubrogari cõceſſerit: dummodo prefatus collitigans in dicto beneficio intruſus nõ ſit: nec ſuꝑ eo contra dictum aduerſariũ poſtq̃ꝫ illud per trienniũ pacifice poſſederit: lis tũc mota fuerit alioꝝ quorũlibet de premiſſo iure ſiue tunc vacet: vel tunc vacauerit impetrationes

infra menſem ante conceſſionem huiuſmodi facte nullius ſint roboris vel momenti.

Iſta reg̃la ſcẽm ꝙ oẽs intelligũt dicit: ꝙ ſi lite pendente moriat̃ collitigãs vel alias vacet ius vel beneficiũ ꝑ collitigantẽ ꝙ infra menſem põt ſubrogari collitigãs. ⁊ ſi alius ſubroget̃ ꝙ nõ valet ſubrogatio infra menſem niſi collitigãs q̃ petit ſubrogationẽ fuerit intruſus. vł mota ſit lis cõtra poſſeſſorẽ poſtq̃ꝫ triennio pacifici poſſederit. h̃ dicit ſm ꝙ oẽs curiales etiã doctiſſimi viri intelligũt ſed ſalua gr̃a oĩm iſta reg̃la nõ dicit h̃. ſed ꝓut ſemꝑ intellexi ſic tũc licet ponã manũ ad calamum intelligo ꝙ ſi duo litigãt ſuꝑ bñficio: ⁊ vnus ipſoꝝ cedit vel decedit lite pendente ꝙ ſi vnus alius tertius quocũq̃ꝫ petat ſe ſubrogari ⁊ ſit p̄or in data. ſi tñ ali⁹ collitigãs infra menſem poſt ĩpetrationẽ illi⁹ tertij petat ſe ſubrogari ꝙ valet ĩpetratio collitigãtis: ⁊ nõ alteri⁹ tertij. ⁊ hoc tñ dat clare iſta r̃la in fine iuncto p̄ncipio. Et pono exemplũ. ſi duo litigabãt ⁊ alter mortuus eſt. ⁊ tertius poſt annũ petat ſe ſubrogari ⁊ fuit ſubrogat⁹ ꝙ ſi poſt ĩpetrationẽ ſuã infra menſem a tp̄e ĩpetratiõis tertij collitigans ſubroget̃ illa ſubrogatio valet. ⁊ nõ illi⁹ tertij q̃ eſt prior in data. ⁊ nõ debet intelligi ꝙ debet collitigãs ſubrogari infra menſem a tp̄e mortis collitigantis. qꝛ h̃ nõ dicit reg̃la: ſꝫ indiſtincte loquit̃ ibi: ante cõceſſionẽ hmõi. ⁊c. Ex q̃ verbo nota mihi ꝙ ſi collitigãs moriat̃ vel cedat. ⁊ tertius ſubroget̃ infra menſem a tp̄e ceſſiõis vel deceſſus: ac poſt infra menſem nõ ſubroget̃ collitigãs ꝙ valet ſubrogatio illi⁹ tertij ꝑ hoc verbũ ante cõceſſionẽ. ⁊c. Et rõ hui⁹ reg̃le fuit equa vt in p̄ncipio: dꝛ tñ hodie trahit̃ ad iniquitatẽ. qꝛ hodie multi mouẽt litẽ cõtra aliquos antiq̃s vel forte ꝓmouendos in breui ꝓpter hãc regulam. q̃ tñ ius hñt in principali ſicut turcus: ⁊ tñ ſubrogant̃ hodie: ⁊ hñt victorias ꝑ fas vel nephas. Pur tñ papa nõ eſt in culpa. ⁊ põt dicere abſit ꝙ ea que ꝓpter bonũ finẽ facim⁹ ab aliis in malũ finẽ trahant̃: ⁊ nobis ĩputent̃. c. de occidendis. xxiij. q. v. tñ deberet ꝓuidere ꝙ ex cõiecturis iudicaret̃ in ſimilib⁹ fraus ⁊ nõ haberet locũ reg̃la iſta ſicut in vna cauſa q̃ pendet nũc in rota de hiſpania cõtra vnũ doctiſſimũ viꝝ in iure diuino. Et ad h̃ vt tollant̃ aliq̃ dubia q̃ quotidie oriunt̃ in curia ſuꝑ iſta reg̃la maxīe apđ curioſos p̄ſupponendũ eſt. ꝙ de iure qñ morit̃ vnus ex collitigantib⁹. tũc nõ põt fieri collatio vel ꝓuiſio illi⁹ beneficij alteri quouſq̃ꝫ finiat̃ p̄ma lis. aliter nõ valet. c. i. ⁊. ij. vt lite pendente. li. vi. ⁊ cle. i. §. ſi vero. e. ti. Ex quo ſequit̃ ꝙ cũ in dictis c. i. ⁊. ij. ponatur decretũ irritans ꝙ etiam cõprehendit papam. Nam decretum irritans comprehendit Papam ſi ponitur in iure vel alias quo ad ordinariam poteſtatem caſus eſt. ⁊ ibi no. Domini. in. c. quodaꝫ de p̄ben. li. vi. ꝰ ſequit̃ ꝙ collatio vel ꝓuiſio pape. etiã tũc nõ valeret ꝑ. d. c. ij. iuncto. §. ſi vero dicte cle. i. ⁊ iuncto dicto. c. quodã. ⁊ ſic videret̃ ꝙ ſubrogatio tertij nõ valeret qđ fateor eſſe veꝝ niſi fieret mentio de lite. quia tũc videt̃ papa facere ex certa ſcientia ſubrogationẽ. ⁊ ex plenitudine poteſtatis valet talis collatio ſiue ꝓuiſio pape facta mentione de lite. ⁊ iſte eſt caſus in. d. cle. i. §. ſi. vt lite pendente. ⁊ iđo ſubrogatio facta ꝑ papaꝫ

facta mentiōe litis valet ⁊ ꝑ nō obſt. tollit illud ius cōe. tñ ꝓpter hoc ve
nit iſta regl'a dicēs: ꝙ lȝ valeat ſubrogatio ne fundet nouus collitigator
mādat ꝙ infra menſeȝ poſt ſubrogationē alteri⁹ ꝓferat collitigās. ⁊ ſic i
telligit iſta regl'a. Diceret tñ aliqs nunqd ꝑ ceſſum vel deceſſum colliti
Nota.
gātis extinguit lis. dico ꝙ nō: quinimo ſupſtes pōt ꝓſeq̄ litē ſi vult. vt i
dictis. c. et in. d. cle. §. ſi vero. ideo ſi aliqs īpetraret de nouo dr̄ īpetrare li
te pēdente ꝑ pdicta. ideo dicit deciſio rote. cccc. q̄ incipit. Item ſi lite pē
dente in curia. ꝙ nō finit lis. niſi ꝑ ſententiā ⁊ nō ꝑ mortē collitigātis vl'
ceſſum. ⁊ ita tenet ſtilus ignorātiū in curia. ſȝ ſalua gr̄a tantoꝝ dñoꝝ cre
do ꝙ neſciāt qd dicāt. qꝛ h̄ nō fundat iure. imo ↄtrariū eſt iure cōi. ⁊ de
h̄ allego tex. in dicta cle. i. in pmo reſponſo. vbi dr̄ ꝙ ſi litigātes in curia
moriant ambo ꝙ ad ſedē aplicā ꝑtinet collatio. ⁊ in ꝑtib⁹ ad ordinariū.
⁊c. ḡ ſequit ꝙ ꝑ mortē collitigantiū ſine ſn̄ia vacat bñficiū. Item finit ꝑ
tranſactionē ⁊ ꝑ iuramentū. ⁊ ꝑ renūciationē litis. ⁊c. c. i. de litꝫ cōteſta.
li. vi. ⁊ l. poſtq̄ꝫ liti. C. de pac. Et ne taceā laudē alienā: qꝛ eſſem ſitis fu
ri. vt dicit Bal. in ꝓludi. feudoꝝ. allego. Jo. de milis. in. §. lis finit. vbi
notāter dicit h̄. tñ auditores vt trahāt aliquē ad curiā Ro. ꝓpter pōpam
credo ex tacito iuſſu maioꝝ tenēt illā deciſionē ꝑ euāgelio: ⁊ iam in cau
ſa mea ꝓpria allegaui in q̄ aduerſarius renūciauerat iuri liti ⁊ cauſe. ⁊ ſte
tit ꝑ ſeptē annos. ⁊ nihil mihi fecit qñ vidit me abſentē ꝓſecutus fuit ꝑ
audientiā ↄtradictaꝝ: ⁊ habui ſentētiā cōtra me ⁊ fecit me expōere. ccc.
ducatos ꝓpter aliā deciſionē tandē vigore cōmiſſionis feci eā reuocari. ſȝ
tñ ſi pdicta recte intelligāt alio mō loquit deciſio iaȝ dicta. puta qñ ap
paret ꝙ papa ſubrogat aliū tertiū ad ꝓſecutionē pme litis in eodē ſtatu
cauſe. ⁊c. ⁊ nō apparet ꝙ ſupſtes deſtitit a lite: qꝛ ſi aliter appareret: tunc
nō diceret lis pēdere vt vult dicta deci. in pn̄. ⁊ allegat glo. notabilē in
d. cle. i. §. ſi vero in v̄bo ꝓſequeret. q̄ dicit ꝙ ſi ſupſtes nō ꝓſequit litē nō
dr̄ lis pēdere. ⁊ dȝ intelligi illa glo. qñ apparet ex cōiecturis ꝙ nō vult
ꝓſequi: puta qꝛ renūciauit liti ꝑ dictā. l. poſtq̄ꝫ liti. vl' ꝑ alias cōiecturas
qꝛ ipſo facto oſtendim⁹ volūtatē noſtrā ſine v̄bis. ſufficiat tex. cū glo. in
c. nō ſolū. xi. q. iij. ⁊ in. c. quē ꝓgenitores. xx. q. i. ⁊ alia iura q̄ allegat ⁊ be
ne. Jo. de milis in verſi. finit in ꝑte litiſpēdentia. ⁊ licet alias ridiculuȝ
eſſet ꝙ ſi qs nō ꝓſequeret litē ꝙ ꝓpterea videret renūciare liti maxie d' iu
re canonico q̄ nō perit inſtantia. c. venerabilis. de iudi. vt dicit Milis.
⁊ ſic loquit etiā dicta deciſio dicēs ꝙ ſi actor mortuo reo capit poſſeſſio
nē ſua auctoritate videt hr̄e aim nō ꝓſequendi. lȝ poſtea vadat variando
⁊ ſic pdicta faciūt cōtra ſtilum ignorantiū qui dicūt indiſtincte ꝙ ꝑ ſen
tentiā ſolā finit lis in curia: qꝛ h̄ eſt de ſtatutis rote. nā in aliquib⁹ deci.
Auditores ro te nō poſſunt ſtatuere.
dicūt ꝙ ſtatuerūt ⁊ ordinauerūt dñi de rota. Et mirandū eſt de eis. naȝ
auditores nec aliqs in curia in p̄ntia pape nō hn̄t ius ſtatuendi: nec hn̄t
ordinariā poteſtatē plenā. vt ait glo. in cle. auditor de reſcri. ⁊ an ſubro
gat⁹ in iure ⁊ ad ius videt ſubrogatus q̄ ad poſſeſſionē illa deci. ccccij.
hoc plene dicit. Sȝ veritas eſt ꝙ ſi fiat mentio poſſeſſionis ſic alias ſec⁹
vt dicit deciſio. lx. q̄ incipit. Itē ſubrogatus in litē. Et illud qđ dixi ꝙ i
petratio facta lite pēdente nō facta mentiōe de lite nō valet h̄ verꝫ qñ im

petratio eſt facta de iure collitigātis alicui⁹. ſecus ſi de iure alteri⁹ nō li
tigātis. h̄ dicit expreſſe Old. cō. ccxix. qđ incipit qdam Hugo. qđ poſui
in titulo vt lite pēdente. ſȝ qꝛ hodie in īpetratiōib⁹ factis in curia in qui
bus ponunt clauſule vel alio quis mō ex ipſius vel alteri⁹ cuiuſcūq̄ꝫ ꝑſo
na. ⁊c. arbitror ꝙ raro pdeſſet dictū conſiliū in curia: ſed in partib⁹ ſic q̄
ad ordinarios. Itē ad illud qđ dixi superi⁹ ꝙ nō cenſet lis extincta ꝑ nō
ꝓſecutionē litis. ⁊c. ego dicebā ⁊ ꝑ lapſuȝ triennij videt qs nō hr̄e aim li
tigandi: ⁊ allegabā regulā primā de triennali poſſeſſore ibi antiquas li
tes penit⁹ extinguendo. ⁊c. tñ hoc nō fuit receptū in rota ꝙ etiā ꝑ mille
annos dr̄ lis pēderē in curia ſi nō ſententiet. fateor tñ ꝙ ſi renūciatio litꝫ
fieret corā auditore ampli⁹ ipſe ſe nō poſſet intromittere: qꝛ tūc etiā rota
teneret ꝙ diceret lis finita ꝑ ea que dicit Anto. in. c. cū pridē. de pact. ⁊
Abb. ibi ⁊ dr̄ lis pēdere q̄ ad collationē. ⁊c. ꝑ citationē tm̄ factū in curia
ad dicendū cōtra cōmiſſionē: lȝ nō expmant ea q̄ vult. cl. ij. vt lite pēden
te: ⁊ ſic practicat in curia ⁊ ꝑ appellationē extra iudicialē in partib⁹ legi
time ſm cle. cauſaȝ. de elec. nō dicit lis pēdere q̄ ad iſtam regulā. licet q̄
ad deuolutionē ſic. ita vult deciſio rote. cccvi. que incipit Item ſi reus ⁊
poſſeſſor. ideo eſt conſiliū appellanti ꝙ in curia facit cauſaȝ cōmitti ⁊ de
cerni citationē ꝑ audientiā cōtradictaꝝ ⁊ in pma citatiōe haberet locuȝ
iſta regula ꝑ predicta. alias nō. ⁊ ſic practicat in curia. crederē tamē ꝙ ſi
actor faceret tantū cauſam cōmitti cōtra reum poſſeſſorē vel appellaſſet
eū extra iudicialiter ſm formā cle. cauſam. ꝙ ſi moriret ipſe actor ante ci
tationē qđ haberet locū iſta regl'a ar. coꝝ q̄ dicit deciſio. lxxiiij. que inci
pit Itē qđ cl. ij. vt lite pen. ⁊ facit glo. ibi. ⁊ hoc ad ſubrogationē. Sȝ q̄
ad ꝓuilegia īpetrata lite pendente: vel q̄ ad īpetrationē gratie ſatis cre
do ſufficere ꝙ cauſa ſit tantū cōmiſſa. faciat glo. ⁊ ibi docto. in. c. cū cau
ſam de teſti. Item qꝛ hic dicit de lite ſuꝑ quis eccleſiaſtico beneficio. ⁊c
et inferius dicit ſiue tūc vacet vel cū vacauerit. ⁊c. ¶ Aliq curioſi dicūt
hāc regulā habere locū qñ fit īpetratio in forma iuris ꝑ ꝓuationē: ſȝ cer
te breuiter nō eſt verꝫ. vnde ſi tu īpetras bñficiū ticij tanq̄ꝫ homicide in
forma iuris ille pōt renūciare quādocūq̄ꝫ illud bñficiū vl' etiā ſi decedat
nō habet locū iſta regl'a: qꝛ iſta nō eſt cauſa beneficialis: ſufficiat ad hoc
nota. que cōmuniter tenet in. c. ij. in verbo finita vti lite pen. li. vi. ſecus
tamē eſſet quando impetratio fieret beneficij alicuius qđ vacat ipſo iure
⁊ petit renunciari in caſu regule. vt improbi. ⁊ hoc vult ſentiri glo. predi
cta in dicta. ca. i. in fi. et ita tenet rota. et ita practicat nūc in vna preben
da Hyſpalenſi ꝑmutata lite pendente. Itē pondero iſtam regulā inquā
tum loquit generaliter de quolibet litigante. qꝛ ſi familiaris cardinalis
vel pape litigant moriret nō requireret conſenſus cardinali: et haberet
locum iſta regula ⁊ nō infra poſita. xxx. ⁊ ita practicatur: qꝛ illa nō tollit
priuilegiū huius regl'e vltime: qꝛ hic dicunt duo vocabula. ſ. amfractus
et intruſus. De amfractu dico ꝙ vult dicere labor vel tribulatio: qꝛ am
fractus eſt quaſi vndiq̄ꝫ frāgens. ⁊ eſt via aſpera plena diuerticulis ⁊ fra
ctionibus ⁊ ruinis vt dicit glo. in. cle. dudū. i. reſponſo. de ſepul. ⁊ ex illo
textu cum gloſa ⁊ ex iſta regula etiam apparet ꝙ vtile eſt recedere a lite.

facit. l. minoribꝰ. ff. de mino. ⁊ ꝗs dicat̄ intruſus. no. in. c. cū qui. de pre
ben. li. vi. ꝑ doc. marie ꝑ Domi. ⁊ dicā infra in regl'a de triennali. Item
ꝑ hoc verbū ſiue cū vacauerit. ⁊c. pōt dicere ꝙ regl'a. xxiiij. nō hʒ locū in
collitigātibꝰ videlicet ꝙ ſi ego litigo cū ꝓmouendo ad epiſcopatū ꝙ poſ
ſum petere ſubrogationē. etiā anteꝗ̄ ꝓmoueat̄ ꝑ hoc verbū. Itē addo ꝙ
hodie tēporibꝰ nr̄is papa derogat in fauorē ſuoꝝ vel cardinaliū huic re
gule ⁊ dat ſurrogationē tertio etiā anteꝗ̄ moriat̄ collitigās cū derogati
one huiꝰ regl'e itaꝗ̄ etiā ſi collitigās ſurroget̄ infra menſem valet prima
ſurrogatio: ſʒ ne videat̄ ſibi tolli ius queſitū vel querendū ꝑ hāc regulā
tunc collitigās nō ſurrogat̄: ſed ꝓſequit̄ ius ꝓmū qđ hr̄et eſt cautela refe
rendarioꝝ vel habentiū ſignaturā ꝑ placet vel ꝑ cōceſſum: alias eſſet du
biū an tolleret̄ ſibi ius queſitū ꝑ hāc regulā. ⁊ nō valeret vt dicit illa re
gula. ſ. ⁊ h̄ pōt papa facere. qꝛ licet fecerit iſtam regulā maiorē ꝑtātem
Cautela. hʒ penes ſe. c. duđ. de ꝑben. li. vi. ¶ Itē hodie eſt vna cautela qn̄ ꝗs im
petrauit bn̄ficiū alteriꝰ ꝑ priuationē in forma iuris ꝙ licʒ iure poſſet re
nunciare vel forſan ꝑmutare vt dixi: tn̄ dat̄ vna ſurrogatio anteꝗ̄ vacet:
ꝙ nullus aliꝰ poſſet ſurrogari in iure illiꝰ vacaturo ꝑ mortē vel ꝑ reſig-
nationē niſi ille ꝗ̄ īpetrauit: ⁊ ſic dixit mihi vnus clientulus meus ꝗ̄ ha-
bebat ſignatā ⁊ expeditā forſan bullā ⁊ pōt fieri ꝑ ꝑdicta: ſʒ male. Item
pōdero hic verbū īpetratiōes. ⁊c. Ex ꝗ̄ ſequit̄ ꝙ nō caſſat̄ hic ꝓuiſio ſiue
ſurrogatio facta motu ꝓprio qꝛ ꝓhibitꝰ īpetrare nō ꝓhibet̄ obtinere mo
tu ꝓprio. l. i. C. de peti. bo. ſub. li. x. ⁊ ratio eſt. qꝛ qđ obtinet̄ ꝑ īpetratio-
nē ꝓſumit̄ obtentū ꝑ importunitatē: ſʒ qđ obtinet̄ motu ꝓprio ꝓſumit̄ ob
meritū obtentū. vt dicit Bal. in. l. qđ fauore. C. de le. marie qꝛ nō tollit̄
hic ius queſitū ꝗ̄ti. ſʒ querendū ideo ⁊c. Itē qꝛ iſta lex indiſtincte loquit̄
debet intelligi etiā indiſtincte. l. iij. ff. de of. pre. ido debʒ intelligi nō ſo
lū in papa: ſed etiā in ordinario ⁊ in legato ꝗ̄ poſſunt etiā ꝓuidere de iu
re qđ cōpetebat alicui mortuo. ⁊ ſi dicas ꝙ hic videt̄ Papa exꝓmere de
cōceſſione facta ꝑ eū tm̄ vt ibi cōceſſerit. ⁊c. nō obſtat: qꝛ dico ꝙ ſi papa
īponit ſibiipſi legem in h̄ ergo a fortiori aliȷ̄ nō poſſunt h̄ facere ar. aut.
multomagis. C. de epis ⁊ cle. ⁊ in cle. i. in prin. de reliq. ⁊ ve. ſanc. ⁊. c.
ſuꝑ eo. de vſur. ⁊ ꝗ̄ ponunt̄ cauſa exēpli nō reſtringūt regulā. l. i. §. vulgo
ff. de vi ⁊ vi ar. marie cū eadē ſit ratio in vtroꝗ̄ ꝗ̄ idem ius. c. ratio de ꝑ
ben. in ar. ⁊ cle. i. de elec. l. illud. ff. ad. l. acꝗ̄. licet dn̄i de rota in caſu re-
gule ſequētis ꝓnūciauerūt contrariū: ⁊ ibi dicā ⁊ ſic ex ꝑdictis pōt dare
cautela cōtra iſtā regulā: ꝙ ſupplicatio ſonet motu ꝓprio h̄ expreſſo. ꝑ. c.
ſi motu ꝓprio de ꝑben. li. vi. ⁊ tūc nō oportet ꝙ deroget huic regl'e vt dixi
ſʒ certe papa deberet declarare ꝙ iſta regl'a haberet locū etiā ſi aliꝰ terti
us impetraſſet motu ꝓprio. ⁊ ꝙ haberet locū etiā in legatis ⁊ ordinariis
ꝓpter vnū cōſiliū Pontani ⁊ etiā Petri de ancha. aliter tn̄ diis viſum.

¶ Sequitur viceſima octaua regula.

Item voluit & ordinauit ꝙ oīes gratie quas de quibuſ-
uis eccleſiaſticis beneficiis cū cura vel ſine cura ſeculari-
bus vel regularibus per obitū quarūcunꝗ̄ perſonaꝝ va

can̄. in antea fecerit nullius roboris vel mōmenti ſint: ni
ſi poſt obitum: et ante datā gratiaꝝ hm̄oi tantū tempus
effluxerit ꝙ interim vacationes ipſe de locis in quibus ꝑ
ſone predicte deceſſerint ad eiuſdem domini noſtri noti
ciam veriſimiliter potuerit perueniſſe.

¶ Iſta regl'a dicit ꝙ caſſant̄ ꝓuiſiōes pape de bn̄ficiis vacātibꝰ ꝑ obitū
alicuiꝰ: niſi tantū tēpus effluxerit a tꝑe obitus illiꝰ ꝗ̄ tenebat vſꝗ̄ ad tē
pus ꝓuiſionis ipſiꝰ infra qđ veriſimilr̄ poterat ꝑueniſſe ad noticiam dn̄i
noſtri. h̄ dicit. ⁊ iſta regula venit ad tollendū ambitiōes ⁊ ad tollendū
fraudes ꝗ̄ ſolebāt fieri. Nam ſi vnꝰ in ꝑtibꝰ infirmabat̄ ⁊ forte dicebat̄
ꝙ nō poterat euadere. tūc volens bn̄ficiū illiꝰ habere mittebat curſorem
ad papā: ⁊ interim moriebat̄ ille. tn̄ a tꝑe mortis ipſiꝰ vſꝗ̄ ad tēpus da
te ꝓuiſionis pape nō erat tm̄ tēpus lapſum: infra qđ poterat veriſimilit̄
ꝑueniſſe ad noticiā dn̄i noſtri. ido caſſat papa tales ꝓuiſiones. ¶ Et vi- An habeat lo
di dubitari in curia an iſta regula haberet locū in legato. pone ꝙ curſor cū in legato.
venit ad legatū ⁊ legatus ꝓuidit in caſu ꝗ̄ pōt ꝓuidere: tn̄ nō fuit lapſū
tantū tēpus. ⁊c. ſicut dicit iſta regl'a. ⁊ certe ego a ꝓncipio dixi ꝙ nō ha-
beret locū iſta regl'a que loquit̄ in papa ibi: in antea fecerit. ⁊ ibi: eiuſdē
dn̄i noſtri. ⁊c. ⁊ ſuꝑ h̄ arbitror me vidiſſe vnū conſiliū Ludouici romani
⁊ aliud Petri de ancharano: ⁊ cōcludunt: ſi recte memini: ꝙ regl'e cancel
larie loquētes de papa nō habēt locū in legato. qꝛ ſunt exorbitātes a iu
re cōi. ⁊c. ꝑ iura vulgaria. ⁊ ſic ſententiauit rota in vna cauſa in qua h̄ di
cebā. ⁊ dn̄s Coronatus aduocatus cōſiſtorialis idē dixit. nam ſatis eſt
ꝙ ꝓncipiū ⁊ finis ſunt abilia. licet mediū ſit inutile qđ ꝓſumit̄ bonū faci
at glo. in. c. volumꝰ. xvi. q. iiij. cū ſimili. ¶ Sʒ certe nō eſſet magnū tene- An habeat lo
re ꝙ etiā iſta regl'a haberet locū in legato ⁊ in ordinario. etiā qꝛ licet ſit cū ī ordinario
exorbitās a iure cōi: tn̄ nō eſt ius expreſſum qđ dicat cōtrariū huiꝰ regl'e
⁊ qꝛ emanat ad tollendū fraudes cauillatiōes ⁊ ambitiōes ⁊ ad tollen-
dū peccatū. ⁊ ſic vt in fauorē aīe pōt de iure etiā ratiōe equitatis extendi
ad legatū ⁊ ad ordinariū. ⁊ ad h̄ ſufficit dictū Jo. an. ⁊ modernoꝝ. in. c.
ex tenore. ꝗ̄ fi. ſint legit. vbi dicūt ꝙ conſtitutio etiā penalis ſi emanat in
fauorē aīe debet extēdi ad caſus ſimiles. de ꝗ̄ materia extenſiōis remitto
ad ea ꝗ̄ dico plene in. xvij. q. in tractatu cardinaliū. ⁊ ſic iudicarē etiā in
foro cōſcientie: licet iſta cōſtitutio ſit penalis: qꝛ annullat collatōes. faci
at glo. in. c. decet de imu. eccle. li. vi. Item etiā ſi ſit exorbitās vt dixi: tn̄
ex eadē ratiōe ego ſic iudicarē de ꝗ̄ aliꝗd dixi ſ̄ regl'a ꝓxima. ⁊ cōcordat
iſta regl'a cū iure cōi: vt nō det̄ occaſio captādi mortē alteriꝰ. ca. ij. ⁊. iij. Nota cautelā
de cōceſ. ꝑben. li. vi. Et cōtra hāc regulā faciūt curiales ꝗ̄ hn̄t curſores ꝯtra hāc rl'aʒ.
de partibꝰ cautelā ꝙ ꝓmo obtinēt ſignaturā vacātis. ⁊ deinde ꝗ̄libʒ die
habēt aliā ſignaturā quouſꝗ̄ veniat tale tēpus infra qđ ponit̄ veriſimilr̄
veniſſe ad noticiā pape. ⁊ cū ſunt certi expediūt bullas de illa data in ꝗ̄
veriſimilr̄. ⁊c. ſed cōtra iſtos facit: qꝛ ſint inabiles ad tale beneficiū in ꝗ̄
poſiti ſunt viuente poſſeſſore de iure cōi. ca. i. de cōceſ. ꝑben. ⁊ marie tꝑe

Pauli.qꝛ ꝑ regulã cancellarie inhabilitanť.vt dixi ſupra reglã.xx. ſed ad hoc allegare poſſet ille curialis.ꝙ ipſe nõ impetrauit.⁊ ſi dictũ fuerit ꝙ ipſe porrexit ſupplicationẽ.⁊c.põt ipſe replicare ꝙ ſupplicatio non facit fidem ꝗ ad hoc.vt vult regula ſupra.xxv. Vidi tñ in curia fieri vnã cautelam:q̃ꝫ cũ venit curſor de partib⁹ ⁊ ille cui venit ĩpetrat tunc:⁊ nondũ erat mortuus ſm tempus requiſitũ in hac regula tunc inde ad tres dies impetrauit vnus alius ꝗ ſciebat hoc ⁊ ĩpetrauit infra tẽpus requiſitũ in hac reglã.⁊ obtinuit cõtra primũ ⁊ merito. ideo conſulo ꝙ habẽs curſorem vacante ꝑ mortẽ naturalẽ.etiã ſi ĩpetrat ⁊ habeat ſignaturã: tñ maneat ꝑ octo dies. Itẽ qꝛ iſta reglã loquiť de obitu nunꝗd habeat locũ in alia vacatiõe.pone ꝙ erat fama ꝙ vnus cui⁹ bñficia erãt reſeruata volebat intrare religionẽ.⁊ ante ingreſſum volebat renũciare in manibus pape:⁊ venit curſor ad curiã nõ ex ꝑte ſua ſed alteri⁹ vel etiã ex ꝑte ipſi⁹.⁊ papa cõtulit beneficiũ illi⁹:ſed nondũ lapſum erat tñ tẽpus: ſicut dicit iſta reglã:an valeat collatio ⁊ certe crederẽ ꝙ ſic:maxie qꝛ cũ ſit penalis et exorbitãs ceſſat rõ captãde mortis alteri⁹.appellatiõe em̃ mortis naturalis nõ cõprehendiť ciuilis:qꝛ nunꝗ̃ mors ciuilis ꝯpať natali: niſi ĩ caſib⁹ a iure expſſis.vt ait glo.vnica in decre.i.c.placuit cõi.xvi.⁊ alia vnica in.vi.decre.in.c.ſuſceptũ.de reſcrip.li.vi.de ꝗ aliꝗd ꝑ Bal. in. l. fi.C.de epis ⁊ cle.⁊ ꝑ Sicu.in.c.cũ ſis de cõuer.cõiu.⁊ qꝛ iſta reglã dicit de veriſimili.⁊c.dubitari vidi in curia quõ dꝫ intelligi iſtud veriſimiliter.⁊ vide de facto ꝙ de valẽtia Aragonie venit vn⁹ curſor in.x. dieb⁹ cũ vacãti ⁊ dubitabať an haberet locũ iſta rlã.⁊ tũc fuit ꝓbatũ ⁊ ꝑ mare vn⁹ curſor venerat alias de valẽtia in.vi.dieb⁹:⁊ cõiter ꝓbať ꝙ curſores nõ poterãt venire.niſi in.xv.dieb⁹ vľ ad plus ĩ.xij.neſcio ꝗd fuerit determinatũ.ſꝫ in h̃ veriſiľr ego exponerẽ veriſiľr ꝑ credibili ar.l.iij.in.ij.⁊.iij reſpõ.ff.ſi ps here.pe.⁊ tũc tenerẽ mediã viã ſicut ibi tenet iuriſcõſul. ⁊ nõ tenerẽ illud qđ raro accidit ꝑ illã.l.⁊ ꝑ.l.nã ad ea.ff.ď legi.vñ ibi dꝛ: ꝙ vna mulier pepererat q̃tuor ⁊ alia.v.⁊ alia egyptiaca.vij. ⁊ vna alexãdria fuit reportata vt Adriano oñderet ꝗ peperat q̃tuor vno tꝑe ⁊ inde ad.lx.dies peperit vnũ aliũ.tñ ibi iuriſcõſultus tenet in.§.fi. mediã viã .ſ.ꝙ nõ attẽdit id qđ raro fit:ſꝫ dicit de trib⁹ tm̃.⁊c.⁊ ſic videreť in caſu nřo ꝙ nõ ſtem⁹ ꝓbatiõi de.vi.dieb⁹ nec.xij.ſꝫ mediã ꝑtẽ tenere debem⁹ ſ.de.vi.dieb⁹ nec h̃ ꝯſonũ iuri.qđ tñ at veriſiľe ẽ videdũ qđ dicat Din. in.c.ſuſcepim⁹.de reg.iu.li.vi.⁊ ẽ bon⁹ tex.cũ gľ.in.c.cupiẽtes.§. ꝙ ſi ꝑ xx.de elec.li.vi.⁊ hec ꝓ nũc dico veriſimiliter relinꝗ arbitrio auditoꝝ ex quo verba diriguntur ad eos vel in arbitrio cuiuſcunqꝫ iudicis iudicãtis. caſus eſt in ſimili.in.c.cupientes.in.§.ꝙ ſi per.xx.de elec.li.vi.facit.l.fi. ff.ꝙ metus.⁊.c.quia veriſimili de preſump.

An habeat locũ rlã de bñficio vacãte per mortẽ naturalem.

Quãliť intelligať iſtud verbũ veriſimiliť

¶Sequiť viceſimanona regula.

Item ꝙ omnes & ſingule cauſaꝝ cõmiſſiones quas in antea fieri cõtigerit obtentu vel occaſione cõceſſionũ duntaxat apoſtolicaꝝ de beneficijs eccleſiaſticis gratiaꝝ ſuper quibus apoſtolice littere confecte nõ fuerint;ac ꝓceſ

ſus deſuper habendi nullius ſit roboris vel momenti.

¶Iſta regula caſſat cõmiſſiones fiendas ſuꝑ beneficijs conceſſis ꝑ gratiã apoſtolicã de ꝗbus nõ ſunt littere apľice cõfecte ⁊ ꝓceſſus deſuꝑ habẽdos:in hoc eſt cõtra ius cõe.quia vt ſupius ſepe dixi:per ſolam ſignaturã acquiriť ius plenũ ſine expeditiõe bullaꝝ de iure.ſufficiat text⁹ cũ glo.in.c.inſtitutõis.xxv.q.i.⁊ alia iura allegaui.ſupra regula.xv.tamẽ iſta regula d'ſponit cõtrariũ:tum ꝓpter quandã equitatẽ.quia ille ꝗ habebat ſignaturã tantũ moleſtabat poſſeſſorẽ:⁊ poſtea forte faciebat aliquam falſitatẽ in expediendo ⁊c.tum etiã:quia iudex ignorabat fundamentũ ſue iuriſditionis ⁊c.arg.eoꝝ que dicit Bar.in.l.multũ intereſt. ff.de cõdi.⁊ demõ.⁊ Inno.in.c.prudentiã.de offi.dele.licet Bar.alleget eũ in.c.cũ contingat.eo.ti.Tum etiã ad exburſandũ pecunias ⁊c.⁊ ideo iſta regula practicať etiã hodie in expectatiuis.nã executor dat⁹ in expectatiua nõ põt fulminare ꝓceſſum niſi viſa bulla:aľs non valet. Et ideo hodie teneť vna cautela.qꝛ cũ bulla dať expedita poſtꝗ̃ eſt in plũbo.vt dixi ſupius in.x.regula.et ad hoc facit.c.licet.de cri.fal.hñs expectatiuã põt ire ad plũbũ cũ ſuo executore.⁊ ille executor cũ videt ibi bullam ⁊ ſe iudicẽ ibi datũ põt fulminare ꝓceſſum:prout aľs ego feci tanꝗ̃ executor vnius paupis ⁊c.Sed vt nõ deť de iſta regula eſt practica ꝓcuratoꝝ:ꝙ in iudicio ꝑducũt ſumptũ bulle ⁊ nõ ipam bullã vt nõ videať illud qđ eſt ſcriptũ retro.ſ.expedita tali die. Itẽ ponderãdũ ẽ verbũ de beneficijs poſitũ hic:ex quo videť nõ idẽ eſſe in alijs. Pono ꝙ papa conceſſit alicui iuriſditionẽ vel poſſeſſionẽ temporalẽ vel ꝑpetuã in aliꝗ caſtro ve ciuitate:⁊ iſte anteꝗ̃ expediat bullas facit cauſam cõmitti contra intruſum:an valeat iſta cõmiſſio.⁊ certe dicẽdũ eſt ꝙ ſic.qꝛ iſta regula eſt exorbitãs.ꝗ debet reſtringi ad terminos in ꝗbus loquiť.ca.que a iure cõi exorbitãt.de reg.iu.li.vi.⁊.c.odia.⁊.c.in penis.eo.ti.⁊ ſic alias reſpondi in curia:neſcio ꝗd fuerit iudicatũ.ſed hoc credo veꝝ dũmõ bulla poſtea ꝓducať in iure. Itẽ vidi dubitari:⁊ eſt caſus me⁹ nunc in rota. pono ꝙ papa ꝓuidit mihi de beneficio:⁊ mãdat ꝑ breue ſuũ ſupplicatõne ſignata incerclusa ꝙ iudex in partib⁹ ponat me in poſſeſſiõe:vel conſignet mihi bñficiũ:an hẽat locũ tũc reglã iſta.⁊ certe dicẽdũ eſt ꝙ non. qꝛ appellatiõe cõmiſſiõis nõ venit breue pape ꝑ qđ etiã videť idẽ ⁊c.ex ſupplicatiõib⁹ incluſis ꝙ papa ex certa ſcia vult hoc fieri.arg.l.quidã cõſulebãt.ff.de re iud. ¶Itẽ vidi dubitari:qꝛ appellatiõe cõmiſſionis ſimplicis nõ venit cõmiſſio in qua cõtineť ſupplicatio.nã ſpẽs cui addiť aliꝗd de gñe alteri⁹ ſpeciei mutat nomẽ caſus in.c.ſtatutũ.de elec.li.vi ſtricto.c.lꝫ canõ.de elec.eo.li.facit qđ dicit Abbas in.c.bone.lo.i.de poſtu.pla.ꝗ allegat dictũ.c.⁊ facit.l.ꝗ venenũ.ff.de ꝟ.ſig. Itẽ qꝛ appellatione ſimplicis nõ cõtineť cõpoſitũ qñ materia eſt odioſa.caſus eſt in.c. ꝙ dilectio.de cõſan.⁊ affi.lꝫ glo.cũ tex.inſti.de act.§.i.videť dicere contrariũ.⁊ in.l.ij.ff.de ꝟ.obli.vbi doct.plene.ſed ibi dixi legẽdo hic Rome vltra Bar.Bal.Ang.Jo.de imo.Ludo. pont.ꝗs vidi ibidẽ:ꝙ qñ oĩa ſimplicia cõprehẽſa ſub gñe numerãť ꝑticulariter ĩ aliꝗ diſpoſitiõe

Cautela

Rota

An appellatione cõmiſſionis cõtineať cõmiſſio in ꝗ cõtineť ſupplicatio

tūc appellatōe ſimplicis cōprehendat etiā cōpoſitū ex illis ſimplicib⁹ ⁊
ſic ꝓcedūt dicta iura. ⁊ pone exēplū ſ. in.xv.regula. ⁊ ibi dixi aliqd de h:
ſed qū nō enumerant oēs ſpēs ſub gñe: vt in hac regula vbi nō enumerat
niſi tm̄ vna ſpēs. ſ.cōmiſſionis: ſequit ꝙ nō cōprehendit cōmiſſio cōpoſi
ta. ſ.cū ſuppli. intercluſa ⁊ ſic ꝓcedat dictū ca.ſtatutū. de elec.li.vi. ⁊.c.ꝙ
dilectio. de cōſang. ⁊ affi. Itē qꝛ cōmiſſio tm̄ intelligit ſm vſum loquēdi
q in iſtis debet attēdi.l.cū delanionis.§.aſinā.ff.de fun.inſtru.c.ꝗbuis.d
ver.ſig. ſed appellatiōe cōmiſſiōis nō intelligit niſi cōmiſſio ſimplex que
fit in curia. g. de breui nō dꝫ intelligi. in h tn̄ arbitror ꝙ ſi etiā cōmiſſio
fieret ad ptes: pſcriptū cōtra hāc regulā nō valeret. qꝛ in h attendit veꝝ
tēpus date.c.ſup eo. de ap. ſꝫ in cōmiſſione attendit tpꝰ pñtationis .c.ſ.
de reſcrip. ⁊.c.vt debitus de ap. ſꝫ in breui in q ſup. eſt incluſa ſecus eſſꝫ
dicendū ꝑ pdicta in dubio tn̄ expedire nolo bullas in cauſa mea. qꝛ nolo
ponere ius meū in iudicio alioꝝ quoꝝ mentes nō ſunt equales. etiā in iu
ſticia marie meū. Itē pōdero hic verbū ꝓceſſus deſuꝑ habēdi. ⁊c. qꝛ in
regula Pauli erat habiti ⁊ habendi. ⁊c. ſꝫ melius eſt hic. qꝛ in ꝑncipio dꝛ
qs in antea. ⁊c. ⁊ etiā in regula Pauli dꝛ illud verbū ⁊ credo hic ea que
dixi in aliqua parte in regula ſuperius dicta ſcꝫ.xxv.

¶Sequitur triceſima regula.

Item voluit ꝙ impetrās beneficiū vacans ꝑ obitū familia
ris alicuius cardinalis: tenet exprimere nomē et titulū ip
ſius cardinalis. Et ſi ille in curia fuerit: eius ad id accedat
aſſenſus: alias deſuꝑ gratia ſit nulla. Et idem ſeruare vo
luit etiā ſi dicti familiares ipſoꝝ cardinaliū familiares eſ
ſe deſierit: ſeu ad alioꝝ cardinaliū familiaritatē ſimilem
tranſierint q ad beneficia que durāte familiaritate priori
obtinuerūt Et in quibus ipſa familiaritate durāte ius eis
competierit: ita ꝙ ad illa cardinales quoꝝ prius facta fue
runt ſuum habebunt adhibere conſenſum.

¶Iſta regula dicit ꝙ ipetrās beneficiū vacās ꝑ obitū familiaris alicui⁹
cardinalis debet exprimere nomē ⁊ titulū cardinalis. ⁊ ſi cardinalis in
curia ſit debet hr̄e cōſenſum illi⁹ cardinalis: al's ꝙ gr̄a ſit nulla: ⁊ idem
vult ſeruari etiā ſi deſierit eſſe familiaris ipſius cardinalis vel trāſiuerit
ad familiaritatē alteri⁹ cardinalis in bñficijs q habebat tꝑe ꝑoris fami
liaritatis. qꝛ ille dꝫ cōſentire ⁊ nō ſcd̄us. h dicit iſta regula. ⁊ venit ad cō
placendū cardinalib⁹ vt poſſint ipſi q habēt onera i ſuſtinendo familiā
⁊ laborādo ꝓ eis ꝙ habeāt etiā cōmodū vt debeāt cōſentire in ꝓuiſioni
bus quas fecerit papa de bñficijs vacantib⁹ ꝑ obitū familiariū cardina
liū. Et qꝛ iſta regula loquit indiſtincte de bñficijs vacantib⁹ ꝑ obitū fa
miliariū cardinaliū indiſtincte debet intelligi.l. de precio.ff. de publica.
iūcta.l.i.e.t. in prin. ideo ſequit ꝙ etiā ſi familiaris moriat in curia oportꝫ

ſuari hāc regulā: lꝫ illa bñficia regularit ſint gñalit pape reſeruata ea re
ſeruatōe q cōtinet in corꝑe iuris in.c.ij. de pbē.li.vi. tn̄ papa ipōnit ſibi
legē in h: ⁊ ſic pcticat i curia. iō ñ dꝫ mutari.l.minime.ff. de legi. ¶Itē — Iſta regula nō i
ponderādū eſt hic vbū: ꝑ obitū familiaris ⁊c. Ex quo ſequit ꝙ iſta regula — habet locū ne
nō habet locū in alia vacatiōe. qꝛ mors ciuilis in h caſu nō equiꝑat natu — ſi in vacatione
rali: cū h ſit expſſum in iure: ſufficiat glo.i.c.ſuſcep. de reſcrip.li.vi. g ⁊c — per mortem.
Et rō ē qꝛ bñficia familiarꝫ cardi. ſr reſuata ꝑ regu.iij.ſ. ⁊ iō ſi familia
ris car. vult renūciare ſiue in curia ſiue extra opꝫ ꝙ collatio fiat ꝑ papā
⁊ ꝓptea papa in h nō vult derogare ſue diriōi libere quā hꝫ de cōferen
do ſine cōſenſu cardi. ⁊c. Ex q ſequit ꝙ ſi familiaris facit aliqd delictū i
partib⁹: ꝓpter qd eſt ꝑuat⁹ ipo facto puta ſimoniā publicā ſiue hereſim
⁊c. tūc ſi vnus ipetrat bñficiū iſti⁹ nō debet obſuare hāc regulā ꝑ h ver
bū hic poſitū ꝑ obitū ⁊c. Itē ſi eps in partib⁹ priuet eum beneficijs ſuis
ꝓpter aliquā cauſam: qd poteſt facere lꝫ nō poſſet ea cōferre ſm.c.poſtu
laſti. ⁊ quod ibi no. etiā ꝑ doct. de foro cōp. tūc ſi vnus ipetret a papa il
la beneficia: nō debet ſeruare hanc regulā ꝑ predicta. Et ponderandum
eſt etiā illud verbū ⁊ idē ſeruare voluit ⁊c. Ex quo ſequit ꝙ etiā in ſecū
do caſu qū familiaris cardinalis tranſiuit ad aliū cardinalē ꝙ ſi moriat
debet reqri cōſenſus prioris cardinalis: al's gr̄a eſt nulla. Et iſta clauſu
la poſita i ꝑmo rñſo dꝫ etiā itelligi q ad ſeqntia: ex q declarat.c. de mlta
de pben. Et non curo allegare alia iura vulgaria. ⁊ hoc ꝑ h vbū idē: qd
denotat idētitatē iuris: lꝫ idētitatē facti: ⁊ eſt declaratiuū ⁊ ampliatiuū
l.idē eſt.ff. ſi ager vecti. iūcta.l.i. Itē ponderādū eſt vbū hic poſitū: fami — Nota bñ iſtos
liaritatē ſimilē trāſierit ⁊c. ¶Et q vbo apparet ꝙ ſi familiaris cardina — caſus in qbus
lis tranſeat ad familiaritatē pape ꝙ nō dꝫ ſuari iſta regula que eſt exor — non habet lo
bitans. faciat.c. volētes. de offi.le. ⁊.c.antiq. de ꝑuile. Itē qꝛ ꝑſona pa — cum iſta regula
pe loquēs itelligit excepta.c.pe.c.veniētes. de iureiu. Et q ſequit ꝙ iſta
regula nō habet locū ſi vnus fuit familiaris pape ⁊ poſtea trāſiuit ad fa
miliaritatē cardinal. etiā mortuo papa: qꝛ illa bñficia ſunt reſeruata pa
pe rōne affectiōis ſm ꝯſtitutionē pape Pauli. ⁊ iō nō debet reqri cōſen
ſus cardinalis ad cui⁹ familiaritatē trāſiuit. nā iſta regula loquit de fa
miliarib⁹ cardinaliū ⁊ nō de familiarib⁹ pape. g ⁊c. arg.l. de precio.ff.
de public. nam ſi papa voluiſſet intellexiſſe de familiarib⁹ pape expſſiſſꝫ
arg.c.ad audiētiā. de deci. ⁊ ſic poſtea cōſului ꝑ pdicta. Dico idē de col
lectorib⁹ vel officialib⁹ ſedis aplice: puta de ꝓthonotarijs ⁊ ſilibus. qꝛ
lꝫ ſint familiares cardinaliū: nō habet locū i eis iſta regula. nā reſeruata
ſunt pape tn̄ per regulā cancellarie. Et nō curo de extrauagan. ad regi
men. quia vt dixi.ſ. in.iij.regu. mortuo Benedicto.xij. mortua fuit illa
ad regimē ꝓpter vba ipius. ⁊ lꝫ appellatiōe cardinaliū cōprehēdat pa
pa: vt tenet Arch. in.c.ſacroſancta.xij.di. tamē hoc eſt veꝝ i fauorabili
bus: ſec⁹ in odioſis. arg.l.ius ſenatoꝝ.C. de dig.li.xij. ⁊ quod ibi notat
licet predicta dicant fore iuridica. tamē hoc anno.lxxxv. fuit ibi queſtio
deducta in practica in vno ꝓthonotario ⁊ ſcriptore bullarū qui fuit fa
miliaris vnius cardinalis: quia illius beneficia fuerūt reſeruata cardi
nali ⁊ nō pape. id eſt ꝙ requirit cōſenſus cardinalis al's nō valet ꝓuiſio

pape pͥpter vnam conſtitutionē factā in cōclaui tēpore electiōis domini Innocētij.ꝛ idē dicerē ſi familiaris cardinalis tranſiret ad familiaritatem familiariū pape.quia quo ad hoc ꝛ quo ad reſeruacionē bñficiorū cenſeť iſte familiaris pape:vt dixi.ſ.regula.iij.ꝑ.l.i.vel.ij.C.de epiſc.ꝛ cle.ꝛ ibi Salice⁹.ꝛ facit.l.queſitū.§.ſi inſtru.ff.de fundo inſtru.ꝛ ad hꝰ facit conſi.Oldra.xi.quod incipit:Thema tale eſt.ꝛ ibi multa bona iura ad hoc allegat vbi dicit ꝙ legatū ad vſus pauperꝝ:etiā videť legatuꝫ ſeruiētibus eis.ſed intelligo hoc verū ſi expenſis pape ſuſtenteť:alias ſecus:ꝑ regulā tertiā:ꝛ ibi dixi ſupra.Itē inquantū hic diciť ꝙ nomē cardinalis debet expͥmi:intelligo ꝙ expͥmať vt papa ſit cert⁹ ꝗs ſit ille cardinalis ſatis eſt.qꝛ nō refert ꝗd ex equipollētib⁹ fit.l.ꝗuis.C.de fideicō.Vñ ſi neſcio nomē ꝑpͥū cardinalis ſatꝫ eſt ꝙ dicā mortuū eſſe familiarē:puta cardinal' vicecācellarij epī portueñ.ꝑ p̄dicta.Itē inqꝫtū text⁹

Nota

dꝫ hic.ꝛ ſi ille in curia fuerit intelligo ꝗ ad cōſenſum:tñ etiā ſi nō ſit ī curia īpetrās debet expͥmere nomē illi⁹ cardinalis abſentis ꝛ titulū.alias grā nō valet.qꝛ iſta copula dirigiť circa diuerſa:ſō nō cōiungit niſi ṽba ꝛ nō mentē.ſufficit tex.cū glo.in.c.i.§.etem epm vel abbatē.coll'.x.ꝛ qꝺ ibi dicit Bal.ꝛ ſic memini me vidiſſe practicatū in curia.Itē ex iſta reg. colligo ꝙ etiā ſi cardinalis nō debet abeſſe a curia ſine licētia pape.ar.c filiū.i.q.i.ꝛ facit glo.in.c.nobiliſſim⁹.xcvij.di.tñ etiā ſi abſit tāꝗ legatus vel al's de licētia pape nō ꝑticipat hoc ꝑuilegiū qꝺ videť facere contra glo.ibi.ꝛ cōtra id qꝺ dicit ibi Bar.C.de ꝑxim.alias ꝑpoſitis ſacroꝝ ſcriniorꝝ:li.xij.ꝛ hoc ſuať etiā in medijs annatis epatuū:in ꝗb⁹ nō ꝑticipant abſentes cardinales.ipi tñ ſunt cauti ꝛ petūt a papa licētiā abſentādi ſe cū ꝓrogatiuis pñtiū:ꝛ papa male libēter dat:ꝛ eſt iuſtū vt nō remaneat ſolus.ꝛ ꝙ dꝫ reqͥrere cōſiliū ipoꝝ maxie in arduis:lꝫ non teneať ſequi.c.fundamēta.§.decē.cū glo.de elec.li.vi.Itē circa iſtā regulā vidi practicari in curia.Familiaris cardinalis litigabat cū vno alio:ꝛ lite pēdente fuit mortu⁹:an in ſurrogatiōe iuris illi⁹ ꝑ collitigātē debet ſuari iſta regula:tam in expͥſſiōe cardinalis nōis ꝗꝫ etiā de ei⁹ cōſenſu.ꝛ finaliter fuit cōcluſum in rota ꝙ nō.qꝛ illud ꝑuilegiū nō derogat ꝑuilegio regule ſuꝑioris.xxvij.de collitigātib⁹.ḡ ꝛc.ꝑ ꝛ cōtra.facit.l.in ſacris.l.ij C.de ꝑxi.ſacro.ſcri.li.xij.ꝛ qꝺ ibi dicit Bar.de duob⁹ ſtatutis.Sed ꝑ hac ꝑte bene facit qꝺ dꝫ Bar.in extraua.ad reꝑmēdā.in ṽ.nō obſtātib⁹ vbi dicit ꝙ illud qꝺ diciť ꝙ ꝑ vltimā legē vel ſtatutū nō reuocať prima:

Qñ lex poſterior tollat primā

vel ꝑmū quādo in ꝑma ē clauſula derogatoria eſt verū:niſi de ea fiat ī ſecūda mentio.ſed in iſta regula eſt clauſula derogatoria.ſ.ꝙ nulli⁹ ſit roboris ꝛc.ḡ ſequiť ꝙ cum in alia nō fiat mentio de ꝑma in ordine nō videtur tollere eā.ꝛ hoc ꝑ.l.nō eſt nouū.ꝛ ꝑ.l.ideoꝗꝫ.ff.de legi.Itē dicit ibi Bar.ꝙ etiā ſi prima lex nō habeat clauſulā derogatoriā:tamē nō tolliť ꝑ ſecundā:etiā ſi in ſecūda ſit clauſula derogatoria.ſ.nō obſtāte aliqua.l ſi nō eſt omino cōtraria ꝑme.ſed poſſent reduci ad cōcordiā.ꝛ ſic intelligit ibi dictas leges.ꝛ.c.i.de conſti.li.vi.allegat bona iura.q.quid ergo dices.in ſtatu.verſi.ſed ſi in ſtatu.ꝛ ſic in caſu noſtro cum prima regula etiā ſi nō habeat clauſulā derogatoriā quo ad.l.dicendo:nō obſtāte aliqua alia lege.tamē nō tolliť per iſtā:ex quo non eſt omino cōtraria.ꝛ iſta etiā nō habet clauſulā derogatoriā.ꝛ ſic practicať in curia. Item vltra

Cautela

p̄dicta poſſes reperire cautelā vt nō obſtet iſta regula.ſ.ꝙ facias ꝑ fauores ſignari ſupplicatiōnē motu ꝑprio.quia iſta regula dicit de impetrante.ergo aliud eſſet ſi motu ꝑprio pape ſignenť beneficia.facit.l.i.C. de pet.bo.ſubla.li.x.ꝛ.l.iij.ff.ꝙ quiſꝗꝫ iuris.in.i.reſpon.ꝛ ſic eſſet cautela pro papa qui ſe excuſaret cum cardinali:ac etiā pro īpetrante eſt cautela.Sed dubito an cardinalis tunc ſi eſſet magni ponderis faceret declarari contrariū.neſcio tamen pro nūc an ſi papa declararet in tali caſu tolleret ius queſitū.hec ꝑ nunc.¶ Sed vidi dubitari an in caſu iſtius re

An ſufficiat conſenſus cardinalis infueniens poſt impetrationem.

gule ſufficit ꝙ cōſenſus cardinalis interueniret poſt impetrationē.et in hoc vidi in curia vnū dubiū.quia vnus impetrauit nō habito conſenſu cardinalis.ꝛ ſecūdus poſt ꝛ habuit cōſenſum cardinalis:ꝛ poſtea ꝑmus etiā habuit conſenſum:quis illorū debet preferri.ꝛ fui interrogatus de hoc.Sed ꝙ ſecūdus preferať allego textū in.c.ſi pro te.de reſcrip.li.vi. ꝛ gloſa in.c.per tuas.de condi.appo.ꝛ nō dico aliud:quia pendet ī rota.q.vt habui.ſed quo ad primū caſum credo ꝙ ſic.arg.dicti ca.ſi pro te de reſcrip.li.vi. ¶ Item ex iſta deciditur dubium ſi vnus ſit familiaris

Nota q̄ſtionē

cardinalis ꝛ eo mortuo tranſiuit ad familiaritatē alterius ſi iꝑe moriatur in familiaritate vel extra eam:an iſte ſecūdus debet preſtare conſenſum.ex quo primus eſt mortuus qui non poteſt preſtare cōſenſum.ꝛ certe ꝓ parte affirmatiua facit ca.i.§.fi.ne ſede vacante.li.vi.licet loquatur de conſilio tm̄.ꝛ ꝓ iſta parte facit verbū habebūt hic poſitū:quod eſt futuri tēporis.ſed ſi eſt abſens vel mortuus nō poteſt ꝑſtare aſſenſum.vt ī dicto.§.fi.ꝛ in hoc eſt caſus iſti⁹ regule ibi.ꝛ ſi ille ī curia fuerit ꝛc.Sꝫ ꝓ cōtraria parte facit glo.in.d.§.fi.ꝛ ī ca.ſi ꝓ te.in ṽ.aſſenſus.pur tamē credo ꝙ in curia practicať primū.ꝛ hoc ꝑpter cardinales viuentes ꝗ volunt habere ꝓrogatiuas ꝑ phas vel nephas.ꝛ idē practicať de abſenti cardinali cuius fuit primo familiaris ille mortuus ꝗꝫ cardinalis pñtis in curia.quia cōſenſus ꝑſentis debet haberi tm̄.ſed de hoc dubito ꝛ an ſit verꝝ cogitādū eſt.¶ Itē ex hac reg'a vidi altercari in curia:ꝙ ſi cardi

Nota

nalis cui⁹ familiarꝫ obijt erat abſens extra curiā ꝛ īpetrās bñficiū ei⁹ nō fecit mētionē de familiaritate nec expͥſſit titulū ꝛ nomē cardinaľ nec habuit cōſenſum ipius.ꝛ dixit in lite ꝙ nō tenebať.ex quo cardinalis erat abſens q̄riť an īpetratio ſit ſubrepticia.qꝛ cardi.erat abſens ꝛc.breuiť dicēdū eſt ꝙ ſic.qꝛ lꝫ nō tenebať habere cōſenſum cardi.abſentis tñ qꝛ nō expͥſſit titulū ꝛ nomē ipi⁹ eſt ſurrepticia.nā hic dať duplex ꝑuilegiū cardinali.ſ.ꝙ expͥmať ei⁹ nomē.Itē ꝙ habeat ei⁹ ꝯſenſum.iō ſublato vno ꝑuilegio nō cēſeť aliud ſublatū.ar.l.ſi domus tua.ff.de ſerui.vr.ꝑ.ꝛ.c.ex tuarꝫ de auč.ꝛ vſu.pa.facit gl.ī ṽ.alieno ſacerdoti.c.oīs.de pe.ꝛ re.ꝛ credo ꝙ ſic fuit ſniatū ī pallacio.Sꝫ dubiū ē ſi cardi.iuit ad venatōꝫ ea die vel ad titulū epalē ſuū puta ad ꝑneſtinū:vt al's iuit.D.T.R.ſtati tñ volebat reuerti:an reqͥrať cōſenſ⁹ illi⁹.ꝛ certe ꝑma facie videť ꝙ ſic:arg.§. ceruos.inſti.de re.diui.ſꝫ.c.pñti.§.loca.de ꝑbē.li.vi.videť facere ꝓ ꝛ cōtra.nihilomin⁹ tñ crederē ꝑmū veri⁹:lꝫ curia dicat.circuit⁹ curialiū ꝛc. rota tñ forte dubitaret de hꝰ ꝓut al's itellexi.

¶Sequitur triceſimaprima regula

¶Item voluit ꝙ concurrẽtibus eadẽ die ſuꝑ quocũq; beneficio per fiat & ꝗ conceſſum ſignaturis ex eis ꝑ fiat habens alteri preferatur.

¶Iſta regula.R.D.nõ erat in regulis Sixti impſſis:ſed Pij ⁊ Pauli ſic:⁊ in veritate eſſet dubiũ quõ deberet practicari hodie hec regula.nã in bullis nõ ponit:per fiat vel:per cõceſſum.ſed in vtraq; bulla ponitur nomen pape tm̃.⁊ ſi dicam⁹ in expeditiõe bullaꝝ ꝙ debet expediri tm̃ ꝑ fiat:⁊ nõ per cõceſſum in cancellaria vł in camera.certe hoc nõ dicit iſta regula.ſed caſu poſito ꝙ ſic intelligeret hoc haberet locũ quãdo arreſtat per aduerſariũ.ſed ſi nõ arreſtat ⁊ vtraq; bulla eſſet expedita tũc quõ deberet practicari in iudicio dubito.qꝛ vna alia regula.xxv.ſ.dicit ꝙ non adhibeat fides ſupplicatiõi:ſed bullis tm̃:niſi forſan dicam⁹ ꝙ circa h̃ eſſet dãda iſta regula de mãdato vicecancellarij ⁊c.vt dt regula.xxvi.ſ. hodie tamẽ credo ꝙ practicaret cũ cõmiſſiõe ꝑ placet:alś quõ poſſet deduci in iudicio ſignatura ꝑ cõceſſum ⁊ per fiat ſtãte illa regula ꝑ pdicta Et pono exẽplũ in hac regula ꝓ min⁹ intelligẽtib⁹.Si vn⁹ impetrat beneficiũ a papa:⁊ ipe ſignat put cõſueuit facere.Fiat vt petit.⁊ ego impetro eadẽ die a vicecãcellario vel ab alio cui data eſt ptãs ſignãdi vſq; ad certã quãtitatẽ:puta vicecãcellario ꝑ regulas cancellarie:vel alteri ꝑ bullam q ſignat cõceſſum vt petit ⁊c.tũc ille preferet mihi q habet per fiat. hoc dt iſta regula q aliqliter cõcordat cũ iure cõi.ar.c.ſi a ſede.de pben.li.vi.⁊ eoꝝ q dicũt doct..Sed de practica ego dubito etiã in pdictꝫ duobus modis.vel alś põt practicari in datario q debet dare ſupplicationes.qꝛ ſi viderit ꝙ ea die eſſet impetratio facta ꝑ cõceſſum ⁊ ꝑ fiat:ꝙ pt retinere vel reſecare illã que fuit ꝑ conceſſum:⁊ dare illã q fuit ſignata ꝑ fiat.ſed tũc obſtabit illud qᷦ inferius dicã.caſu tñ quo practicaret in datario ⁊ ipe nõ faceret:tũc i cancellaria poſſet fieri ad petitionẽ partis:⁊ ſi nõ fiat in cãcellaria tũc poſſet fieri in iudicio.ſufficiat regula:is q i ius ſuccedit alteri⁹.de re.iu.li.vi.⁊ regła:q in ius.ff.e.t:ſed de mõ practicãdi cõſului vnũ auditorẽ de meliorib⁹ q dixit mihi ꝙ credebat eſſe neceſſariã cõmiſſionẽ:vt dixi:⁊ poſtea practicaui cũ vno pcuratore ſtilato:ſꝫ de iure penit⁹ ignorat:⁊ dixit ꝙ nõ erat neceſſaria cõmiſſio.qꝛ iſta regula dat ptãtẽ iudici.demũ cõſului vnũ aliũ auditorẽ:⁊ idẽ tenuit.ſ.cũ illo pcuratore:⁊ dixit ꝙ i iſto caſu nõ ẽ iudicare ſm ſupplicatõꝫ ſꝫ ẽ iudicare bullã ſm ſupplicatõeꝫ.⁊ idẽ dixit mihi vn⁹ ali⁹ aduocat⁹.pmũ tñ credo tuti⁹ ppt dictã regu.nã alś qlibet auditor poſſet iudicare bullã ſm tenorẽ ſupplicatõis:niſi dicat ꝙ i h̃ caſu tm̃ ſit ſpeciale.Itẽ itelligo eã etiã ſi hñs ſignaturã ꝑ cõceſſum ſit poſterior.⁊ hoc videt dicere cum loquitur indiſtincte:lꝫ videat facere cõtra predictũ.c.ſi a ſede.de pben.li.vi.alias qſi de nihilo deſeruiret vltra ius cõe.faciãt notata in.c.ſi papa.de puil.li.vi.⁊ in.c.ſi duo.de pcura.co.li.in h̃ tamẽ remitto me ad rotã:qꝛ exq iſta rła loqt in tminis iuris cõis:deberet itelligi ſm ius cõe vt ſupi⁹ dixi

⁊ faciũt iura vulgaria.Item põderandũ arbitror hic vba ibi cõcurrentibus ſignatur.⁊c.nã nõ dicit regła ꝙ ipetrantes ſint cõcurrẽtes.i.ꝙ ſint alias pares.Sed tñ dicit de ſignaturꝫ cõcurrentib⁹.⁊c.¶Ex q ſequit ꝙ etiã ſi ipetrantes ſint inequales ꝙ habeat locũ iſta regła.⁊ ſic regła prerogatiuaꝝ ſup poſita nõ haberet locũ hic.Itẽ ſi hñs ſignaturã ꝑ conceſſum ſit graduatus vel alias pꝛogatiuatus ⁊ hñs ꝑ fiat nõ ſit talis ꝙ nihilominus pferat habẽs ꝑ fiat.de hoc tñ vellem declarari.ſed ꝓ iſta ꝑte faciũt iura vulgaria dicẽtia ꝙ generaliter dictũ generaliter dꝫ intelligi ſufficiat.c.ſi romanoꝝ.xix.di.ſed ꝓ cõtraria ꝑte facit.qꝛ verba generalia nõ extendunt ad ea de qbus nõ eſt dictũ vel cogitatũ.l.cũ aquiliana.ff.de trãſac.hoc dicit glo.fi.in.c.ne qs arbitret.xxij.q.ij.⁊ ad h̃ etiam facit iſta regula in dictis verbis⁊ forte h̃ eſſet verius ꝑ predicta.⁊ limito etiã hãc regulã niſi hñs ꝑ fiat ſubreptitie ipetrauerit:qꝛ tũc alter debet ſibi pferri maxie qꝛ qᷦ nullũ eſt nullũ debet pducere effectũ.vt dicit Oldra.cõſi.cvi.qᷦ incipit ꝙ lra executoria in pn.⁊ allegat nota.in.l.cũ pater.§ curatoꝝ:ff.de le.ij.⁊ poſui illud cõſiliũ in fi.de ver.ſig.⁊ de exe.⁊ de re.iudi.⁊ ſepius ſ dixi faciat regła que cõtra ius.de reg.iuris.li.vi.⁊ ad h̃ faciũt ſupdicta.¶Itẽ limito eã inquantũ loquit de eodẽ die niſi appare ret de hora:qꝛ tũc ſi hñs ꝑ cõceſſum pbaret prioritatẽ ſignature ꝑ horã. licet eadẽ die deberet pferri alteri habẽte ꝑ fiat.⁊ põt hoc pbari ꝑ teſtes vt dicit glo.nota.in.c.duob⁹ de reſcrip.li.vi.⁊ in d.c.ſi a ſede.cũ quib⁹ trãſeunt doctores.⁊ Domi.nota.eas ⁊ nõ obſtat iſta regła que dicit tm̃ de die:qꝛ dꝫ intelligi niſi pbet de prioritate hore.Nã papa nõ intendit tollere ius queſitũ alicui.vt dicit alia regła.⁊ hoc eſt de iure cõi.l.i.§.ſi quis a pncipe.ff.ne qd in loco publico.c.Quis de reſcrip.li.vi.⁊ ad predicta facit glo.decreti quã ſuperi⁹ allegaui.xxij.q.ij.c.ne qs arbitret.qꝛ papa nõ cogitauit de h̃.ſ.⁊c.Ex qbus infero ꝙ ꝓpter has cauſas nõ poteſt datari⁹ lacerare ſupplicationẽ ſignatã ꝑ cõceſſum:nec põt eã retinere cõcurrentẽ cũ alia ſignata ꝑ papã.i.ꝑ fiat:nec in cancellaria põt arreſtari in expeditiõe bullaꝝ.etiã ad inſtantiã ꝑtis.ſed in ſola rota vel corã iudice cõpetenti debet de h̃ iudicari.maxie ſi ꝑ partẽ excipiat. Et de h̃ ꝓ nũc ſub correctione.D.T.R.¶Hic ſolebat eſſe vna regła tpe Sixti q dabat pꝛogatiuã cardinalib⁹ cõferendi oĩa beneficia ſpectantia ad collationes eoꝝ ⁊ illam alias gloſaui.Sed qꝛ hic nõ reperio in ipreſſis nõ oportet extendere vba maxime quia arbitror eam iniquã quo ad curiales:⁊ quo ad expectantes ⁊ etiã quo ad officiales curie.

Nota.

Nota limitatio.

¶Sequitur triceſimaſcd'a regula.

Item idem dñs noſter vt improbi lites exquirentiũ motus reprimant:voluit ſtatuit & ordinauit:ꝙ quicũq; beneficiũ eccleſiaſticũ tũc per annũ immediate precedentẽ pacifice poſſeſſum et qd' certo modo vacare ptendit deinceps ipetrauerit nomẽ gradũ & nobilitatẽ poſſeſſoris eiuſdẽ;& quot annis illud ipſe poſſedit & ſpecificã et de:

termiatā ex qua clare cōſtare poterit ꝙ nullū ipſi poſſeſ
ſori in dicto beneficio ius cōpetat cauſam in hmōi impe
tratiōe exprimere & infra ſex menſes ipſum poſſeſſorē
ad iudiciū euocari facere cauſāꝗ extūc deſuꝑ infra annū
vſqꝫ ad ſentētiā diffinitiuā incluſiue ꝓſequi debeat & te
neaṫ: alioquin impetratio predicta & quecūqꝫ inde ſecu
ta nulliꝰ exiſtāt firmitatis. Et idē impetrās de damnis &
intereſſe poſſeſſorē predictū ꝓpterea cōtingētibus ei ſa
tiſfacere: & ſi poſſeſſorē ipſum iniuſte friuole ac indebi-
te moleſtaſſe reptus extiterit .l. florenos auri ꝑſoluere ca
mere apoſtolice ſit aſtrictus: nec alius ꝗꝫ premiſſe vacatio
nis modus etiā ꝑ litteras ſi neutri: aut ſubrogationis vel
alias ſibi quo ad hec vt hmōi beneficiū ea vice cōſequi vł
obtinere valeat quomodolibet ſuffrageṫ: illudqꝫ nullate
nus in antea litigioſum propterea cenſeaṫ.

¶Iſta regula dicit ꝙ ſi quis impetret beneficiū ab aliquo ꝑ annū paci-
fice poſſeſſum: ⁊ dicit vacare ipo facto: ꝙ debet exprimere gradū/nomē
⁊ nobilitatē ipius poſſeſſoris: ⁊ ꝑ quos ānos poſſederat. Itē cām deter-
minatā q̄re aliqꝺ ius eidē nō cōpetit in dicto bñficio. ⁊ debet extūc face
re eū euocari infra ſex mēſes: ac cām infra annū finire alias ꝙ īpetratio ⁊
idē ſecuta ſunt nulla. ⁊ teneṫ ſibi ad intereſſe ad oīe dānū ⁊c. ⁊ ſi friuo-
le vel dolo eū moleſtat teneṫ ad .l. ducatos Camere apłice nec alius mo
dus vacatiōis ſibi ꝓderit etiā ꝑ viā ſurrogatiōis. vel ſi neutri niſi ꝓmus
nec diciṫ litigioſum illꝺ bñficiū ampliꝰ. hoc dicit illa notabił regła. Et
ad eiꝰ declarationē pōderādū eſt iſtud ꝟbū vacare ꝑtendit ⁊c. Qꝺ ꝟbū
lꝫ de iure poſſet referri ad vtrūqꝫ tēpus etiā futurū. vt vult glo. ij. i .l. ſti-
pulationū ałs. §. ſtipulatio. ff. de ꝟ. obli. quā notat Ange. ⁊ Jo. de imo
la. ⁊ idē notat Ange: in aut. vt iudices ſine quoq̄ ſuffragio. §. ſi igiṫ. iun
cta glo. col. ij. tñ iſto caſu tm̄ refert ꝑſens ⁊ ꝑteritū ⁊ non futuꝝ: q2 debe-
mus in benigniorē partē īterꝑtari. vt dicit Ange. in dicto. §. ⁊ allegat .l.
ſolemꝰ. ff. de cōdi. ⁊ de. ⁊ .c. ij. de cōſti. li. vi. ⁊ Bar. in .l. ꝟbū oportebit.
ff. de ꝟ. ſig. ⁊ hoc maxime: q2 ꝑ ꝟba ſequētia intelligunṫ ꝑcedētia .l. fi. §.
cui dulcia. ff. de vino tri. ⁊ oleo. c. ꝑuenit. cū glo. xviij. di. Sed infra di-
ciṫ ꝙ debet exꝑmere īpetrator cām q̄re nūllū ius cōpetat poſſeſſori. ꝰ ſe-
quiṫ ꝙ iſta regula loqṫ de bñficio vacāti ipo facto ⁊ nō ꝑ ſniam fiendā.
Et iō ſi vnꝰ in forma iuris petit aliquē ꝓuari bñficio ſuo q2 eſt crimino
ſus ⁊ ibi cōferri: nō hꝫ locū iſta regula: ⁊ ad hoc facit: q2 tūc illud nō dr̄
cā bñficialis qñ agiṫ de ꝓuatiōe. facit ſicut vult glo. in .c. ij. vt lite pendē
te. li. vi. iō ille primus pōt renūciare ſimpłr vel ex cā ꝑmutatiōis. ſꝫ iſte
non vult. d. l. in fi. Et ratio eſt: quia ꝓmus habet ius in beneficio ꝗuſqꝫ

priueṫ: ſed ſecundus nō. ſed quia nemo dat quod non habet. ſufficiat. c.
ad diſſoluendū. de deſpon. impu. ⁊ facit quod dixi ſupra in regła. xxvij.
de ſurrogatiōe ⁊ pōdero ꝟbū pacifice poſſeſſū ⁊c. Et expono pacifice. i. — Quō dicatur pacifice poſſi-
q2 nō fuit ſibi lis ſuꝑ eodē bñficio mota: ⁊ tūc diciṫ q̄s pacifice poſſidere — dere.
ita vult glo. nota. in ꝟbo antea. iūcto tex. in cle. i. de ſequeſt. po. ⁊ nō de-
bet exponi pacifice. i. iuridice. vt exponit glo. in .c. placuit. xvi. q. vi. i ver
bo pacifice. ⁊ nō ſufficeret quo ad iſtā regulā nec q̄ ad ſequētē ꝙ infra an
nū fuiſſet cauſa cōmiſſa cōtra eū: ſed oporteret ꝙ fuiſſet citatus. vt ſentit
glo. iūcto tex. in. d. cle. nam lis nō diciṫ mota anteqꝫ ſciat cui moueṫ. q2
citatio habet tres partes. ſ. qñ decerniṫ. itē qñ executa eſt. itē qñ fit rela-
tio. vt dicit Jo. an. in .c. romana. §. cōtrahētes. de foro cōpe. li. vi. ⁊ Si- — Citatio habꝫ
cu. refert. ⁊ ſequiṫ in .c. fi. de offi. le. ⁊ Bal. in .l. oīs. §. veꝝ ſi apparitor. C — tres partes
de epi. ⁊ cle. Iō q̄ ad iſtā regulā ⁊ quo ad ſequentē credere ſufficere cita
tionē fuiſſe executā: lꝫ nōdū fuerit relatio facta. faciat cle. ij. cū glo. vt li-
te pen. ⁊ ꝑ ꝟba iſtius regule ibi euocari facere ⁊c. videṫ ꝙ ſatis eſt ꝙ īfra
ſex menſes ſit decreta citatio. ⁊ ſic audiui tenuiſſe rotā. ſed certe poſſꝫ di
ci cōtrariū ꝑ ſupradicta ſalua determinatiōe rote. ⁊ ꝑ ꝟba iſtius regule
videṫ ꝙ etiā ſi lis ſit inter alios cū eodē ꝙ dicaṫ quo ad iſtā regulā paci
fice poſſidere cū iſto q̄ mouet litē. ar. l. naturaliter. ff. de vnica. lꝫ contra
hoc faciat qꝺ vult Anto. ⁊ etiā Sicu. in .c. illud. de ꝑſump. Itē inquan-
tū hic dr̄ de expreſſiōe gradus ⁊ nobilitatis poſſeſſoris dꝫ itelligi i hñti
bus gradū vel nobilitatē: ałs qꝺ nō eſt nō pōt exꝑmi. q2 nō pōt quis de
ſiiſſe habere qꝺ nunqꝫ habuit .l. nō pōt. ff. de reg. iu. l. decē. ff. de ꝟ. obł.
⁊ .d. c. ad diſſoluendū. ⁊ ſufficiat quo ad hec fama ꝙ nō eſt graduatꝰ vel
nobilis: q2 nobilitas cōſiſtit in reputatiōe. ſ. ꝙ differat ab aliis plebeis
vt dicit Bar. in repetitiōe .l. i. C. de dig. li. xij. Idē de gradu: quia ſi vnꝰ
eſt factꝰ clādeſtinꝰ doctor: tamē neſciebaṫ publice: tūc impetrās nō dice
retur in culpa. ſufficiat regula Ignorātia. de reg. iu. li. vi. ⁊ qꝺ ibi. ⁊ in .l.
regula. ff. de iu. ⁊ fac. igno. notat. ¶ Itē inquātū textus dicit hic ꝙ extūc
infra ſex menſes debet facere euocari ⁊c. debet itelligi a tꝑe date impe- — Nota de ver-
tratiōis ⁊ nō a tꝑe expeditiōis bullaꝝ. de quo ſufficiāt nota. in cle. fi. de — bo Extunc
reſcrip. ⁊ hoc apparet ꝑ hoc ꝟbū extūc: qꝺ denotat momētaneā cōputa-
tionē ab illo tꝑe. faciat glo. in cle. ij. in fi. de heret. ac denot. lapſum tꝑis
⁊ extremū. vt dicit glo. in cle. i. in verbo extunc. de iurepa. que allegat .l.
iiij de cōdi. ⁊ demō. Itē inquātū hic diciṫ ꝙ cauſam debet facere expedi
ri vſqꝫ ad diffinitiuā infra annū ⁊c. debet intelligi a tꝑe citatiōis facte. ⁊
credo ꝙ ſic intelligat rota: puta vbicūqꝫ duꝑlex terminus ſimul actori ⁊
reo daṫ ad aliquod agendū debet itelligi lapſo primo termino: facit .l.
cōtra maiores. ⁊ qꝺ ibi dicit Bal. C. de inoffi. teſt. ⁊ lꝫ detur hic dilatio
ſex menſiū ad citandū: tamē ſi ante ſex mēſes ille citeṫ nō debet expecta-
ri tꝑs ſex menſiū: ſed ſtatim currit ānus. glo. eſt notabilis. ⁊ ibi notat eā
Domi. in .c. cupiētes. §. hac gñali. i ꝟbo cōmode. de elec. li. vi. ⁊ credo ꝙ
iſte ānus currat iſti vt faciat quātū in ſe eſt q̄ ad expeditionē cauſe: ſed ſi
faciat quātū in ſe eſt: ⁊ aduerſariꝰ ponit aliqs exceptiōes: puta ꝙ eſt no-
bilis vel ꝑduatꝰ: ⁊ ꝙ nō fuit hoc expreſſum in bulla ⁊c. ⁊ iudex interim

dubitat ꝛ altercaᷓ ſuꝑ iſtis exceptionibꝰ.tūc ſi ꝓbanᷓ bñ eſt ꝓ poſſeſſore
ſed ſi nõ ꝓbanᷓ tūc nõ currit tēpus illius regule ſm ea que dicit Bal. in
ſimili in dicta.l.cõtra maiores.C.de inoffi.teſt.ꝛ in.l.i.C. de iura.ca.et
facit glo.ad hoc quã no.ibi Domi.in.c.cupientes.§.ꝙ ſi ꝑ.xx.de ele.li.
vi.in verbo cõparere.ꝛ in ṽbo videbiᷓ.tñ debet ꝓteſtari ꝙ nõ ſtat ꝑ eū
alias forte curreret ſibi terminus.ſufficiat glo.in dicto.§.ꝙ ſi ꝑ.xx. ṽbo
poſita.¶ Itē inquantū hic dꝛ ꝙ debeat ꝛ teneaᷓ. Iſta duo ṽba neceſſita
tem importāt preciſam de verbo debet ſufficit glo.in cle.attendētes.de
ſtatu regu.ꝛ de ṽbo teneaᷓ glo.in.c.ꝑ hec.de heret.li.vi.. Itē inquantū
hic diciᷓ de iſta pena.l.duca.camere applicãdorū quero ꝑ quē debet ap
plicari. an ꝑ iudicē cauſe: ſiue ꝑ auditorē camere ꝛ ad inſtantiã cuiꝰ.et
ſi nõ habet vnde ſoluat: an debet lucre in corꝑe.ex quo venit iſta pena
imponēda ꝓpter dolū vel fraudē nõ curo inſiſtere:qꝛ nunq̃ vidi ſolui iſtã
penã nec deduci in effectū in partibus:tamē iudex cauſe deberet cogno
ſcere ꝛ imponere iſtã penã.qꝛ oĩa ſine q̃bus ꝛc.l.ij.de iuriſdic.om.iudi.
ꝛ ca.p̄terea.de offi.dele.ꝛ ſi nõ haberet vñ ſolueret verberareᷓ ſufficiat.
c.rep̄henſibilis.de app. In curia tñ credo ꝙ ꝓcurator fiſcalis ſe põt in
tromittere etiã corã auditore camere vł cauſe.qꝛ eſt emergēs vel incidēs
queſtio ar.c.i.de or.cogni. Unū tamē nõ omittã.qꝛ iſta cauſa ꝛ ſimilis
eſt beneficialis:ex q̃ eſt p̄uatꝰ ille ipſo iure.ĩdo etiã in p̄ma inſtantia poſ
ſet cõmitti tanq̃ bñficialis in curia.vt dicit regula quinta de poteſtate
vicecãcellarij.tñ ſi pars eſt in ꝑtibꝰ dubito ꝙ cauſa cõmittereᷓ in curia
in p̄ma inſtantia. Itē dꝛ hic ꝙ alius modus vacatiõis nõ veniat niſi pri
me vacatiõis:etiã ꝑ lr̃as ſi neutri vel ſurrogatiõis. ꝛc.ꝛ debet intelligi
niſi premiſſa ſeruenᷓ q̃ ad expeditionē cauſe:put ſuꝑ diciᷓ.ꝛc.ꝛ ſic intelli
git totus mūdus iſtã litterã.ꝛ ꝓ hoc intellectu facit littera ſequēs q̃ di
cit ꝙ iſtud bñficiū nõ cenſeᷓ litigioſum.i. poſt lapſum dictoꝝ terminoꝝ.
ꝛ ſic ꝑ ſequētia declaraᷓ p̄cedēs ca.ꝑuenit.xviij. di.ꝛ dicta.l.ſi. de vino
triti.ꝛ oleo le.cū cõcordantijs.ꝛ allegat glo.ibi. ſed ego dubito quid ſo
nãt iſta verba. Naꝫ ſi ĩpetratio ſit nulla cū inde ſecutis q̃d eſt h̄ dicere ꝙ
nõ veniat aliꝰ modus q̃ꝫ expreſſus.ꝛc.et certe nõ eſſet valde iniquū dice
re ꝙ etiã ſi velit ille ĩpetrãs ꝓſequi infra tēpus debitū non veniat alius
modus vacatiõis:niſi expreſſus.d.q̃ etiã ſi dicaᷓ in bulla vel aliquouis
modo.ꝛc.tñ nõ venit aliꝰ modus q̃ꝫ expreſſus.etiã in gr̃a ſi neutri ſiue ꝓ
ſequaᷓ iſte interp̄tãs ſiue nõ. ꝛ hoc apparet ꝑ dictionē nec ibi poſita. vt
eſt glo.notabilis iūcto textu.in.l.lege cornelia.ff.ad.l.corneliã.de.ſica.
Sed qꝛ totus mūdus aliter intelligit:nolo ego eſſe Martinꝰ legū qui
ſemꝑ erat ſolus in opinionibꝰ ſuis.ꝛ hoc ꝑ.l.minime.ff.de legibꝰ.vł po
teſt intelligi ꝙ etiã ſit reſtitutus ad ꝓſequendū cauſaꝫ ex diſpenſatõe.ꝛc.
ꝑ hoc facit glo.ſi iuncto tex.in.c.licet eps de p̄ben.li.vi.cõtra.l.apḋ Iu
lianū.§.cõſtat.ff.de legatis.i.Sed intelligēdo ꝓut cõiter intelligiᷓ vult
dicere iſte.§.ꝙ per viã ſi neutri.etiã vltra terminos predictos debet iſte
admitti ex p̄mo mõ expreſſo ꝛ nõ aliter.ꝛ idē in via ſurrogatõis poſt an
nū.ṽbi gr̃a.ego ĩpetraui beneficiū tuū.qꝛ eras hereticus ꝛ nõ fui ꝓſecutꝰ
infra annū tunc ĩpetratio mea eſt nulla vt hic.Sꝫ ſi cõtingat te mori vł

Iſta regula.ſ. debꝫ ꝛ teneaᷓ important neceſſitatem.

ꝓmoueri non debeo ſurrogari niſi ex iure priori qḋ expſſi idē eſt in gr̃a ſi
neutri dicēdo ꝙ nec mihi nec tibi cõpetit ius ꝛc.tūc venit primꝰ mõ ḋ
vacãdi:ꝛ nõ ſi docuero ꝙ ex alio modo vacandi non competit ius ꝛ hoc
vult dicere iſte finis:tñ verbū etiã hic poſitū facit in cõtrariū.ſed ſm hūc
intellectū hoc hꝫ veꝝ de gr̃a.ſi neutri:ĩpetrata anteq̃ labaᷓ terminꝰ.vt
hic vult tex.ſecꝰ ſi gr̃a:ſi neutri:ĩpetreᷓ poſt lapſum tꝑis hic ſtatutū.q̃a
tũ nõ valet talis gr̃a ex q̃ bñficiū nõ eſt litigioſum.ꝛ h̄ eſt qḋ vult iſte ṽſi
culus.nã gr̃a:ſi neutri:nõ habet locū niſi qñ bñficiū eſt litigioſum:vt ex
forma eiꝰ appꝫ:qꝛ mãdaᷓ iudicij cauſe.ꝙ ſi reperit neutri litigãtiū ius
cõpetere ꝛc.ſed nullus erat litigans:q̃a lis erat extincta ꝛc. Tñ cautela
cõtra hãc regulã poteſt eſſe duplex. Prima ꝙ impetrãs ſi nõ põt finire
cauſam ꝑ ſe infra annū ꝓcurat habere ſententiã contra ſe infra primū an
num:ꝛ poſtea proſequaᷓ:ꝛ durabit lis in perpetuū. vt hic fundat iūcta
decretali penultima de iudi. Itē ſecūda cautela eſt ꝙ alius amicus im
petrãtis iteꝝ impetret pro ſe:ſic nõ habebit locū iſta regula quo ad illã
per totū titulū.C.res inter alios acta.ꝛ.c.q̃uis ḋ re iudicata. ꝛ hec pro
nūc.¶ Hic tamē nõ omittã vnam queſtionē quã vidi practicari ĩ curia
Si vnus poſſidet vnū beneficiū curatū pacifice per decenniū vel alias:
ꝛ adeptus eſt aliud ſimile pacifice ꝛ ſine diſpenſatiõe ꝑ aliquos mēſes.
ꝛ ſic eſt p̄uatus vtroq̃ ꝑ extrauagan.execrabilis.vel primo tm̄ ꝑ ca. de
multa.de p̄ben.ego impetro primū anteq̃ labaᷓ annus:an habeat locū
iſta regula.ꝛ Rota ſententiauit ꝙ ſic:ꝛ ꝓnũciauit Nucerninꝰ bonꝰ pater
ſed mihi videᷓ ꝙ nõ:q̃a iſte primus poſtq̃ vacauit p̄mū nõ poſſedit per
annū:g̊ ꝛc.ꝛ h̄ fundo.qꝛ iſta lex ſemꝑ loquiᷓ.l.arriani.C.de here.ſed hic
dꝛ tūc imediate g̊ ꝛc. Itē dicit deinceps. Itē ꝙ certo mõ vacare p̄tendit
ꝛ ꝑ alia ṽba hic poſita videᷓ ꝙ cū vno cõſtructo ponerenᷓ debet ĩtelligi
vtrūq̃ ṽbū cū q̃litatibus hic poſitis.ſ.intra annū a tꝑe ĩpetratiõis. Itē
hic dꝛ ꝙ tūc vacare p̄tēdit ꝛ ꝑ alia ṽba hic poſita videᷓ.id eſt a tꝑe ĩpe
tratiõis ꝛc.teneaᷓ qḋ eſt infra.ad h̄ facit doctrina Bar.in l.talis ſcp̄tu
ra.ff.de lega.i.ꝛ idē dico de heretico.ſed aliter dijs viſum:neſcio ſi ille
habuit vota dñoꝝ vel voluerūt finiuiſſe.ꝛ in hac opinione fuit dñs Ni
colaus de caſtello:q̃ mihi narrauit hãc cauſam.

Cautela p̄ma

Cautela ſcḋa

¶ Sequitur triceſimatertia regula.

¶ Itē ſtatuit & ordiauit idē dñs noſter ꝙ ſi quicūq̃ eccle
ſiaſtica beneficia qualiacūq̃ ſint abſq̃ ſimoniaco ingreſ
ſu ex aplicavel ordinaria collatiõe aut electiõe & electio
nis hmõi cõfirmatione ſeu p̄ſentatiõe & inſtitutiõe illo
rum ad quos beneficioꝝ hmõi collatio & ꝓuiſio electio
p̄ſentatio ſeu queuis alia diſpoſitio ꝑtinet:ꝑ trienniū pa
cifice poſſiderint:dūmodo in bñficijs hmõi ſi diſpoſitõi
aplice ex aliqua reſeruatõe generali in corꝑe iuris clauſa

reſeruata fuerint ſe nō intruſerint ſuꝑ eiſdem beneficijs taliter poſſeſſis nequeāt moleſtari: necnō impetrationes quaſlibet de beneficijs ipſis ſic poſſeſſis factas: irritas & inanes cenſeri debere decreuit āntiquas lites ſuꝑ illis motas penitꝰ extinguēdo.

¶ Hec regula eſt notabilis ⁊ quotidie practicat̃: ⁊ dicit ꝙ poſſidēs pacifice beneficiū ꝑ trienniū ex collatiōe illiꝰ ad quē ꝑtinet beneficioꝝ collatio ⁊c. dūmō nō habuerit ingreſſum ſimoniacū: vel bñficiū nō ſit reſeruatū in iure. quod amplius ſuꝑ illo nō poſſet moleſtari: ⁊ ꝙ impetrationes facte de illo beneficio tanq̄ de vacāti ſint nulle. ⁊ extinguit lites antiq̄s ⁊c. hoc dicit. Sed quia ſepe ⁊ ſepius dubitaui de cauda iſtiꝰ regule videtur mihi ꝙ alij minores me debeāt dubitare ideo ¶ Primo dicā aliqua puerilia ꝓ curialibus. quia cū de iure nō poteſt aliqđ beneficiū obtineri ſine canonica inſtitutiōe. c. i. de reg. iu. li. vi. ſequit̃ ꝙ etiā ſi vnꝰ habeat beneficiū per mille annos: ſi tamē nō habeat canonicū titulū ſemꝑ poſſet illud beneficiū impetrari. tamē iſta regula dicit cōtrariū ſaltē pꝰ trienniū.

Prima pars

¶ Secūdo dico ꝙ lꝫ de iure canonico nō perit inſtātia. c. penul. de iudi. tamē hic videt̃ ꝙ triēnio pereat inſtātia ⁊ etiā ius principale. et anteq̄ veniā ad intellectū huius regule declarabo aliqua vocabula.

Secūda pars

primo dicit̃ hic. Si q̄cunq̄ eccl'iaſtica beneficia ⁊c. ⁊ dico ꝙ debeat intelligi de abilibus alias ad poſſidendū. quia iura loquētia de ꝑſonis intelligunt̃ de idoneis. l. vt gradatim. ff. de mune. ⁊ hono. ⁊. c. eunuchꝰ. lv. di. ⁊ glo. in. l. i. C. de ſa. ſan. ec. iō dico ꝙ ſi laicꝰ poſſideret vel ſpuriꝰ vl' mulier: ꝙ nō habet locū iſta regula ꝑ p̄dicta. Itē ibi: abſq̄ ſimoniaco ingreſſu ⁊c. Ex q̄ ſequit̃ ꝙ ſi vnus a p̄ncipio habuit poſſeſſionē ex collatiōe ordinarij alicuiꝰ beneficij reſeruati: ⁊ tandē lapſo aliquo tꝑe fuit viſum ꝙ erat reſeruatū: ⁊ cōmiſit ſimoniā cū illo q̄ impetrauerat: ꝙ etiā tūc habet locū iſta regula ꝑ iſtud verbū hic poſitū. quia a p̄ncipio non habuit ingreſſum ſimoniacū. ergo ſi poſtea habuit cū ſimonia nō p̄ōt ampliꝰ impetrari. quia nō eſt recedēdū a verbis cōſtitutiōis etiā exorbitātis. arg. l. nō aliter. ff. de le. iij. ⁊. l. de precio. ff. de publicia. ⁊ ſic audio ſententiatū fuiſſe i rota: ita ꝙ poſt trienniū fuit caſſata ipetratio facta ab alio tertio i hyſpania. Itē h̄ dr̄: et electiōis hmōi cōfirmatiōe ⁊c. ex quo ſequit̃ ꝙ iſta regula nō habet locū ſi q̄s tm̄ ex electiōe ſiue confirmatiōe poſſideret. ⁊ idē dicerē ſi ſine ꝓuiſione vigore acceptiōis poſſideret. vt. c. fi. de cōceſſi. p̄ben. li. vi. Et rō eſt: qꝛ ꝑ electionē nō acq̄rit̃ ius i re ſꝫ ad rē: vt vult gl'. no. i cle. i. in v̄. colla. vt li. pen. lꝫ glo. i. c. quāto. lxiij. di. velit cōtrariū. qđ Sicu. tenet vt arbitror i. c. nobis. de iu. pa. ſꝫ v̄itas eſt iſta ꝙ ꝑ ꝯfirmationē electiōis acq̄rit̃ ius i bñficio electo. ⁊ appellatiōe electōis ſimpl'r ꝑ late itelligit̃ de cōfirmata vel de ea q̄ req̄rit confirmationē ꝓꝑe ſumpto vocabulo. vt d̄r gloſella ſingu. in v̄. electiōi. in cle. qꝛ cōtigit. de reli. do. quā no. ibi cardi. ⁊ infert ex ea vnū aliud bonū dictū. ſed ſi volumꝰ tenere illud qđ d̄r Abbas: corroborat̃ ꝑ illud qđ d̄r Oldra. cōſi. cxlvi. quod

poſui i ti. de elec. ⁊ de cōceſ. p̄. qđ icipit: factū eſt ta'e. dꝫ itelligi de electi ꝓprie ſūpta: q̄ nō req̄rit ꝯfirmatiōꝫ: ſꝫ ſtatim electꝰ p̄t admiſtrare: vt ſt aliq̄ p̄bēde electiue: ꝑ. c. vt in eccle. zamoꝝ. ⁊ iſte tales nō ſunt ꝓꝑe electiue: ꝑ. d. glo. ⁊ ꝑ illud qđ d̄r ibi car. in. d. cle. qꝛ cōtingit. tñ i rota vidi ſentētiari ꝑ Anto. de graſſis cōtrariū. ſꝫ iſta eſt v̄itas: ⁊ iſta dꝛ potiꝰ collatio q̄ electō. ⁊ ſic loquit̃ Oldra. in. d. ſuo cōſi. ex q̄ infero ꝙ i illis talibꝰ bñficijs etiā ex ſola electiōe ſine cōfirmatiōe hēat locū iſta regl'a. qꝛ illa electio h̄r ꝑ collatiōe. ꝗ ⁊c. facit glo. i. c. ſi poſtq̄. de elec. li. vi. ⁊ in. c. i. d̄ tēp. or. e. li. Itē inq̄ntū iſta r'la d̄r: ꝑ trienniū ⁊c. dꝫ itelligi de triēnio cōtinuo. itaq̄ ſi ꝑ vnū diē tm̄ infra trienniū nō poſſidebit: nō habet locū p̄uilegiū huius regule. quia dictio: per: denotat cōtinuationē omnimodā. l. vrbana. §. ꝑnoctare. ff. de v̄boꝝ ſig. ⁊ ad hoc facit. l. ſi quis ita. ⁊ eſt lex iiij. ff. de cōdi. inſti. ⁊ qđ ibi d̄r Bal. q̄ dicit de dictiōe Per iūcto tꝑi. ꝙ tꝑs cōtinuū eſſe ſignificat.

Pacifica poſſeſſio

Itē inq̄ntū hic dꝛ pacifice dꝫ itelligi. i. ſi non fuit ſibi mota lis: vt d̄r glo. i cle. i. de ſequeſt. po. ⁊ fru. i v̄. añ. ⁊ nō expono pacifice. i. iuridice: vt d̄r glo. ⁊ in. c. placuit. xvi. q. vi. ⁊ dixi ſ̄. regula prima. ⁊ ſic practicat̃ ꝙ lꝫ q̄s poſſideat ⁊ habeat fructus: tñ ſi lis eſt ſibi mota nō dicit̃ pacifice poſſidere. idem dico ſi nō moueat̃ ſibi lis. ſed non poſſidet maiorē partē fructuū: tunc non dicit̃ pacifice poſſidere: vt vult gloſa in. c. cōmiſſa. de elec. li. vi. ⁊ aliqui doct̃. in. c. cōſtitu. ij. de ap. inde dicit Bella mera. in. d. cle. ꝙ ſi vnꝰ moleſtat̃ ſuꝑ ꝑceptiōe fructuū: tamē ipſe poſſidet maiorē partem ipꝛꝝ. ꝙ dicit̃ pacifice poſſidere, ꝓ quo facit glo. in. d. c. cōmiſſam. ⁊ in hoc vt nō dicat̃ pacifice poſſidere: ſatis eſt ꝙ fuit ſibi lis mota ꝑ vnū. vel ꝙ moleſtet̃ ab vno vt nō ꝑcipiat maiorē ꝑtē fructuū. etiā quo ad alios qui nō moleſtauerunt. arg. l. naturaliter. ff. de vſuca. licet videat̃ cōtra. l. fi. C. de rei ven. ⁊ facit ꝓ ⁊ cōtra. vt dicūt doctores Anto. ⁊ Sicu. i. c. illđ. de p̄ſump. de quo aliq̄d dixi. ſ̄. regl'a p̄ria. Itē inq̄ntū hic dꝛ: ex aliqua reſeruatōe gn̄ali in corꝑe iuris clauſa ⁊c. hic videt̃ ꝙ aut cōpilatores huiꝰ regule ⁊ etiā tꝑe Sixti ⁊ Pauli errauerūt aut ego ſum bubulus. Nā. xxiiij. annis volui ⁊ reuolui ius canonicū ⁊ ciuile. q̄ꝝ. xxij. practicaui in curia ⁊ legi hic q̄nq̄ ⁊ in partibꝰ tribꝰ: tamē nūq̄ repi reſeruationē in corꝑe iuris clauſam niſi vnicā tm̄: videlꝫ i vacātibus in curia. ⁊ h̄ caſu curia extendit̃ ad duas dietas. c. ij. ⁊. c. p̄ſenti. de p̄ben. li. vi. Sꝫ ſi h̄ eſſet veꝝ: q̄re dꝛ hic ex aliq̄ reſeruatōe ⁊c. Ideo credo ꝙ ſicut vnus fecit a principio: ſic oēs alij ſecuti nūc ſunt eū. ⁊ ſuffeciſſꝫ dicere: dūmō in curia nō vacauerit: niſi velis dicere ꝙ eſt alia reſeruatio in corꝑe iuris clauſa. videlꝫ qñ eſt beneficiū deuolutū ad papā: de q̄ lapſo tꝑe nullꝰ ſe poteſt itromittere. ⁊ ſi cōferat nihil valet. c. licet. de ſup. ne. p̄. ⁊ glo. ibi. ⁊ i. c. ij. de cōceſ. p̄.

Nota

Itē qñ eccl'ia inferior eſt ſubiecta pape. qꝛ tūc eiꝰ collatio ꝑtinet pape. c. fi. de renūc. ſm aliq̄s: ſed iſte nō dicunt̃ reſeruatiōes gn̄ales: ſed q̄d. a collatio ꝑticularis. nec cancellaria vtit̃ iſtis reſeruatiōibꝰ. cogitādū tñ eſt ꝙ lꝫ bñficiū ſit deuolutū. tñ p̄t vniri ꝑ epꝫ vt i. c. ſicut. de ſup. ne. p̄. ſm Fride. de ſenis ſuo cōſi. lꝫ gl'. ⁊ Domi. i. c. ſi tibi abſēti. de p̄bē. li. vi. dicūt cōtrariū. Itē p̄ōt cōferri ꝑ legatū. gloſa in cle. ſi de beneficio. de p̄ben. ⁊ in. c. i. de offi. le. li. vi. Itē ꝑ executorē: vt in

d.cle.Itē.c.fi.de renūci.nō facit ad caſum.qꝛ ibi ꝑtinebat iure ſpecial':
ſcꝫ quia papa ſibi cōceſſit priuilegiū.tñ vnus magnꝰ abbreuiator dixit
mihi illū caſum ꝓ ſingulari ꝙ illa erat reſeruatio gñalis:ſꝫ certe nō ē re-
ſeruatio ſed collatio ordinaria.⁊ ita dixit mihi Nicolaus de caſtello:q̄
tenet opinionē illā ꝙ nō ſit niſi vnica reſeruatio.⁊ ꝙ fuit error abbreuia-
torꝫ.Itē dꝛ hic ꝙ d̄ bñficijs talr̄ poſſeſſis nequeāt moleſtari ⁊c. Ex iſto
textu dicūt dñi de rota viuētes nūc ꝙ iſta regula tm̄ defendit poſſidētē
triēnio pacifice a poſſeſſiōe tm̄ ⁊ nō a ꝓprietate.⁊ ad h̄ alle.glo.no.in.c
cōtingit.de do.⁊ cōtu.ex q̄ notat ibi Sicu.ꝙ ſi q̄s poſſideat bñficiū ꝑ
decē annos īter pñtes ꝙ ampliꝰ ꝑt ſe defendere a vero dño illiꝰ beneficij
lꝫ ipe nō efficiat bñficiatus q̄ ad ꝓꝑetatē.Itē ad h̄ allegat dictū Inno.
in.c.de offi:vica.⁊ in.c.fi.de ſup.ne.pre.⁊ allegauit mihi h̄ vnus audi-
tor q̄ habebat de melioribꝰ in iure cōi ⁊ ciuili:lꝫ fuiſſet al's vicioſus.vo-
cabat Iohānes Franciſci:⁊ dixit mihi ꝙ habuit iſta cōſtitutio ortū a q̄-
dā cōſtitutiōe facta in cōcilio Cōſtantieñ.q̄ fuit approbata in concilio
Baſilieñ.⁊ ſic volūt dñi de rota ꝙ iſta regula nō det titulū.⁊ ſic ſenten-
tiauit villa diego.de cōſi.dñorꝫ auditorꝫ ſuorꝫ contra bñdictū cubicula-
riū pape de menſe februarij anno.lxxix.q̄ ceciderat a poſſeſſione cuiuſdā
monaſterij ⁊c.ego tenebā ꝙ iſta regula daret titulū:⁊ ad h̄ allegabā ca.
cura.de iure pa.vbi appet ꝙ etiā q̄ ad titulū videt q̄s habere ius ſi bōa
fide poſſidet.⁊ hoc vult dicere glo.in.c.ſi poſſeſſiōes.xvi.q.iij.ibi:Vel
die ⁊c.⁊ ad hoc facit etiā glo.in.d.c.cura.quaꝫ notat ibi Sicu.⁊ optia
glo.in.i.ſolutiōe ad dictū ca.cura.xvi.q.vij.in.c.ſi q̄s deinceps. Itē ad
p̄dicta allego.c.ſi a ſede.de p̄ben li.vi.vbi ceteris paribꝰ etiā in benefi-
cialibꝰ poſſeſſio dat titulū.⁊ facit qđ dicit ibi Io.de imo.lꝫ Domi.vi-
deat claudicare.Itē ad hoc facit qđ dicit Bal.⁊ dicit eſſe ſingulare i.l.
q̄uis.C.de fideicō.in.i.co.vbi dicit ꝙ ea q̄ tendūt ad ꝑfectionē mādati
tacite includunt.⁊ ex hoc colligit ibi ꝙ cū vnū cōcedit videt ⁊ aliud cō-
cedi qđ ſequit ad illud.⁊ cōcordat.ff.de ſeruitu.vr.p̄.l.ſuitutes.§.ſi do
mo.⁊ ex hoc cōſului in curia ꝙ ſi papa mādat aliquē nō moleſtari ſuper
fructibꝰ ⁊ poſſeſſiōe alicuiꝰ bñficij ꝙ ꝑ hoc videt adiudicaſſe ſibi bene-
ficiū.⁊ ſic ſentētiauit rota in vna cā de vallada in Portugallia ⁊ ꝓnun-
ciauit Gaſpar auditor.ſed papa mādat ipm̄ nō moleſtari hic q̄ poſſedit
triēnio.ḡ videt ſibi dare iuſ ꝑcipiēdi fructꝰ.ſed ius ꝑcipiēdi licite fructꝰ
eſt ipe titulꝰ:ḡ ⁊c.ꝑ p̄dictā.l.ex q̄ ſequit ꝙ ſi iſte eſſet ſpoliatꝰ poſſet pe-
tere reſtitutionē etiā ſi obijceret ſibi ꝙ nō habet titulū.qꝛ ipe poſſet dice-
re ꝙ habet ex hac regula vt dixi:tñ ad h̄ poſſet rñderi ꝙ quo ad poſſeſſi-
one bñficij poſſet reſtitui.Sed tūc ego replicarē de.c.i.de eo q̄ mittit in
po.li.vi.⁊ de hoc addo hic ea q̄ dixi ſupius in.xv.regula in.iij.p̄rogatia
⁊ deciſionē huiꝰ dubij relinq̄ dictis dñis.qꝛ poſſet mihi dici ꝙ iſta rl'a
req̄reret titulū p̄cedētē.ḡ ⁊c.dicerē ego ꝙ etiā ſi titulus eſſet inualidꝰ ꝑ-
mus tñ hec validat:ḡ ſequit ꝙ eſt nouus titulꝰ:etiā quo ad iudicialia ⁊
quo ad deū:qꝛ lꝫ cōfirmatio nō faciat firmū niſi qđ al's eſt legitimū:ta-
men ſi papa fecit ex certa ſcientia:tunc videt illud quod nullū erat a pn-
cipio facere firmū.vt di.glo.notabilis in.c.placuit.in fi.xvi.q.vi.⁊ ſic ē

in caſu nr̄o:⁊ ſic credo veriꝰ.ſalua auctoritate ſedis ap̄lice.⁊.D.L.R.
Nā ſi cōtrariū eſſet verū daret materia ſpoliādi poſſeſſores ⁊c.Itē iquā- Nota
tū hic dꝛ:dūmō ſe nō intruſerit ⁊c.debet intelligi iſto mō:qꝛ licet als d̄
iure nō dicat intruſus:etiā q̄ ꝑ vim itrat poſſeſſiōꝫ alicuiꝰ beneficij ſi al'
habet titulū ad illud bñficiū.tñ qñ beneficiū eſt reſuatū gñalr̄ vt h̄:licꝫ
habeat titulū cenſet itruſus.facit qđ no.Do.in.c.eū q̄.de p̄bē.li.vi.vbi
di.ꝙ hñs canonicū titulū etiā ſi violēter ingrediat bñficiū nō dꝛ itruſus
ſed qñ eſt beneficiū reſuatū nō cenſet habere titulū.ḡ ⁊c.Item inq̄ntum
hic irritant ipetratiōes facte de dictis bñficijs ſic poſſeſſis.ſequitur vnꝰ
intellectꝰ ad ꝟba ſequētia ibi:antiq̄s lites penitꝰ extinguētes ⁊c.⁊ ſit ſen-
ſus ꝙ ſi vnꝰ poſſederit etiā añ iſtā regulā triēnio aliqđ bñficiū pacifice.
⁊ ſi poſt triēniū vnꝰ alius ipetret illud ꝙ nō valeat ipetratio. ⁊ ſi poſtea
fuerit mota lis etiā añ iſtā regu.ꝙ extinguit iſta lis antiq̄.⁊ iſto mō pōt
intelligi iſta regu.videlꝫ ꝙ etiā ſi ipetratio ſit facta añ triēnalē poſſeſſio-
nē pacificā ꝙ nihil valet.⁊ etiā ꝙ extinguit lites antiq̄s ſuꝑ hoc. Sꝫ cer-
te ſuꝑ h̄ vltimo ego ſꝑ dubitaui q̄d vult dicere antiq̄s lites penitꝰ extin-
guēdo ⁊c.⁊ ego cōſului doctores doctos ⁊ ipi itelligebāt ꝓut ego intel-
lexi.⁊ ego ſic itelligo videlꝫ ꝙ ſi vnꝰ poſſidet vnū bñficiū:⁊ tu citas eum
ſuꝑ eodē bñficio.⁊ tñ ipe poſtea ꝑcepit fructꝰ pacifice ꝑ triēniū:⁊ tu per
totū triēniū nihil facis cōtra eū:ꝙ ipe dicit pacifice poſſidere nō obſtāte
illa lite antiqua mota añ triēniū:qꝛ illā extinguit papa.⁊ hoc vult dice-
re apte iſta littera:⁊ ꝙ h̄ ſit verꝫ hoc fundo.quia qñ tu nō ꝓſeq̄ris litē ꝑ
te motā videris hr̄e eā ꝓ derelicta:⁊ iō nō dꝛ iā lis pēdere.vt dicit gloſa
notabil' inꝟ.ꝓſeq̄t.in cle.i.vt lite pēdēte.⁊ illā allegat deciſio rote.cccc.v
q̄ incipit.Itē ſi lite pēdēte:⁊ tamē illa eadē deciſio dicit ꝙ nūq̄ȝ lis finit
in curia niſi ꝑ ſñiam.ideo rota practicat hodie cōtra iſtū intellectū meū
ꝓpter illā deciſionē etiā ſi duret lis ꝑ mille annos:ſꝫ.ſ.in.xxvij.regl'a de
ſurrogatiōe dixi cōtra illā deciſiōꝫ.⁊ allegaui.d.cle.i.⁊.c.i.de lit.cōt.li
bro.vi.⁊ alia iura.⁊ cōcludēdo h̄ ꝓut ibi dixi.etiā illa gl.dꝫ itelligi qñ
vnꝰ renūciat liti:qꝛ q̄ ad eū nō dicit lis pēdere.l.poſtq̄ȝ liti.C.de pact.
vel al's ex cōiecturis appet ꝙ nō vult ꝓſequi qđ relinquit arbitrio iudi-
cantis:vt no.glo.in.l.fulcimꝰ.§.i.ff.ex q̄bus cau.in po.eat.⁊ facit.c.nō
ſolū.xi.q.iij.⁊.c.quē ꝓgenitores.xx.q.i.⁊.c.dilecti.de ap.⁊ iſta preſum-
ptio eſt ꝓpter iſtud triēniū qđ dicit iſta regula.puta ſi infra triēniū non
fuit citatꝰ ad aliquē actū.⁊ etiā loquit iſta regl'a q̄ ad cauſas futuras pꝰ
regulā:ꝑ.l.leges.C.de legi.⁊ ad cauſas p̄teritas:ꝑ ꝟbū poſſederit h̄ po-
ſitū.⁊ pōt referri ad p̄teritū ſubiūctiui ⁊ ad futuꝝ:iuxta glo.i.c.ij.de cō-
ſti.li.vi.⁊.c.i.de cle.nō reſi.li.vi.⁊ quia lex ſemꝑ loquit.l.arriani.C.de
here.ſequit ꝙ etiā pōt dici antiqua lis etiā poſt regulā.Et dicit pacifice
poſſidere iſte añ triēniū citatꝰ:ſꝫ ifra triēniū nō:ꝑ iſtā reg.ſi habuit fru-
ctꝰ pacifi.⁊ qđ dico h̄ refero ad reg.xxvi.ſ.loq̄ntē de ſurrogatiōe:⁊ illꝫ
qđ dixi ibi refero h̄ cā breuitatꝫ.⁊ ſic ꝓ iſto itellectu meo vidi ꝙ Anto.de
caſarellis maximꝰ aduocatꝰ tenuit ⁊ cōſuluit ⁊ allegauit no.ꝑ Bal.i.l.
ſi ſit.§.ff.de le.i.⁊ in.l.titius.ff.de ac.ēp.⁊ vē.rota tñ ꝓſeq̄ndo ſtilū ſuū
tꝫ ꝯtrariū:qꝛ in cā mea allegaui hoc ⁊ nō ꝓfuit.Iō ē hodie int curiales

ꝙ ſi citas vnũ ſemꝑ in ꝗlibet anno facias aliquẽ actũ vel ſaltẽ īfra trien
niũ.⁊ ſic fit hodie Et ex ꝓdictis tollit᷑ vnũ dubiũ curioſoꝝ.ꝙ ſi vnus tẽ//
Queſtio pore Sixti poſſidet duobus annis ⁊ vndecim menſibꝰ pacifice:⁊ tẽpore
Innocẽtij alio mẽſe poſtꝗ̃ facta eſt illa regula vel añ:ꝙ ſit tutus.lꝫ regu
la Sixti ſit mortua:tamẽ qꝛ iſta refert᷑ ad p̃terita.etiã iſta regula tuet᷑ cũ
vt ſupra dixi. Itẽ iſta regula poſſet habere locũ in impetratiõe facta pꝰ
pacificã poſſeſſionẽ triẽnalẽ ſiue in forma iuris ſiue ꝑ vacationem ipſo fa
cto de cõmiſſis ante triẽniũ:exquo indiſtincte loquit᷑.tamẽ melius ẽ di//
cere de ſecũdo modo ⁊ nõ in forma iuris.quia tũc nõ eſſet cauſa benefici
alis.vt dicit gloſa in.c.ij.vt lite pendente.li.vi.vidi tñ dubitari ſi vnus
poſſedit beneficiũ ſex annis:⁊ ego impetro illud:qꝛ nõ ſoluit mediam an
natã.⁊ ſm bullã Pij eſt p̃uatus ipõ facto.⁊ exprimo ꝑ quot ãnos poſſe
derit ſm regulã.s.primã:tñ nõ peto derogari huic regule:an põt poſt//
ea mihi opponi de hac regula.⁊ crederẽ ꝙ non.qꝛ papa videt᷑ tacite ibi
derogare:ar.c.i.de cõſti.li.vi.⁊ coꝝ que notant᷑ maxime ꝑ Bar.i.l.ſi ꝗs
in principio teſtamẽti.ff.de lega.iij.⁊ ꝑ doct᷑.i.c.i.de exceſ.prꝰ.li.vi.ma
xime quia nõ eſt ibi clauſula derogatoria:tamẽ ad cautelã ſemꝑ ponit᷑ ĩ
ſupplicatõe ⁊ cũ derogatiõe ⁊c.Et per hoc infero ꝙ hec regula habeat
locum in priuato ipõ iure vel per ſentẽtiã:arg.l.in rebus.§.ſi.cum.l.ſed
ſi manente.que ſequit᷑.ff.de preca.Et credo ꝙ habet locũ iſta regula et
iam cõtra iudicẽ.arg.c.cõquerẽte.de reſti.ſpo.⁊ ad predicta facit.quia iſte
etiã ſi careat titulo.tñ nõ dicit᷑ intruſus:exquo cõtinuat ſuã p̃mã poſſeſſi
onẽ quã habebat ꝑ dicta iura.⁊ hoc vult iſta regula cõſiderãs initiũ in
greſſus.⁊ facit.c.cũ qui.in p̃n.⁊ qđ ibi notat Domi.de p̄ben.li.vi.maxi
me qꝛ iſta regula nõ dat titulũ ſm dños de rota.ſed tñ defendit poſſeſ//
ſorẽ.⁊ ſic reſpõdeo ad.c.i.de reg.iu.li.vi.q̃ dicit ꝙ nemo põt beneficiũ
obtinere ſine inſtitutiõe.ſed nõ dicit ꝙ nõ poſſit poſſidere.facit quod dꝫ
Abbas in.c.in litteris.de reſti.ſpol᷑.Sed tenẽdo intellectũ quẽ tenet ro
ta neſcio quid eſt dicere ſm dños auditores antiquas lites penitꝰ extin
guẽdo:lꝫ ĩterrogauerĩ aliꝗs ex eis:trãſeãt tñ cũ alijs ſuis ſtatutis.⁊ hec
ꝓ nũc.etiã ſi aliꝗs dixerit antiꝗs lites que durauerũt ꝑ decẽ annos ante
illud triẽniũ:vt in ſiti dicit glo.in cle.i.de rebꝰ ec.⁊ in.l.fi.ff.ſi ager ve//
cti.vel emphi.pe.dico ꝙ iſta regula eſt vna trufa.qꝛ tũc etiã obſtaret di//
cta deciſio rote:que dicit ꝙ nunꝗ̃ extinguit᷑ lis niſi ꝑ ſentẽtiã in curia.et
intãtũ aliqui volũt iudaizare in illa deci.ꝙ etiã ſi viderint clare iſtã regu
lam finire lites:tamẽ potius volũt ſtare deciſioni rote ꝗ̃ deciſioni pape
⁊ ideo videt᷑ ſibi ꝙ eſſet dicere cõtra euangeliũ.boni tamẽ doctores con//
trariũ credũt.Et intelligũt aliqui alij antiquas lites.ſ.cũ anteceſſore.ſe
cus cũ iſto nouo poſſeſſore.ita dixit mihi Iacobꝰ de rizombꝰ abbreuia//
tor de ꝑco maiori bonus iuriſta.ſꝫ nihil allegauit.iõ ⁊c.ſꝫ qꝛ exꝗ iſte de
ſijt poſſidere lite pendẽte p̄ſumit᷑ ꝙ ſucceſſor ſit doloſus ⁊ intruſus.ar.c.
quia.v.de iudi.⁊.c.ſepe.de reſti.ſpo.⁊.c.i.de ali.mu.iu.⁊.c ſignificauit
de reſcrip.Et ille ꝗ deſijt dolo poſſidere lite pendẽte p̃t ſemꝑ cõueniri ⁊
ſnĩa lata cõtra eũ p̃iudicaret ſucceſſori ꝑ p̃dicta iura⁊ ꝑ multa alia.⁊ ſic
p̃cticat᷑.Itẽ poſtea cõſului dñm Nicolaũ de caſtello.⁊ rñdit mihi ꝙ ne

ſciebat ĩtelligere alit᷑ ꝗ̃ ego h dico.⁊ remiſit me ad dñm Antoniũ de eu
gubio antiquũ ꝓcuratorẽ ꝗ dixit mihi ꝙ in h tꝑe habuit ſnĩam cõtra ſe:
ſicut ego in cã mea.⁊ ꝙ iſta rl'a nõ ẽ in h ĩtelligibilis:⁊ ꝙ illi ꝗ cõpoſue//
rũt eã nõ ĩtellexerũt:⁊ ꝙ deberẽt vocari aduocati ⁊ ꝓcuratores ⁊ audito
res qñ cõponunt᷑ rl'e.tñ nolũt maiores ⁊c.iõ dico exꝗ obſcure loquit᷑ iſta
rl'a in h ꝑinde hr̃ ſi nõ fuiſſet cõdita.l.de etate.§.nihil.ff.de interrog.act᷑.
ego tñ ſic ĩtelligo ſicut dixi.tñ rota cõtrariũ p̃cticat.pur tñ ꝓpt᷑ ꝓrogati//
uã curie ſaluet᷑ dicta deciſio:ſaltẽ in lite pen.in curia.ſ.ꝙ nõ finiat᷑ lis ni
ſi ꝑ ſnĩam:vt dꝫ deciſio p̃dicta:vt lucrent᷑ notarij ⁊ copiſte ⁊ meretrices:
ſed extra curiã ad minꝰ ſuaret᷑ illud qđ dixi:exꝗ oẽs litterati ſic ĩtelligũt
ſed nõ ſuat᷑ niſi indiſtincte ⁊ male ⁊c.¶ Vltimo dico põderãda hec v̾ba
iſtiꝰ regule.nã hic nõ requirit᷑ aliud ad eiꝰ verificationẽ niſi titulꝰ colo//
ratus ⁊ poſſeſſio ⁊c.Et excipiunt᷑ tm̃ duo caſus.ꝗ ſequit᷑ ꝙ ĩ alijs iſta re
gula eſt firma.nã exceptio firmat regulã.⁊ vltra iura vulgaria allego ad Excõicatꝰ p̃t
hoc.c.licꝫ.ĩ fi.de ele.⁊.c.ij.in p̃n.⁊ ĩ fi.de cõiu.lepro..Ex ꝗ ſequit᷑ ꝙ etiã poſſidere bñfi
ſi excõicatꝰ poſſederit triẽnio ex titulo colorato aliqđ bñficiũ ꝙ p̃t iuua// cium.
ri hac regula.qꝛ nulli dubiũ ꝙ excõicatꝰ p̃t poſſidere etiã bñficiũ:cũ poſ
ſeſſio ſit ꝗd facti potiꝰ ꝗ̃ iuris.li.i.§.ſi vir vxori.ff.de acꝗ.po.c.cũ nr̃is
de cõceſ.p.ꝗ ea ꝗ ſunt facti nõ poſſunt iure ciuili vel alio poſitiuo infrin
gi:vt in.d.§.ſi vir.ꝗ ſequit᷑ ꝙ cũ excõicatꝰ põt poſſidere.facit.c.itẽ cum
ꝗs.⁊.c.in lr̃is.de reſti.ſpo.ꝗ in eo hꝫ locũ iſta rl'a:⁊ h ꝗ ad hoc vt ñ mo//
leſtet᷑ vt hic.ſecꝰ dico de reſtitutiõe ſi ſpoliet᷑.qꝛ tũc obſtaret ſibi exceptõ
excõicatiõis:vt dicũt tres gloſe vulgares in.c.i.xxiij.di.⁊.c.ex inſinua//
tione.de ꝓcu.⁊ in.c.dilectus.de reſcrip.Itẽ per p̃dicta dico idẽ in Hen
rico quo ad poſſeſſionẽ facti quouſꝗ̃ ſpoliet᷑.⁊ ſic tollo diſtinctionẽ do//
ctoꝝ in.c.i.de iudi.ꝗ ad caſum huiꝰ regule.⁊ credo ꝙ ſic practicat rota:
⁊ eſt veꝝ.qꝛ ſic dixit mihi dñs Petrus ferrera hyſpanꝰ doctiſſimus vir
⁊ allegauit mihi ꝗ ad iſtã regulã.qꝛ defenſio nõ tollit᷑ excõicato.c.cũ int᷑
de excep.ꝗ ⁊c.Itẽ ex p̃dictis infero ꝙ hec regula habet locũ:etiã ſi poſ//
ſeſſor ſit ſpurius vel homicida vel ꝗcunꝗ̃ aliꝰ inabilis:ex ꝗ indiſtincte
loquit᷑.ſꝫ in rei v̾itate dꝫ intelligi de ꝑſonis abilibꝰ:ar.l.vt gradatim.
ff.de mu.⁊ ho.tñ cõiter tenet᷑ ⁊ male.¶ Itẽ hic vidi in curia vnã ꝗ̃ſtio// An cõmẽda//
nẽ.ſ.an cõmẽdatariꝰ ad vitã põt ſe defendere cũ iſta regula.⁊ certe p̃ma tariꝰ gaudeat
facie videbat᷑ ꝙ ſic:ex ꝗ habet coloratũ titulũ ⁊c.tñ cõtrariũ credo veriꝰ bñficio iſtius
nã eſt certũ ꝙ iſte nõ habet coloratũ titulũ:ſꝫ tm̃ depoſitũ.ar.l.cõmẽda regule.
re.ff.de v̾.ſig.⁊ coꝝ q̃ dicit glo.in.c.ſi cõſtiterit.de accuſa.Itẽ qꝛ iſte nõ
poſſidet:vt.l.licet.§.i.ff.depoſiti.l.rei cõmẽdate.ff.cõmodati.in ar.⁊c.
⁊ ſic credo ꝓnũciaſſe rotã.tñ hoc crederẽ verũ ſi moleſtaret᷑ ꝑ habentẽ ti
tulũ ipius bñficij de nouo vel al's etiã.qꝛ ille dꝛ verꝰ p̄latꝰ:vt ꝺt glo.in
d.c.nemo.de elec.li.vi.⁊ nõ cõmẽdatariꝰ:vt dꝫ illa glo.ſꝫ ſi aliꝰ etiã cõ//
mẽdatariꝰ moleſtaret eũ crederẽ hr̃e locũ iſtã regulã.qꝛ in pari cã potior
eſt cõditio poſſidẽtis.c.in pari cã.de reg.iu.li.vi.⁊ crederẽ ꝙ lꝫ dicat᷑ ꝙ
cõmẽdatarius nõ poſſideat vt dixi.tamẽ hoc verũ qñ dñs verus depo//
ſuit:ſecus ſi iudex:quia tũc poſſidet.ſicut dicimꝰ de ſequeſtro:vt notat᷑ ĩ
d.l.licet.⁊ facit.l.interdũ.ff.de acꝗ.po.ſed ſic eſt in caſu nr̃o.ergo ⁊c.ne

ſcio tñ an auditores moderni reciperēt hoc.nā dicūt ꝙ non eſt beneficiū
cōmēda ꝑ ſupius dicta:ꝛ qꝛ beneficiū debꝫ eſſe ꝑpetuū.c.ꝑcepta.lv.di.
ꝛ notat̃ l.c.veniēs.de fi.pſ.ſꝫ dico ꝙ ſatis eſt ꝑpetuū q̄ ad vitā obtinētis
in cōmendā:arg.l.i.ꝑ ſocio.cū glo.ꝛ forte nō eſſet magnū hoc tenere pro
ꝓpitate.ꝛ idē qđ dico de cōmēda:dicerē de admiſtratiōe:que etiā nō dat
titulū:vt in alia regula ſupius lati⁹ dixi.

¶Sequitur.XXXIIII.regula.

Item idem dñs noſter ſtatuit & ordinauit ꝙ quecunq̄
beneficia eccl'iaſtica ſiue in romana curia ſiue extra eā re
ſignata niſi de illis facte reſignatiōes ſi romana curia in-
fra ſex mēſes ſi extra dictā curiā facte ſint infra menſem
extūc vbi dicta beneficia conſiſtūt publicate & poſſeſſio
illoꝝ ab eis quos id contingit petita fuerit:ſi reſignātes
illa poſtmodū ī eorūdē reſignatorū ſed per obitū hmōi
vacare cenſeant̃:collatiōes quoq̄ de illis tanq̄ ꝑ reſigna-
tionē vacātibus facte:& inde ſecuta nullius ſint roboris
vel momēti.

¶Hec regula dt ꝙ ſi bñficia ſint reſignata ſiue ī curia ſiue extra eam:ꝛ
reſignatio nō fuerit publicata in curia ſi ibi fuit facta infra ſex menſes:ꝛ
extra curiā ſi ibi facta fuit īfra vnū mēſem:ꝛ poſſeſſio petita nō fuerit ab
eo cui facta ſit collatio:ꝙ ſi moriat̃ in poſſeſſiōe illi⁹ ille q̄ renunciauit ꝙ
cenſet̃ vacare ꝑ mortē ꝛ nō ꝑ reſignationē:ꝛ ꝙ collatio ſic facta ꝑ reſignati
onē nō valet h dt.ꝛ certe iſta regula eſt maxie equitatis ꝛ eſt ſctā:qa ob-
uiat hic papa malicijs ꝛ fraudib⁹ curialiū.nā vnus poterat reſignare be
neficiū ſecreto:ꝛ poſtea manebat in poſſeſſione:ꝛ cū impetrabat̃ ꝑ mortē
illi⁹ apparebat ille ꝑmus q̄ impetrauerat ꝑ reſignationē ꝛc.ideo papa ꝓ
uidet circa iſta fraudes hic.ꝛ ad hāc regulā facit. l.ſicut.§.ſupuacuū.ff.
quib⁹ modis pignus vel hypo.ſoluit̃.Cōtra iſtā regu.tñ hodie fit fraus
ꝛ vidi de facto ꝙ ſi vnus renūciat alteri:ꝛ fit ſibi collatio ꝑ ordinariū vl'
ꝑ papā:ꝛ tenet̃ ſecrete:tūc ille qui renūciauit ſecrete cōſtituit ſe poſſidere
noīe alteri⁹:qđ pōt fieri in bñficialib⁹ ſm vnū intellectū.c.cū veniſſent.
de reſti.ſpo.ꝛ tūc ſatiſfit huic regule.tñ ille ſꝑ poſſidet:qꝛ tñ mutata eſt
Fraus contra iſtā regulam. cā poſſeſſiōis tūc nō ꝑſumit̃ fraus:ꝑ.l.i.C.de dona.añ nup.vbi Bal.h
notat ad limitationē dicti.§.ſupuacuū.ꝛ ſic fraus q̄ ꝓbari nō pōt:ꝓdeſt
faciēti.l.ſi in fraudē.cū glo.C.de lega.ꝛ Bal.ibi notat.ego allego.c.re
q̄ſiſti.de teſta.in fi.cū gl'.qđ ītelligo vex iure fori:ſed nō iure poli.arg.c.
erubeſcat.xxxij.di.ꝛ iſta regula facit cōtra ꝑſumptionē iuris.nā ē certū
ꝙ ꝟitas ꝑuare debet opinioni.c.ꝟitate.cū glo.viij.di.tñ h verū niſi pn-
ceps certus de ꝟitate mandet ꝑferri opinionē vt caſu iſto:ꝛ poteſt prin-
ceps facere:vt plene declarat Bar.in.l.ſi is qui ꝓ emptore.ff.de vſuca.
ꝛ qꝛ hic dz de publicatiōe:tñ q̄ ad iſtā regulā ſatis eſt ꝙ capiat̃ ꝑ oſten-

ſione vel notificatiōe fienda illi reſignāti.faciat glo.in.l.ij.C.de petit ſo.
bo.ſub.li.x.c.nulli ꝓbas.xix.di.iō in curia ſi ibi eſſꝫ renūciās ſatis eſt ꝙ
ſibi notificaret̃ ꝓuiſio corā notario ꝛ teſtibus.ſed ex ſupdictis arbitror
ſufficere fiat in cancellaria vel in camera apl'ica.facit glo.in aut.de non
eligēdo ſecūdo nubenti.§.ſi.in ꝟbo ꝓclamata.ꝛ qđ ex ca no. Ang.ibi:ꝛ
idē credo ſi nō ſit pñs renūciās in curia ꝙ ꝓcurator publicet ibi in cācel
laria qñ renūciat noīe alteri⁹:ſꝫ aliq̄ publicēt in audiētia cōtradictarū
ꝛ ſic fit hodie in audiētia cōtradictarū ex abundāti. ¶Itē inquantū hic
dz ꝙ poſſeſſio petat̃ crederē fore ſatiſfactū ſi corā notario et teſtib⁹ peta- Nota
tur:ſꝫ nō iudicialiter.quia quādo fit mentio de īterpellatiōe ſufficit vni
ca extraiudicialis:vt eſt gloſa ī.c.ſi epus.xviij.di.ꝛ ibi dt Domi.faciat
glo.ꝛ ibi doct.in ca.cū cā.de offi.de.ꝛ cle.i.de decimis.Itē ponderāda
ſunt ꝟba hic poſita inq̄tū ponūt cōditionē.ſ.ſi reſignātes ī poſſeſſione
moriant̃ ꝛc.ꝛ poſtea dicit̃ ꝙ collatio ipoꝝ bñficioꝝ tanq̄ ꝑ reſignatiōꝫ
vacantiū nō valeat ꝛc. ¶Ex quo ſequit̃ ꝙ caſſat̃ hic illa collatio vl' ꝓui
ſio pape facta ꝑ reſignationē qñ reſignās morit̃ in poſſeſſiōe ꝛc.ſed ſi nō Illatio
moriat̃ in poſſeſſione vel poſſidet:ſed viuit poſt triēniū hic ſtatutū:tunc
quia illa conditio eſt reſolutiua:ꝛ ſi nō exiſtit ſequitur ꝙ diſpoſitio non
habeat locū:arg.l.ij.ff.de in diem adiectiōe.l.cedere diē.ff.de ꝟ.ſigni.ꝛ
facit quod dicit Oldra.in cōſi.clxxx.in.iij.co.quod incipit allegatiōes
ꝛ ſi ſic ſequit̃ ꝙ ſi vnus dedit mandatū de reſignādo in curia:ꝛ ꝓcurator
reſignauit:ſed nō fuit facta diligētia de qua hic.tunc ſi ille q̄ dedit mā-
datū viuit ꝙ ſemꝑ ille cui facta ē reſignatio poteſt expedire bullas ꝛ ha
bere poſſeſſionē.ꝛ iſta regula nō obſtat:immo iuuat ꝑ predicta.ꝛ ſic au
dio ſentētiatū fuiſſe ī palacio.ꝛ ad hoc facit etiā aduerbiū q̄ꝫ hic poſitū
quod copulat:ꝛ eſt ſimilitudinariū extenſiuū ad precedētia:ꝛ de eius na
tura eſt precedētiū omniū ꝛ eoꝝ accedentiū repetitionē inducere:vt pro
bat Oldra.cōſi.ciij.quod incipit Queſitū eſt.ꝛ allegat.l.in repetendis.
ff.de leg.iij.ꝛ de fundo inſtru.l.ſeye.§.gayo.ſed ſic ponit̃ hic.ergo ꝛc.
¶Omitto ponere hic ſi reſignatio fuit facta in partib⁹ bñficij reſeruati Nota
ſed ille in cui⁹ fauorē facta fuit neſciuit tūc:ſed tpe aliq̄ lapſo añ mēſem
ſciuit ꝛ venit ad curiā:an habeat locū termin⁹ hui⁹ regule.ꝛ circa hoc ꝛ
circa alia ſufficiat ꝓnūc vna doctrina Bal.in.c.quoniā de ꝓhibi.ſe.alie
ꝑ loth q̄ notat ibi ꝙ termin⁹ iuris vel ſtatuti nūq̄ eſt ꝑemptorius ſi le-
gitimū ꝓbet̃ impedimētū:ꝛ tale eſt illud:ergo ꝛc.ꝛ allegat ſibi multa iu-
ra que ſufficiant ad alios caſus.

¶Sequitur.xxxv.regula.

Itē idē dñs noſter vt litibus finis celerius imponat̃:& li
tigantiū parcatur ſumptibus & expēſis ſuorū ꝑdeceſſo
rum conſtitutiōibus & ſtatutis inherēdo ſtatuit & ordi-
nauit ꝙ in cauſis in Romana curia pendētibus:& quas
in poſterum in ea quouiſmodo cōtigerit agitari nulli an

te diffinitiuā ſententiā liceat appellare: nec appellatio ſi fuerit emiſſa debeat admitti niſi ab interlocutoria que vim habeat diffinitiue vel a grauamine minime concernente negociū principale quod nō poſſit ꝑ appellationē a diffinitiua ſētētia reparari: nulliqꝫ cauſe appellationū hmōi cōmittant̄ niſi in cōmiſſiōe exprimat̄ ꝙ interlocutoria vim diffinitiue habeat: vel grauamē ſit tale quod in appellatiōe a diffinitiua nō valeat reꝑari: alioquin appellatiōes & cōmiſſiones in poſterū & quicquid inde ſecutum fuerit ſint nullius roboris vel momēti: cōmiſſiōib⁹ appellationū iam iudicib⁹ p̄ſentatis & exhibitis ī ſuo robore ꝑmanſuris: in quibus latis ſuꝑ eiſdē ſentētijs ſecundo vel vlterius ab eis nō liceat appellare. appellātes vero & appellatiōes etiā ab interlocutorijs & grauaminibus hmōi ſuo vel alterius nomine ꝓſequētes ſi ſuccubuerit vltra expenſas & dāna ad que reſartiēda de iure cōdēnatus cōpellit̄. xx. florenis auri mulctetur.

¶ Iſta regl'a dr̄ ꝙ in curia romana null⁹ pōt appellare añ diffinitiuam ſniam nec ei⁹ appellatio dꝫ admitti niſi appellet̄ ab īterlocutoria hn̄te vim diffinitiue vel a ḡuamine nō cōcernēte negociū ꝑncipale qđ nō poſſet ꝑ appellationē a diffinitiua ſnia reparari ⁊ ꝙ ſi appellet̄ nō cōmittit̄ cā appellatōis niſi exꝑmat̄ vnus mod⁹ p̄dictoꝝ al's appellatio ⁊ cōmiſſio ſunt nulle. ⁊ quicqđ inde ſecutū fuerit. tn̄ de cōmiſſiōib⁹ p̄teritis de quibus eſt ſniatū vel ne nihil diſponit de qbus a ſentētijs iā latis nō poſſet appellari ampli⁹: ſi nō ſunt ḡuamina vel ſnie de qbus. ſ. ⁊ ſi aliqs alit̄ appellauerit ſi ſuccubuerit vltra expenſas ⁊ dāna dꝫ mulctari pena. xx. ducatoꝝ. h̄ dr̄. Et iſta regula habet in ſe equitatē: lꝫ ſit cōtra ius canonicū. c. ſuꝑ eo. lo. ij. de ap. cōcordat tn̄ cū iure ciuili etiā in caſib⁹ h̄ exp̄ſſis vt qꝛ ḡuamē nō pōt reꝑare in diffinitiua. vt ſi iudex mādet aliquē torqri: vt. l. ij. ff. de ap. recipiē. ⁊ ibi Bar. vel ſi ſnia habet vim diffinitiue: vt vult glo. in aut. habita. C. ne fili⁹ ꝓ pa. ⁊ eodē mō pono exēplū hic ⁊ in ſil'ibus. ⁊ iſta regula ſepe deducit̄ ad iudiciū: ⁊ eſt clara p̄terqꝫ ibi in qb⁹ latis ſuꝑ eiſdē ſentētijs ſcđo vel alteri⁹ ab eis nō licet appellare. Hic audere dicere cū iuriſcōſul. in. l. domici⁹. ff. de teſta. ꝙ aut ego n̄ ītelligo te aut ſtulta eſt ſnia tua. qs em̄ dubitat ꝙ etiā ab īterlocutoria vel ḡuamine nō pōt vtroqꝫ iure tertio appellari. c. directe. de ap. ⁊. c. ſua. eo. ti. ⁊. C. ne liceat tertio appellare. ꝑ totū. ſi h̄ eſt veꝝ qđ dicit iſte recōpilator in p̄ſentia pape ꝙ ſi ſentētiatū eſt ſecūdo vel alteri⁹ nō liceat ampli⁹ appellare. ⁊ ſic ſi vlteri⁹. i. tertio eſt ſentētiatū: de quo deſeruit iſta regula. ⁊ ſo

Hec regula eſt equa

credebā ꝙ eſt h̄ mēdoſa lr̄a: qꝛ debet dici ſcđo vl' al's: ⁊ tūc ſequit̄ vlteri⁹ nō liceat ab eis appellare ⁊c. Sed ego habeo duos libros corā me vbi ſunt p̄dicta v̄ba. ⁊ etiā in libro regulaꝝ Sixti: ſed ſi nō ſit illud v̄bū: al's hic debet ſubaudiri. ar. l. v̄bū volo. C. de fideicōmiſ. ſicut v̄bū quōdam ſubaudit̄ ad orationē legalē. vt eſt glo. in. l. libertū. C. de nup. quā cōmēdat ibi Bal. Et de cā hui⁹ regul e nō me itromitto. qꝛ iſtos. xx. duca. nūqꝫ vidi ſolui in curia poſtqꝫ ſum hic. ſed ſi ſoluerēt̄ cui deberēt ſolui ⁊ ad cui⁹ inſtātiā dixi aliqđ. ſ. in regula. xxxij. Et notādū tn̄ eſt hic ꝙ iſta rl'a nō habet locū extra curiā. i. extra muros vrbis vel curie: ꝑ v̄ba poſita h̄ in ꝑncipio. ⁊ nō dico curiā hic extēdi ad duas dietas: ſm̄. c. p̄ſenti. de p̄bē. li. vi. ꝑ ibi notat. per doct.

¶ Sequit̄ triceſimaſexta regula.

¶ Itē ſtatuit & ordinauit ꝙ in cōmiſſiōib⁹ de iuſticia etiā cōſiſtorialibus per eū ſeu de ei⁹ mādato vel auctoritate ī cauſis in quib⁹ cōcluſum exiſtat ī poſterū cōcedēdis etiā ſi in eis de cōcluſiōe hmōi īplicite vel explicite mentio facta fuerit. nihil cenſeatur eſſe cōceſſum niſi ꝑ cōceſſionē cōmiſſiōis hmōi cōcluſiōi deroget̄ expreſſe.

¶ Iſta regl'a dr̄ ꝙ ī cōmiſſiōib⁹ iuſticie etiā cōſiſtorialib⁹ ſi exp̄ſſe nō derogēt cōcluſiōi ꝙ nihil valēt etiā ſi īplicite fiat mētio de cōcluſiōe. h̄ dr̄ ⁊ eſt rl'a ſatis equa. ⁊ eſt vn⁹ effect⁹ cōcluſiōis in cā etiā bn̄ficiali qſi hodie nihil ꝓſit. qꝛ etiā poſt cōcluſionē pn̄t ꝓduci teſtes ⁊ īſtrumēta: vt dr̄ deciſio rote. v. qꝛ nō reqrit̄ cōcluſio in cā bn̄ficiali. cle. ſepe. cum glo. §. fi. de v̄. ſig. quāqꝫ de equitate rote etiā in cā ꝓphana poſt cōcluſionē pn̄t admitti teſtes ⁊ inſtrumentū: vt dr̄ deciſio. clx. in fine q̄ incipit. Item latis tribus ſentētijs cōtra. c. cū dilect⁹. de fide inſtru. ⁊ h̄ ex equitate. c. paſtoralis. in fi. de cā po. tamē hic eſt vn⁹ effect⁹ cōcluſiōis etiā in cā bn̄ficiali alios nō numero hic: ſed in alia forte regula noīabo. Vnū tn̄ volo dicere ꝙ iſtud nomē: cōcluſio: nō reꝑit̄ in textu de iure ciuili: vt dr̄ Bal. in. c. cū ī iure. de offi. dele. ſed renūciatio ſic. Hodie tn̄ fit cautela cōtra hāc regulā in curia ꝙ etiā ſi ſit cōcluſum ille q̄ vult habere cōmiſſiōꝫ aliquā in cā bn̄ficiali vel alis ꝓducit certas materias de nouo vel aliqs teſtes. ⁊ tūc ꝑ admiſſionē videt̄ tacite rupta cōcluſio. vt dr̄ deciſio rote ⁊ Sicu. ī d. c. cū dilectus. ⁊ tūc poſtqꝫ eſt rupta cōcluſio p̄ſentat̄ cōmiſſio: ⁊ valet. ⁊ ſic oportet in iſtis h̄re iudicē fauorabilē. qꝛ ip̄e poſſet non admittere ſi vellet: arg. iuriū ſuꝑius allegatoꝝ. tn̄ ſi admittit valet: arg. d. c. paſtoralis. de cā po. ideo in arbitrarijs eſt bonū h̄re iudicē fauorabilē: vt dr̄ gl. l rl'a: in iudicijs. de reg. iu. li. vi. ī fi. Iſtas alias regl'as ſeqntes: qꝛ concernūt abbreuiatores quō dn̄t expedire bullas ⁊ qs ⁊ circa ſtilū ſuū ⁊ circa ſtilū cācellarie. Itē de p̄rāte vicecācellarij nō gloſabo ad lōgū: iō nō me extēdā in eis. qꝛ eſſet ponere falcē in meſſem alienā: tn̄ ſuccincte aliqđ dicam. hic ſolet eſſe in aliqb⁹ libris rubrica de lr̄is expediēdis.

Nota de cōcluſione

¶ Sequitur. XXXVII. regula.

¶Item voluit & ordinauit ꝙ ſi aliqui religioſi petant ali-
quod beneficiũ ad nutũ irreuocabile cũ clauſula ꝙ exin
de pro ſolo nutu abbatis vel ſuperioris nõ poſſunt amo-
ueri littere quoad clauſulã ipam nullatenus expediãtur
niſi idem dominus noſter ponat ſignanter ꝙ nõ poſſint
amoueri vel ad partẽ clauſulã ipam cõcedat.

¶In iſta regula dicit ꝙ ſi monachus impetret beneficiũ ſue religionis:
quod quidẽ poteſt abbas vel ſupioꝛ ſuus ad nutũ remouere ab habenti
quãdo ſibi placet.⁊ petit monachus ꝙ nõ poſſit ad nutũ ſupioꝛis amo-
ueri:ꝙ abbreuiatores nõ ponant iſtã clauſulã niſi in ſupplicatiõe ponat
papa in ſignatura ꝙ nõ poſſit amoueri:vel in clauſulis infra in ſupplica
tione poſitis hoc petat.⁊ papa dicat ſimpliciter:fiat vt petit.hoc dicat
⁊ ratio dubitãdi videbat ꝙ lz beneficiũ ſit an nutũ reuocabile:tamen qꝛ
papa appoſuit manus videbat ꝙ foret reuocabile.arg.c.vt noſtꝛ.de ap
pel.⁊.c.i.vt eccľiaſtica beneficia.⁊ ideo videbat ꝙ etiã abbreuiatores ⁊
vicecancellariꝰ poſſint expedire bullas.Ex quo in ſupplicatiõe hoc pa-
tebat:⁊ papa ſimpliciter conceſſit.Sed ratio deciſionis eſt ꝙ papa non
vult ꝑiudicare religioni ⁊ antiquo iuri.nã monachus eſt ſtricti iuris:ex
quo poſuit hoiem ſupra ſe:vt dicit glo.in.c.ſi vere.xvi.q.i.in fi.ideo nõ
vult papa ꝙ indirecte monachus ab obediẽtia abbatis ſit exemptꝰ.vñ
licet papa cõferat alicui beneficiũ nõ ꝓpterea ſequit ꝙ a ſuo prelato nõ
poſſit ex cauſa ꝑuari illo beneficio.quia reatus oẽm excludit honorem.l
moueoꝛ..C.ſi ſer.expoꝛ.⁊ hoc vult Bal.in.c.illud.de ma.obe.aľs debe
ret dicere in.c.ꝑ tuas.eo.ti.vbi bonus tex.⁊ glo.de hoc ⁊ ibi doc.in.c.i.
de cõfir.vti.vel inuti.glo.⁊ doct.in.c.cũ in diſtribuẽdis.de temp.oꝛdi.
⁊ ibi Jo.an..Itẽ lz Bal.in.d.c.dicat ꝙ ſi monachus habet prioꝛatũ a
papa ꝙ nõ tenet renũciare ad mãdatũ abbatis.⁊ allegat Jo.an.in.c.cũ
inter.de elec.⁊ credo ꝙ debuit allegaſſe in.d.c.cũ in diſtribuẽdis.tamẽ
hoc verꝫ quãdo papa diceret ꝙ nõ remoueret:aľs ſecus.faciat gloſa iun-
cto tex.in cle.i.de ſupplẽ.negli.pre.⁊ ex iſta regula iũcta illa ſup.xxv.ꝙ
auditor corã quo ꝓducit talis bulla expedita ꝙ viſa ſupplicatiõe vbi nõ
ſunt verba pape hic poſita poteſt remittere bullas corrigẽdas ad cãcel-
lariã.⁊ tunc corrigent ille bulle ꝑ illã regulã.tamẽ cancellaria eſt hodie
cõtra iſtã regulã:ꝙ expediant bulle ꝑ camerã.⁊ tũc quia papa appoſuit
manus nõ ſe poteſt cãcellaria ĩtromittere.arg.dictoꝝ iuriũ.⁊ ſic practi-
catur hodie tam in rota ꝙꝫ in cancellaria.⁊ lz dicat ꝙ hic nullatenꝰ ex-
pediant.Et ſic videt ꝙ factũ cõtra formã mandati ſit nullũ.l.diligẽter
Correctio bullarum. ff.mandati.⁊.c.cum dilecta.de reſcrip.tamẽ hoc habet locũ in expedi-
ta bulla ꝑ cancellariã.quia iſta eſt regula cãcellarie ⁊ nõ camere.vbi pa
pa quotidie decipit ꝑ ſuos ſecretarios ⁊ ꝑ cardinales ⁊ maioꝛẽ poteſta-
tem penes ſe reſeruauit ꝙꝫ hic tradidit:in.c.dudũ.⁊.c.ꝙꝫuis.lo.ij.de pre
ben.li.vi.ideo eſſet bonũ ⁊ vtile ⁊ ſanctũ ꝙ faceret etiã aliquas cõſtitu-

tiones papa ꝗ ad camerã etiã ſecretã ſicut ꝗ ad cãcellariã:maxime circa
expeditiões bullaꝝ:ꝗ etiã expediunt ſine ſupplicatoĩbꝰ ꝙtidie.iõ in tali
bus bullis ſi poſſet hri vna cõmiſſio ꝙ corrigerent ſm tenoꝛẽ ſupplicati
onis bñ eſſet:ſinaũt opꝫ ꝙ habeat patiẽtiã abbas:⁊ nõ credo ꝙ ſecreta
rius ſolꝰ poſſet corrigere bullas etiã in regiſtro bullaꝝ poſtꝙꝫ bulle ſunt
expedite.qꝛ papa appoſuit manꝰ vt dixi:etiã ſi dicat h factũ de mãdato
pape viue vocꝫ oꝛaculo ſibi facto.qꝛ ſibi nõ crederet etiã cardiali indiciũ
alteriꝰ etiã ĩ curiã.ſufficiat glo.no.de ſen.ex.c.ſicut.⁊ ego allego aliã in
c.nuꝑ.e.t.⁊ h vult Jo.an.⁊ Abb.ĩ.c.qδ ſuꝑ his.de fi.iſtru.de ꝗ ſatꝫ di
xi in ꝗſtiõibꝰ cardinaliũ.⁊ ꝓnũc ſufficiat hec.⁊ credo ꝙ etiam cãcellaria
ſuaret hãc regu.lz ſupplicatio ſit ſignata motu ꝓpꝛio:maꝫie ſi eſſz facta
vna regu.ꝙ motꝰ ꝓpꝛiꝰ tm̃ tollat ſurreptiões ⁊ nõ opatet aliũ effectũ.ꝓ
ꝗ facit gl.ĩ clemẽ.ſi romanꝰ.de ꝓbẽ.⁊ credo ꝙ iſta nõ ſit danda.ideo ſi
auditoꝛ mitteret bullã ad cancellariã:vt dixi:dubito an poſſet facere:et
an cãcellaria deberet obedire ſibi.qꝛ dicere ſibi:ꝗ iure defendis villas
⁊c.viij.di.quo iure.nec vidi fieri tꝑe meo.

¶Sequitur triceſimaoctaua regula

Itẽ ſi cõmittat alicui bñficij reſignatiõis receptio pona
tur clauſula:attẽte ꝗꝙ ꝓuideas &c. & ſi ex cã ꝑmutatõis
reſignatõnes fiãt:ponat clauſula ꝙ neutri ꝑmutãtiũ ius
acꝗrat niſi ꝗlibet ipoꝝ ius habuerit in beneficio ꝑ ipum
reſignato.

¶Iſta regula dt ꝙ ſi cõmittat alicui ꝙ recipiat reſigtionẽ aliciꝰ bñfi-
cij dz abbreuiatoꝛ ponere ĩ bulla:attẽte ꝗz ꝓuideas ꝙ in renũciatõe ꝑdi
cta dolꝰ vis metꝰ ac aliꝗ ſimoniaca ꝑuitas nõ interueniat ⁊c.⁊ hoc eſt qñ
ſimpľr dz fieri renũciatio.ſed ſi cõmittat ſibi ꝙ recipiat ex cã ꝑmutatõis
tũc dz poni clauſula iſta:ꝙ neutri ꝑmutãtiũ ius acꝗrat:niſi ꝙꝫtũ quilibꝫ
ipoꝝ ius habuerit ⁊c.hoc dt.⁊ de ꝑma clauſula opꝫ diuinare qδ velit
dicere.ſz referas te ad copiſtas abbreuiatoꝝ.pur tñ illa eſt quã dixi ⁊ fũ
dat in.c.ſuꝑ h.de renũ.Et de ſcda clauſula ẽ eꝗ iſta rľa.qꝛ ſolet poni ex
cã ꝑmutatõis in ſupplicatiõe illa clauſula vel alio ꝗuiſmõ vacauerit ⁊c.
Nã tũc ſi ponat iſta clauſula de ꝗ in reg.nihil ꝓdeſt illa clauſula vt alio
ꝗuiſmodo vacauerit.qδ eſt vtile ad limitationẽ glo.⁊ doct.ĩ.c.ſuſceptũ
de reſcꝑ.li.vi.⁊ ad limitationẽ deciſiõis rote quã ſupiꝰ allegaui.Itẽ nõ
poſſet dici tũc ꝙ qñ papa cõfirmat id qδ aľs de ſe eſt nullũ videt facere
aliꝗd denouo:ſi facit ex certa ſciã:vt dt glo.no.in.c.placuit.xvi.q.vi.tñ
qñ ponit iſta clauſula h expſſa ſecꝰ eſſet.qꝛ nõ videt papa facere ex certa Cautela
ſciã.Jõ cautela poſſet eſſe circa iſtã reg.ꝙ ſi vis trãſire bullas cũ clauſu-
la vel alio ꝗuiſmõ ex ipiꝰ vel alteriꝰ ⁊c.ſine iſta clauſula facias expediri
ꝑ camerã:vbi raro ſuant iſte regule:ſi habes pecunias ⁊ ſciueris facere.
⁊ credo ꝙ nõ ſit dãda iſta rľa.qꝛ nõ cõcernit niſi expeditionẽ bullaꝝ.⁊ ſi
nõ ponant iſte clauſule tñ ĩtelligunt de iure.maxie illa ſcda.qꝛ nemo pt
plꝰ iuris ĩ alteꝝ trãſferre ꝙꝫ ſibi cõpetere dinoſcat.c.nemo.de re.iu.li.vi

c. ꝙ aūt de iurepa. iō auditoꝛ cauſe ꝓpt̃ h̄ nō deberet mittere bullas ad cācellariā ſi nō eſt iſta clauſula in eis. Itē qꝛ nō eſt dāda iſta reg. vt dixi cogitādū tñ eſt ⁊ r̃la eſt qñ eſt dāda vel ne. qꝛ ſi habet decretū irritāſ eſt dāda al's ſec⁹. ita dixit mihi Iaco. de rizonib⁹ abbꝛeuiatoꝛ bene ſtilat⁹ ⁊ doct⁹. ⁊ ꝑ hāc clauſulā poſitā in bullis ꝑmutationū vidi dubitari i curia ſi cū ꝑmutās nō habet ius in bñficio renūciato ꝑ ſe. ⁊ de hoc apparet ꝑ ſnīam an ali⁹ pōt redire ad bñficiū ſuū ſua ꝓpꝛia auctoꝛitate abſq; noua collatiōe. ⁊ certe videbat̃ ꝙ ſic: qꝛ ipe cui facta eſt collatio ex cā ꝑmutatiōis nullū ius habet in bñficio ꝑ hāc clauſulā. ⁊ facit ad h̄ tex. notabilis in. c. ſi bñficia. de p̄bē. li. vi. ⁊ hoc vult Io. an. in. c. vnico de re. ꝑmu. li. vi. quē ſeq̇t̃ Fride. i tract. ꝑmutatōis in. viij. q. ⁊ etiā iſti doc. loquūtur qñ iſta clauſula ñ ponit̃ ꝙ̄ a foꝛtioꝛi qñ pōit̃ illa clauſula hui⁹ r̃le. ſ; certe l; videat̃ i paꝛitas: tñ cōit̃ tenet̃ cōtrariū i dic. locis. ⁊ deci. rote. cccxxxvij q̄ icipit: Itē ſi intelligim⁹. ⁊. cccl. q̄ incipit: Itē ſi opponat̃ ſpoliato. ⁊ ꝓ hac ratiōe videt̃ facere: qꝛ l; ille qui nō habeat ius in beneficio qd̄ obtinuit cauſa ꝑmutatiōis ꝑ hāc clauſulā: ⁊ ꝑ iura ſupius allegata: tñ ille q̇ renūciauit etiā nō habet ius in eo. facit. c. i. de re. ꝑmu. li. vi. ⁊ glo. in. c. ſi ꝓpter tua debita. de reſcrp̄. eo. li. ⁊ ſic pōt dicere ille qui poſſidet ꝙ q̄ ad eū libere poſſidet. l. fi. C. de rei ven. ⁊. l. loci. §. cōpetit. ff. ſi ſuitus vendi. opinio tñ cōtraria videt̃ valde equa: arg. cle. auditoꝛ. de reſcrip. ⁊. d. c. ſi bñficia. tñ cautela eſt ꝙ habeat ille cōmiſſionē in curia ꝙ cōſtito de non iure cōꝑmutātis cōmittat̃ auditoꝛi ꝙ canonizet ꝑmū titulū ⁊c. ⁊ ſic fuit practicatū in rota: vt dixit mihi Salmeron. ⁊ etiā credo ꝙ ꝑ reſcriptum pōt fieri cōmiſſio ad ꝑtes ꝑ cōqueſtū iſto modo: ꝙ iſte iudex ꝓnūciet illō beneficiū eſſe debitū illi cōꝑmutāti ꝓpter fraudē. ⁊ tūc pōt ſibi de illo ꝓuidere: arg. cle. auditoꝛ. de reſcp̄. ꝑ rationē ſui. ſ. vt circuit⁹ euitet̃: l; gloſſa ibi dicat ꝙ illa cle. nō habeat locū extra curiā. ⁊ hoc tenet cardi. ibi ſed Io. de lig. videt̃ dicere oppoſitū ibi: ⁊ hoc maxime ſi collatio ſpectabat ad papā: vt vult glo. fi. ibi. ⁊ Sicu. in. c. ſup eo. de offi. dele. ⁊ hoc videtur veri⁹. qꝛ extra curiā a foꝛtioꝛi debet euitari circuit⁹ ꝙ̄ in curia ⁊c. Itē qꝛ amplioꝛē iuriſditionē habet delegat⁹ extra curiā ꝙ̄ auditoꝛes in curia ꝓpter p̄ſentiā ⁊c.

¶Sequitur triceſimanona regula

¶Itē voluit ꝙ ſi petant̃ ſuppleri defectus in genere nullatenus littera deſup concedat̃: niſi in petitōe deſup hmōi defectus exprimātur: vel per fiat vt petitur ſupplicatio ſignata fuerit.

¶Iſta regula dicit ꝙ ſi in ſupplicatiōe petant̃ ſuppleri defectus aut cōtractus vel ꝓceſſus ⁊c. in genere nō debet poni iſta clauſula niſi in petitione exprimant̃ iſti defectus: vel niſi ſupplicatio ſit ſignata hoc mō: fiat vt petit̃: quia tūc omia petita veniūt etiā in genere. hoc dicit: ⁊ eſt equa iſta regula. quia alias eſt altercatio inter doctoꝛes. ſi papa confirmat cū clauſula ſupplētes de plenitudine poteſtatis defectus ſi qui interuenerint

⁊c. quos defectus papa videt̃ ſupplere: ⁊ cōit̃ tenet̃ ꝙ refert̃ ad defect⁹ q̄ ad ſolēnitatē iuris: ſed nō q̄ ad defect⁹ ꝑſonaꝝ: puta illegitimitatis vel irregularitatis. nec q̄ ad defect⁹ iuris naturalis. ſ. cōſenſus: vt tenet Specu. ti. de legato. §. nūc oſtendēdū. ⁊ Hoſtieñ. in. c. i. de trāſla. ⁊ Abb. ibi. ⁊ in. c. inter dilectos. in. viij. co. de fi. inſtru. etiā refert ⁊ ſequit̃ iſtos doc. ſ; papa vult hic ꝙ etiā q̄ ad defect⁹ iuridicos nō ponat̃ iſta clauſula. ſi tñ vis ꝙ ponat̃ vadas ad camerā: ⁊ ibi ſolues vnā taxā vltra debitū ⁊ habebis ⁊ ꝓderit tibi q̄ ad ignoꝛātes. Et nota ꝙ nō ſufficeret ſignatura ꝑ cōceſſum: etiā ſi dicat ſic cōceſſum vt petit̃ ⁊c. Itē nō ſufficeret ꝙ ſi ſignata ꝑ papā iſto mō. ſ. fiat. nā ſi addit̃: vt petit̃: nihil fit ꝑ iſta vba hic poſita: a q̇bus nō eſt recedēdū. l. alit̃. ⁊. l. ille aut ille. ff. de leg. iij. ſed q̄ ad ſignaturā ꝑ cōceſſum cōtrariū vidi i curia. ꝓ quo facit regula: poteſt q̇s ꝑ aliū ⁊c. de regu. iu. li. vi. tamē in hoc caſu dubiū eſſet an haberet locū iſta r̃la

¶Sequitur. XL. regula.

¶Itē voluit ꝙ ſup quouis eccl'iaſtico beneficio de iurepatronatus laicorum nō expediant̃ littere niſi ponat̃ expreſſe ꝙ tale beneficiū tāto tp̄e vacauerit: ꝙ ei⁹ collatio ē ad ſedē apoſtolicā legitime deuoluta: vel ad id patronoꝝ accedat aſſenſus. & ſi ꝑ ip̄m iuripatronat⁹ hmōi derogare contigerit: ſi ius hmōi ad aliquē regē/ducem/marchionē vel aliū principē ꝑtineat: & de hoc in litteris ꝓuiſionis vel mandati de ꝓuidēdo de dicto beneficio mētio facta nō fuerit: non cenſeat̃ iuri huiuſmodi fore quomodolibet derogatū.

¶Iſta regula dicit ꝙ ſi īpetret̃ bñficiū iuriſpatronat⁹ laicoꝝ: ⁊ ſupplicatio ſit ſignata: tñ bulle nō debēt expediri niſi cū illa clauſula ꝙ tanto tp̄e vacauerit beneficiū ꝙ ei⁹ collatio ſit ad ſedē aplicā legitime deuoluta: vel alia clauſula q̄ papa ꝓuidet īpetranti: dū tñ ad id patronoꝝ accedat aſſenſus: ſi tñ papa derogat iuripa. laicoꝝ q̄ ad bñficiū īpetratū tūc nō cenſet̃ derogare iuripa. regis/ducis vel marchionis vel alteri⁹ principis niſi hoc expꝛeſſe dicat̃ in derogatiōe. hoc dt̄ notāter iſta regula: ſed certe ꝙ dicit ꝑmū iſta regula: videl; ſi tāto tp̄e vacauerit ⁊c. ꝓ nūc neſcio ītelligere hoc niſi vno mō: vt dicā. ¶Nā de iure nullū tp̄s eſt ſtatutū ad Note
īſtituēdū. nā īſtitutio eſt ad p̄ñtationē patroni ⁊ collatio ſine p̄ñtatiōe ⁊ ſic loquit̃ tot⁹ titul⁹ de inſtitu. ⁊ ꝙ hoc ſit verū ꝙ nullū tp̄s ē ſtatutū ad īſtitutionē. ſufficiat deci. rote. ccx. q̄ incipit. Itē ſm oēs dños. ⁊ hoc etiā dt̄ Ab. in. c. ij. de cōceſ. p̄bē. imo ſupioꝛ pōt aſſignare tp̄s inferioꝛi etiam breue: infra qd̄ inſtituat. al's ꝙ deuoluet̃ collatio ad eū: vt dicit Ab. ſup̄ ⁊ ſentit deciſio ſup̄dicta. Sed ſi hoc eſt verum: quomodo collatio debet deuolui ad papam ſi nullū tempus eſt ſtatutū a iure: ſed debet intelligi ꝙ patronus nō preſentauit infra tempus: ⁊ tūc iam nō dicit̃ inſtitutio: ſ; collatio: ⁊ epiſcop⁹ ad quē ꝑtinebat inſtitutio nō contulit infra ſex mē

ſes.ꝛ tūc deuoluit ad archiepm̄:ꝛ de archiepo ad papā.d.c.de ꝯceſ.p̄.
ꝛ tūc nullū ꝓiudiciū ſit patrono laico.vel ſi forte ꝑtinebat inſtitutio ad
inferiorē ꝑlatū epo.ꝛ tūc ꝑ negligētiā patroni deuoluit collatio ad epm̄
vt dt gl.ſingul.in cle.i.de ſup.neg.ꝑ.quā no.Abb.i.d.c.ij.ꝛ tūc ꝑ negli
gētiā ipi⁹ epi ꝛc.deuoluit ꝓut.ſ.dixi:alˢ nō poſſet h̄ intelligi:niſi i me
ra collatiōe ꝛ nō in inſtitutiōe:q̄ nō deuoluit ſi patron⁹ nō fuit negligēs
ꝑ pdicta iura:ꝛ ꝑ iura vulgaria.Quo ad ſecūdā clauſulā h̄ poſitā:vide
Secūda pars licet dū tn̄ ꝯſenſus patroni accedat ꝛc.hoc eſt certū ꝙ papa pōt deroga
re iuripatronat⁹ laicoꝝ:vt no.i.c.dilect⁹.de offi.le.ꝛ.c.cū dilect⁹.de iu
repa.ꝛ facit gl.ꝛ ibi Domi.in.c.ij.de ꝑben.li.vi.Tn̄ i dubio non videt
derogare iuri ipi⁹.c.ſup eodē.de offi.de.cū alijs multis.ꝛ iō papa ſe iu
ſtificat hic ſatis.ſed ego itellexi ꝙ fuit expedita vna bulla hic i curia ꝑ ca
merā ſine ſupplicatiōe in q̄ papa derogabat iuripa.laicoꝝ.ꝛ dt gl.ꝛ ma
le.de legato ꝓ etiā de latere ꝙ nō poſſit derogare iuripa.laicoꝝ.ꝛ nō ē
dubitādū ꝑ.c.dilectus.de offi.le.ꝛ.c.cū dilectus.de iurepatronat⁹.Vi
di tamen dubitari in curia an poſſet derogari iuripatronat⁹ laici ꝛ cleri
ci ꝯiunctim.ꝛ in legatiōe dn̄i vlixbonen̄.ego reſpondi ꝙ nō.ꝛ allegabā
Abbatē in.d.c.dilectus.in fi.co.qui refert Gaſparē de al.ꝓ ꝛ cōtra.ꝛ al
legat Abb.glo.in.c.vnico.de iurepa.li.vi.hec tamē.q.nō venit corā le
gato:ſed alij tenebāt cōtrariū.ꝛ hoc facit ꝓ.D.T.R.i cauſa prioratus
fulginen̄.dioceſ ꝓmaxime.quia ibi legat⁹ etiā nō derogauit iuripa.laici
ꝛ clerici:ꝛ ſi feciſſet nihil valuiſſet ꝑ pdicta.¶ Circa tertiū eſt notandū
Tertia pars ꝙ ꝯſtitucūꝗ ſit diſpoſitio gn̄alis nō videt cōprehēdere reges ꝛ alios ma
gnos ꝑncipes.ꝛ ad h̄ ſufficiat.c.fi.de offi.de.li.vi.ꝛ.c.ne aliqd.de ꝓuil.
li.co.de q̄ dixi ſatis in q̄ſtiōib⁹.ca.in.xvij.q.ꝛ hec ꝓ nūc.ꝛ circa iſtā vlti
mā partē credo ꝙ eſſet dāda iſta regu.qꝛ ꝯcernit iuſticiā.Itē qꝛ cōtinet
q̄ſi decretū irritās:ibi nō cēſeat iuri hm̄oi quōlibet derogatū ꝛc.facit qd
dt Anto.in cle.i.ſup glo.in ꝟ.nullaten⁹.de ſequeſt.ꝛ qn̄ habet decretū
irritās ſolet dari:vt dixit mihi Iaco.de rizombus abbreuiator bon⁹ ca
noniſta.Sꝫ cautela poſſet eſſe circa vtraꝗ ꝙ trāſierit bulla ꝑ camerā cū
Cautela vna taxa vlterior.ꝛ iſta regula nō obſtaret.qꝛ eſt rl̄a cācellarie ꝛ non ca
mere.vt dixi.ſ.in.xxxvi.reg.Et per finē hui⁹ regl̄e poſſet dici ꝙ ex q̄ oēs
eccl̄ie cathe.hyſpanie.i.caſtelle ꝛ gallicie ꝑtineāt ad iuſpa.regis caſtelle
ꝑ tex.ſing.i.c.cū lōge.lxiij.di.ꝛ i.c.de h̄.§.fi.cū gl.de ſimo:ꝙ ꝓuiſio fcā
ꝑ papā de eccl̄ia cathe.ſine ꝑſentatiōe vel ꝯſenſu regis nō valeat.ꝛ hoc
fundare poſſem etiā de iure cōi ꝑ ca.decernim⁹.xvi.q.vij.Ex quo etiā ſe
quitur ꝙ ſi aliter fiat:rex poteſt reſiſtere ꝓuiſiōi pape aliter facte.de quo
allego in ſimili Inno.in ca.ꝙ ſicut.de elec.ꝛ ibi doct.ꝛ in ca.ſup his.de
accuſa.ꝛ do.maxime Abb.in ca.i.ꝛ ca.cū terra.ꝛ ca.cum interuniuerſas
de elec.ꝛ nō curo allegare Domi.in ca.cū certa.de ele.li.vi.ꝛ nō obſtat
ꝙ papa.ſ.in ſcda regula reſeruat oēs cathedrales eccl̄ias ſibi ꝛc.qꝛ pōt
dici.quia nō intelligit de illis vbi reges habēt iuſpatronat⁹:ex quo pa
pa nō facit mentionē iuriſpatronat⁹ regū per hāc regulā.verū eſt tn̄ ꝙ ſi
ꝑtineat ad iuſpa.ꝙ papa videt reſeruare quo ad ſe illud qd ꝑtinet infe
rioribus ꝑlatis.ſ.ꝙ nō inſtituāt.Itē ꝙ nō eligāt canonici:ꝛ ꝙ archiepſ

nō cōfirmet:ſꝫ n̄ derogat iuripatronat⁹ regū ꝑ ſupradicta.ꝛ ad hoc facit
l.i.§.pomponius.ff.quod falſo tu.iuncto.c.ſi eo tēpore.de elect.li.vi.qa
iſta poſſunt diuidi:ideo valet reſeruatio quo ad partē ꝛ quo ad aliā ꝑtē
nō.Ex quo ſequit ꝙ rex caſtelle debet ꝑſentare epos pape ꝛ nō archiepi
ſcopis ſuis.tn̄ papa tenet ꝓuidere ꝑſentato ꝑ regē.alˢ pōt dici ſalua au Pragmatica
ctoritate ſedis apl̄ice.ꝛ.D.T.R.ꝙ nō valeat ei⁹ ꝓuiſio ꝑ ſupdicta:ꝛ ꝑ Francie,
hāc regulā.nā papa pōt ſibijpi iponere legē ꝑ clauſulā derogatoriā ſi nō
facit mētionē de illa clauſula.hoc eſt qd dt Bal.i pre.feu.in.xiij.co.quē
ſic itelligo:ꝛ allegat Io.mo.in.c.de cōſti.li.vi.ꝛ hoc facit ꝓ pragmatica
frācie iūcto.c.habuit alˢ eſt.§.xvi.q.i.ſed de rege frācie nō eſt tex.exꝑſſe
in epatib⁹.nec etiā de alijs regib⁹.ſꝫ de regib⁹ hyſpanie ſic:vt dixi:ꝛ di
ctū archidiaconi in.c.lectis.lxiij.di.qd ſequit Bal.in ꝓhemio decreta
liū in.iij.co.ꝛ in.c.q̄ꝛto.de iudi.loquit in iurepatronat⁹ qd capit ꝓ ꝓte
ctione quā habet q̄libet rex in eccleſijs cathedralib⁹ ſui regni ratiōe ſolij
ꝛ nō alit:ꝛ ſic itelligo ſalua determinatiōe.D.T.R.

¶Sequitur quadrageſimaprima regula

¶Item voluit ꝙ nulli ſeculari de regulari & religioſo de
ſeculari beneficijs de cōmenda detur:niſi in ſignatura ſu
per petitione cōmende hm̄oi de cōmēda ipa mētio fiat. Nota de commēda

¶ Iſta regula dicit ꝙ cācellaria nō debet dare cōmēdā alicui⁹ beneficij
religioſoꝝ clerico ſeculari nec bn̄ficij ſecularꝫ religioſo:etiā ſi oſtēdat ſup
plicatio ſignata ꝑ papā:niſi in ſignatura fiat mētio de cōmēda.hoc dt:ꝛ
eſt equa iſta regula:qꝛ incōgruū eſt ꝙ bn̄ficiū regulare det in cōmēdā cle
rico nec ecōtra:arg.c.deus qui.de vi.ꝛ ho.cle.ꝛ.c.innoua.act.xvi.q.i.ta
men ratio dubitādi fuit:qꝛ ex quo in corꝑe ſupplicatōis hoc petebat ꝛ ſi
gnatura fuit indiſtincta ꝙ debebat venire illud qd petebat.qꝛ talis ꝑſu
mit eſſe reſpōſio q̄lis fuit petitio.tex.cū glo.in.c.inter dilectos.de fi.in
ſtru.q̄ ſi petebat monaſteriū in cōmēdā:ꝛ papa dicat fiat vt petit:vide
bat venire.tn̄ papa ligat ſibi man⁹ hic ꝙ nō veniat.niſi dicat ſignatura:
fiat vt petit de cōmēda.ꝛ ꝓ ꝓmo.faciat deci.rote.lxvi.q̄ incipit:Item ſi
petat ꝙ cā cōmiſſa.ꝛ.lxxvi.que incipit:Itē ſi petat cōmitti hāc cauſam:
tn̄ intelligo regulā q̄ ad cancellariā:ſed camera bene expediret ꝑ ꝑdicta.
Itē intelligo hoc veꝝ niſi etiā in clauſulis īfra ſupplicationē poſitis ite
rū petat.qꝛ ſi papa etiā ibi dicat:fiat:vt.ſ.illa ſecūda iuſſio habet ꝓ cer
ta ſciētia:ꝛ ꝓ motu ꝓꝓrio.l.nec dānoſa.ꝛ ibi notat Bal.C.de precib⁹ im
pe.off.ꝛ ſi papa faceret ex certa ſciā ꝛ hoc cōſtaret videret derogare huic
regule:arg.l.quidā cōſulebāt.ff.de re iu.iuncta cle.i.vt lite pēdēte.in fi.
ꝛ ideo cancellaria deberet expedire.ſed dubito an hoc tꝑe faceret.Ideo
cautela eſt ꝙ vadas ad camerā ſi habes talē ſignaturā contra hāc regu
lam.hoc ꝓ nūc.Regula iſta nō eſſet danda.ſed camera bene credo ꝙ trā
ſiret ꝑ iura ſupradicta.

¶Sequitur.xlij.regula.

¶Item ꝙ ſuꝑ quibuſcūq; reformatiōibus ſignatis ſuper impetratiōibus quorūcūq; beneficiorū vacantiū vel certo modo vacaturorū: in quibus petitur ꝙ littere ſub prima data expediri poſſint: ſi ex hmōi expeditione ſub tali data cuiq; videat̃ fieri poſſe p̄iudiciū littere ſuper ipa prima data nullaten⁹ expediant̃: niſi reformatões hmōi per verba fiat: & ſub prima data ſignate fuerint.

¶ Iſta regula dicit ꝙ ſi aliqua reformatio fiat ſuꝑ prima impetratione bn̄ficiorꝫ vacantiū vel vacaturorꝫ: ⁊ petat̃ in ſupplicatiōe ſub p̄ma data ꝙ nullo mō detur in expeditiōe ſi poſſet fieri aliquod p̄iudiciū tertio niſi ſignatura dicat ꝙ ſic fiat: ⁊ ſub prima data. hoc dicit: ⁊ ratio dubitandi fuit. quia quicq̄d dicit̃ in p̄ma diſpoſitiōe videt̃ cū eiſdē clauſulis ⁊ ſubſtantijs dictū in reformatiōe ⁊ ecōuerſo. caſus eſt in. l. talis ſcp̄tura. iuncta. l. ſeq̄n. ff. de le. i. ergo ſic videbat̃ hic. Sꝫ ratio decidēdi eſt: qꝛ papa nō vult ꝙ alicui fiat preiudiciū: puta ꝙ forte medio tp̄e ali⁹ impetrauit: iō nō debet fieri ſibi p̄iudiciū. c. q̄uis. de reſcript̃. li. vi. l. nec auus. C. de emanci. li. Sed ſi petat̃ in ſupplicatione: ⁊ ſignatura fiat ſimpl'r in alijs q̄ beneficialib⁹: tūc cancellaria deberet dare ꝑ hanc regulā: q̄ tm̄ loquit̃ de beneficijs vacātib⁹ ⁊c. quia eſt penalis ex quo anullat: vt dicit glo. in c. decet. de imu. ec. li. vi. ergo debet reſtringi. c. in penis. de reg. iu. li. vi. Et credo ꝙ iſta regula deberet dari per verbū nullaten⁹ expediant̃ hic poſitū: quod videt̃ anullare ipſo facto. glo. eſt ſingularis in clemē. i. de ſequeſtratiōe poſſ. ⁊ ibi Anto. notat. Et lꝫ regula cum anullās non ſolet dari: tamē iſta quia eſt equa deberet dari ſaltē ex cōmiſſiōe pape: ſi non ſufficeret petitio facta vicecācellario. ⁊ credo ꝙ etiā camera nō daret ſub data reformatiōis ſine iſta ſignatura hic poſita: ideo conſulēdū eſſet habenti multas pecunias ꝙ p̄mā ſupplicationē expediret ſub p̄ma data. ⁊ ſcdam reformationē ſub ſecūda data ꝑpter multa que nō poſſunt breuit̃ dici. hec ſub correctiōe dn̄atiōis. T. R.

¶Sequitur. XLIII. regula. de beneficijs reſignatis in cancellaria:

¶Itē voluit et ordinauit ꝙ ſuꝑ reſignatiōe cuiuſcūq; bn̄ficij eccl'iaſtici ſeu ceſſione iuris in eo quā in manib⁹ ſuis vel in cācellaria ap'lica fieri cōtigerit ap'lice littere nullatenus expediant̃: niſi reſignās vel cedens ſi preſens in curia Roma. fuerit ꝑſonaliter: alioquin ꝑ ꝓcuratorē ſuum ad hoc ab eo ſpecialiter cōſtitutū expeditōi hmōi in eadē cācellaria exp̄ſſe cōſenſerit: et iurauerit vt eſt moris: nec littere reſignatiōis vel aſſignatiōis etiā motu ꝓprio cuiuſ

uis pēſiōis ānue ſuꝑ alicui⁹ bn̄ficij fructib⁹ expediri poſſint niſi de cōſēſu illi⁹ q̄ dictā pēſionē ꝑſoluere tūc hēbit

¶ Iſta regula dt̄ ꝙ reſignatio beneficij q̄ fit in manib⁹ dn̄i nr̄i vel ī cancellaria ap'lica nō expediat̃ cū ap'licis litteris: niſi reſignās vel cedēs iuri ſi pn̄s fuerit in romana curia ꝑſonalit̃ al's ꝑ ꝓcuratorē ſuū ad h̄ ſpecialit̃ cōſtitutū videlꝫ ad reſignādū tale bn̄ficiū cōſenſerit expeditiōi hmōi ī cācellaria ⁊ iuret ꝙ nō īteruenerit fraus / dol⁹ / vis / metus: nec aliq̄ ſimonia: nec lr̄e penſiōis vel aſſignatiōis penſiōis etiā motu ꝓprio impoſito expediant̃ niſi de cōſenſu illi⁹ q̄ talē penſionē īponit. hoc dt̄ ⁊ eſt eq̄ iſta regula ꝑpt̃ fraudes que fiebāt in curia: q̄s ad lōgū referre eſſet laborioſum pl⁹ q̄ ſubtile. Et nota differētiā h̄ īter renūciationē ⁊ ceſſionē. Nā reſignatio eſt qn̄ q̄s poſſidet bn̄ficiū. ſꝫ ceſſio iuris q̄d habet in codē: ⁊ neſcio ꝑnūc fundare iure h̄. ⁊ credo ꝙ renūciatio vel reſiḡtio aliq̄n ponit̃ ꝑ ceſſione ⁊ ecōtra: vt pꝫ in tit̃. de renūc. iūcto. c. veniēs. ⁊ c. ſane. eo. t. ⁊ c. ſollicite. de reſt. ſpo. ⁊ c. accepta. e. t. ⁊ l. poſtq̄ liti. C. de pac. ⁊ c. cū ꝓdē e. t. Itē pōderādū eſt h̄ ꝟ. nullaten⁹ expedient̃. h̄ poſitū. q̄d anullat actū ipo iure: vt dt̄ glo. in ꝟ. nullaten⁹. in cle. i. de ſequeſtra. poſ. ⁊ fru. ⁊ ibi dt̄ Anto. q̄d idē eſt dicere nullaten⁹ fiat vel oīno vel ſīl'ia ꝟba: q̄ dicere ſi ſecus actū fuerit decernim⁹ irritū ⁊ inane. ⁊ h̄ etiā no. Domi. i. c. romana. §. ſniās. de ap. li. vi. ex dicto Io. an. ibi. Et q̄ ſequit̃ ꝙ reſignatio alit̃ facta vel ſaltē expeditio nō valet ꝑ p̄dicta. Et ex h̄ ſequit̃ ꝙ etiā in camera nō dꝫ tal' expeditio fieri. ſꝫ qꝛ r'la loquit̃ de cōſenſu hn̄do ī cācellaria dubito ꝙ camera admitteret: ⁊ credo ꝙ ſic. Itē inq̄rū iſta regula loquit̃ de pn̄ti ī curia: dꝫ hic capi curia ꝓ muris tm̄ ciuitatis: vl' ad pl⁹ ꝓ pn̄ti ī ſuburbijs: ⁊ nō dꝫ ītelligi curia ꝓ duab⁹ dietis: ar. c. §. loca. de p̄bē. li. vi. per locū a ſpālī. ⁊ cācellaria nō ſolebat admittere ꝓcuratorē ad renūciādū p⁹ ānū: ⁊ fundat̃ ei⁹ eq̄tas in. c. ſuꝑ h̄. de renū. ⁊ c. qꝛ nō eſt veriſile. de p̄ſūp. ⁊ camera tn̄ ſic. Itē inq̄rū in fine dꝛ de ꝯſenſu īponētis pēſionē nō debꝫ ītelligi ſi pn̄s eſt ꝑ ſe: ſi nāūt ꝑ ꝓcuratorē vt ſupi⁹ dꝛ. nā illa oro ſupi⁹ dicta ē ꝑfecta: ⁊ iſta etiā de ꝑ ſe. iō ibi ſcriptū h̄ repeti nō dꝫ: nec h̄ facit q̄d dt̄ Bar. in. l. talis ſcp̄tura. ff. de le. i. Iō credo ꝙ in īpetratiōe pēſiōis ſatis ē ꝙ etiā pn̄s ī curia cōſentiat ꝑ ꝓcuratorē ſpecialē. ⁊ ad h̄ facit r'la: ꝑ q̄s ꝑ aliū. de re. iu. li. vi. ⁊ neſcio ſi cancellaria h̄ admitteret ꝑpt̃ ꝑtinaciā abbreuiatorꝫ. ſꝫ de camera cert⁹ ſum. Et iſta r'la eſt de dādis: ex q̄ habet decretū irritās: vt ſupius dixi: ⁊ in regula ſupra ꝓxima.

Differētia īt̃ renunciationē ⁊ ceſſionem

De verbo nullatenus

Qualiter capitur curia

¶Sequitur quadrageſimaquarta regula.

¶Itē ꝙ nō dent̃ littere ſuꝑ bn̄ficijs vacaturis ꝑ īgreſſū religionis niſi ille p̄ceſſerit datā deſuꝑ petitiōis.

¶ Iſta regula dicit ꝙ ſi impetret̃ beneficiū vacaturꝫ ꝑ ingreſſum religionis alicui⁹ ꝙ nō expediant̃ lr̄e deſuꝑ: niſi ingreſſus religiōis p̄ceſſerit datā petitiōis vel ſignare ſupplicatiōis. hoc dt̄: ⁊ rō dubitādi poſſet eē: q̄a habet̃ ꝓ cincto q̄ de ꝓximo eſt cingēdus. l. penul. ff. de mili. teſt. ſꝫ lꝫ tp̄e date non eſſet religioſus: ſed ſtatim intrauit religionē ſatis videbatur ꝙ

iſte haberet intētū ꝑ ꝓdicta. Sed ratio deciſiōis eſt: qꝛ impetratiōes ſūt
ambitioſe.c.ſi de reſcrip.li.vi.ideo ambitiōi impetrātis debet occurri.
Nā ſi dicat ꝙ bn̄ficiatꝰ igreſſus ē religionē mētit̄: ⁊ ſi exp̄ſſiſſet forte ita
de facili nō habuiſſet: ꝙ ⁊c.c.poſtulaſti.de reſcrip.⁊ qḋ ibi no.Johā.de
imo.⁊ Abb. Itē ꝑ ingreſſum religiōis impetrans debet verificare actu
igreſſum ⁊ nō in habitu: qꝛ ſunt ꝟba reſtrictiua.vt dixi.ꝙ ⁊c.ar.l.nō ꝑt
deſijſſe.de reg.iu.⁊ credo ꝙ iſte impetrās in expeditiōe debet hoc ꝓbare
in cācellaria ꝙ igreſſus erat ille an̄ datā: ex q̄ eſt pars ſue intētiōis etiā ſi
foret negatiua.ſufficiat.l.ei q̄ dicit.ff.de ꝓba.⁊ qḋ dt Bart.in.l.illa vbi
legit legē hoc iure.ff.de ꝟ.obl. Et dubito an ſit dāda iſta regula: q̄a nō
anullat.tn̄ crederē ꝙ ſi vnꝰ impetraret ꝑ ingreſſum religionis.⁊ tūc ille
nō itrauerat ⁊ aliꝰ poſtea ipetrauit ꝑ verꝫ ingreſſum ꝙ ille ſecūdꝰ in data
dꝫ obtinere: ꝑ ea q̄ ſupius dixi.⁊ tūc deberet dari iſta regula. qꝛ ꝯcernit
ius alterꝰ: ⁊ etiā ſi nō daret̄ iudex ſic deberet iudicare: arg.d.c.poſtula-
ſti.ideo cautela eſt ꝙ in ſupplicatiōe ponas ꝑ igreſſum religiōis iā ꝑte-
ritū vt dicit̄ vel de ꝓximo futurū ticij ⁊c.⁊ tūc dubito ꝙ ſignaret̄ ſuppli-
catio: tn̄ ſi ſignaret̄ poſſent littere expediri ꝑ cancellariā: arg.huꝰ regl'e:
cuꝰ ꝟbis debemꝰ inherere ⁊ nō recedere ab illis: argu.l.nō aliter.ff.de
le.iij.⁊ credo ꝙ camera trāſiret bullas cōtra hāc regulā ſm̄ cōſuetudinē
Beneficiū nō vaca. ꝑ igreſſum religiōis — ſuā. vnū tn̄ nō omittā: quia beneficiū nō vacat ꝑ ingreſſum religionis: ſꝫ
ꝑ ꝓfeſſionē tacitā vel expreſſam.c.beneficiū.de regu.li.vi.ideo iſta regl'a
nō dꝫ itelligi vt aliq̄ curioſi curiales intelligūt.ſ.ꝙ bn̄ficiū ipo facto va-
cat ꝑ igreſſum religiōis: qꝛ debet itelligi ſm̄.d.c.bn̄ficiū.videlꝫ ꝑ ingreſ-
ſum religiōis vacaturis ꝑ ꝓfeſſionē tacitā vel fiendā.⁊ iſta vocat̄ ſpecia-
lis reſeruatio: que nō reuocat̄ ꝑ reuocationē expectatiuaꝝ: vt dixi.ſ.i re-
gula.x.⁊ hoc eſt ꝙ vult dicere illa regula ꝓterq̄ ſm̄ ꝙ cōſueuerūt litere
ꝑ cancellariā expediri ⁊c.

¶ Sequitur quadrageſimaquinta regula

¶ Itē voluit ꝙ ſi petat̄ aliquod beneficiū vacās per modū
in cancellaria apoſtolica exprimēdū talis impetratio nō
valeat nec littere deſuꝑ expediant̄.

¶ Iſta regula dicit ꝙ ſi impetret̄ aliquod beneficiū vacās ꝑ modū i can-
cellaria ap̄lica exprimendū ꝙ talis impetratio nō valet.nec littere deſuꝑ
expediant̄.hoc dicit ⁊ eſt clara.⁊ ratio dubitādi potuit eſſe. qꝛ ex q̄ bene-
ficiū vacat: ⁊ eiꝰ collatio ꝑtinebat pape: ſatis erat dicere i genere tale be-
neficiū vacat. Sup.s.v.ꝙ dignet̄ mihi illud cōferre.⁊ ſi papa dicat: fiat
vt petit̄: videt̄ valere talis impetratio ex q̄ petitio ⁊ ſignatura ſint genera-
les.ideo cōprehēdit qūlibet ſpeciē ſub ſe cōprehēſam. argu.c.ſolite.de
maio.⁊ obe.cū infinitis. Et ratio decidēdi eſt in cōtrariū.⁊ ſi impetret̄ i
genere nec nominat̄ ꝑſona nec modus vacādi: tn̄ ſi papa ſciret ita de faci-
li nō cōcederet ideo ipetratio eſt nulla.facit dictū.c.poſtulaſti.de reſcꝑ.
⁊ quod dixi ſupra regula ꝓxima. Ideo ſi ſecūdus impetraret ⁊ exprime-
ret verū modū vacandi illa ſecūda ⁊ nō ꝓxima: per iſtā regulā iūcto.d.c.

poſtulaſti.⁊ quia iſta regula anullat impetrationē.credo ꝙ etiā camera
nō daret etiā ſi verus modus vacādi exprimeret̄.tamē dubito de auari-
cia officialiū: ⁊ credo ꝙ iſta ſit danda ex quo habet decretum irritās vel
anullās vt dixi.⁊ crederē ꝙ ſi in clauſulis ſupplicatōis etiā hoc peteret̄
⁊ in corꝑe etiā ꝙ tūc nō haberet locū iſta regula: ex quo papa bis mādat
⁊ ſecūdus iuſſus habet̄ ꝓ certa ſciētia vel pro motu ꝓprio: vt in.l.nec dā-
noſa.C.de ꝓcibꝰ impe.offe.⁊ ibi dicit Bal.⁊ facit glo.in ꝟ.alijs.quam
no.ibi Ange.in aut̄.de nō alie.aut ꝑmu.§.qui ꝟo veriſil'e.col.ij.niſi du-
cas ꝙ id qḋ dicit̄ vnico cōtextu habet̄ ꝓ vno actu: lꝫ pluries repetat̄.fa-
cit glo.in.l.ſi ꝯuenerit.la.i.ff.de pig.ac.⁊ glo.ab eo.de ap.li.vi.⁊ quod
dicit Bal.in ꝓhemio.C.⁊ glo.in.c.ſuā.de ap.ideo dubito ꝙ cancellaria
etiā hoc recipet: ſed de camera nō dubito ſi eſt pecunia.ideo ꝑmittas bn̄
taxari talē bullā vt tranſeat per camerā ſi habes pecunias: hec loquēdo
cum curialibꝰ. R. P.

¶ Sequitur quadrageſimaſexta regula.

¶ Itē voluit ſtatuit et ordinauit ꝙ quotieſcūq; ꝑ ſignatu-
ram ſuā: vel de eius mādato factā ſuꝑ expediēdis aliqui-
bus cū adiectōe ꝓprij nōis vel dignitatis cuiuſuis.iudex
detur: littere deſuꝑ expediant̄ cū expreſſiōe ꝙ idē iudex
executionē faciat ꝑ ſeip̄m.

¶ Iſta regula dicit ꝙ qn̄ papa dat aliquē iudicē ſuꝑ expediēdis aliqui-
bus negocijs vel cauſis de mādato pape ꝑ ſuā ſignaturā vel de eiꝰ man-
dato factā.tūc ſi exprimat̄ nomē ꝓpriū ſiue nomē dignitatis iudicis i ex-
peditiōe litteraꝝ debet exp̄mi ꝙ idē iudex executionē hmōi faciat per ſe
ip̄m hoc dicit. Et hec regula eſt cōtra mlt'a iura dicētia ꝙ iudex poteſt
ſubdelegare ſi eſt delegatꝰ principis.ſufficiat.c.paſtoralis.de offi.de.et
hoc de iure canonico ne videat̄ obſtare.l.fi.ff.de officio eiꝰ cui mandata
eſt iuriſditio.⁊.l.more maioꝝ.ff.de iuriſ.om.iudi.ergo ⁊c. Sꝫ ratio de- — Ratio decidē di huꝰ regl'e.
cidēdi eſt: quia videt̄ electa induſtria ꝑſone qn̄ dat̄ a papa ꝑ ſignaturā.⁊
ideo ne ſine cauſa poſſit ſubdelegare mandat hoc hic papa ꝙ ponat̄ iſta
clauſula ꝓ qua facit.c.fi.§.is autē.de offi.de. Sed iſta regula nō habet
locū in reſcriptis que cōmuniter emanāt ſine ſignatura pape vel eiꝰ mā-
dato facto: ergo nō debemus recedere a ꝟbis. qꝛ reſcripta ſine ſignatura
expediunt̄.⁊ hoc ideo: qꝛ fundant̄ iure cōi oīa reſcripta.ſ.cōqueſtꝰ ad au-
diētiā ſuā nobis dilecti ⁊c. Et ꝑ ſuꝑdicta videt̄ ꝙ vicecācellariꝰ nō pōt
ponere in officio ſuo aliū regētē cācellarie cū eius induſtria ſit electa. ta-
men cōtrariū eſt verū vt infra dicā in ſui poteſtate: qḋ facit cōtra fantaſti-
cos dicētes ꝙ nō habet poteſtatē niſi ſm̄ regulas cācellarie.⁊ iſta regu-
la nec facit ꝓ nec cōtra aliquē: ideo neſcio ſi ſit dāda ⁊ credo ꝙ nō: qꝛ con-
cernit expeditōꝫ tm̄ lr̄aꝝ ⁊ nō hꝫ decretū irritās cū correctōe. D. T. R.
¶ Hic habēt aliqui libri rubricā de diſpenſatiōibus.

¶ Sequitur quadrageſimaſeptima regula

¶De diſpenſationibus.

¶Itē voluit q̄ in litteris diſpēſationū ſup aliq̄ gradu con
ſanguinitatis vel affinitatis aut alias ꝓhibito ponat̄ clau
ſula: ſi mulier rapta nō fuerit; et ſi ſcienter ponat̄ clauſu-
la addita in quaterno.

¶Iſta regula dt q̄ qn̄ petit̄ diſpēſatio a papa ſup aliq̄ gradu ꝓhibito a
iure cōſanguinitatis vel affinitatis aut etiā publice honeſtatis tūc a cā-
cellaria vel etiā penitētiaria ponit clauſulā: dū tn̄ dicta mulier rapta nō
fuerit: ⁊ ſi expſſum eſt q̄ ſciēter cōtraxerūt mrimoniū debet poni clauſu-
la addita in q̄terno cancellarie: q̄ dicit q̄ ſeparent̄ ad tps q̄uſq̄ ad arbi-
triū cōmiſſarij cōgruētē egerint penitētiā: ⁊ poſtea diſpēſent̄ ſecū. hoc dt
⁊ inq̄ztū tex. hic expmit gradū cōſanguītatis vel affinitatis vel al's ꝓhi-
bitū iſtud vltimū itelligi debet de publice honeſtat̄ iuſticia: puta ſi fra
ter me⁹ cōtrahit mrimoniū cū maiori ſeptēnio ⁊ minori .xij. tūc lʒ ibi nō
ſit affinitas: tn̄ eſt publece honeſtatis iuſticia q̄ etiā dirimit mrimoniū:
c. litteras. ⁊ c. acceſſit. de deſpō. ipu. ⁊ c. vnico. e. t. li. vi. iō ſi ego volo ſe
cū cōtrahere oportet hr̄e diſpēſationē a papa: ⁊ debet ſuari iſta rl'a. ⁊ ſi
dicat̄ q̄ expſſa affinitate hic etiā veniebat publice honeſtatis iuſticia: vt
vult glo. in ꝟ. ij. in. c. nō debet. de cōſan. ⁊ affi. ſʒ certe illa glo. dʒ itelligi
qn̄ diſpēſat̄ pncipal'r ſup affinitate: ⁊ tūc in cōſeq̄ntia veniat publica ho
neſtas al's ſec⁹. nā eſt publica honeſtas tn̄ tūc debʒ expmi p ſe. ⁊ ſic itel
ligit̄ glo. cōtraria i arbore cōſanguītatis ſm Abb. in. d. c. nō debet. iō
fuit neceſſe hic poni iſta verba obſcura. q2 refert ſe ad aliā ſcripturā. ⁊ in
h̄ caſu pinde eſt ac ſi tot⁹ ille tenor illi⁹ clauſule inſereret̄: iō oportuit il-
lū q̄ternū videre. facit. c. venerabil̄. de exce. aut̄. ſi q̄s in aliquo documen
to. C. de eden. nec obſtat illō qō dt Bal. in. c. §. fi. q̄li. olim feu. aliena po
te. col. x. q̄ dt q̄ qn̄ ſtatutū p ſe dat certā formā nō optet pſcrutari aliam
ſcpturā etiā ſi i ea fiat mētio alicui⁹ ſcpture. q2 illud vex̄ qn̄ inſereret̄ illa
clauſula: al's ſecus p ea q̄ dixi. ⁊ ſic loquūtur iura faciētia mētionē de edi
ctis pretorū in primo caſu: vt dicit ibi Bal. ⁊ ideo debuiſſet hic inſeri il-
la clauſula. ſʒ q2 agit̄ de exburſanda pecunia: ⁊ vt facta curie nō itelligāt̄
ab oībus marie extra curiā ponunt̄ hec ꝟba ⁊ ſil'ia. ⁊ audio q̄ penitētia-
ria ſuat hāc reg. ſʒ de ſepatiōe neſcio: ⁊ camera etiā deberet ſuare. ſed p
pecunia credo q̄ iſta clauſula nō poneret̄ nec quo ad raptā nec quo ad ſe Omia ſunt ve
parationē. nā oīa venalia rome: vt ait Saluſtius. ⁊ credo q̄ nō ſit dan nalia Rome.
da: q2 cōcernit expeditionē: ⁊ nō habet decretū irritans. ⁊ credo q̄ ſi iſte
clauſule nō ponūt̄ ſʒ ſimplicit̄ trāſeat bulla q̄ corā iudice cōmiſſario poſ
ſet opponi: ⁊ q̄ redderet̄ ſurrepticia bulla. ar. c. qō dilecto. ⁊ c. q2 circa. ⁊
qō ibi no. marie p doc. de cōſan. ⁊ affi. iūcto. c. poſtulaſti. de reſcp. tn̄ po
nit̄ iſta clauſula ad iuſtificationē eccl'ie ⁊ ad exburſandū pecunias. ⁊ p̄ri
ma clauſula. ſ. dūmō rapta nō fuerit: fundat̄ in. c. fi. a cōtrario ſenſu in fi
ne de rap. nam licet de iure canonico valet matrimoniū cōtractū cum ra
pta: dū tamē diſſenſus tranſeat in cōſenſum tamē hoc vex̄ ſi al's ſint abi
les perſone ad cōtrahēdū: vt in. d. c. fi. Item ſecūda clauſula q̄ ſeparent̄:

fundat̄ breuiter in. c. ex litteris. de conſang. ⁊ affi.

¶Sequitur quadrageſima octaua regula.

¶Item voluit q̄ in diſpenſatiōibus ſuper defectu natalili
q̄ poſſint ſuccedere in bonis tēporalibus ponat̄ clauſu-
la q̄ nō preiudicet̄ illis ad quos ſucceſſio bonorū ab inte
ſtato ptinere debeat.

¶Iſta regula dicit q̄ ſi diſpenſetur cum aliquo vt poſſit ſuccedere in bo
nis temporalib⁹ q̄ debet poni clauſula q̄ nō preiudicet̄ illis qui ab ite-
ſtato ſuccedere deberent. hoc dicit iſta regula. ⁊ poſſet poni exemplū in
terris eccleſie: quia alias in terris imperij: licet aliqui doctores per pla-
cebo domino velint tenere q̄ poſſit papa legitimare quo ad tēporalia ⁊ Doctores de
quo ad ſucceſſiones. ſed de⁹ nouit an hoc ſit verū. de quo p doc. in. c. per placebo dn̄o.
venerabilē. qui filij ſint legi. tamē ſicut legitimat⁹ per imperatorē nō cen-
ſetur legitimat⁹ quo ad ordines: nec̄ quo ad beneficiū: vt ait gloſa in. c.
imperatores. x. di. ⁊ in. c. i. lix. di. ⁊ in. c. puenit. ci. di. ⁊ hoc cōiter etiam te
netur p Bal. in ꝓhemio. C. qui eſt legiſta. ergo idē poteſt dici ecōtrario:
cū cōtrarioꝝ eadē ſit diſciplina. iſti. de his qui ſunt ſui vel alieni iur̄. in
pn. ⁊ iſta clauſula fundat̄ in. c. naturales. ⁊ ibi no. de ſi feu. ſue. cōtro. ⁊ p
dicta doctoꝝ in dictis. c. ⁊ in. c. tanta. qui fi. ſint legi. ⁊ credo p dicta iu-
ra ⁊ p alia vulgaria dicētia q̄ per reſcriptū vel priuilegiū nō derogatur
iuri tertij: q̄ etiā ſi nō ponat̄ iſta clauſula: tamē itelligit̄. ſed quia agitur
hic de exburſanda pecunia: vel vt iuſtificet ſe eccl'ia cū clauſulis ſubintel
lectis. ⁊ q2 hic cōcernit̄ preiudiciū tertij: credo q̄ eſſet danda etiā in ter-
ris eccl'ie camere. tamē bene credo q̄ poſſet expediri ſine iſta clauſula: ex
quo ſubintelligit̄ vt dixi: ⁊ quādo operat̄ iſta clauſula vel an papa poſſit
legitimare in terris regū vel imperatoꝝ quo ad tēporalia: nō eſt meū h̄ di
cere: ſed remitto ad ea que dixi in dictis. c. poſt doct̄. legēdo hic Rome.
⁊ credo q̄ nō ſit danda cū cōcernat expeditionē litteraꝝ ⁊ nō habet de-
cretū irritās. Vnū tamē nō omittā circa legitimationē: q̄ etiā in terr̄ ec
cleſie papa nō pōt ex ordinaria poteſtate legitimare filiū p̄ſbyteri vt ſuc-
cedat in p̄rimonialib⁹ p̄ſbyteri. q2 fit p̄iudiciū eccl'ie: cui ſunt bona cleri-
ci obligata p mala admiſtratiōe eccl'ie quā geſſit. ſicut dicit Domi. de i-
peratore in terris imperij in hoc caſu i. c. quo iure. iuxta fi. viij. di. tamē
ſi ipe faceret ex certa ſciētia valeret in bona hora. q2 null⁹ pōt dicere ſibi
cur ita facis: vt dt glo. in. c. quāto. de trāſla. p̄la.

¶Sequit̄ quadrageſima nona regula.

¶Itē q̄ p quācūq̄ ſignaturā i q̄uis gratia nullaten⁹ diſpē
ſatio veniat niſi dicta gratia totaliter effectū diſpēſatiōis
huiuſmodi cōcernat: vel alias nihil cōferret aut operare
tur: & ſi ſuper defectu etatis fit diſpēſatio huiuſmodi de
duobus dūtaxat annis dari valeat habita prius per teſtes

idoneos vel alias informatiõe quo ad hoc de idoneitate pſone cui dicta diſpẽſatio concedet.

¶ Iſta regula dicit ꝙ ꝑ quãcũqꝫ ſignaturã in quauis gratia nulla diſpẽſatio veniat: niſi ſuꝑ diſpenſatiõe principaliter ſit facta: vel ſi alias nihil operet. ꝛ ſi diſpenſet ſuper defectu etatis debet cancellaria dare de duobus annis: tm̃ cõſtito ſibi al's de idoneitate pſone. hoc dicit: pone exemplũ: ſi minoꝛ viginti annis vel baſtardus dicit ſe minorẽ vel baſtardũ: et impetrat beneficiũ tm̃ a papa. tũc in pͥmo vel in ſecũdo caſu regule ſi papa dicat: fiat vt petit: nõ ꝓpterea videt ꝙ cancellaria debet diſpẽſare cũ iſto: niſi ſicut dicit in exceptiõib⁹. Et ratio dubitãdi eſt. quia ex quo exꝓmitur defectus: ꝛ papa reſpondet ad petita. videt hoc diſpẽſare. quia talis pſumit reſponſio qualis fuit petitio. c. inter dilectos. de fide inſtru. ꝑ textũ ꝛ gloſam. ideo videt princeps diſpẽſare: arg. l. quidã conſulebãt. ff. de re iu. Sed ratio decidẽdi fuit: quia princeps nõ concedit ea que ſunt ſtricti iuris vnico verbo ne videat deſtruere iura multis vigilijs cõdita vnico verbo: ar. l. ſi quãdo. C. de inoffi. teſta. ꝛ. l. percipimus. C. de ap. ꝛ iſta regula cõcernit expeditionẽ litteraꝝ ibi per quãcũqꝫ ſignaturã ꝛc. iõ nõ deberet dari ad ꝓducendũ in iudicio. quia nõ anullat actũ ꝛ nõ dirigitur iudicib⁹. Item ex iſta regula nota illud quod fundat iure. qꝛ dicit ꝙ in quacũqꝫ diſpenſatiõe etiã reſtringibili verba debẽt aliqͩ operari. c. ſi papa. de pui. li. vi. cũ ſimili. tamẽ ſufficit ꝙ operent aliquẽ effectũ: etiã ſi ille effectus nõ ſequat in totũ illud quod verba ſonãt. hoc fundat hic. ꝛ ad hoc facit gloſa notata in. c. ſi duo. i. reſpon. de ꝓcurat. li. vi. quã notat ibi Domi. ad hoc. ꝛ ꝓ hoc etiã facit quod ipe dicit in. c. ei qui. de preben. li. vi. in. vi. ꝛ in. vij. co. ꝛ allegat etiã illã gloſam ad limitationẽ dicti capli: ſi papa. ꝛ etiã faciat gloſa in ver. occupãtis in co. c. ad hanc regulã quã etiã ibi notat Domi. camera tamẽ que eſt liberalis quo ad receptionem pecunie bene expediret bullas ſuꝑ tali ſignatura. ideo ſis cautus ꝙ ibi facias expediri. quia rota neqꝫ aliquis iudex nõ curat nec debet curare de ſignatura pape: ſed de bullis vt dicit regula cancellarie ꝛ ſuperius dixi: nõ tamẽ foret cõtra iuſticiã: imo cõſonũ iuri. ꝙ ſi aliter expediretur bulla qꝫ hic exprimat ꝙ daretur cõmiſſio ꝑ placet quod conſtito de ſupplicatiõe. Et de hac regula auditoꝛ nõ daret fidẽ dicte bulle: ſꝫ dubito ꝙ ſignaret ſine fauoꝛib⁹ ꝛc.

¶ Sequitur quinquageſima regula.

¶ Itẽ voluit ꝙ ſuꝑ defectu nataliũ dent graduatis ſeu de magnis nobilibus genitis ꝑ ſimplicẽ ſignaturã quatuor etiã ſi canonicat⁹ & prebẽde cathedraliũ ſeu collegiataꝝ eccleſiaꝝ: et ꝑficiat vt petit vltra hoc dignitates etiã maiores et principales: alijs vero ꝑ fiat tria: & per fiat vt petitur quattuor ſi petant: dũmõ canonicatus et prebẽde cathedraliũ eccl'iaꝝ vel dignitates nõ exiſtãt.

¶ Iſta regula dicit ꝙ ſi vn⁹ petat diſpẽſari ſecum ſuꝑ defectu nataliũ ꝛ ad bñficia ꝙ ſi ille ſit graduat⁹ vel de magnis nobilib⁹ ꝑ ſignaturã pape ſimplicẽ. ſ. fiat: debẽt ſibi dari qͣttuoꝛ bñficia: etiã ſi canonicat⁹ ꝛ ꝓbende cathedraliũ eccl'iaꝝ exiſtãt: per ſignaturã fiat vt petit: tũc debet addi etiam ſi dignitates maioꝛes poſt põtificalẽ vel ꝓncipales in collegiatis eccleſijs exiſtãt. ſi ꝟo nõ fuerit de magnis nobilib⁹ genit⁹ dꝫ ſibi dari per ſimplicẽ ſignarurã. ſ. fiat: ad tria bñficia. ꝛ ꝑ fiat vt petit etiã qͣttuoꝛ ſi petant: dũmõ nõ ſint canonicat⁹ vel dignitates ꝛc. hoc dicit. Et qͦ ad iſtas regulas loqͣntes ꝑ fiat vel ꝑ fiat vt petit ꝛc. idẽ practicat hodie cancellaria ſi ſignatura fiat ꝑ cõceſſum. i. per illũ cui papa cõmittit ſignaturã ſuã vel per vicecãcellariũ: arg. l. itẽ eorũ. §. i. ff. ꝙ cuiuſqꝫ vniuerſitatis noie quicqͩ ſentiat Bal. in ſimili. in ca. naturales. in. i. co. ſi de feu. fue. cõtrouer. col. x. ꝛ lꝫ ſuꝑius in alia regula dixerim cõtrariũ. tñ audio ꝙ aliquãdo ſic practicat in cancellaria. ꝛ in hoc ſtandũ eſſet ſtilo ꝛ tolerãtie pape ar. c. qꝫ graui. de crimine fal. ꝛ. c. ꝙ tranſlationẽ. de offi. le. ꝛ quod dͬ ibi Bal. referẽdo Johan. an. quia iſta regula cõcernit expeditionẽ litteraꝝ ꝛ nõ anullat. ideo nõ deberet dari nec dabit vt credo. Et inqͣntũ iſta regula loquit de genitis ex magnis nobilib⁹ ſciẽdũ mihi eſt ꝙ nobiles dicunt tripl'r. Quidã ſunt illuſtres. i. nati ex duob⁹ marchionib⁹ aut comitibus: qͥ reputant illuſtres. l. ij. vt dig. oꝛ. ſer. li. xij. Alij ſunt magni nobiles. i. filij baronũ qͥ ſunt ſine adminiſtratiõe dignitatꝫ alicu⁹ de predictis vel ſi ſint comites: nõ tñ reputant illuſtres: ſꝫ vocant magni nobiles ex qͦ differũt a nobilib⁹ ex inferioꝝ nobiliũ genere: qꝛ in hoc reputant nobiles ex reputatiõe. vt dͬ Bar. late in repetitõe. l. i. C. de dig. li. xij. ꝛ vltra cũ allego ca. i. i ꝓn. ꝛ. §. ſi qͥs vero temerario. de pace iu. fir. co. x. ꝛ de iſtis loquit iſta regula: qͦd appꝫ: qꝛ equiꝑat eos gͣduatis ꝛc. Et alij ſunt nobiles ex inferioꝝ nobiliũ genere. ꝛ iſti ſunt qͥ cõiter differũt a plebib⁹ ꝛ reputant maioꝛes qꝫ plebes: ꝛ iſti appellant diuerſis noib⁹ ſm̃ vſum patrie. nã venetijs appellant foꝛte magnates: ꝓ qͥ noiatõne ꝛ nobilitate eſt tex. i. c. i. in ꝓn. ibi: eũ oib⁹ locoꝝ ꝓuatib⁹ ꝛc. de pace iuramẽ. fir. Et floꝛẽtie appellant maioꝛes: ꝛ in hyſpania vocant fidaligos: vt ex dictis Bar. colligit. ꝛ h̄ dͬ expſſe i. d. l. i. ꝛ de iſtis nõ loquit iſta regu. de qͦ me remitto ad glo. quã feci in r'la ꝓrogatiuaꝝ Pauli. ſuꝑ qͣ nobilitate pugnaui in curia: ꝛ qͥcqͩ habeo exinde habui meis manib⁹ grã dei. ꝛ hic nõ opoꝛtꝫ ſpecificari illas nobilitates: ſꝫ ſatis eſt ꝙ qͦ ad ꝓmã ꝛ ſecũdã habeat locũ iſta r'la: ꝛ nõ qͦ ad tertiã. de qua nobilitate etiã aliqͩ ꝑ Bal. i. c. qͥs dicat dux. col. x. Itẽ nõ eſt hic inſiſtẽdũ an illegitim⁹ ſit nobilis: qꝛ nõ fundat ille tex. ꝛ ſunt iura ꝓ et cõtra. et cõſului ſuꝑ hoc bis ꝙ ſic: lꝫ Bal. et doc. diuerſi videant. ſꝫ vnũ omittã h̄. qꝛ etiã nat⁹ ex aliqͣ baroniſſa et aliqͦ villano legitie dꝫ gaudere hac ꝓrogatiua hui⁹ r'le: faciat. c. nouit. de iudi: et quod dicit ibi Johan. an. et glo. et ibi Ange. in aut. de inceſt. nup. col. iij. et credo ꝙ nõ ſit dãda iſta regula: ꝑ ea qͣ dixi. ſ. regu. ꝓxi. camera tñ non curaret de iſta ſolẽnitate: ſed daret ad qͣcũqꝫ quotcũqꝫ et qͣliacũqꝫ etiã ſine ſigtura: vt iã vidi in curia. ſꝫ dͬ glo. et male. ſꝫ rñdebũt mihi cũ Iuuenali: qͩ enĩ ſaluis in famia nũmis: dicã tñ ego qͦd ꝓficiat ſibi qͦ ad coꝛp⁹

Qui dicant nobiles

ſʒ nõ q̄ ad aīam tā faciēti q̄ȝ cõſentiēti. ⁊ de ḡduatis ītelligo etiā de bac
calarijs in hyſpania q̄ etiā ibi reputant̃ ḡduati. lʒ nõ ſit in iure gradꝰ niſi
ſi doctoratꝰ vel magiſterij. ſʒ ad h̄ facit. l. i. C. de athle. li. x. maxime q̄a
differūt a ſcolaribꝰ: ḡ ſunt graduati: arg. eoꝝ que dicit Bar. de nobili
bus. in. d. l. i. de dig. li. xij.

¶Sequitur quinquageſimaprima regula.

¶Item voluit/ſtatuit & ordinauit ꝙ ſuꝑ obtinēdis incõ
patibilibꝰ beneficijs in theologia magiſtris & in iure ca
nonico vel ciuili doctoribꝰ: et in illis cū rigore examinis
ac eadem theologia licētiatis aut formatis baccalarijs ac
magnis nobilibꝰ ꝑ fiat q̄nquēniū: et addito vt petit̃ q̄ ad
vixerit ad duo incõpatibilia: alijs vero ꝑ fiat biēniū. & ad
dito vt petit̃ triēniū ad duo: dūmõ nõ ſint due dignitates
maiores poſt pontificales ſeu principales aut due paro
chiales eccleſię aut tales mixtim cū poteſtate ꝑmutandi
ſi petatur.

¶Iſta regula d̄t ꝙ q̄n petit̃ diſpenſatio q̄ ad duo incõpatibilia ⁊ papa
d̄t ſimpl̄r fiat. tūc ḡduatis hic exp̄ſſis vel magnis nobilibꝰ dat̃ quinq̄n
niū in cācellaria: ⁊ ſi nõ ſint ḡduati tūc dat̃ biēniū. ſʒ ſi ſiḡtura dicat: fiat
vt petit̃: ḡduatis ⁊ nobilibꝰ dat̃ q̄ ad vixerit: alijs ṽo ad triēniū. ⁊ h̄ ītel
ligit̃ dūmõ nõ ſint due dignitates poſt pontificalē aut p̄ncipales ī colle
giatis vel due parochiales aut tales mixtim. i. vna parochialis: et vna
dignitas maior poſt põtificalē ⁊c. ⁊ dat̃ cū p̄tāte ꝑmutādi h̄ petatur in
ſupplicatõe. h̄ dicit iſta regu. Venit ad declarādū notata in. c. de m̄lta.
de p̄bē. ibi circa ſublimes ⁊ litteratas ꝑſonas ⁊c. ⁊ q̄ ſunt iſti magni no
biles dixi. ſ̄. in r̄la ꝓxia. ⁊ nõ debemꝰ excedere quo ad ſ̄ ḡduatos t̄minos
h̄ poſitos. iõ iſta r̄la nõ dʒ extēdi ad baccalarios in legibꝰ vel in iure ca
nonico: q̄ꝛ ſi papa voluiſſet exp̄ſſiſſet. c. ad audiētiā. de deci. ſʒ q̄n ſimpl̄r
d̄ꝛ de ḡduatis ſecꝰ eſſet: vt dixi. ſ̄. r̄la ꝓxi. ⁊ iſta clauſula ī fine poſita ibi
dūmõ ⁊c. dʒ referri ad oīa p̄cedētia tā ad ḡduatos ⁊ nobiles q̄ȝ ad alios
q̄ꝛ clauſula ī fine poſita refert̃ ad oīa cõtēta in eadē diſpoſitiõe. c. inq̄ſitõi
de ap. facit dic. doc. in. ſi ſeruꝰ pluriū. §. fi. ⁊ ī. l. talis ſcp̄tura. ⁊ q̄d in l̄ra
ibi no. ff. de le. i. iõ ꝑ p̄dictā ſignaturā nõ diſpēſat̃ ad duas parochiales
nec ad dignitates poſt põtificalē ⁊c. etiā cū magnis nobilibꝰ aut cū gra
duatis ꝑ p̄dicta. ⁊ ita ſuat̃ in curia. Itē inq̄ꝫtū hic d̄ꝛ ꝙ det̃ p̄tās ꝑmutā
di ſi petat̃ in ſupplicatiõe ⁊ nõ ſi petat̃ in cācellaria. ⁊ ponit̃ iſta clauſula
ꝓpter. c. nõ põt. §. i. de p̄bē. li. vi. q̄ꝛ diſpēſatio ad duo incõpatibilia ītel
ligit̃ de p̄mis duobꝰ ⁊c. ſufficiat. l. boues. §. hoc ſmone. ff. de ṽ. ſig. cre
do tñ ꝙ cū tali ſignatura camera trāſiſſet tempe Sixti bullas ad vitā in
vtriſq̄ȝ h̄ exp̄ſſis. ⁊ rõ eſt. q̄ꝛ de facili diſpēſabat̃ etiā cū ſtabularibus ad
tria incõpatibilia. ḡ ⁊c. ar. c. ꝙ trāſlationē. de offi. le. ⁊ circa h̄ nobiles et
ḡduati habebāt ꝓrogatiuā ṽboten⁹. ⁊ nõ cū effectu reſpectu alioꝝ: tp̄e

Declarat ca. de multa.

tñ dñi nr̄i Inno. nõ de facili diſpēſat̃ etiā cū nobili ⁊ ḡduato ⁊ circa in
cõpatibilia. ⁊ arbitror ꝙ dubitabit h̄ cācellaria. tñ ſeruat hāc reg. ⁊ cre
do ꝙ nõ ſit dāda. q̄ꝛ cõcernit expeditionē bullaꝝ: ⁊ nõ habet decretū ir
ritans: ⁊ eſt verū.

¶Sequit̃ quinq̄geſimaſecūda regula.

¶Itē voluit & ordinauit ꝙ ꝑ quācūq̄ȝ ſignaturā deinceps
faciēda nulli cuiuſuis dignitatis ſtatꝰ gradus vl̄ cõditio
nis fuerit detur diſpēſatio: ꝙ duas ꝑochiales eccl̄ias vel
dignitates maiores poſt pontificales in cathedralibꝰ ſeu
principales in collegiatis eccleſijs vel vnā cū reliq̄ ipſaꝝ
inſimul retinere valeat: niſi eccleſie ꝑochiales adeo cõti
gue & inuicē ꝓpinque ſint ꝙ ip̄is ꝑ vnū cõmode deſer
uiri poſſit illarūq̄ȝ fructus &c. inſimul vltra. xxiiij. flore
nos auri de camera ſecūdū cõ. eſti. nõ valeāt annuatim:
& de hoc in litteris diſpēſationū hmõi exp̄ſſa mētio fiat.
vel niſi ſuꝑ obtinēdis duabꝰ ex hmõi dignitatibꝰ ſeu pa
rochialibꝰ eccleſijs īſimul ꝓ magnis nobilibꝰ magiſtris
vel baccalarijs formatis ī theologia aut doctoribꝰ ſiue li
centiatis in altero iuriū ꝑ verba diſpēſamꝰ de ſpeciali ſuf
ficiēs ſignatura habeat̃. & ſuꝑ ip̄is parochialibꝰ eccleſijs
in hmõi ſignatura de parochialibꝰ mētio fiat.

¶Iſta regula dicit ꝙ per quācūq̄ȝ ſignaturā amplius faciendā nulli cu
iuſuis dignitatis ſtatus ordinis vel cõditiõis exiſtat: detur diſpenſatio
ad duas parochiales vel duas dignitates maiores poſt pontificalē: vel
p̄ncipales in collegiatꝭ vel mixtim: niſi eccl̄ie parochiales adeo cõtigue
⁊ exigue ſint q̄bus poſſet vnꝰ cõmode deſeruire: ⁊ illaꝝ fructus. xxiiij. li
braꝝ ⁊c. ⁊ ꝙ hoc exp̄mat̃ in litteris: niſi diſpēſatio fiat ꝓ graduatis h̄ ex
preſſis: ⁊ ꝓ magnis nobilibꝰ: ꝑ ṽba diſpēſamꝰ de ſpeciali: ⁊ de parochi
alibus fiat mētio aliter ſi alie littere expedite reperiant̃ nõ valeāt. ⁊ idē
vult ſuari in ꝓrogatiõibꝰ diſpēſationū. hoc dicit. Et iſta regl̄a venit ad
declarationē p̄cedētis. ⁊ ip̄a ſe interrogat ſi bn̄dicat̃ aīa illiꝰ q̄ primo or
dinauit. nā a p̄ncipio dicit de quacūq̄ȝ ſignatura: ⁊ etiā cuiuſcūq̄ȝ digni
tatis ⁊c. ⁊ poſtea dicit: niſi ꝓ ḡduatis hic expreſſis dicat̃: diſpenſamꝰ de
ſpeciali. ⁊ cõpetēs ſignatura ⁊c. ⁊ in hoc nõ oportet altercari. q̄ꝛ iudicio
meo credo ꝙ iudicabit̃ male ordinata. Et inq̄ꝫtū hic dicit̃: cuiuſcūq̄ȝ di
gnitatis ⁊c. expono iſta ṽba ſm ꝙ exponit Bar. in extraua. ad rep̄mēdā.
§. ad hoc. de q̄bus dixi in tractatu Car. in. xvij. q. ⁊ in tractatu dñi nr̄i
quē ſibi direxi. ſ̄. extraua. pietinā de futuro cõſilio. ⁊ credo ꝙ hāc reg. n̄
dñt trāſgredi etiā dñi ſecretarij de camera. q̄ꝛ ſi facerēt cõtrariū ⁊ ſuppli
catio eſſet cõtraria: tūc anullarent̃ bulle in rota per hanc regulā: et eſſet

ſibi verecūdia.tñ ſi papa vult facere cōtrariū pōt de plenitudine ptātis: quā ſemp videt̄ ſibi reſeruare cle.i.in fi.vt lite pē. Ideo eſſet cautela ſi papa vult facere ꝙ aut ſignet̄ ad longū ꝓut h̄ dicit̄: aut faciat expedire bullas ſine ſupplicatiōe: ⁊ tūc nō habebit locū regula.q̄ꝛ nō reperio ius dicens ꝙ ad expeditionē bullaꝝ reqrat̄ ſupplicatio.facit cle.dudū.§.nos eñ.de ſepul.cū glo.ibi faciat ad hoc qđ dixi.ſ̄. Itē q̄ ſūt iſti nobiles dixi ſupius in regu.l.⁊ etiā de graduatis hic nō debem⁹ extēdere ad alios gduatos p ea q̄ dixi.ſ̄.rl'a ꝓxima. Et iſta regu.eſt dāda lȝ cōcernat expeditionē litteraꝝ: q̄ꝛ ānullat.ḡ ad cōmodū partis pōt ānullari bulla: ido eſt dāda. Et inq̄ꝫtū h̄ dicit̄: ſi ſint adeo cōtigue ꝓchiales ⁊c.in hoc credo ꝙ eps pōt diſpēſare ſic̄ papa.ſufficiat glo.xxi.q.i.in ſūma.⁊ p aliqs doc.in.c.de multa.de p̄ben.⁊ faciat.c.ſanctoꝝ.lxx.di.⁊ glo.in ꝟ.a ſede.in.c.ij.de fi.pſ.li.vi. Nā lȝ diſpēſatio cōtra.c.đ multa.nō pōt fieri p aliū q̄ꝫ p romanū pōtificē: vt in.d.glo.ibi.⁊ in.c.dudū.ij.de elec.tñ in h̄ caſu credo ꝙ eps ob vtilitatē eccl'ie poſſet hoc facere: arg.iuriū ſupdictorū quicq̄d in fi.ſentiat glo.in.d.c.ij.

Cautela (margin)

¶Sequitur.liij.regula.

¶Itē cū cōceſſiōes ſup gratijs diſpēſationū q̄ꝛūcūq̄ quibuſuis p ip̄um dñm noſtꝝ cōceſſaꝝ vel cōcedēdaꝝ p regulas cancellarie apoſtolice ſint proinde limitate: licet aliqñ in petiōibus ſup hmōi cōceſſionib⁹ oblatis multa ſint petita ne quis p̄textu taliū cōceſſionū in diſpēſatiōe tenere aut facere p̄ſumat ad quod cōceſſiōes hmōi ſe nō extēdūt. Voluit idē dñs noſter ꝙ nulla talis diſpenſatio cuiq̄ ſuffraget̄ anteq̄ꝫ ſup ea littere ap̄lice ſint cōfecte.

¶Iſta regula đt in effectu ꝙ nulla diſpēſatio debet alicui ſuffragari niſi l're deſup ſint cōfecte.hoc đt. Et ponit magnū ꝓhemiū ⁊ credo ꝙ ſit facta etiā a p̄ncipio ad extorquēdas pecunias tā ꝓ officialib⁹ q̄ꝫ etiā ꝓ alijs ⁊ hodie fit in curia ꝙ q̄ vult gaudere diſpēſatiōe ſoluit duas taxas ⁊ ponit bullā in plūbo.⁊ q̄ꝛ ibi dicūt: expedita ſatis eſt ſibi vt dixi ſupius ſepenumero.q̄ꝛ cū plūbo dicit̄ bullata bulla ⁊ expedita.c.licet.de cri.fal. Sed eſt alia cautela in curia. Si vis ꝙ iſta regula nō obſtet tibi.ſ.ꝙ facias expediri quōcūq̄ volueris ⁊ ꝓducas ei⁹ ſumptū in iudicio ⁊ nō originale vbi: retro eſt qñ fuit expedita: ſed in ſumptu nō ponit̄. Itē ꝙ expedias p camerā ſi vis ſoluere vnā taxā vltra vbi nō ponit̄ qñ fuit expedita miroꝛ tñ de ſatrapis pecuniaꝝ quō nō inueniūt modū ad tollēdum has fraudes.ſ.ꝙ etiā illđ qđ eſt retro bullā.ſ.qñ fuit expedita facerēt etiā regiſtrari.hodie tñ cū iſto officio ſollicitatoꝝ ſiue geniceroꝝ bene conſtat qñ fuit expedita p librū eoꝛū. Itē etiā al's vidi cōſtare p ſcribēdariū ⁊ p alios cōputatores ⁊c Et hec regula ē dāda: tñ q̄ꝛ habet decretū irritātē etiā q̄ꝛ agit̄ de exburſandis pecunijs: ⁊ vidi etiā dari. Sed ponderāda ſunt ꝟba ꝓhemij hic: ex q̄bus colligit̄ rō toti⁹ diſpoſitiōis.l.fi.ff.de

Fraus contra iſtā regulam. (margin)

Nota de heni crys. (margin)

heredi.inſti.⁊ Bal.đt in ꝓhe.C.§.q̄bus.facit.c.fi.xcix.di.p q̄ ꝟba apparet iſtā reg.h̄re locū in his diſpēſatiōib⁹ q̄ reſtringunt̄ p regulas cancellarie tm̄.ſec⁹ de alijs q̄ reſtringunt̄ tm̄ de iure cōi p ꝟba ꝓhemij hui⁹ tñ cogitādū eſt. Unū tñ ſuccincte dicā ꝙ diſpēſat⁹ ad tria incōpatibilia ſi illa detineat etiā bullis nō expeditis: ꝙ nō incidat in penā extrauagantis execrabilis p ꝟba ibi poſita.⁊ ſic intellexi al's ſentētiatū in rota.⁊ q̄a cauſa pendet: taceo iura.

¶Sequitur quinquageſimaq̄rta regula.

¶Item voluit ꝙ petētibus ſecū diſpenſari rōne bñficioꝝ ꝙ nō teneant̄ ſe facere ꝓmoueri in romana curia vel ī ſtudio p fiat ſeptēniū: al's vero det̄ q̄nquēniū dūmō īfra annum a tp̄e date diſpenſatiōis hmōi ad ſubdiaconat⁹ ordinem ſint ꝓmoti.

¶Iſta regula đt ꝙ ſi petat̄ diſpēſari cū aliq̄ h̄nti parochialē vt nō teneatur in romana curia vel ī ſtudio ꝓmoueri ꝙ ſi papa đt ſimpl'r fiat: dat̄ ſe ptēniū ſȝ ſi alit̄ ſit ſig̃ta ſupplicatio tm̄ dat̄ q̄nq̄nniū: dūmō ſit ꝓmot⁹ īfra annū ad ſubdiaconat⁹ ordinē.hoc đt. Et iſta rl'a inq̄ꝫtū đt de ſtudio idē đt ius cōe.ſ.ꝙ det̄ ſeptēniū p ep̄m ſi vult: vt in.c.cū eo.de elec.li.vi. Sȝ inq̄ꝫtū đt de curia ro.hoc eſt cōtra ius cōe ꝙ diſpēſet̄: tñ papa ex cā facit ꝓpt̄ ꝓrogatiuas curialiū. Et inq̄ꝫtū hic đꝛ ꝙ det̄ q̄nquēniū ſi nō ſit ſig̃ta ſupplicatio p fiat: dȝ intelligi qñ ſignat̄ p cōceſſum p illū cui papa cōmiſit: al's neſcio qñ poſſet papa facere minoꝛē ſignaturā q̄ꝫ p fiat. Item iſta clauſula dūmō infra annū ꝓmotiōis ⁊c.refert̄ ad totā diſpoſitionē: ex q̄ ponit̄ in fi.vt dixi.ſ̄.reg.añcedēti: p.c.inq̄ſitiōi.de ap.⁊ inq̄ꝫtū hic dicit a tp̄e diſpēſatiōis h̄ eſt cōtra ius cōe: q̄ꝛ.c.lȝ canon.de elec.li.vi.reqrit ꝓmotionē a tp̄e habite poſſeſſiōis pacifice.⁊ ſic vult.c.cōmiſſa.e.t.⁊ li.et d.c.cū ex co.ſȝ debet intelligi hoc dūmō infra annū ꝓmotiōis ſit habita iſta diſpēſatio ⁊ eſt gr̃a.camera tñ hodie p quācūq̄ ſignaturā: etiā p cōceſſum daret p ſeptēniū: q̄a iſta regu.nō eſt dāda: ⁊ nō recipet ꝟecūdiā q̄ꝛ cōcernit expeditionē ⁊ nō anullat. Item q̄ꝛ ꝟba dūmō ⁊c. debēt poni in bulla ⁊ ita ſeruat̄.

Hec regula ē parti ſm/partim cōtra ius (margin)

¶Sequitur quinquageſimaquinta regula.

¶Itē de fructibus in abſentia ꝑcipiēdis det̄ in ro.curia vel ſtudio reſidēdo p quācūq̄ ſignaturam ſeptenniū et alibi quinquēniū.

¶Iſta regula đt ꝙ p quācūq̄ ſignaturā etiā latā ita fiat vt petit̄ de fructib⁹ ꝑcipiēdis dȝ dari in Ro.curia: vel in ſtudio reſidēdo p ſeptenniū: aliq̄ q̄nquēniū tm̄.hoc đt. Et eſt rō hui⁹ reg.in ſtudio p ſeptēniū: q̄ꝛ licȝ de iure ſ'm ꝟitatē deberet ſcolaris h̄re reddit⁹ bñficioꝝ ſuoꝝ in ſtudio. vt no.in.c.licet.de p̄ben.⁊ in.c.q̄buſdā.xxxvij.di.vbi eſt glo.bona: ⁊ ibi latiſſime Domi.⁊ aliq̄d in.c.ij.de ꝑui.li.vi.⁊ idē in roma.curia: vbi ſtu

deř in cõfirmatiõe fidei circa cõſtãtes:ſʒ videãt talia ex qbus videret eã
pdere:tñ qꝛ in ſtudio pſumiř qs doct⁹ ſi ſtuduerit p ſeptẽniũ maxie in iu
re canonico:vt dt glo.in.c.cũ ex eo.de elec.li.vi.iõ fuit iuſtũ ꝙ ne eccl'ia
gnareř ſuitio.ꝛ etiã alij cõbñficiati ꝙ dareř in ſtudio ſeptẽniũ ꝛ in curia
qnqueñiũ:in q̃ poſſʒ qs bene inſtrui q̃ ad malicias.camera tñ p ſignatu
rã fiat vt petit:daret etiã decẽniũ ſi ſunt pecuniꝛ:ſʒ cancellaria ſuat hãc
regulã.ꝛ iſta rl'a nõ ẽ dãda:qꝛ cõcernit expeditionẽ bullaꝝ ꝛ nõ anullat

In curia romana inſtruit qs in malicijs.

¶ Hic habent aliqui libri rubricã De indulgẽtijs.

¶ Sequitur.LVI.regula.

¶ Itẽ voluit ꝙ in litteris indulgẽtiarũ ſolũ deñ feſta per
cãcellariã dari ſolita & ꝙ durẽt p viginti annos niſi petã-
tur p vna die:et tũc durẽt ppetuo.

¶ Iſta regula dt ꝙ ſi papa cõcedat indulgẽtias alicui eccl'ie in certis fe
ſtis:tũc debẽt inſeri feſta q̃ ſolẽt dari p cãcellariã ꝛ durabũt p.xx.annos
ꝛ pl⁹.tñ ſi petanř p vna die tñ in anno tũc durabũt in ppetuũ.hoc dicit.
ꝛ rõ dubitãdi de.xx.annis potuit eſſe.qꝛ bñficiũ pncipis latiſſime eſt in
terptãdũ.c.olim.de v.ſig.facit.c.cũ dilect⁹.de dona.ꝛ.l.fi.ff.de cõſtiř
pn.ꝛ ſic videbař ꝙ p ſignaturã pncipis debeat cõceſſio infpretari in ppe
tuũ.facit.c.decet cõceſſum.de reg.iu.li.vi.ſʒ i cõtrariũ facit:qꝛ iſte idul
gẽtie ſunt odioſe,ppter queſtores q̃ nõ querũt cõmodũ aĩaꝝ ſʒ poti⁹ pe-
cuniaꝝ.facit.c.cũ ex eo de pe.ꝛ re.ꝛ cle.cũ abuſiõib⁹.e.t..ſʒ qñ petiř in-
dulgẽtia p vna die tñ in anno dʒ dari ppetuo.i.in ſempiternũ.nã h po-
nitur ppetuũ p ſempiťno.qꝛ ppetuũ habet finẽ multis modis:vt no.i.l.
l.ff.p ſocio.ꝛ eternũ eſt qd ſemp fuit ꝛ eſt ꝛ erit vt de⁹.ꝛ ſempiťnũ quod
habuit pncipiũ ſʒ nõ deſinet vt aĩa:angel⁹:ſuit⁹:vt dt glo.notabil'in.l.
eã debere.ff.de ſer.vꝛ.p.ꝛ ſic capiř hic ppetuũ p ſempiťno q̃uſqʒ finiatur
mũdus.Camera tñ in h extẽderet vires vltra reg.iuxta ſignaturã pape
ꝛ iſta regula nõ eſt dãda:quia cõcernit tñ expeditionẽ litteraꝝ ꝛ nõ po-
nit decretũ irritãs.

Differẽtia eſt inter eternum ꝛ ſempiternũ.

¶ Sequiť quinquageſimaſeptima regula

¶ Itẽ voluit ꝙ in litteris indulgẽtiaꝝ ponať clauſula ꝙ ſi
eccľie ſeu capelle vel alias aliq̃ indulgẽtia fuerit per ipm
cõceſſa:de qua mihi ſpecialis mẽtio facta nõ eſt hmõi lit
tere ſint nulle.

¶ Iſta regula dicit ꝙ ſi papa cõcedat aliquã indulgẽtiã alicui eccľie vel
capelle debet poni in litteris bullaꝝ ꝙ ſi eidẽ eccľie vel capelle aliq̃ alia
indulgentia fuerit per ipm cõceſſa ꝙ littere predicte ſunt nulle:niſi de ea
aliqua ſpecialis mentio facta ſit in iſta ĩdulgẽtia.hoc dicit.Et ratio du
bitãdi poteſt eſſe:qꝛ ſm priuilegiũ nõ faciẽs mentionẽ prioꝝ beneficioꝝ
valet:vt notat gloſa in.c.i.de reſti.ꝛ in alijs multis.Tamen papa facit
hoc ppter deceptionẽ ſibi factam:quia ſi ſibi fuiſſet facta mentio de alia
indulgẽtia forte iſtam nõ dediſſet ſaltẽ ita defacili.ſufficiat.c.poſtulaſti

de reſcrip.Et notandũ eſt iſtud verbũ hic poſitũ ibi:p ipm conceſſa ꝛc.
Ex quo ſequiř ꝙ ſi epiſcop⁹ ſm.c.cũ ex eo.de pe.ꝛ re.cõceſſit ibidẽ idul
gentiã:vel alius pontifex romanus:ꝛ etiã ſibi nõ fiat mentio de illo non
valet iſta ſecũda:per verba huius regule ꝛ iuriũ ſuperi⁹ allegatoꝝ.Ideo
eſt cautela ꝙ a quolibet pontifice nouo petař noua indulgẽtia etiã nõ fa
cta mentiõe alteri⁹ indulgẽtie cõceſſe ab alio pontifice vel ab alijs pon-
tificibus.Et iſta nõ eſt de dandis:quia cõcernit expeditionẽ litterarum
nec habet decretũ irritãs.qꝛ iſta clauſula debet poni in litteris:tñ ſi nõ
ponereř pura in camera nõ ppterea eſſet nulla indulgẽtia pretextu huius

Cautela

¶ Sequitur quinquageſimaoctaua regula.

¶ Item voluit ꝙ littere nõ expediant ſup indulgentijs ad
inſtar niſi ſpecificent.

¶ Iſta regula dicit ꝙ littere nõ expedianř ad inſtar aliaꝝ indulgentiaꝝ
niſi ille ſpecificenř.hoc dicit.Et ratio dubitãdi eſt:quia lʒ in vno inſtru
mento vel in aliquo alio documẽto fiat mentio alteri⁹ inſtrumẽti vel al
teri⁹ priuilegij.tamẽ debet cõſtare de illo p autẽticã.ſi qs in aliquo do-
cumento.C.de edendo.tamẽ qñ princeps facit mẽtionẽ alteri⁹ inſtrumẽ
ti vel alteri⁹ priuilegij:pinde eſt ac ſi totũ illud inſerereř ibi:caſus eſt in
c.ſi romanoꝝ.§.item ſi ideo.ꝛ ibi glo.xix.di.ꝛ ſic valet de iure:etiã ſi fi-
at mentio in genere de illo.vt ibi.ideo videbař ꝙ ſi papa dicit:cõcedim⁹
tibi priuilegiũ indulgentiaꝝ p tali eccleſia ad inſtar alterius eccľie.ſ.ta-
lis:tũc ſatis erat:licet nõ ſpecificarenř.tamen quia papa in his que ſunt
facti quotidie decipi poteſt:arg.c.i.de cõſti.li.vi.mandat hic ꝙ non de-
bent littere expediri niſi ſpecificenř Camera tamẽ credo ꝙ expediret per
pdicta iura circa que faciat glo.ꝛ quod ibi dicũt doctores circa hoc ſi li
cet quã idẽ facit talis littera faciẽs mentionẽ alterius priuilegij ꝛc.ꝛ an
debet oſtendi primũ priuilegiũ.d.c.contra morẽ.ꝛ in.c.vt veteꝝ.ix.di.
ꝛ in.c.abbate.de verboꝝ ſig.Et illa regula nõ eſt danda:qꝛ cõcernit ex
peditionẽ litteraꝝ ꝛ nõ anullat.Et ex iſta regula que loquiť in indulgẽ
tijs videř eſſe cõtrariũ in alijs priuilegijs a cõtrario ſenſu:vt dicunt iura
vulgaria.ꝛ facit ad hãc regulã tex.cũ glo.fi.in.c.i.de fi.inſtru.ꝛ qd dicit
Bal.in.c.de feudo guardie.in.i.co.col.x.q̃ allegat glo.d.c.i.de fide in-
ſtru.in pogatiuis.ad inſtar ſatis eſt ꝙ fiat mẽtio ĩ genere p pdicta.ꝛ ſic
fit hodie:tñ ſi reuocenř pncipalia puilegia an cenſeř reuocatũ ad inſtar.
dixi ĩ rľa.x.ꝛ dixi ꝙ ſic cõtra Bal.in.l.puilegia.C.de ſa.ſanc.ec.

Reuocato pncipio pncipali:an ſit reuocatũ ad inſtar

¶ Sequitur quinquageſimanona regula

¶ Itẽ voluit ꝙ p fiat ſi eccľia cathedralis vel inſignis colle-
giata aut ſolẽne monaſteriũ fuerit:tres:alioquin duo an-
ni & totidẽ quadragene:& p fiat vt petiť cathedrali colle
giate vel mõaſterio q̃tuor:alijs tres anni deñ: p ſingu-
lis vero dieb⁹ octauaꝝ centũ dies apponanť.et p capella
p fiat vn⁹:& p fiat vt petiť duo anni cõcedanť.

¶ Iſta reg. dr̄ ꝙ ſi petať idulgētia a papa: ⁊ ipē ſignet fiat: ꝙ ſi ſit eccl'ia
cathedralis vel inſignis collegiata aut ſolēnc monaſteriū: tūc cācellaria
debet dare tres annos ⁊ totidē quadragenas. ſed ſi nō fuerit talis eccle-
ſia: debet dare duos ānos ⁊ totidē q̄dragenas. ſi aūt ſignet hoc mō. ſ. fiat
vt petať: tūc cathedrali vel collegiate aut ſolēni monaſterio dn̄t dari q̄t
tuor anni: alijs vo tres: ⁊ p capella p fiat vnus ann⁹: p fiat vt petiť duo
anni. ⁊ p q̄libet die octauaꝝ dn̄t dari. c. dies. h̄ dicit. ⁊ data eſt rl'a. ſed il
lud qd̄ dr̄ hic de q̄dragenis debet ītelligi. i. de q̄draginta dieb⁹ p quali
bet q̄dragena. ⁊ hoc habuit ortū a capl'o: cū ex eo. de pe. ⁊ re. vbi cōcediť
ep̄o ꝙ poſſit dare q̄draginta dies in dedicatiōe eccl'ie. ⁊ ideo papa q̄ hʒ
plenitudinē ptātis in h̄ cōcedit annū vel duos ⁊ totidē q̄dragenas vt vi
deať differre ab ordinarijs. Et inq̄ʒtū iſte tex. dr̄ in. ij. rn̄ſo d̄ monaſterio
dʒ ītelligi de ſolēni. vt ſup̄⁹ dr̄. q̄ꝛ oīa regunť ab illo vbo denť. ḡ pariſor
miter debēt ītelligi iuxta doctrinā Bar. in. l. p̄tor ait. §. eritq̄ʒ differētia
ff. vi. bo. rap. Et illud qd̄ dr̄ de. c. dieb⁹ ītelligo q̄ ad oīa hic cōprehēſa
etiā de capellis p. c. inq̄ſitiōi. de ap. cū ſil'ib⁹. ⁊ q̄d operenť iſte īdulgētie
⁊ quō dn̄t cōcedi ⁊ p quē. ⁊ de multiplici materia ipſaꝝ nō eſt meū h̄ po
nere: ſatis poſui in materia iubilei: quam direxi felicis recordatōis dn̄o
Sixto. camera tn̄ credo ꝙ nō ſuaret: tn̄ hec imo daret in duplū ſi eſſent
pecunie: cancellaria tamen bn̄ ſuat. Et nō eſt dāda iſta regula: q̄ꝛ cōcer-
nit expeditionē: ⁊ nō habet decretū irritās.

¶ Hic habēt aliqui libri rubricā de bn̄ficijs
vacātib⁹ ⁊ certo modo vacaturis.

¶ Sequitnr. lx. regula.

¶ Itē voluit et ordinauit ꝙ in gratijs bn̄ficialib⁹ de vacāti
bus: aut certo mō vacaturis factis q̄buſlibet ſi plura petā
tur bn̄ficia vnū cuiuſcūq̄ʒ anni valoris p ſimplicē ſignatu
rā et addita vt petiť duo aut tria: & nō vltra petita benefi
cia veniāt: dūmō etiā illoꝝ fruct⁹ &c. vltra. lx. in portatis
vel centū libraꝝ turonen̄. paruoꝝ cōmuni eſtimatiōe: ſi
ue tantūdē in illa moneta nō valeāt annuatim.

¶ Iſta regu. dr̄ ꝙ ſi petanť multa bn̄ficia in ſupplicatiōe vacātia vl' cer-
to mō vacatura. ſ. p pmotionē alicui⁹ ⁊c. tūc ſi papa ſignat hoc mō. ſ. fiat
tūc venit vnū bn̄ficiū cuiuſcūq̄ʒ valoris. ſed ſi ſignet ſic. ſ. fiat vt petiť: tūc
duo aut tria bn̄ficia ⁊ vltra veniūt: dūmō illoꝝ fruct⁹. lx. florenos in ab
ſentia vel. c. nō valeāt ſm cō. ext. hoc dr̄. Et rō dubitādi fuit: q̄ꝛ ſi multa
bn̄ficia petunť in ſupplicatōe: tūc ſi papa dicit fiat: videť ꝯcedere oīa pe
tita: arg. c. inter dilectos. cū glo. de fi. inſtru. q̄ꝛ qualis fuit petitio talis
p̄ſumiť rn̄ſio. l. i. §. ſi q̄s ita interrogareť: de v. obl'. tn̄ papa vult reſtringe
re deceptiōes curialiū ⁊ cupiditates. Et illud qd̄ dr̄ hic de valore ī por
tatis. lx. vel. c. ⁊c. ītelligi pōt duob⁹ modis. vno mō referēdo ſingula ſin
gulis. ſ. p fiat. lx. ⁊ p fiat vt petiť. c. facit glo. de relatiōe ſinguloꝝ ad ſin-

gula: in. c. ſi q̄s pecunia. lxxix. di. vl' pōt ītelligi ꝙ iſta clauſula referať tm̄
ad pxia. ſ. qn̄ dať duo vel tria p fiat vt petiť. qd̄ ptʒ ibi: illoꝝ ⁊c. ⁊ ſic re-
latio fit in pl'ali. ⁊ nō dʒ intelligi de vno tm̄. ⁊ hoc ptʒ: q̄ꝛ vnū intelligiť
cuiuſcūq̄ʒ valoris. ⁊ tūc dʒ ītelligi de. lx. in portatis. ſʒ de. c. reſidēdo. ſed
certe p̄mū poſſet ſaluari: q̄ꝛ valor bn̄ficij nō cōputať in reſidēdo: ſʒ in ab-
ſentia. vt vult in ſil'i Old. con. cxviij. qd̄ incipit. Ex vtute gr̄e: ⁊ facit glo
ſa. ⁊ qd̄ ibi dicūt doc. in. c. i. de cle. nō reſi. li. vi. ⁊ deci. rote. cxxxiij. q̄ inci
pit: Itē qn̄ ipetrať certū bn̄ficiū. ⁊ facit glo. ⁊ doc. in. c. i. de p̄bē. Et cre-
do ꝙ h̄ practicat cācellaria: camera tn̄ daret indiſtincte oīa petita ⁊ ma-
le. tn̄ ſic ſolet fieri: maxīe q̄ꝛ exp̄miť valor oīm ⁊c. ⁊ iſta rl'a nō eſt danda:
q̄ꝛ cōcernit expeditionē lraꝝ ⁊ nō habet decretū irritās.

¶ Sequitur ſexageſimaprima regula

¶ Itē voluit ꝙ in gratijs q̄s pſonis quibuſuis de beneficijs
vacātibus ſeu certo modo vacaturis fieri cōtigerit illorū
& alioꝝ q̄rūcūq̄ʒ beneficioꝝ que dicte pſone tūc obtinu
erint: ſeu de q̄bus eis fuerit puiſum vel cōceſſū aut man
datū puideri ver⁹ valor annu⁹ p marchas argēti aut ſter
lingoꝝ vel libraꝝ turonen̄. paruoꝝ: ſeu florenos aut du
catos vel vnciaꝝ auri ſeu alteri⁹ monete valor ſecūdū cō
munē eſtimationē exprimať niſi motu pprio gr̄e hmōi
fiāt: vel pſone p̄dicte bn̄ficia q̄ tūc obtinuerūt: aut ī qui-
bus vel ad q̄ ius eis cōpetit iuxta ipaꝝ oblatiōes: vel al's
dimittere teneanť: alioquin p̄fate gratie ſint nulle Et idē
ſeruať in expectatiuis de bn̄ficijs obtētis: & in quib⁹ ſeu
ad q̄ ipetrāti ius cōpetit & illoꝝ valore.

¶ Iſta regula dr̄ ꝙ in gratijs factis de aliq̄bus bn̄ficijs debet fieri exp̄ſ
ſa mētio: ⁊ de valore illoꝝ bn̄ficioꝝ ⁊ alioꝝ que obtinēt ipetrantes: ⁊ ad
q̄ ius hn̄t ſm cō. eſti. al's ꝙ dicte gr̄e ſint nulle: niſi ſit gr̄a facta motu p-
prio: vel al's impetrās teneať dimittere bn̄ficia q̄ obtinet p oblationē ſuā
vel al's. ⁊ idē vult ſuari in expectatiuis de bn̄ficijs obtētis. ⁊ de his in q̄
bus ius ſibi cōpetit: ⁊ de illoꝝ valore. hoc dr̄. Et iſta regula eſt ppť diſ-
poſitionē iuris cōis: q̄ꝛ nō cauet iure ꝙ ipetrās teneať facere mentionē va
loris bn̄ficioꝝ q̄ obtinet: vt dr̄ glo. in v. vel alteri. poſt p̄n. in cle. i. de pre
ben. ⁊ tenet deciſio rote in nouis. ccxc. q̄ incipit: Itē lʒ impetrans: tn̄ iſta
rl'a orta eſt ex regula vrbani. vi. quā refert ad litterā ſup̄dictā deci. ⁊ al's
eſt in aliq̄bus libris in deciſiōe ſequenti: vbi recitať quaſi ad longū iſta
regula: ⁊ addiť ibi id fore in cōfirmatōibus. p qua facit glo. quā dr̄ bene
notā dn̄ Domi. ibi ī. c. ſi apl'ice. de p̄bē. li. vi. ⁊ qd̄ diciť hic de valore bn̄fi
cij obtēti ⁊ obtinēdi ſm valorē marchaꝝ ſterlingoꝝ ⁊c. dʒ ītelligi ſm na
tiōes vbi ſunt iſte monete. tn̄ ſi vn⁹ hyſpan⁹ poneret iſtū valorē ⁊ nō ma

cioſe credo ꝙ ſufficeret: qꝛ ſatis eſt facere vel dicere illd qd facit vel dicit lex. l. i. §. pe. ff. de aleaco. ⁊ de valore obtinẽdi etiã nõ repio tñ niſi in extrauag. Io. xxij. ſm taxatõꝫ decie: ſꝫ nõ ſm veꝝ valorẽ: ſꝫ illa rł'a verbani hodie dr ⁊ eſt h ꝓpt' mediã ãnatã qñ excedit. xxiiij. libras bñficiũ ⁊c. ⁊ qꝛ hodie iſta regula nõ ſuat'. qꝛ ſatis ẽ iñ clauſul' ponat' illa clauſula: ⁊ ꝙ obſtãtie maxime bñficiales oratorꝫ habeant' ꝑ expſſis. iõ nõ inſiſto i ea ꝗ ad bñficia obtẽta. nã in bulla ponit' illa clauſula: ꝗꝝ veros valores h nolumus hr̃e ꝑ expſſis ⁊c. ſꝫ ꝗ ad obtinẽdũ ĩpetratũ dꝫ ĩtelligi exceptꝫ diſtributionibꝰ ꝗtidianis: vt dr deci. rote. cxxx. ꝗ incipit. Itẽ qñ ĩpetrat'. ⁊ idẽ vult Io. de mortua. ⁊ ãniuer. in rubrica de cõceſ. ꝑben. i addi. ad ſpecu. ⁊ mea deci. h refert. ⁊ de p̃mis eſt cõſiliũ Ol. cxviij. qd icipit: v'tute gr̃e. qd ꝓpoſui in ti. de v'. ſig. Itẽ circa obtenta nõ omittã de illo bñficio qd ꝗs hꝫ ꝙ ſtipẽdiũ: ⁊ nõ i titulũ nõ tenet' ꝗs facere mẽtiõꝫ: ⁊ hic vult vna deci. in anti. ccxxxij. quã refert Wilis in v'. grãm bñficij ĩpetrãs: ſed ego allego tex. ſingul'. ꝙ illud nõ dr ꝓprie bñficiũ. ⁊ ꝙ cleric' coniugatꝰ põt illd retinere i. c. ſi ꝗ ſunt clerici. xxxij. di. Itẽ incꝫtũ hic dr. iuxta ĩpaꝝ oblatiões ⁊c. dꝫ ĩtelligi. i. iuxta petitionẽ ptis ĩpetrãtis ꝗ dicit ĩ ſupplicatiõe ꝙ offert ſꝫ dũ ſm tale bñficiũ ꝑ aſſecutionẽ iſtiꝰ ⁊c. Et ꝗ ſequit' ꝙ ſi poſtea vellet dimittere illa vel aliud ꝗ vel qd obtinebat ꝙ nõ ꝓpt'ea valet gr̃a ꝑ v'bũ tũc: qd denotat tp̃s date ĩpetratõis ⁊c. c. ſi eo tp̃e. de reſcꝑ. li. vi. facit gl'. in cle. ij. de heret. in v'. extũc. ⁊ qd dixi. s. in phe. Itẽ ex hac rł'a ibi vl' al's ⁊c. ſequit' ꝙ ĩpetrãs bñficiũ curatũ: lꝫ nõ faceret mẽtionẽ valoris alteriꝰ curati qd obtinet: vel alteriꝰ incõpatibil'. tñ qꝛ vacat p̃mũ ĩpo iure ꝙ nõ ꝓpt'ea viciaret' iſta ĩpetratio: etiã p̃mũ dimittere tenet' ſm hãc reg. in ꝯtro. c. de multa. de ꝑben. Itẽ iſta rł'a ꝗ ad bñficiũ ĩpetratũ bñ eſt dãda hodie: ⁊ data fuit tp̃e meo: qꝛ habet decretũ irritãs: ⁊ etiã ꝗ ad obtẽta daret': niſi i bulla poneret' illa clauſula quã ſupꝰ dixi. ſ. ꝗꝝ veros valores ⁊c. Sixtus tñ fecit vnã aliã reg. ꝙ teneret' ꝗs exp̃mere oĩa bñficia ⁊ eoꝝ valores ꝗ obtinebat tp̃e ĩpetratiõis: al's anullabat. ſed poſtea fuit caſſata ob cãꝫ. Itẽ ex p̃dictis etiã ſequit' ꝙ de pẽſione quã ꝗs nõ habet ĩ titulũ ab eccl'ia nõ tenet' ꝗs etiã facere mẽtionẽ valoris nec ĩpius pẽſionis. facit quod dr Io. an. i. c. poſtulaſti. ⁊ in. c. ad audiẽtiã. de reſcrip. ⁊ Domi. i. c. ſi paup. de ꝑben. li. vi. al's ſic. facit glo. in. cle. ij. in v'. ꝗcũqꝫ. de vi. ⁊ ho. cle. ſꝫ qꝛ hodie ꝗlibet penſio ſuccedit loco beneficij: qꝛ eſt ad vitã recipiẽtis: ideo credo ꝙ teneat' impetrãs facere mẽtionẽ.

Diſtributões ꝗtidiãe an cõputent' in valore beneficij

¶Sequitur. LXII. regula.

Itẽ voluit et ordinauit ꝙ qñ ꝓuidet ſeu mãdat ꝓuideri alicui de bñficio eccl'iaſtico vacãte: tũc dari poterũt clauſule ſi petant': etiã ſi illud ꝗuis mõ &c. ſeu ꝑ cõſti. execrabilis: vacet ac ſpãliter reſeruatũ iter alios litigioſum ſit et eiꝰ collatio deuoluta fuerit: & ſi ꝓ collitigante vel ſubrogationẽ aut ſi neutri vel ſi nulli &c. petẽte ſit tũc ſpecifice lis exprimat' nec det' aliꝗ gñalis reſeruatio diſpoſitiue

niſi deſuꝑ in cõceſſiõe ſpãlis et expſſe: ac pure & nõ ſub cõditiõe mẽtio fiat. tũc reliꝗ reſeruatiões inibi cõtẽte veniãt. ſi vero tp̃e expeditõis inde litteraꝝ gñalis reſeruatõ hmõi ꝓbari nõ poſſit: aut ĩ nouis ꝓuiſiõibꝰ aut ꝓ collitigãtibꝰ ſi neutri &c. ſit expſſũ ꝙ ab aliqbus aſſerit' illũ cuius bñficiũ cõcedit' collectorẽ/ſubcollectorẽ: breuiatorẽ vel familiarẽ &c. fuiſſe clauſula apponat' etiã ſi dictũ bñficiũ ex eo ꝙ talis collector vel ſubcollector abbreuiator vel familiaris &c. fuit diſpõni apl'ice gñaliter reſeruatum exiſtit: dũmõ nõ ſit in eo alicui ſpãliter ius ꝗſitũ. in reliqs vero nulla clauſula det'. vñ reſeruatio gñalis elici poſſit: niſi deſuꝑ ſignatura ꝑ duplex fiat ſignata ſit: aut ꝑ reformationẽ vel alias ſpecialiter habeat'.

¶ Iſta rł'a dr ꝙ qñ papa mãdat alicui ꝓuideri vel ĩpe ꝓuidet de aliꝗ bñficio ꝙ ſi in ſupplicatõe petat' ꝙ cõferat' ꝗuis mõ vacet ſiue ꝑ cõſtit'. execrabilis: etiã ſi al's reſuatũ ſit: vel iter alios ſit litigioſum: ⁊ ſi ſit etiã deuoluta collatio ad ſedẽ apl'icã: oẽs clauſule dent'. Itẽ ſi petat' ſurrogatio ꝓ collitigãte. vel ſi petat' gr̃a: ſi neutri: vel ſi nulli: tũc det' ſi h ſpecifice petat'. Itẽ ꝙ ꝑ clauſulas p̃dictas poſitas in ſupplicatõe nõ det' aliꝗ gñalis reſuatio diſpoſitiue. ſ. ꝙ papa ꝓuidet ĩpetrãti de bñficio vacãti in curia ⁊c. niſi fiat expſſa mẽtio de tali reſuatiõe ⁊ nõ ſub cõditõe ſꝫ pure. ⁊ tũc det' gñalis reſuatio expſſa. ⁊ etiã h caſu alie reſuatiões cõtẽte: put ſupꝰ eſt dictũ. veniũt etiã ſi petãt' ſub cõditiõe. Itẽ dr ꝙ ſi tp̃e expeditiõis bullaꝝ nõ poſſit gñalis reſuatio hmõi ꝓbari: tũc nõ dꝫ dari clauſula ꝑ quã gñalis reſuatio elici poſſit: niſi exp̃mat' ĩ nouis ꝓuiſiõibꝰ: vel gr̃a: ſi neutri vel ſi nulli ꝓ collitigãtibꝰ ꝙ ab aliqbꝰ aſſerit' illũ cuiꝰ bñficiũ cõcedit' collectorẽ vel ſubcollectorẽ vel familiarẽ pape vel cardinal' fuerit: qꝛ tũc dꝫ poni clauſula: etiã ſi dictũ bñficiũ ex eo ꝙ tal' collector vl' ſubcollector abbreuiator vel familiarꝫ cardi. fuerit diſpõni apl'ice gñalit' reſuatũ extat: dũmõ alicui nõ ſit ſpãlit' ius ꝗſitũ. Itẽ ꝙ p̃dicta reg. eſt vera niſi deſuꝑ ſig̃tura ꝑ duplex fiat ſit ſignata vel ꝑ reformationẽ vel alit' ſpãlit' cõcedat'. h dicit notãter iſta reg. ꝗ docet te facere ſupplicatiões ꝑ bñficio vacãti ſiue ꝑ nouã ꝓuiſionẽ ſiue ꝑ ſurrogationẽ ſiue ꝑ gratiã ſi neutri aut ſi nulli. ⁊ declarat tibi v'ba poſita in ſupplicatõe. Itẽ dat modũ faciẽdi minutã ſuꝑ tali ſupplicatiõe. Itẽ declarat tibi ꝗ eſt gñalis reſuatio meliꝰ ꝗꝫ deciſio rote ⁊ meliꝰ ꝗꝫ Io. mil'. ⁊ meliꝰ ꝗꝫ ceteri doc. Et colligit' hvna re. ſ. ꝙ gñal' reſuatõ diſpoſitiue nũꝗꝫ dꝫ dari ĩ bulla niſi ĩ caſibꝰ h expſſis ⁊ ĩ h ẽ hodie dr̃ia iter ſpãlẽ ⁊ gñalẽ reſuatõꝫ: al's ꝗ ad ꝓuiſiões pa. ꝙ ad eũ ſolũ ꝑtĩeat ⁊ ñ ad aliũ ĩferiorẽ nulla ẽ dr̃ia int' ſpãlẽ ⁊ gñalẽ: vt dixi. s. i. ij. re. ſufficiat. c. ſi eo tp̃e. de elec. li. vi. ſꝫ eſt dr̃ia in h ꝙ etiã ſi v'ba oĩa h poſita narrarent' ĩ aliꝗ bulla: tñ nõ ꝓpt'ea diceret' venire gñalis reſuatio.

narrarent̄ in aliqua bulla:tñ nõ ꝑpterea diceret̄ venire gñalis reſuatio vt hic. Itē colligit̄ h alia rła ꝙ etiā bñficia officialiū ſedis aplice: videlicet collectoꝝ vel ſubcollectoꝝ abbreuiatoꝝ. Itē familiariū pape vel cardinaliū ſunt gñalit̄ reſeruata. Itē colligit̄ tertia regula h ꝙ etiā ſi exprimat̄ mod⁹ vacādi ꝑ cõſti.execrabilis. vel ꝑ deuolutionē cū clauſula q̄uis alio mõ vacet:tūc nõ venit aliq̄ gñalis reſuatio:ſed ſi exꝓmit̄ gñalis ⁊ ꝓbat̄:tūc etiā ſi aliq̄ mõ vacet vel bñficiū ſit reſeruatū venit ſi exꝓmit̄. vt ſ. al's nõ vt h. ⁊ iſta ſubiūgā ⁊ declarabo. ⁊ ꝑmo pondero ꝟbū ibi: ꝙ qñ ꝓuidet ⁊c. ex q̄ appet ꝙ eſt differētia inter ꝓuiſionē ⁊ nouā ꝓuiſionē: q꞉ ꝓuiſio eſt ſimplex de bñficio vacāti de iure ⁊ de facto. ⁊ noua ꝓuiſio ꝑſupponit aliū titulū. ⁊ eſt dr̄a q̄ ad infra dicēda ⁊ ex ꝟbis infra poſitis. ibi etiā ſi illõ q̄uis mõ ⁊c. vſq꞉ ibi. ⁊ ſi ꝓ collitigāte ⁊c. colligit̄ forma ſupplicatiõis: q꞉ q̄tidie dicim⁹ in ſupplicatiõib⁹ exꝑſſo vno mõ vacādi ſubiūgimus ſiue ꝓmiſſio ſiue alio q̄uis mõ ⁊c. vacet aut ꝑ cõſti.execrabilis. ⁊ al's gñalit̄ vł ſpecial'r reſeruatū affectū deuolutū litigioſum: cui⁹ litis ſtatū ⁊c. exēplificat ⁊ an bñficiū litigioſum int̄ alios ꝑt ipetrari: dixi ſupi⁹ i rła de ſurrogatiõe. ⁊ pleni⁹ ꝑ glo. ⁊ tex. h doc. in.c.i.⁊.ij. vt li.pen.li.vi. Itē ibi: ⁊ ſi ꝓ litigāte ⁊c. vſq꞉ ibi: nec det̄: eſt ponderādū. q꞉ ſi petit̄ ſurrogatio vel gr̄a: ſi neutri: vel: ſi nulli: nõ d꞉ dari niſi collitigāti. ⁊ d꞉ h ſpecificari. ego tñ vidi dari gratiā: ſi nulli: alteri tertio nõ litigāti q̄ narrabat litē fore iter talē ⁊ talē. ⁊ cõmittebat̄ auditori ꝙ ſi neutri litigātiū vł nulli cõpeteret ius i bñficio ꝙ cõferret alteri tertio. ⁊ de hoc nõ eſt mirādū: q꞉ ſi nõ tollit̄ ius q̄ſitū alteri litigātiū nõ facit ſibi iiuriā q̄ vtit̄ iure ſuo. c.cū eccł'ia. de elec. Itē põdero mihi ꝟba h ibi: nec det̄ aliq̄ gñal' reſeruatio diſpoſitiue: niſi deſuꝑ in cõceſſiõe ſpālis ⁊ exꝑſſa ac pure ⁊ nõ ſub cõditiõe ⁊c. ⁊ pono exēplū: q꞉ d꞉ dici i ſupplicatiõe ꝙ petit̄ tale bñficiū qd vacauit ꝑ obitū tał' familiaris pape ⁊c. ⁊ tūc d꞉ fieri bulla diſpoſitie dicēdo. ꝓuidem⁹ tibi de tali bñficio vacāti ꝑ obitū tał' familiar꞉ nr̄i: cuius bñficiū gñał'r ꝑ noſtrā cõſtitutionē reſuauim⁹ ⁊c. ⁊ nõ d꞉ dici: ſi vacat ꝑ obitū tał' ⁊c. q꞉ vacat vt d꞉ ⁊c. ⁊ intelligo ꝟba exꝑſſa qñ ſpecificant̄ i ſpecie ⁊ nõ ſub gñe: vt vult gł. i. c. ſi ep̄us. de ꝑbē. li. vi. quā ibi no. Domi. ⁊ gł. in. c. inq̄ſitores. de heret̄. eo. li. Itē expono pure. i. ſimpl'r ſine plica ita ꝙ dicat̄ ꝙ vacat ꝑ mortē tał'. ⁊ nõ dicat̄ ꝙ vacat vt d꞉ vel vt aſſerit̄ ⁊c. facit gł. no. iūcto tex. in. l. i. §. ſi q̄s ſimpl'r. ff. de ꝟ. ob. quā ibi no. Bar. ⁊ infert ex ea aliõ bonū dictū. ⁊ facit gł. iūcto tex. quā ibi no. Domi. ⁊ infert ad aliud i. c. q̄s ep̄s. xxiij. di. ⁊ glo. in ꝟ. ſimpl'r. in cle. ſepe. de ꝟ. ſig. ⁊ per hec ꝟba videt̄ colligi iſta rła: quā dixi. ſ. ꝙ nulla gñalis reſuatio d꞉ dari niſi ſpecificet̄. vñ ſi vn⁹ dicat ꝙ vacat bñficiū ꝑ obitū vni⁹ in curia ⁊ nõ ſit vex. tñ ſi poneret̄ ibi alia reſuatio q̄ ſit vera ꝫ nõ eſt gñal' nõ veniret ꝑ hāc reg. q꞉ d꞉ eſſe pura ⁊c. Itē no. i. §. ſi ꝓ ibi collectorē ⁊c. ⁊ ibi diſpoſitiõi aplice gñalē reſuatõ꞉ ⁊c. q꞉ h colligit̄ quõ abbreuiator d꞉ ſe habere in bulla: ⁊ q̄ ꝟba d꞉ dicere i ſilib⁹ caſib⁹. ¶ Itē colligit̄ ꝙ bñficia officialiū ſt̄ gñał'r reſuata. ⁊ rõ eſt: q꞉ ꝫ reſuatio ſit inducta ꝑ regulā cācellarie: tñ q꞉ in ea d꞉ ꝙ generalit̄ papa reſeruat: tūc illud ꝟbū generał'r iducit reſuationē generalē. ⁊ ſic deciſio rote. cccxxxiiij. q̄ incipit: Itē ſi mandet̄

Qñ dicat̄ reſuatio gñalis

mihi ꝓuideri: q̄ d꞉ ꝙ ſpecialis reſeruatio d꞉ inducta ꝑ regłas cācellarie: ⁊ gñalis ꝑ extrauag. ad regimē ⁊c. nõ bñ d꞉ ſalua correctiõe. q꞉ ſi rła cācellarie d꞉ ꝙ gñaliter reſeruauit ⁊c. ⁊ tūc eſt gñalis: al's habet locū deciſio ſi ſimpl'r loquit̄ vel dicat ꝙ ſpecial'r reſuauit. ſed vnū dico hic qd in iure cõi nõ repit̄ cautū ꝙ de gñali reſeruatiõe d꞉ fieri mētio: q꞉ ſatis eſt ꝙ ꝑtineat collatio ad papā: tñ a regulis cancellarie eſt itroductū ꝙ gñalis reſeruatio nõ veniat niſi exꝓmat̄. hoc ſentit illa deciſio. ⁊ ſic iſta reg. declarat meli⁹ ꝙ deciſio ſuꝑdicta q̄d ſit reſuatio gñalis: nec Io. de milis i ꝟ. reſuat o ſciuit hoc tāgere. nec Domi. in. c. fi. §. in ꝑben. de ꝯſue. li. vi. de q̄ aliq̄d dixi ſupius in reg. i. ⁊ in. ij. nā iſte reſuatiões hic exꝑſſe nõ ſunt gñales in corꝑe iuris clauſe. in q̄ iure nõ eſt niſi vnica. ſ. qñ vacat i curia vel infra duas dictas. c. ij. ⁊ c. ꝑñti. de ꝑben. li. vi. nec in extrauag. ad regimen. q꞉ illa cõſtitutio expirauit ꝑ obitū Bñdicti pape ꝑ finē illi⁹ vt dixi in rła. i. g̊ ſequit̄ ꝙ iſte reſeruatiões ſunt gñales inducte ꝑ regulas cancellarie qñ in eis dicit̄ ꝙ gñalit̄ papa reſeruat ⁊c. Itē ponderāda ſt̄ ꝟba hic ibi: niſi deſuꝑ ſignatura ꝑ duplex fiat ⁊c. ⁊ vult dicere iſta regła ꝙ in corꝑe ſupra petat̄. ⁊ papa dicat fiat. ⁊ in clauſulis infra poſitis etiā petatur: ⁊ papa ibi dicat fiat. rõ eſt: q꞉ iuſſus bin⁹ ꝑncipis habet̄ ꝓ motu ꝓprio vel ꝓ certa ſciētia. l. nec dānoſa. ⁊ ibi Bal. C. de ꝑci. impe. offe. ⁊ ex h orit̄ practica. q꞉ dicim⁹ in ſupplicatõe. ⁊ al's generał'r vel ſpecial'r reſeruat ⁊c. ⁊ poſtea in clauſulis ponim⁹: ⁊ cū clauſula gñalē reſuationē importañ. ⁊c. ⁊ nõ d꞉ in expeditõe exꝑſſari: vt. ſ. in hac rła d꞉: ⁊ q̄tiēs poſui iſtā clauſulā: ⁊ nõ intellexi: de⁹ nouit: ideo apiat oculos ⁊ itelligat curialis. Itē ꝙ d꞉ hic ꝑ duplex fiat idē intelligas de duplici ſignatura ꝑ cõceſſum. i. ꝑ illū cui papa cõmiſit ſignaturā. arg. l. itē eoꝝ. §. ij. ff. ꝙ cuiuſq꞉ vni. ⁊ ita practicat cācellaria. ⁊ põdero hic ꝙ reformatio ⁊ ſignatura in clauſulis equiparant̄. nec obſtat glo. in ſiti. in. c. ſuā. de ap. ⁊ in. l. ſi conuenerit. la. i. ff. de pig. act̄. ⁊ iſta regula eſſet dāda: ꝫ cõcernat expeditõe꞉ q̄ valet ad intellectū generalis reſeruatiõis: neſcio tamē ſi daret̄ hodie. q̄a nõ memini me vidiſſe.

¶ Sequitur ſexageſimatertia regula.

¶ Itē voluit ꝙ ſuꝑ beneficijs eccleſiaſticis de q̄litatib⁹ illorū videlicet an dignitas/ꝑſonat⁹ vel officia ſint eiſq꞉ cura imineat animaꝝ et ad illa cõſueuerint qui ꝑ electionē aſſumi mentio fiat: alias gratie deſuꝑ facte ſint nulle. et ſi q̄litates hmõi affirmatiue ſeu cõditionaliter nõ exprimātur negatiua deſuꝑ expreſſio fiat in beneficijs q̄ tales q̄litates vel ex eis aliquas cõſueuerūt habere.

¶ Iſta regula d꞉ ꝙ impetrās bñficiū d꞉ facere mētionē de q̄litate ipius an ſit dignitas ꝑſonat⁹ vel officiū: ⁊ an illi imineat cura aiaꝝ: ⁊ an conſueuit q̄s ꝑ electionē aſſumi: al's nõ valet gr̄a: ⁊ ſi ꝑdicte q̄litates nõ exꝓmant̄ ſaltē cõditionalit̄: tūc abbreuiatores debēt dare negatiue. puta di

De q̄litatib⁹ in impetratõib⁹ exꝓmēdis.

cēdo ꝙ nō eſt dignitas electiua nec ꝑſonatꝰ aut officiū: cui cura imineat aīaꝝ. hoc dr. Sed ego dubito an iſta regula: qꝛ ex ꝙ ꝓmo dicit ꝙ gratia ſit nulla q̄re mandat poſtea ꝙ ponat negatiue. rn̄deo ꝙ aliq̄n ex inaduertētia nō ponit. ⁊ tūc gr̄a eſt nulla ſi ꝓbet ꝙ qualitas aliq̄ de hic expreſſis ſibi inheret: vel ſi forte expedit ꝑ camerā: tūc nō exꝓmeret negatiue: vt h̄ dr: ſ; ſimplr̄ cōcederet. ḡ ⁊c. ⁊ ratio huiꝰ rl̄e in aliq̄bus q̄litatibꝰ hic exꝓſſis fundat iure cōi. qꝛ ſi dignitas eſt curata debet fieri mētio de ca: al's gr̄a eſt ſurrepticia. idē ſi ſit electiua: vt in cle. i. de ꝓbē. ⁊ c. cū in illis. e. t. li. vi. ſ; ꝙ exꝓmat ſit dignitas vel ꝑſonatꝰ aut officiū nō cauet iure. qꝛ ſatis eſt ꝙ exꝓmet ꝙ reputat dignitas: cū iſta tria ſūt ſinonima ⁊ ſignificāt idē: vt dicūt doct. in. c. de multa. de ꝓben. ⁊ in. c. i. de cōſuetu. li. vi. ideo in ſupplicatiōe debet poni qd̄ eſt dignitas vel ꝑſonatꝰ aut officiū reputatur. Camera tn̄ vt intellexi tpe Sixti expediuit bullas mediāte oculo caligante ſup dignitate cui cura iminet aīaꝝ vel electiua ⁊c. l; in ſupplicatione nihil de hoc caueret. ſed audiui poſtea ꝙ fuit cōceſſum ꝙ ſm̄ tenorē ſupplicatiōis cogeret bulla ⁊ cancellaria noluit hoc corrigere. qꝛ trāſiuerat ꝑ camerā. nā ex quo papa appoſuit manꝰ ipa cancellacia ſe nō p̄t intromittere. c. vt noſtrū. de ap. ſed in rei veritate nō errassent dn̄i cācellarie ſi vigore mādati pape correxiſſent. quia tūc ipe papa facit ⁊ nō ipi ꝑiura vulgaria. tn̄ quia in illo mādato nō fiebat mentio de cancellaria forte ipi intellexerūt ꝙ corrigeret ꝑ camerā. neſcio an camera voluit corrigere errores ſuos. Ideo eſt cautela ꝙ q̄n bulla trāſiuit ꝑ camerā ponat

Cautela in mādato ꝙ corrigat ⁊c. ꝑ cancellariā ꝑ ſupradicta. ⁊ tūc nō eſſet dubiū niſi de ſtilo ignorātiū. Et iſta rl̄a eſt dāda l; cōcernat expeditionē ꝓncipaliter: qꝛ habet decretū irritās: ⁊ eā vidi ꝓduci. ſ; dubitari vidi an haberet locū in ꝓuiſiōe facta motu ꝓprio ⁊ forte ꝓpter decretū irritās p̄ōt dici ꝙ ſic: qꝛ nō loquit in impetrāte. Sed dr regl̄a ꝙ ſup bn̄ficijs ⁊c. mētio fiat ⁊c. ⁊ ad h̄ faciūt glo. in cle. lr̄as in ꝟbo directas. de ꝓbē. ⁊ in cle. ſi romanꝰ. e. t. in ꝟ. valida. ⁊ deciſio rote. cxi. q̄ incipit: Itē l; motꝰ ꝓprius. Vidi tn̄ in cancellaria altercari ſi ꝓpter iſtā clauſulā q̄ ponit in fine clauſulaꝝ. ſ. ꝙ maior ſpecificatio in cōfectiōe lr̄aꝝ fieri poſſit cācellaria poſſit iſtas q̄litates nō exꝓſſas in ſupplicatiōe nō exꝓmere i bulla: ⁊ fuit mihi rn̄ſum ꝙ vna q̄litas tm̄ poſſet exꝓmi: ſ; oēs ſimul nō. ⁊ nihil fuit mihi allegatū. ſ. ꝙ ſtilus ita ſe habet: ⁊ ſatis eſt ad hoc ꝑ. c. ꝙ graui. de cri. fal. ⁊ c. ex litteris. de cōſti. Camera tamē oēs q̄litates illas daret cū illa clauſula maxime tēpore Sixti.

¶Sequitur ſexageſimaquarta regula

Itē voluit ꝙ ſi reſeruet bn̄ficiū ꝑ cōtractū mr̄imonij n̄ dent alij modi vacationū de futuro nec cēſeat bn̄ficiū reſeruatū generalr̄ vel affectū niſi ſequat matrimoniū: ſed in bn̄ficijs ꝑ ꝓmotionē vel aſſecutionē vacaturis ponat clauſula: cū bn̄ficia hmōi ꝓmiſſe vel alio q̄uis mō &c. p̄terꝙ ꝑ obitū obtinētis vacare cōtigerit etiā ſi vacēt &c.

¶Iſta regula dicit ꝙ ſi beneficiū alicuiꝰ reſeruet ꝑ cōtractū matrimonij ipius tūc in bulla nō debet dari aliꝰ modus vacatiōis de futuro: nec cēſetur illud beneficiū ſpecialiter reſeruatū nec affectū niſi ſequat mr̄imonium: ſed ſi reſeruat beneficiū alicuiꝰ per eius ꝓmotionē vel aſſecutionē alterius beneficij tūc abbreuiatores debēt ponere cum beneficiū hmōi ꝓmiſſe vel alio quouis modo: preterꝙ per obitū obtinētis vacare cōtigerit: etiā ſi vacet ad p̄n̄s ⁊ ꝑ cōſtitutionē execrabilis ⁊c. hoc dicit. Et quo ad primā partē videbat ꝙ illud beneficiū ſemel reſeruatū vel affectū ſemꝑ maneret reſeruatū ſpecialiter vel affectū ꝑ deciſionē rote: que hoc dr. de qua dixi ſuꝑius ſepenumero. ſed hic decidit cōtrariū: quia forte ipetrās malicioſe fecit vt eſſet ſemꝑ reſeruatū: ideo ⁊c. ¶Sed vidi dubitari quia Sixtus ꝓuidit vni de beneficio quādo exprimebat vacare ꝑ cōtractū matrimonij ticij: ⁊ anteꝙ cōtraheret mortuus eſt papa: ⁊ āteꝙ Inno. ꝓmoueret mortuꝰ eſt ticius vel reſignauit: an beneficiū illud dicat reſeruatū: Queſtio
⁊ certe p̄ōt dici ꝙ ſic: quia iſta regula mortua fuit cū Sixto: vt. s. in ꝓhemio dicit. ergo ⁊c. ſed certe poſſet dici ꝙ nō: qꝛ l; iſta regula ſit ſublata: tn̄ papa maiorē in eoꝝ que notant in. c. nouit. de iudi. ⁊ ideo nō eſſet magnū tenere ꝙ nō ſit reſeruatū. ⁊ ꝓpterea dixi alias ꝓpter hanc rationem ſubintellectā: ꝙ ſi papa reſeruaſſet motu ꝓprio per cōtractū matrimonij: tūc etiā ſemꝑ maneret affectū ex quo cōſtat de intentiōe pape. facit dicta deciſio rote ⁊ rationes ibidē allegare. In ſc̄do tamē caſu crederē ꝙ maneret affectū beneficiū l; nō ſequat ꝓmotio ⁊c. quia ſi nō exꝓmit niſi ꝑ contractionē matrimonij. ergo per locū a ſpeciali cōtrariū eſt regulare. c. preſenti. §. loca. de ꝓben. li. vi. verū eſt tamē ꝙ impetrāti nō debebit ſi vacauerit ꝑ obitū: vt hic dicit: ſed manet affectū ⁊ reſeruatū ſpecialiter. quia ſi cōtrariū voluiſſet papa exꝓſſiſſet ſicut in ꝓmo caſu. c. ad audientiā. de deci. Et credo ꝙ quo ad primā partē. ſ. ꝙ nō manet affectū ⁊c. iſta regula ſit danda: l; cōcernat expeditionē inq̄ntū dat regulā vltra expeditiōez ꝙ nō maneat affectū ⁊c. credo tn̄ ꝙ in ꝓmo caſu camera daret etiā clauſulā: quouis alio modo vacauerit ⁊c. etiā tribus iſtis.

¶Sequitur ſexageſimaquinta regula.

Itē voluit ꝙ ſi petat aliquē i religioſum recipi ac ſibi de quouis eccleſiaſtico beneficio ꝓuideri ꝑ ſimplicē ſignaturā fiat receptio hmōi dūtaxat & detur adiectio ſi petēs ſit idoneus: vel aliud canonicū non obſiſtat & exprimat ſi certus numerus regulariū ſit ibidē: cui etiā nō deroget niſi expreſſe concedat. & ſi numerꝰ ipe nō exiſtat ponat dūmō locꝰ receptiōis hmōi nimiū ꝓpterea nō grauet.

¶Iſta regula dr ꝙ ſi vnꝰ petat ſe recipi religioſum alicuiꝰ monaſterij vel eccl'ie regularis ⁊ ſibi de q̄uis eccl'iaſtico bn̄ficio ꝓuideri: tūc ſi papa ſimplr̄ ſignet. vic; fiat: tm̄ d; ſibi dari receptio: ⁊ d; addi clauſula. ſ. ſi petēs

ſit idoneꝰ ⁊ aliud canonicū nō obſtat. Jtē dz exꝓmere ſupplicās an certꝰ numerꝰ regulariū ſit ibidē: ⁊ tūc etiā nō derogeꝛ niſi exꝓſſe dicat papa in ſignatura: ⁊ ſi nō ſit certꝰ numerꝰ tūc dz poni clauſula: dūmō locꝰ receptiōis hmōi nimiū ꝓpterea nō graueꝛ. hoc dt. hec rl'a venit ad declarationē notatoꝝ ꝑ glo. ⁊. doc. in. c. qd dei timorē. de ſta. regul. ⁊ eſt deciſio rote. ſ. an regularis pōt hr̄e bn̄ficiū ſcl'are ſine diſpēſatiōe: ⁊ qs pōt ſecū diſpēſare q̄ ad h̄ vt habeat beneficia ſimplicia vel curata. ⁊ ad tollendū iſtas ambitiōes dt papa ꝙ ſi vnꝰ petit ꝙ recipiaꝛ in regularē ⁊ ꝙ poſſit ſibi ꝓuideri de q̄cūqꝫ beneficio ſeculari vel regulari ꝙ ad ſimplicē ſignaturā tm̄ deꝛ ſibi ꝙ recipiaꝛ in regl'a ⁊c. ad tollēdū ābitiōes: qꝛ ſi forte iſte velitītrare religionē: ⁊ velit gaudere vtroqꝫ lumine: nō petit iuſta. verū eſt tn̄ ꝙ cū tali vouēte ītrare religionē pōt papa diſpēſare ꝙ nō cōpleto voto habeat parochialē eccl'iam: vt dt glo. ſingularis quā Abbas. neſcit alibi in. d. c. ꝙ dei timorē. Sz ad tollēdū hoc dubiū an videreꝛ papa diſpenſare dādo ſibi licētiā ꝙ poſſit hr̄e bn̄ficiū curatū vt nō intraret. dicit iſta rl'a ꝙ tm̄ deꝛ ſibi ꝑ ſimplicē ſignaturā vt poſſit ītrare religionē ⁊c. et qd diciꝛ hic de clauſula: ſi ſit idoneus ⁊c. iſta clauſula ſꝑ intelligiꝛ: qꝛ iura loquētia de ꝑſonis intelliguntꝛ de ꝑſonis idoneis ⁊ nō de alijs. l. non gradati. §. i. ff. de mu. ⁊ ho. ⁊ glo. in. l. i. C. de ſa. ſanc. ec. ⁊. c. eunuchꝰ. lv. di. tn̄ qꝛ q̄libet p̄ſumiꝛ idoneꝰ niſi ꝓbeꝛ cōtrariū. c. i. de ſcru. ⁊. c. fi. de preſump. ideo poniꝛ iſta clauſula vt examineꝛ iſte talis ⁊ cōmittiꝛ p̄ncipali p̄lato mōaſterij vel alteri canonico eccl'ie cathedralis ſm ſtatū. de reſcꝑ. li. vi. Et iſta rl'a nō eſt dāda: qꝛ cōcernit expeditionē lr̄aꝝ ⁊ nō ponit decretū irritās. ⁊ credo ꝙ camera ꝑ ſimplicē ſignaturā cōcederet etiā receptionē: ⁊ ꝙ haberet bn̄ficia ſecularia vel regularia. qꝛ iſta rl'a eſt cācellarie ⁊ nō extēdiꝛ ad camerā: vt ſepe dixi. ſ. ⁊ addēdū eſt ⁊ male. Jtē q̄ ad ſecūdā partē de derogatiōe numeri ⁊c. tangit qd noiaꝛ in. c. cū acceſſiſſēt de cōſt. ⁊. c. dilecto. de p̄ben. qn̄ eccl'ia vel monaſteriū habet certū numerū ⁊ nō creuerunt facultates q̄ ad ſolū papā ꝑtinet derogare nūero. ⁊ qn̄ nō eſt certꝰ numerꝰ ip̄e pōt cogere ꝙ recipiaꝛ vnꝰ vltra numerū ⁊c. tamē papa in hoc nō vult facere p̄iudiciū alicui. l. i. §. ſi qs a p̄ncipe. ff. ne qd ī loco pu.

Sequitur ſexageſimaſexta regula.

Itē ſi regularis petat ſibi de bn̄ficio ab aliq̄ monaſterio aut alio regulari loco depēdēte ꝓuideri & apparet ex huiuſmodi petitiōe ꝙ alterꝰ monaſterij vel loci religioſus ſit licet mihi trāſlatio nō petaꝛ nihilominꝰ illa venit.

Jſta rl'a dt ꝙ ſi vnꝰ regularis petat ſibi de aliq̄ bn̄ficio ꝓuideri qd dependet ab alio monaſterio vel alio regulari loco ⁊ ex narratiōe apparet ꝙ iſte īpetrās ſit alterꝰ monaſterij vel loci religioſus ꝙ etiā ſi nō petaꝛ trāſlatio: tn̄ nouit ꝑ ſimplicē ſignaturā. hoc dt. Et ītelligo iſtā regulam qn̄ impetrās eſt eiuſdē ordinis: qꝛ al's credo ꝙ nō veniret: arg. c. in noua actiōe. xvi. q. vij. ⁊. c. cū cām. de elec. ⁊ cle. i. e. t. ⁊ ad hoc facit in ſiti deciſio

ſio. ccclvi. que incipit: Jtem ſi cōmiſſione impetrata. vbi diciꝛ ꝙ ſi vnus petat cauſam temporalē cōmitti ſimpliciter ⁊ de plano ⁊ nihil eſt cācellatū: ſed ſignatura dicat audiat talis ⁊ iuſticiā faciat ꝙ ꝑ iſtā ſignaturā nō poteſt iſte ꝓcedere ſimpliciter ⁊ de plano. quia de cōmiſſiōe ſimpliciter ⁊ de plano requiriꝛ ſpecialis cōmiſſio: vt dicit glo. in ꝟ. cōmittimus. in cle. ſepe. de ꝟboꝝ ſig. ergo requiriꝛ ſpecialis ſignatura. ⁊ ſic videreꝛ qn̄ vnus regularis alterꝰ habitus ⁊ ꝓfeſſionis. i. ordinis: peteret beneficiū alterꝰ ordinis ⁊c. quia tūc per ſignaturā ſimplicē nō videreꝛ facta mutatio vel trāſlatio religionis vel habitꝰ: etiā ſi in corꝑe petereꝛ ꝑ p̄dicta iura. ⁊ ſic audio ꝙ practicat cācellaria. camera tamē que eſt mater pecuniarū etiā ſi eſſet frater de obſeruātia ſancti Franciſci ꝑ talē ſimplicē ſigturā ſ[illegible]daret habitꝰ mutationē ⁊ etiā religiōis trāſlatiōꝫ. ⁊ ꝓ hac deci. ſic īntellecta vt dixi. facit deci. lxvi. que incipit. Jtē ſi petaꝛ cauſam cōmitti. et deci. cccxli. que incipit. Jtē ſi cōmittaꝛ cauſa. ⁊ iſta regula licet cōcernat etiā expeditionē vt cancellaria dat etiā trāſlationē. tn̄ quia etiā cōcernit iuſticiā eſſe dandā. ideo ſi cancellaria omitteret trāſlationē. tamē quia venit ꝑ ſimplicē ſignaturā poteſt illa regula dari: ⁊ ꝙ loquaꝛ iſta regula d̄ regulari eiuſdē ordinis patet ibi: alterꝰ monaſterij vel loci.

Camera apl'ica mater pecuniarū.

Sequitur. lxvij. regula.

Item ꝙ in litteris ſuꝑ beneficijs per cōſtitutionē execrabilis vacātibus ponaꝛ clauſula: ſi eſt ita: ſimiliter de quibuſcūqꝫ narratis informationē facti requirētibꝰ.

Jſta regula dicit ꝙ ſi petaꝛ beneficiū vacās per cōſtitutionē: execrabilis: vel narreꝛ aliq̄d quod req̄rat informationē facti: tūc debet poni ī bulla clauſula: ſi eſt ita. hoc eſt qd dicit iſta regula ⁊ eſt iuſta ⁊ bona. tamen de iure hoc etiā ſi nō ponantꝛ iſta verba: quia ſemꝑ intelligiꝛ iſta clauſula ſi preces ꝟitate nitanꝛ. c. ij. de reſcrip. l. vniuerſa C. de preci. impe. offe. et etiā clauſula iſta: ſi ita eſt: ſemꝑ intelligiꝛ. vt dicit glo. in. d. c. ij. tamē ponitur expreſſe ꝓpter ſimplices animos dubitantes. c. i. de noua for. fide. co. x. ⁊. l. ij. que ineſt etiā de iure nō facit cōtractū cōditionalē ſi nō exprimaꝛ. l. conditiōis. ff. de condi. ⁊ demon. ⁊ notaꝛ in. c. ſignificaſti de ele. iō mandaꝛ poni hic. ⁊ hec regula nō eſt dāda: quia cōcernit expeditionē litteraꝝ ⁊ nō habet decretū irritās. vn̄ credo ꝙ etiā ſi nō ponereꝛ iſta clauſula: ſi eſt ita: ꝙ nō ꝓpterea viciareꝛ bulla per p̄dicta iura nec eſſet reſcribenda. tamē audiui ꝙ vnus nouꝰ abbreuiator qui omiſit ponere: fuit cōdēnatus ad reſartiēdū expēſas impetranti ⁊ ꝙ faceret bullā reſcribi ſuis expēſis ſm cōſtitutionē cancellarie ⁊ bene. ſed ille miſit ad camerā ⁊ trāſiuit bulla ibi. ⁊ ſoluit aliq̄d abbreuiator ſibi.

Sequitur ſexageſimaoctaua regula.

Item petēti ſibi ꝓuideri de vacaturo dentꝛ littere de vacante & ecōuerſo prout expedierit impetrāti.

¶ Iſta regula dicit ꝙ ſi vnus petit ſibi ꝓuideri de bñficio vacaturo põt
cancellaria dare ſibi clauſulã ꝙ ꝓuideꝛ ſibi de beneficio illo cum vacaue
rit per cõtractũ matrimonij: vel ſi vacat ad preſens vel econuerſo. i. ſi pe
tat qs ꝓuideri de bñficio vacãte ꝑ cõtractũ mr̃imonij tũc: debet etiã po
ni clauſula: vel cũ vacauerit ꝑ cõtractũ mr̃imonij tũc ꝛc. put voluerit im
petrãs. h̄ dicit. Et iſta regula põt ĩtelligi duob⁹ modis. vno mõ put di
xi. ꝛ alio mõ ꝙ loquaꝛ regula de ĩpetrãte tm̃ bñficiũ vacaturꝫ ꝙ tũc po
naꝛ clauſula. vel ſi vacat ad pñs. vel ꝙ ꝑmo ponaꝛ clauſula: ſi vacat ad
pñs ꝛ poſtea addaꝛ: vel ſi vacauerit ꝑ eũdẽ modũ expſſum. ꝛ nõ dꝫ ĩtelli
gi ꝙ ſi ego impetro beneficiũ vacãs ꝑ mortẽ alicui⁹ ꝙ ponaꝛ clauſula: vꝉ
cũ vacauerit ꝑ obitũ ip̃ius. nam iſta regula loquiꝛ de legitima impetra-
tione ꝑmiſſa a iure vel ſm ſtilũ ꝛ nõ de ꝓhibita ꝑ ius: vt in h̄ caſu. faciat
in ſiĩ glo. in. l. i. C. de ſa. ſanc. ec. ꝛ. l. vt gradatim. ff. de mu. ꝛ ho. nã al's
eſſet occaſio ꝛ eſſet votũ captãde mortis illi⁹ cõtra. c. ij. de cõceſ. ꝑbẽ. li.
vi. cũ ſiĩ ib⁹. Et ſi impetro bñficiũ vacaturꝫ ꝑ aſſecutionẽ vel ꝑ ꝓmotiõe
tũc bñ poſſet poni clauſula ſi vacat ad pñs etiã ꝑ obitũ illi⁹ ꝑ hãc regu.
ſed nõ obitũ futurꝫ. ꝛ ſic ĩtelligo reg. lx. ſupra ibi: pterq̃ ſi ꝑ obitũ obti-
nẽtis vacare cõtigerit ꝛc. q̃ ꝟba ſunt futuri tp̃is ꝛ nõ pñtis. facit qd di-
cit Bal. de iſtis tꝑib⁹ in. l. fi. C. de codicil. ꝛ iſta regula nõ eſt danda: q2
cõcernit expeditionẽ tm̃ ꝛ nõ apponit decretũ irritãs.

¶ Sequitur ſexageſimanona regula.

Item voluit et ordinauit ꝙ mandata ap̃lica ſuꝑ fructi-
bus ſequeſtrãdis et remiſſiõib⁹ ad partes ꝓ meritis cau-
ſarꝫ recipiẽdis: ſiue ſingulares ſiue cõmunes fuerint: nec
nõ ſuꝑ exequẽdis ſentẽtijs in romana curia latis ſub bul
la expediãtꝛ: al's nulle ſint.

Iſta regula dicit ꝙ mãdata ap̃lica ſuꝑ fructib⁹ ſequeſtrãdis ꝛ remiſſiõi
bus ad ptes ꝛ ſuꝑ exequẽdis ſentẽtijs latis in romana curia ꝙ expedian
tur ſub plũbo: al's ſint nulla. hoc dicit. Et certe ſepe ꝛ ſepiſſime dubita-
ui de iſta regula q̃ hodie de nihilo deſeruit. nã vicecãcellarius derogat
hodie huic reg. ꝛ nõ expediunꝛ executoriales vel ſequeſtra aut remiſſio-
nes ſub plũbo. ſꝫ in cõmiſſiõib⁹ petiꝛ ꝙ ſuo ſub ſigillo tradat lr̃as audi-
toꝛ cauſe ꝛc. nõ obſtãte regula cãcellarie: qua caueri diciꝛ ꝙ lr̃e ſequeſtri
vel remiſſorie aut executorialiũ expedienꝛ ſub bulla al's nõ valeant: cui ꝑ
hac vice dignemini derogare. ꝛ tũc cũ ſimplici cõmiſſione vicecãcellarij
tradunꝛ lr̃e ab auditoꝛe cũ ſuo ſigillo ꝛc. ꝛ iõ de nulla ſuit hodie iſta rꝉa
ꝛ de hoc ego miroꝛ quõ vicecãcellari⁹ põt derogare huic regu. q2 ĩferioꝛ
cõſtitutionẽ ſupioꝛis tollere nõ põt: cle. ij. de elec. ꝛ cũ ĩterrogauerim do
ctiſſimos viros ꝛ etiã practicos in cãcellaria neſciuerũt mihi rñdere. tũc
ego dixi ꝙ trãſeãt ignoꝛãtes cũ ignoꝛãtia ſua. ꝛ oppoſui hanc exceptionẽ
in cã ꝓpria ꝛ nõ fuit admiſſa. ꝛ in hoc põt tolerari illa derogatio ꝑ can
cellariũ de ſtilo curie ignoꝛãtiũ: ꝛ ꝙ valeat iſte ſtilus ꝛ ꝙ vicecãcellarius
poſſet h̄ ꝑtẽdere q̃ſi ex ꝓſcriptiõe faciat. tex. no. ſm vnũ ĩtellectũ in ſiĩ in.

c. ꝙ tranſlationẽ. de offi. le. Itẽ facit glo. in. c. ſtatutũ. in ꝑn. in ꝟ. ſtarꝫ. de
reſcrip. li. vi. quã no. Domi. ibi ad qd facit: quia vicecãcellari⁹ põt dero
gare illi. c. ex certa ſua ſciẽtia. ꝛ Ioh. de imo. dt ibi ꝙ in hoc eſt attẽden-
dus ſtil⁹ cãcellarie: q2 al's de iure nõ põt. arg. d. cle. ꝛ. c. cum inferioꝛ. de
ma. ꝛ obe. ꝛ legẽdo hic in vꝛbe Sixtũ ex illo dicto Io. de imo. etiã intu-
li ad ſtilũ curie quo ad iſtã reg. cui derogat vicecancellari⁹ q̃tidie. ꝛ ex h̄
etiã dico ꝙ valet ſtilus q̃ hodie caueꝛ ꝙ in forma hũilib⁹ hodie ſine ſup
plicatiõe derogat vicecancellari⁹. c. ſtatutũ. de reſcrip. li. vi. q̃ ad dietas
ꝛ etiã põt derogare quo ad alia. ꝛ facit ad h̄ illa glo. ĩ. d. c. ꝛ ꝙ dt ibi Io
han. de imo. ꝛ Domi. ſequiꝛ. ꝛ ꝙ de illo reſcripto fit hodie ĩ forma hũili
bus dico ꝙ ex tolerantia pape valet. arg. l. barbari⁹. ff. de offi. ꝑto. ſed q̃
ad iſtã reg. ego neſcio ad quid ſit ex quo q̃tidie derogaꝛ ꝑ inferioꝛẽ ſꝫ aut
nõ deberet hic poni: aut ſi ponereꝛ deberet ſuari: arg. c. ſi romanoꝝ. xix.
di. ꝛ ſic dixi dño Nicolao de caſtello q̃ cõpoſuit cã: tñ ip̃e excuſauit ſe di
cens ꝙ ſibi fuit mãdatũ a papa in caſtro ſancti angeli in pñtia vicecãcel-
larij ꝙ nihil mutaret de antiq̃s regulis. ꝛ tñ ego dixi ſibi ꝙ ſm hoc ipſe
nõ fuit cõpoſitoꝛ regularꝫ: ſꝫ tm̃ copiſta: ꝛ ip̃e ſubſcripſit ꝛ ꝯfeſſus eſt: ꝛ nõ
negauit. aliq̃ tñ dicũt ꝙ papa cõmittit vicecãcellario viueuocis oꝛaculo
qd nõ credo: q2 tũc cõſtaret. Sꝫ tũc etiã eſſet dubiũ an valeret talis com
miſſio in ꝑiudiciũ ptiũ graue. Scdm ea q̃ dt Abb. in c. ꝙ ſuꝑ his. de fi.
inſtru. ꝛ ego dico in q̃ſtiõib⁹ Cardi. q. xvij. ad lõgũ. ꝛ nõ allego hic glo.
multas cõcernẽtes hoc ꝑmaxime: q2 ego cognoui iſtũ vicecãcellariũ tpe
triũ pontificũ: ꝛ ſemꝑ fecit hoc. ꝛ ſꝑ fuit iſta regula ꝛc. ꝛ ſi h̄ eſſet verꝫ ſic
poſſet dicere de oĩbus alijs reguꝉ qb⁹ poſſet derogare. ꝛ ꝑmaxime. quia
rꝉa. iiij. infra de ꝑtãte vicecãcellarij dt ꝙ poſſet ꝓceſſus aggũare ꝛc. ꝛ per
litteras ap̃licas al's nõ. ꝛ lr̃e ap̃lice dicunꝛ bulle tm̃. c. lꝫ. ꝛ. c. quã graui.
ꝛ. c. ad falſarioꝝ. de cri. fal. q̃ ꝛc. ſed poſſet ſaluari ꝙ nõ opponiꝛ ꝑ ptes:
ex q̃ cõcernit hoc ius ptiũ ꝛ ſi ſtatuẽtis. facit glo. ĩ ꝟ. cõmittaꝛ. ꝛ ibi Do
mi. in. d. c. ſtatutũ. in ꝑn. de reſcrip. li. vi. ꝛc. facit qd dicit Abb. in. c. fi. d
of. le. ſꝫ ego oppoſui vt dixi ꝛ nõ valuit qd oppoſui. iõ ſi cõſulerẽ faciẽtib⁹
rꝉas cãcellarie cõſulerẽ ꝙ aut nõ fieret iſta rꝉa aut ponereꝛ ꝙ vicecãcella-
rius nõ poſſet ei derogare ꝑ ꝑdicta. Itẽ ſepe dubitaui ad q̃d expediꝛ ſe-
queſtꝫ ĩ curia: cũ oꝛdinari⁹ poſſit ibi ſeq̃ſtrari auctoꝛitate iuris lata vna
ſnĩa ĩ curia ſm formã cle. i. de ſeq̃ſtra. ꝛ in h̄ nũq̃ꝫ vidi ſuari illã cle. ꝛ cõ
ſului ꝑitioꝛes m. ꝛ rñderũt ignotũ ꝑ ignoti⁹: vt dt gl. in ſiĩ. l. i. C. de na
turalib⁹ liberꝭ. ſꝫ q2 iſta nõ eſt materia noſtra. iõ breuiꝛ dico ꝙ oꝛdinari⁹
hodie põt facere ſeq̃ſtrũ ſm illã cle. tñ optet ꝙ ꝯſtet ſibi autẽtice de ſnĩa
ꝛ q2 tm̃ cõſtaret illa ſnĩa ĩ curia ſicut ſeq̃ſtrũ. iõ ptes volũt poti⁹ expedi-
re ſeq̃ſtrũ. ꝛ forte q2 nõ cõfidũt de oꝛdinarijs ꝛc. ꝛ hec eſt ꝟitas. Item ꝙ
dꝛ hic de remiſſiõib⁹ pticularib⁹ vel ſingꝉarib⁹ vel cõib⁹ ĩtelligẽdũ ẽ ꝙ
remiſſio põt fieri ꝑ vna pte tm̃. ꝛ tũc eſt ſingularis: aut ꝑ vtraq̃ꝫ: ꝛ tũc eſt
cõis. ꝛ h̄ eſt clarꝫ. ꝛ nõ optet hic ponere materiã remiſſiõis: q2 eẽt legere
multa. c. Itẽ qd dꝛ hic ꝙ ſub bulla expedianꝛ al's ſint nulle: intelligi de-
bet ſub bulla. i. ſub plumbo. c. licet. de cri. fal. ꝛ facit gloſa in verbo: bul-
la. in cle. i. de ureiu. ꝛ ſupius dixi in vna regula ꝛ in alijs ſepe. ꝛ in q̃ſtiõ

An vicecãcellarius poſſit iſti regule derogare.

babet iſta regula decretū irritās eſſet danda. tamē quia ꝯcernit poteſta
tem vicecācellarij ꝛ ſtilaꝛ cōtrariū nunꝗ̄ dareꝛ ſine cōmiſſione ꝑ placet.
vel ꝑ ꝑtinet ꝛ teder. deo gratias.

¶Rubrica de poteſtate vicecancellarij

Nota queſtio nem.

¶Sequiꝛ rubrica de poteſtate vicecācellarij. Et quia in eius poteſtate
multa ac infinita forēt dicēda que cōſiſtūt in mero iure ꝛ nō poſſum nūc
explicare. tamē quia nō habeo eius bullā creatiōis ſine qua inaniter la//
boraꝛ. tñ etiā quia neſcio an dicēdo veritatē diſplicerē alicui. Ideo nō vi
deꝛ mihi honeſtū ꝓnūc gloſare illas regulas: ſed tm̄ ſubiungā vnā q̄ſtio//
nem quā vidi ſedevacāte. nā aliq̄ poſiti in titulo de ſtilo ignorātiū dice//
bant: ſed vacāte ꝙ poteſtas vicecācellarij ꝛ alioꝝ ꝛ officia oīa curie expi
rauerūt ꝑ obitū pape: arg. cle. ij. §. i. ver. eo tñ ꝓuiſo de ele. vbi text⁹ dicit
ꝙ per obitū pape nō expirat officiū camerarij ꝛ penitētiarij maioꝝ ꝛ ali//
orum penitētiarioꝝ minoꝝ. ꝛ ex hoc dicūt aliqui ꝙ officiū vicecācellarij
ꝛ alioꝝ expirat ꝑ obitū pape. arg. ibi: a cōtrario ſenſu: quod eſt validū in
iure. c. cū virū. de regula. ꝛ. l. i. §. hui⁹ rei. ff. de officio ei⁹ cui mā. eſt iuriſ
di. Item ꝑ locū a ſpeciali: quia ſi ſpeciale eſt illis. ergo cōtrariū ei⁹ eſt ge
nerale. c. p̄ſenti. §. loca. de pben. li. vi. ꝛc. ꝛ per hoc dicit Card. in cle. au
dito. in. xiij. q. de reſcrip. ꝙ auditor qui papa viuēte incipit vti iuriſditio//
ne. quia nō poteſt vti ei⁹ iuriſditiōe mortuo papa: ꝑ dictā cle. q̄ vult offi
cium omniū officialiū curie expirare per obitū pape: exceptis ſupradictꝭ
ꝛ refert Paulū hoc tenentē ibi ꝛ ſic trāſijt. ſed ſalua determinatōe tanti
patris ꝛ oim hoc aſſerētiū: hoc dictū eſt falſiſſimū de iure: p̄mo qꝛ cle. ij.
hoc nō dicit. ſecūdo qꝛ cōtrariū eſt verū de mero iure. nam claꝝ eſt ꝙ qñ
eſt ꝑpetuata iuriſditio delegati ſiue ꝑ citationē ſiue ꝑ litis cōteſtationē:
ſiue ꝑ aliquē actū iuriſditionalē. de quo ſunt opiniones. tūc etiā ſi dele//
gatus moriaꝛ cenſeꝛ radicari iuriſditio in delegatū: nec aliq̄ mō eſt ſuſpē
ſa. c. gratū. ꝛ. c. relatū. ꝛ. c. licet. de offi. dele. ꝛ nō reperio ꝙ hoc ſit ſpeciale
in exiſtētibus in curia. ergo ſequiꝛ ꝙ dictū Pauli ꝛ Cardi. eſt falſum. nec
eſt veꝝ ꝙ dicta cle. hoc dicat. ſed dicit ꝙ vult papa nō expirare officium
camerarij nec penitētiarij maioris vel minoris: qꝛ ꝑ iſta ꝟba non ꝓbaꝛ ꝙ
officia alioꝝ expirāt: p̄mo qꝛ ſunt quodāmō ꝟba narratiua pape. q̄ nō ꝓ
bant niſi id qđ diſponūt ꝛ nō aliud: arg. c. ſi papa. in p̄n. de p̄ui. li. vi. ex
quo iſta verba principaliter nō emanarūt niſi ad illđ tm̄. ꝛ facit glo. ibi
in. d. cle. ij. in ꝟ. quoꝝ officiū. que dicit ꝙ illud eſt interpoſitio. q. d. hoc
p̄ncipaliꝛ nō diſponiꝛ hic. ꝛ ideo dico ꝙ ibidē nō colligiꝛ illud. qꝛ arg. a
cōtrario ſenſu nō pōt ſumi ex textu cōtra p̄ſumptionē iuris. nā ratio tex.
ſonat ꝟe ſ̄m intellectū tex. ꝛ p̄ſūptiue ex cōtrario ſenſu hec ſunt ꝟba Do
mi. in. c. fi. in. q. ij. ꝛ facit qđ ipe notat in. c. fi. xxv. di. ſed iura oīa ꝓclamāt
ꝙ ꝑpetuata iuriſditiōe nullo mō expiret nec dormiat per mortē delegan
tis: vt in iurib⁹ ſupius allegatis. ḡ ꝑ vnicū ꝟbū dicte cle. nō debemus a
cōtrario ſenſu etiā ſi fundeꝛ in illa cle. iſtud argumētū corrigere iura ml'
tis vigilijs introducta. ſufficiat. l. ſi qñ. C. de inoffi. teſt. ꝛ. c. nulla. de ele.
ꝛ ſic dico ꝙ ibi nō ꝓcedit argumētū a cōtrario ſenſu. ꝛ ſi ꝓcederet tūc di//

co ꝙ nō ē ibi ſtādū: ex q̄ cōtrariū reperiꝛ de iure. c. a nob. lo. grande. de ſen.
ex. glo. i. c. ſignificaſti. de fo. cō. ꝛ. c. v. de eta. ꝛ q̄li. li. vi. ꝛ alia eſt i. c. at ſi
clerici. §. de adul. de iudi. ꝛ Bal. in. l. cōuēticulā. C. de epi. ꝛ cle. ꝛ ſ c eſt
i caſu nr̄o. ꝛ ꝑ h̄ etiā dico ꝙ argu. a ſpāli q̄d ſup̄ dixi nō ꝓcedit hic: ex q̄ nō
appet rō ſpālitatis: fateor tñ ꝙ ptās vicecācellarij data ſibi a regulis cā//
cellarie expirat ex q̄ regule expirāt ꝑ obitū: vt. ſ. i ꝓhe. regulaꝝ dr. ſꝫ alia
data ſibi a iure nō. ꝛ q̄ ſint iſta eēt lōga materia ꝛ ꝓ nūc nolo multa dicere
ſꝫ nō eēt magnū tenere ꝙ ſede vacāte de iure poſſet vicecācellari⁹ dare re
ſcrip̄ta: q̄ añ ſolebat dare ſub noīe ap̄lice ſedis: q̄ nūꝗ̄ moriꝛ. c. ſi gratioſe.
de reſcp̄. li. vi. ꝛ cū plūbo ſigillo ſiue hñte inſignia eccleſie. ſ. ꝙ hr̄et ex vno
latere claues: ꝛ alio latere capita ſctōꝝ Petri ꝛ Pauli. ſꝫ qꝛ nūꝗ̄ fuit hoc
viſū ꝛ etiā cōtra ſtilū. iō p̄ſumerenꝛ talia reſcp̄ta falſa: ar. c. ꝫ. ꝛ. c. ꝙ gui.
de cri. fal. ſꝫ iuſtū eſt ꝙ exercitiū vicecācellarij ꝛ alioꝝ officialiū: puta ab//
breuiatoꝝ ꝛ ſcriptoꝝ ꝛc. ſit interī ſuſpēſum: ꝛ ſic practicaꝛ. ¶Sed ꝙ of//
ficia eoꝝ expirēt oīno eſt falſiſſimū ꝛ ridiculoſū dicere. ꝛ ꝙ duret i ꝑpe
tuū officiū cancellarij ꝛ ſcriptoꝝ ꝛc. ſufficiat. l. fi. ff. de conſti. p̄n. ꝛ de. re
gula iur. c. ꝙ decet conceſſum a p̄ncipe beneficiū eſſe manſuꝝ. c. decet. de
regu. iu. li. vi. ꝛ per hoc infero fatuitatē maximā fuiſſe illi⁹ qui conſuluit
vicecācellario vt intellexi tp̄e creatiōis Sixti ꝛ etiā Pauli ꝙ peteret cō
firmari ſibi officiū ab eis credēs ꝙ expirauerat ipo iure. Et ꝑ p̄dicta di
co ꝙ etiā officia auditoꝝ rote nō expirēt: ꝛ ꝙ de iure ſi papa moreꝛ tp̄e
quo tenenꝛ audiētie ꝙ tūc nō deberēt ceſſare audiētie ſaltem quo ad cau
ſas inceptas: ne paupes cogerenꝛ mēdicare in curia: maxime quia ſūt or//
dinarij in cognoſcēdo: vt dicit gloſa. i. in cle. auditor. đ reſcrip. ꝛ deciſio
rote. quia ſunt deputati ꝑ principē ad cognoſcēdū de cauſis venietibus
ad curiā. ꝛ hoc vult dicere ꝙ ſunt ordinarij in eo cognoſcēdo ꝑ notata ꝑ
glo. ꝛ docꝛ. in. l. ꝛ quia. ff. de iu. om. iu. ꝛ. c. cū ab eccleſiaꝝ. de offi. ord. tñ
h̄ nō obſuaꝛ ꝑ. d. cle. ij. p̄ie ītellectā: vt. ſ. dixi. ego tñ nō vidi de audito
ribus rote h̄ practicari. qꝛ lꝫ viderim Piū papā mortuū: tñ tp̄e vacatio//
nū obijt. ſ. in auguſto: ꝛ Paulū papā in iulio. ꝛ Sixtū. iiij. i auguſto: de//
beret tñ h̄ ſtatui i vno ꝯſi. ꝛ illđ qđ dixi de reſcp̄. noīe ecclīe expediendis
ne interim iuſticia ꝑiclitareꝛ ꝛ paupes nō opp̄mereꝛ ꝛ nō mēdicarēt. pur
tñ i vna cā ꝓpa i ꝑpetua fuit iuriſditio tp̄e vacationū vigore certe cōmiſ
ſiōis obtinui ꝑ p̄dicta ꝙ ꝓcedereꝛ nō obſtāte obitu pape. ꝛ omitto h̄ re//
gulas cōcernētes ptātē vicecācellarij q̄uſq; videro eius bullā officij.

An officiū cā cellarij expi rat ꝑ mortem pape

¶Regula facta per Innocentiū

¶Sctiſſimus in xp̄o pr̄ et dn̄s nr̄: dn̄s Innocēti⁹ diuia ꝓui
dētia papa. viij. qa poſt facta ꝑ. S. ſuā i craſtinū ſue aſſū//
ptiōis reuocatiōem oīm ſpāliū reſeruationū p̄terꝗ̄ earū
ſupꝑ q̄bus littere ap̄lice ꝑ cācellariā ap̄licā expediri cōſue//
uerāt & eiuſdē reuocatiōis factā in cancellaria ip̄a publi
cationem: venerabiles fratres ſui ſancte romane eccleſie
cardinales in cōſiſtorio ſuo ſecreto reuocationem ipſam

plib⁹ rõnib⁹ laudãtes ſpecialib⁹ reſeruatiõib⁹ cõceſſis ꝑ-
ſonis eoꝝ p ſe. re. Sixtũ papã. iiij p̃deceſſorẽ ſuũ q̊ ad ea
in qb⁹ ille nõ erãt ſortite effectũ: et q̃s p p̃occupationẽ vl'
al's a ſua. S. eos obtinere cõtingeret ĩ poſterũ etiã cũ mo-
tus ꝓprij et certe ſciẽ a quibuſuis alijs clauſulis efficatiori-
bus exp̃ſſe ĩ manib⁹ ſue. S. renũciauerũt et illis nullo tp̃e
vti velle affirmauerũt et eas ꝓ ĩfectis et caſſis nulliuſq̧ ro
boris vel momẽti haberi voluerũt: et ne ordĩarij collato
res et alij ignari dicte renũciatõis taliũ reſeruationũ. qb⁹
Car. ſic ip̃i renũciarũt p̃textu ignorãtie a collatõe et diſ-
poſitiõe q̃libet ac ĩpetratiõe bñficioꝝ eccl'iaſticoꝝ ſub il
lis cõp̃heſoꝝ: dũ ꝓ tp̃e vacabũt: et ꝓſecutiõe iuriũ ſuoꝝ
in illis retrahant̃ renũciationẽ et ip̃oꝝ cardinaliũ liberali-
tatẽ hmõi ad oĩm noticiã deducit ac decreuit ad illi⁹ ple-
nã ꝓbationẽ p̃ntẽ ſue. S. aſſertionẽ ĩ iudicio et extra vbi-
q̧ ſufficere et alteri⁹ ꝓbatiõis admĩculũ nõ req̃ri necnon
irritũ & inane quicq̃d ſec⁹ ſup his cõtigerit attẽtari.

¶ Iſta regula dr̃ in effectu q̧ cardinales approbarũt reuocationẽ reſuatio-
nũ quã fecerat papa. ſ. rl'a. x. ꝛ ip̃i etiã renũciarũt oĩb⁹ reſuatõib⁹ ſibi
a Sixto cõceſſis etiã cũ clauſula mot⁹ ꝓprij: vel ex certa ſcia: vel alijs q-
buſcũq̧ clauſul': ꝛ dixerũt ſe nolle vti eis: ꝛ iõ ad noticiã ordinarioꝝ de-
ducit̃ hoc p iſtã reg. ꝛ q̧ valeat ad ꝓbatiõẽ ĩ iure ꝛ extra: h̃ dr̃. ꝛ q2 clara
eſt nõ curo eã diuidere nec legere: ſ3 q2 facta eſt a dño nr̃o. ſ. approbatõe
vel de mãdato ſuo colligo ex eo iũcta rl'a. x. ſupius dicta q̧ v̈ba diſpõnis
papal' etiã vl'ia nõ cõp̃hẽdũt cardinales. h̃ colligit̃ ex dicta. x. regu. vbi
dr̃ q̧ papa reuocat etiã reſuatões in fauorẽ q̃rũcũq̧ ꝛ q̃buſcũq̧ cõceſſas
ꝛ in alijs rl'is Pauli ꝛ Sixti fiebat mẽtio de cardinalib⁹: ſ3 ibi nõ. ꝛ p⁹
ea ſupuenit iſta rl'a in qua dr̃ q̧ ip̃i cardinales renũciarũt reſuatiõib⁹ ſi-
bi cõceſſis ꝛc. q̊ ſequit̃ q̧ p v̈ba gñalia illi⁹ reg. x. nõ cõp̃hẽdebant̃ car
dinales: vt p3 h̃ ex cõiũctiõe aliaꝝ rl'aꝝ. nã ꝓut ſupius ſepe dixi in alijs
reg. ſp valet argumẽtũ a cõiunctiõe duaꝝ diſpoſitionũ. vt eſt glo. in. l. p
ſperit. ff. q̃ et a q̃. manu. li. cõſe. et eſt tex. ꝛ ibi no. Bal. ĩ. l. gall⁹. §. pe. ff.
de libe. ꝛ poſthu. ꝛ ſepe vtit̃ h̃ argumẽto Oldra. in cõſi. ſuis: l3 aliq̃n ni-
hil alleget ad h̃. ſ3 de p̃dicta queſtiõe nõ credo q̧ ſit hoc indiſtincte verũ
ꝓut lati⁹ dixi in tractatu cardinaliũ q̃one. xvij. ꝛ ꝓ nũc ſufficiat glo. bene
ĩtellecta iũcto tex. in v̈. q̃buſcũq̧. in cle. i. de iudi. fateor tñ q̧ talis poſſet
eſſe cardinalis q̧ ſub generalib⁹ v̈bis ex intẽtiõe pape nõ includat̃ puta:
q2 eſſet q̃uis ꝑſona ꝛ l'rata vel al's ſingularis ꝑſona. Itẽ colligo h̃ iuncta
p̃dicta reg. x. q̧ dictio q̧̃ iũcta cũ relatiuo ali⁹ alia aliud: idẽ denotat q̧ p̃- Dictio q̧̃

terq̧̃: vt hic dr̃ exponẽdo dictã reg. ꝛ rõ eſt ſm q̧ dixi in dicta rl'a. q2 di-
ctio q̧̃ iũcta cũ noĩe ali⁹ alia aliud: excludit terminũ cui adiũgit̃. ſuffici-
at tex. in. c. trãſferũt. xxiiij. di. in p̃n. ꝛ ideo eſt bona expoſitõ dicẽda q̧̃. i.
p̃terq̧̃. q2 l3 dictio p̃ter aliq̃n includit terminũ cui adiungit̃ q̃n nõ eſt de
gñe p̃cedẽtiũ: vt dr̃ glo. in. l. i. in fi. ff. de pig. act tñ regularit̃ ſp excludit. d
quo p Arch. vbi eſt bona glo. in. c. ebron. xiij. q. ij. ꝛ p Inno. in. c. ducẽ.
lo. ij. de elec. tñ regl'arit̃ ſp ponit̃ exceptiue. maxie q̃n ponit̃ cũ dictiõe q̧̃
vt hic. ſ. p̃terq̧̃. ꝛ hoc eſt vtile ſcire ad q̃ſtionẽ ſi papa dicat q̧ poſſit ret-
nere bñficiũ curatũ p̃ter bñficia q̃ habeo: an videt̃ mecũ diſpẽſare vt ha-
beã bñficia priora ꝛc. de qua q̃ſtiõe remitto me ad loca ſupiora. Itẽ ne-
ſcio q̃d voluit ille dicere q̃ cõpoſuit iſtã regulã. q2 in fine dr̃ q̧ nõ req̃rat̃
ad ꝓbationẽ renũciatiõis iſtoꝝ cardi. aliud adminiculũ in iure ꝛ extra q̧̃
iſta regula. Nã q̃n papa aliq̃d aſſerit qd̃ cõcernit factũ ſuũ vel narrat fa-
ctũ corã eo: puta factã reſignationẽ ꝛc. iſta eſt ꝓbatio pleniſſima ꝛ nõ ad
mittit̃ ꝓbatio in cõtrariũ: vt in tex. cũ glo. in cle. i. de ꝓba. qd̃ facit cõtra
cõſiliũ Petri de ancha. q̃. ccc xcix. in fi. vbi ip̃e vult limitare illã cle. niſi
ſit v̈iſil'e papã aliud voluiſſe. q2 certe male dr̃: q2 nõ admittit̃ ꝓbatio ĩ cõ
trariũ: vt in illa cle. cũ glo. ꝛ ibi Jo. de imo. ꝛ l3 tex. ibi loquat̃ in litteris Nota h̃ nõ ſer
ap'licis idẽ a fortiori in lege ſua. faciat. c. ſi decreta. xx. di. maxime iuncto uat̃ in francia
tex. in. c. qd̃ dicit3. xvi. di. niſi dicam⁹ q̧ hoc fiat ꝓpt̃ ſimplices ignoran-
tes ad cautelã: vt ſepi⁹ dixi ſupius. faciat. c. i. de noua for. fide. col. x. no-
lo ampli⁹ me ĩpedire de iſta regula. q2 in ſñia q̃ſi de nihilo ſeruit: niſi q̧
papa oſtẽdit nimiã reuerẽtiã quã hab3 ad cardinales. ꝓ nũc placeat deo
q̧ ita fiat in poſteꝝ maxime quo ad oẽs etiã ꝑticulares. ꝛ ita ſperãdũ eſt
ꝓpter bonitatẽ ſuã.

¶ Itẽ reuocauit q̃ſcũq̧ decimaꝝ ſubſidioꝝ vigeſime &
alioꝝ oneꝝ ĩpoſitiões q̃ a p̃fato p̃deceſſore ſuo ex q̃uis
cã etiã in ſubſidiũ expeditõis cõtra turcos & alios ortho
doxe fidei hoſtes emanarũt & tã ſup decimaꝝ vigeſime
& oneꝝ hmõi exactõe q̧̃ alias q̃ſcũq̧ facultates quibuſuis
fructuũ reddituũ & ꝓuẽtuũ camere ap'lice debitoꝝ col-
lectorib⁹ & ap'lice ſedis nũcijs etiã cũ plena p̃tãte legati
de latere ab eodẽ p̃deceſſore cõceſſas eoꝝ collectorie of
ficia & cõmiſſa eiſdẽ nũcijs principaliter ſeu alia q̃uis ne
gocia nõ cõcernẽtes. Suſpẽdit q̊q̧ ad ſue. S. et ſedis apo
ſtolice bñplacitũ q̃ſcũq̧ plenarias indulgẽtias q̃ ab eodẽ
p̃deceſſore ex q̃uis cã etiã expeditiõis hmõi cõceſſe fue-
rũt necnõ deputãdi et eligẽdi cõfeſſores q plenarie abſol
uant; & alia faciãt ad earũdẽ indulgentiaꝝ effectũ reliq̃s

ſuas facultates īdulgētias ipās quōlibet cōcernētes ꝙ ad
ea in ꝗbus īdulgētie et facultates ipē ſunt ſortite effectū
ita vt in illis q̄ implētes iniūcta eis in litteris īdulgentiarꝫ
hmōi iā cōſecuti ſunt facultatē eligēdi cōfeſſorē ꝗ abſol
uat eos plenarie ī mortis articulo ꝑ hmōi ſuſpēſionē nō
p̄iudicent quin facultate ipā vti poſſint in futurꝫ: decre-
uit ꝙ ꝗꝫ irritū et inane quicꝗd facultatū reuocatarꝫ earun
dem p̄textu in poſterꝫ cōtigerit attēptari.

¶ Iſta rc. h intēdit ꝙ reuocat papa decimas ⁊ alia ſubſidia īpoſita per
p̄deceſſorē ſuū etiā cōtra turcos ⁊ alios infideles ⁊c. Itē ſuſpēdit indul-
gētias plenarias ex quauis cā etiā expeditiōis cōtra turcos a p̄deceſſore
ſuo cōceſſas ⁊c. ad bn̄placitū ſuū ⁊ ſedis aplice. tn̄ ſi ſortite ſunt effectum
nō reuocat: puta qꝛ vn9 dedit certas pecunias cōtra turcos vt hr̄et īdul
gētias ⁊c. hoc dt. Et diuidit in tres ptes mētales q̄ colliguntꝰ ꝑ ſe. ⁊ ꝗa
in iſtis decimis vigeſimis ⁊c. poſſem aliq̄ iuridica dicere: q̄ forte genera
rēt ſcandalū cōtra aplicā ſedē: iō ꝓnūc taceo. nā licꝫ Oldra. cōſi. lxxij. qd
poſui in titulo de iudeis dicat ꝙ papa pōt īponere decimas cōtra ſara-
cenos: ⁊ alio cōſi. ſe. dicat ꝙ dari poſſit cruciata ꝯtra ſciſmaticos ⁊ rebel
les eccl'ie qd poſui in titulo de p̄ui. tn̄ hoc ego nō nego ſi ſic fieret: ſꝫ al-
qn̄ ꝯtruntꝰ in alios vſus ⁊c. de ꝙ ſatis dixi alibi. ⁊ qꝛ extꝙ aliq̄ mō alit9 ſū
a ſede aplica cū lachrymis tn̄ ſanguinis nō debeo aliꝗd dicere contra eā
ar. l. milites. iūcta glo. C. locati. vnū tn̄ hic noto ꝙ papa reuocat ptātes
datas cardinalib9 ſuꝑ p̄dictis ſi ſunt legati vel nuncij apoſtolice ſedis ꝙ
ad h ꝑ ea q̄ dixi. s. regu. ꝓxima. Itē ꝑ ꝟba hic poſita etiā cū plena ptāte
legati de latere ⁊c. Ex ꝙ infero ꝙ ſi ptās īponendi decimas vel alia ſub-
ſidia fuit data cardinali legato in hyſpania ad h a Sixto vt andegauen
ſi legato in francia ꝙ illa nō ſit reuocata: ⁊ forte nec ꝙ ad īdulgētias hic
exp̄ſſas eſt ſuſpēſa ꝑ p̄dicta. qꝛ ſi papa h voluiſſet exp̄ſſiſſet: arg. c. ad au-
diētiā. de deci. ⁊ qd lex nō dicit nec nos dicere debem9. l. iij. ff. de offi. p̄-
ſi. ſed ꝙ ad īdulgētias credo cōtrariū ꝑ ꝟba hui9 regule ibi: q̄ ab eodē p̄-
deceſſore etiā ex cā expeditiōis ⁊c. ⁊ hec ſufficiāt ꝙ ad ꝓmā ptē. ⁊ de ſcda
⁊ tertia ptib9 nūc nō me itromitto: qꝛ īdirecte videtꝰ iſta ſecūda ps facta
ad exburſandas pecunias: ⁊ tertia habet in ſe aliq̄ dubia: de ꝗbus ſatis
dixi in tractꝰ. iubilei: quē direxi Sixto: ⁊ nihil boni cōſecutus ſum ab eo
ꝗnimo. lx. florenos ꝗs mihi debebat de lectura mea quā habui h rome
ꝑdidi: ⁊ nō potui recuꝑare ab eo lꝫ ꝓpter hoc fecerim ſibi illū tractatū et
aliū de cōſilio formato vel formādo. placeat deo ꝙ ab Innocētio aliꝗd
boni poſſim habere. Amen.